atamis
Žirmūnų g.139 - 321, 09120 Vilnius
Tel.: (8~5) 272 83 34; Faks.: (8~5) 203 12 80

Planavimo organizatorius	**BIRŠTONO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOS DIREKTORIUS**
Plano pavadinimas	**BIRŠTONO KURORTO BENDROJO PLANO KOREGAVIMAS**
Planavimo proceso etapas	**RENGIMO ETAPAS**
Planavimo proceso stadija	**SPRENDINIŲ KONKRETIZAVIMAS**
Teritorijų planavimo lygmuo	**VIETOVĖS**
Teritorijų planavimo dokumento rūšis	**KOMPLEKSINIO TERITORIJŲ PLANAVIMO DOKUMENTAS**
Objekto numeris	**AT-17T-1134**
Bylos (segtumo) žymuo	**BP-02**
TPDRIS dokumento numeris	**K-VT-12-18-228**

Vilnius, 2019 m.

UAB „ATAMIS“	TERITORIJŲ PLANAVIMO PADALINIO VADOVĖ	**ELEONORA GRABLEVSKIENĖ** Atestato Nr. TVP 0081	
	PROJEKTO VADOVAS	**ELEONORA GRABLEVSKIENĖ** Atestato Nr. TVP 0081	

Plano rengėjai:	
	UAB „Atamis“ Žirmūnų g. 139-319, LT 09120 Vilnius Įm. kodas 300564438 *Projekto vadovė* *Eleonora Grablevskienė* *El. paštas: e.grablevskiene@atamis.lt* *Tel.: +370 672 11 410*
	Vilniaus Gedimino technikos universiteto Aplinkos inžinerijos fakulteto Teritorijų planavimo mokslo institutas Saulėtekio al. 11, LT 10223 Įm. kodas 111950243 *Kontaktinis asmuo:* *Marija Burinskienė* *El. paštas: marija.burinskiene@vgtu.lt* *Tel.: +370 686 08 322*
	UAB „Formatas A1“ Paupio g. 13, LT 01201 Vilnius Įm. kodas 300092635 *Kontaktinis asmuo:* *Linas Naujokaitis* *El. paštas: linasnauj@gmail.com* *Tel.: +370 687 31996*
Konsultantai:	
	UAB „Pro Bonus“ Žirmūnų g. 139-319, LT 09120 Vilnius Įm. kodas 302315695
	UAB „TAEM Urbanistai“ Smolensko g. 10, LT03201 Vilnius Įm. kodas 126163297

Teritorijų planavimo dokumentą parengusių specialistų sąrašas:

Eil. Nr.	Pareigos	Vardas Pavardė	Parašas
1.	PV	Eleonora Grablevskienė (TPV 0081)	
2.	PDV	Žilvinas Grabauskas (TPV 0034)	
3.	PDV	Ričardas Skorupskas	
4.	PDV	Jonas Volungevičius	
5.	PDV	Gražvydas Mykolas Paliulis	
6.	Vyr. inž.	Elena Romanovska	
7.	Arch.	Ilona Dvareckaitė – Golmont	

TURINYS

ĮVADAS 5
1. TERITORIJOS FUNKCINIO NAUDOJIMO, URBANISTINĖS PLĖTROS SPRENDINIAI 9
1.1. Sprendinių formavimas tęstinumo principu 9
1.2. Esminių, nagrinėjamoje teritorijoje parengtų, teritorijų planavimo dokumentų sprendiniai 10
1.2.1. Integruojami specialieji planai 10
1.2.2. Į Birštono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo sprendinius integruojami specialieji planai turintys įtakos planuojamai teritorijai 11
1.2.3. Saugomos teritorijos įtaka rengiamo plano sprendiniams 12
1.3. Miesto plano struktūros urbanistinis ir gamtinis karkasai 15
1.4. Miesto plano struktūros dalys – funkcinis teritorijų zonavimas ir naudojimo tipai 16
1.5. Urbanizuojamų teritorijų prioritetinė plėtra, urbanizuotų ir urbanizuojamų teritorijų tvarkymo režimų nustatymas 20
1.6. PLANUOJAMI MIŠKŲ STRUKTŪROS POKYČIAI 27
2. KRAŠTOVAIZDŽIO APSAUGA 30
2.1. Gamtinio karkaso formavimas 30
2.1.1. Bendrosios nuostatos 30
2.1.2. Gamtinio karkaso teritorijų tvarkymo kryptys 33
2.2. Žaliųjų plotų sistemos vystymas 38
2.2.1. Bendrosios nuostatos 38
2.2.2. Žaliųjų plotų sistemos vystymo sprendiniai 38
3. KRAŠTOVAIZDŽIO ERDVINĖS STRUKTŪROS VYSTYMO SPRENDINIAI 44
3.1. Erdvinės kraštovaizdžio struktūros sąranga 44
3.2. Erdvinės kraštovaizdžio struktūros plėtojimo kryptys 46
4. REKREACIJOS IR TURIZMO PLĖTOJIMAS 63
5. BIRŠTONO KURORTO TERITORIJOS SOCIALINĖ, EKONOMINĖ IR DEMOGRAFINĖ PLĖTRA 65
5.1. Ekonominės bazės ir paslaugų, investicijoms palankios aplinkos kūrimas ir plėtra 65
5.2. Būsto sektorius 65
5.3. Švietimo, sveikatos apsaugos bei kultūros įstaigų poreikis 65
5.4 Sveikatos ir socialinių paslaugų plėtra 66
5.5. Socialinės ir ekonominės aplinkos plėtra 66
5.6. Teritorijos institucinis ir socialinis aprūpinimas 67
6. SUSISIEKIMO INFRASTRUKTŪROS VYSTYMO KRYPTYS 69
6.1. Kelių tinklas 69
6.2. Automobilizacijos lygis 70
6.3. Modalinis kelionių pasiskirstymas 71
6.4. Gatvių tinklas 72
6.5. Aptarnavimo infrastruktūra 74
6.6. Viešasis transportas 74
6.7. Bemotorio transporto infrastruktūra 74
6.8. Vandens ir oro transportas 75
7. INŽINERINĖS INFRASTRUKTŪROS VYSTYMO KRYPTYS 77
7.1. Vandens tiekimas ir nuotekų tvarkymas 77
7.2. Paviršinių (lietaus) nuotekų tvarkymas 78
7.3. Šilumos tiekimas 79
7.4. Elektros energijos tiekimas 79
7.5. Dujų tiekimas 80

7.6. Ryšių infrastruktūra 81
7.7. Atliekų tvarkymas 82
7.8. Gaisrinė sauga 83
8. NEKILNOJAMASIS KULTŪROS PAVELDAS 84
GRAFINĖ DALIS 88

Sprendiniai. Pagrindinis brėžinys M 1: 5 000;
Sprendiniai. Inžinerinės infrastruktūros brėžinys M 1: 5 000;
Sprendiniai. Susisiekimo infrastruktūros brėžinys M 1: 5 000;
Sprendiniai. Kraštovaizdžio ir gamtinio karkaso brėžinys M 1:5 000;
Sprendiniai. Miškų struktūros pokyčių schema M 1:4 000.

PRIEDAS. Į Birštono kurorto bendrojo plano korektūros keitimo sprendinius integruojamos „Birštono miesto centrinės dalies architektūrinės – erdvinės kompozicijos specialiuoju planu“ parengtos vizualizacijos.

ĮVADAS

Teritorijų planavimo dokumento pavadinimas – Birštono kurorto bendrojo plano sprendinių korektūros keitimas.
Planavimo organizatorius – Birštono savivaldybės administracijos direktorius. Jaunimo g. 2, LT- 59206 Birštonas, tel.: (8~319) 65 555, el. paštas: sekretore@birstonas.lt, interneto svetainė: www.birstonas.lt.
Planuojama teritorija – Birštono miesto (kurorto) teritorija.
Planavimo pagrindas – Birštono savivaldybės tarybos 2016 m. gruodžio 22 d. sprendimas Nr. TS-216 „Dėl Birštono miesto, savivaldybės bendrųjų planų keitimo ir planavimo tikslų patvirtinimo“.
2016 m. gruodžio 29 d. Birštono savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymas Nr. AV-421 „Dėl Birštono kurorto bendrojo plano sprendinių korektūros keitimo, Birštono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo planavimo darbų programos patvirtinimo ir planuojamos teritorijos ribų nustatymo“.
2018 m. balandžio 18 d. Birštono savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymas Nr. AV-150 „Dėl Birštono kurorto bendrojo plano sprendinių korektūros keitimo ir Birštono savivaldybės teritorijos bendrojo plano planavimo darbų programos 5 punkto pakeitimo“.
Teritorijų planavimo lygmuo – vietovės lygmuo.
Teritorijų planavimo dokumento rūšis – kompleksinis teritorijų planavimo dokumentas.
Bendrojo plano rengimo etapai – parengiamasis, rengimo ir baigiamasis.
Planavimo trukmė – 2016 m. IV ketv.-2019 m. III ketv.
Teritorijų planavimo dokumento galiojimas – bendrojo plano sprendiniai galioja neterminuotai arba tol, kol bus parengtas ir patvirtintas jį keičiantis to paties lygmens teritorijų planavimo dokumentas. Planuojamos teritorijos funkcinio ir erdvinio vystymo kryptys nustatomos ir konkretizuoti bendrojo plano sprendiniai rengiami ne trumpesniam nei 10 metų laikotarpiui.

Planavimo tikslai:

- Numatyti gamtinio ir kultūrinio kraštovaizdžio savitumo, gamtos ir nekilnojamojo kultūros paveldo išsaugojimą, tikslingą naudojimą ir pažinimą, ekologinei pusiausvyrai būtino gamtinio karkaso formavimą.
- Sudaryti sąlygas darniai savivaldybės teritorijos raidai, nuosekliai erdvinei ir funkcinei integracijai, teritorijų sanglaudai, taip pat kompleksiškai spręsti socialinius, ekonominius, ekologinius uždavinius.
- Nustatyti gyvenamųjų vietovių, inžinerinės ir socialinės infrastruktūros bei kitų svarbių socialinės ekonominės veiklos sričių vystymo ir įgyvendinimo gaires, numatyti plėtrai reikalingas teritorijas.
- Sudaryti sąlygas racionaliam gamtinių, žemės gelmių ir energijos išteklių naudojimui ir atkūrimui.
- Kurti sveiką, saugią, darnią gyvenamąją aplinką ir visavertes gyvenimo sąlygas gyvenamosiose vietovėse.
- Sudaryti sąlygas privačioms investicijoms, kuriančioms socialinę ir ekonominę gerovę, tinkamos kokybės gyvenimo sąlygas.
- Derinti fizinių ir juridinių asmenų ar jų grupių bei savivaldybės interesus dėl teritorijos naudojimo ir veiklos plėtojimo teritorijoje sąlygų.
- Sudaryti sąlygas racionaliam žemės naudojimui.

Planavimo uždaviniai:

- Numatyti racionalaus žemės gelmių išteklių, žemes ūkio naudmenų, miškų, kitų gamtos išteklių išsaugojimo ir naudojimo, gamtinio karkaso ir ekologiškai pagrįstos žemės naudojimo teritorinės struktūros formavimo, gamtos ir nekilnojamojo kultūros paveldo, kraštovaizdžio ir biologinės įvairovės išsaugojimo priemones;
- Detalizuoti atitinkamų aukštesnio lygmens kompleksinio teritorijų planavimo dokumentų sprendinius;
- Optimizuoti planuojamos teritorijos urbanistinę struktūrą, socialinę ir inžinerinę infrastruktūrą, nustatyti savivaldybės ir jos urbanistinių centrų socialinės infrastruktūros sistemos vystymo reikalavimus;
- Nustatyti žemės ūkio paskirties teritorijų vystymo ir formavimo kryptis;
- Nustatyti gyvenamųjų vietovių kraštovaizdžio savitumui svarbias teritorijas, antropogeninius ir gamtinius elementus, panoramas, numatyti jų vizualinę apsaugą;
- Numatyti savivaldybei svarbių objektų išdėstymą;
- Numatyti ypatingų inžinerinių, infrastruktūros (vandens ir sausumos transporto infrastruktūros statiniams, orlaivių nusileidimo infrastruktūros arba mažųjų orlaivių aerodromui skirtos teritorijos) statinių išdėstymą, pažymint visus esamus, rengiamu bendruoju planu ir kitais teritorijų planavimo dokumentais numatomus inžinerinius, infrastruktūros statinius;
- Atsižvelgti į Birštono kurorto bendrojo plano sprendinių korektūros sprendinių įgyvendinimo stebėsenos ataskaitą, kuriai pritarta Birštono savivaldybes tarybos 2016 m. rugsėjo 30 d. sprendimu Nr. TS-150 „Dėl Birštono kurorto bendrojo plano sprendinių korektūros sprendinių įgyvendinimo stebėsenos ataskaitos tvirtinimo", Birštono savivaldybes teritorijos bendrojo plano sprendinių įgyvendinimo stebėsenos ataskaitą, kuriai pritarta Birštono savivaldybės tarybos 2016 m. rugsėjo 30 d. sprendimu Nr. TS-149 ,,Dėl Birštono kurorto bendrojo plano sprendinių korektūros keitimas sprendinių įgyvendinimo stebėsenos ataskaitos tvirtinimo";
- Numatyti priemones ir apribojimus, užtikrinančius kurorto gamtos išteklių racionalų naudojimą, kraštovaizdžio ekologinę pusiausvyrą, gamtinio karkaso formavimą, gamtos ir kultūros paveldo vertybių išsaugojimą;
- Sukonkretinti urbanizuotų teritorijų ir jose esančių miškų bei atskiriesiems želdynams priskirtas teritorijas;
- Integruoti patvirtintų specialiojo teritorijų planavimo dokumentų sprendinius į Bendrąjį planą, įvertinti valstybės ir savivaldybės lygmens teritorijų planavimo dokumentų sprendinius;
- Išnagrinėti, įvertinti ir perkelti Birštono savivaldybės plėtros 2013-2020 metų strateginio plano nuostatas į Bendrąjį planą;
- Ištaisyti technines klaidas (brėžiniuose ir tekstinėje dalyje);
- Panaikinti sprendinių spragas;
- Spręsti galiojančių sprendinių kolizijas;
- Rengėjas esamos būklės įvertinimo stadijoje turi įvertinti visuomenės (pareiškėjų, pageidaujančių keisti/koreguoti bendrojo plano sprendinius, prašymus) pasiūlymus bei išanalizavus juos, suderinus su Birštono savivaldybės administracija patikslinti Bendrojo plano urbanizuotų ir neurbanizuotų teritorijų plėtros mastą ir galimybes;
- Rengiant Bendrojo plano koregavimą rengėjas turi atlikti visas privalomas derinimo procedūras;

- Numatyti urbanistinių-ekologinių koeficientų zonas (tikslinti vadovaujantis 2002 m. spalio 21 d. Birštono savivaldybės valdybos sprendimu Nr. 244 „Dėl Birštono savivaldybės teritorijos urbanistinių-ekologinių koeficientų patvirtinimo“, 1992 m. birželio 26 d. Lietuvos Respublikos Birštono miesto tarybos sprendimu Nr. 126 „Dėl Birštono miesto urbanistinio-ekologinio koeficiento patvirtinimo" bei 1999 m. vasario 24 d. Lietuvos Respublikos vyriausybes nutarimu Nr. 205 „Dėl žemės įvertinimo tvarkos");
- Pagal poreikį gali būti nustatomi ir kiti teisės aktais pagrįsti planavimo uždaviniai bei papildomi teritorijos naudojimo reikalavimai.

Bendrojo plano keitimas rengiamas vadovaujantis šiais dokumentais:

- Birštono savivaldybės tarybos 2016 12 22 sprendimu Nr. TS-216 „Dėl Birštono miesto, savivaldybės bendrųjų planų keitimo ir planavimo tikslų patvirtinimo“;
- Birštono savivaldybės administracijos direktoriaus 2016 12 29 įsakymu „Dėl Birštono kurorto bendrojo plano sprendinių korektūros, Birštono kurorto bendrojo plano sprendinių korektūros keitimas keitimo planavimo darbų programos patvirtinimo ir planuojamos teritorijos ribų nustatymo“ Nr. AV-421;
- Kauno apskrities priešgaisrinė gelbėjimo valdybos 2017 03 01 Teritorijų planavimo sąlygomis Nr.REG23927;
- Lietuvos automobilių kelių direkcijos prie Susisiekimo ministerijos 2017 03 01 Teritorijų planavimo sąlygomis Nr.REG23970;
- Nemuno kilpų regioninio parko direkcijos 2017 03 02 Teritorijų planavimo sąlygomis Nr.REG24143;
- Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos 2017 03 03 Teritorijų planavimo sąlygomis Nr.REG24241;
- AB "Energijos skirstymo operatorius" 2017 03 02 Teritorijų planavimo sąlygomis Nr.REG24366;
- Uždaroji akcinė bendrovė "Birštono vandentiekis" 2017 03 10 Teritorijų planavimo sąlygomis Nr.REG24555;
- Civilinės aviacijos administracijos 2017 03 08 Teritorijų planavimo sąlygomis Nr.REG24660;
- Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos 2017 03 10 Teritorijų planavimo sąlygomis Nr.REG24751;
- Valstybės įmonės "Kauno regiono keliai" 2017 03 13 Teritorijų planavimo sąlygomis Nr.REG24973;
- Telia Lietuva, AB 2017 03 13 Teritorijų planavimo sąlygomis Nr.REG25072;
- Aplinkos apsaugos agentūros 2017 03 14 Teritorijų planavimo sąlygomis Nr.REG25088;
- Birštono savivaldybės administracijos 2017 03 15 Teritorijų planavimo sąlygomis Nr.REG25398.

Teritorijų planavimo sąlygų neišdavė:

- Kultūros paveldo departamentas prie Kultūros ministerijos;
- Viešoji įstaiga "Plačiajuostis internetas";
- Lietuvos geologijos tarnyba prie Aplinkos ministerijos;
- Valstybės įmonė Prienų miškų urėdija;
- Valstybės įmonė Vidaus vandens kelių direkcija;
- Uždaroji akcinė bendrovė "Birštono mineraliniai vandenys" ir Ko;

- Uždaroji akcinė bendrovė "Birštono šiluma";
- Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija;
- Biudžetinė įstaiga Birštono miesto tvarkymo tarnyba;
- Uždaroji akcinė bendrovė "Prienų vandenys".

Birštono savivaldybės tarybos 2016 m. gruodžio 22 d. sprendimas Nr. TS-216 „Dėl Birštono miesto, savivaldybės bendrųjų planų keitimo ir planavimo tikslų patvirtinimo“.
2016 m. gruodžio 29 d. Birštono savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymas Nr. AV-421 „Dėl Birštono kurorto bendrojo plano sprendinių korektūros keitimo, Birštono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo planavimo darbų programos patvirtinimo ir planuojamos teritorijos ribų nustatymo“.
2018 m. balandžio 18 d. Birštono savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymas Nr. AV-150 „Dėl Birštono kurorto bendrojo plano sprendinių korektūros keitimo ir Birštono savivaldybės teritorijos bendrojo plano planavimo darbų programos 5 punkto pakeitimo“.

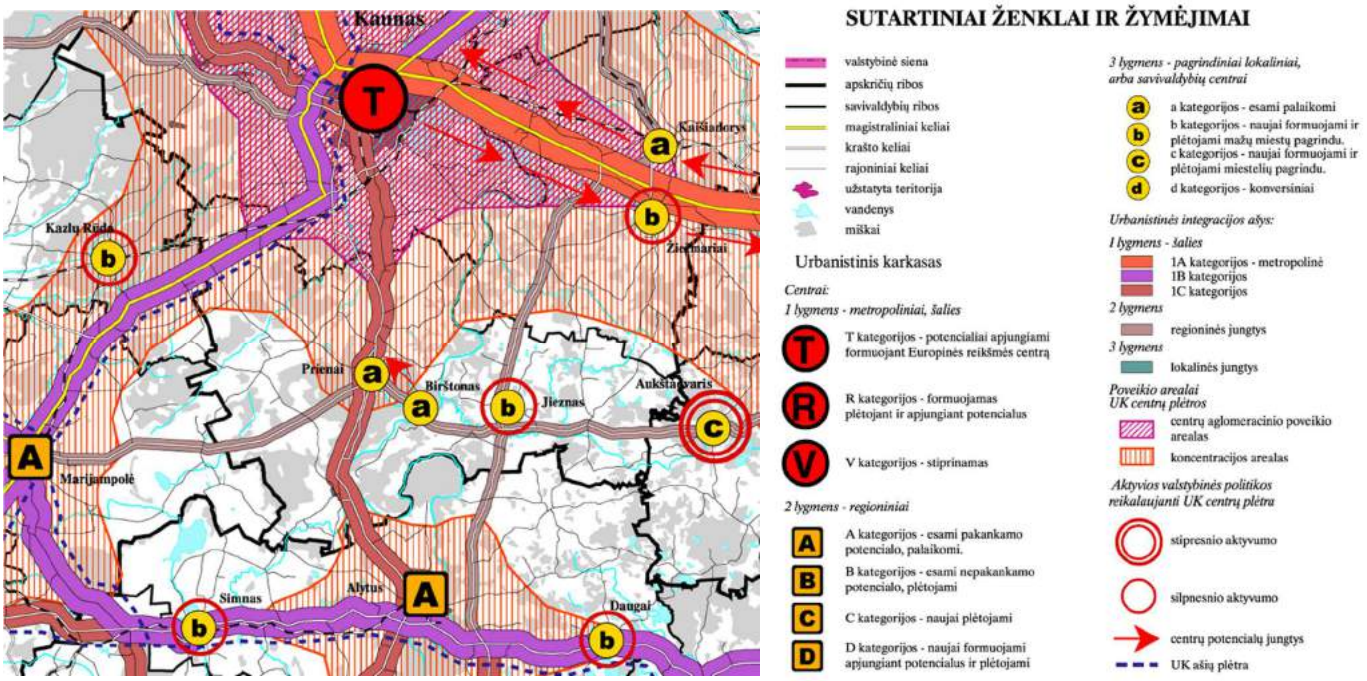
Pagal nustatytus tikslus ir uždavinius keičiama 2010 01 29 Birštono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. TS-13 patvirtinta Birštono kurorto bendrojo plano sprendinių korektūra (su 2016 10 28 Birštono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. TS-164 patvirtintu Birštono kurorto bendrojo plano sprendinių korektūros dalies koregavimu).

1. TERITORIJOS FUNKCINIO NAUDOJIMO, URBANISTINĖS PLĖTROS SPRENDINIAI

Birštono kurorto bendrojo plano sprendinių korektūros keitimo sprendiniai remiasi darnaus teritorijų vystymo nuostatomis, kaip tai numato Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymo 1 straipsnio 1 dalyje išdėstyta teritorijų planavimo įstatymo paskirtis ir tikslas – „užtikrinti darnią teritorijų plėtrą ir racionalią urbanizaciją, nustatant teritorijų planavimo proceso sprendinių sistemiškumo, skirtingo lygmens dokumentų suderinamumo ir tarpusavio poveikio reikalavimus, sudaryti sąlygas gamtinės ir antropogeninės aplinkos darnai, urbanistinei kokybei, išsaugant vertingą kraštovaizdį, biologinę įvairovę, gamtos ir kultūros paveldo vertybes“.

1.1. SPRENDINIŲ FORMAVIMAS TĘSTINUMO PRINCIPU

Lietuvos Respublikos bendrajame plane numatyta, kad urbanistinį karkasą sudaro atraminis gyvenamųjų vietovių tinklas – įvairaus lygmens urbanistiniai centrai, kitos gyvenamosios vietovės, urbanistinės integracijos ašys, kurios parodo tam tikroje teritorijoje esančius ryšius ir jungtis tarp urbanistinių centrų. Lietuvos Respublikos bendrajame plane Birštonas išskirtas III lygmens (a kategorijos) centru – savivaldybės centru (esamas palaikomas). Birštoną kerta II lygmens regioninė jungtis (jungianti pagrindinius lokalinius centrus, prijungianti juos prie aukštesnio lygmens urbanistinės integracijos ašių).

pav. 1.1. Ištrauka iš Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano brėžinio ”Urbanistinis karkasas”

Kauno apskrities teritorijos bendrojo plano sprendiniai Birštono kurorto atžvilgiu iš esmės atitinka Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano sprendinių nuostatas ir konkretizuoja, kad Birštonas įtraukiamas į perspektyvinę aglomeracinės plėtros interesų zoną.

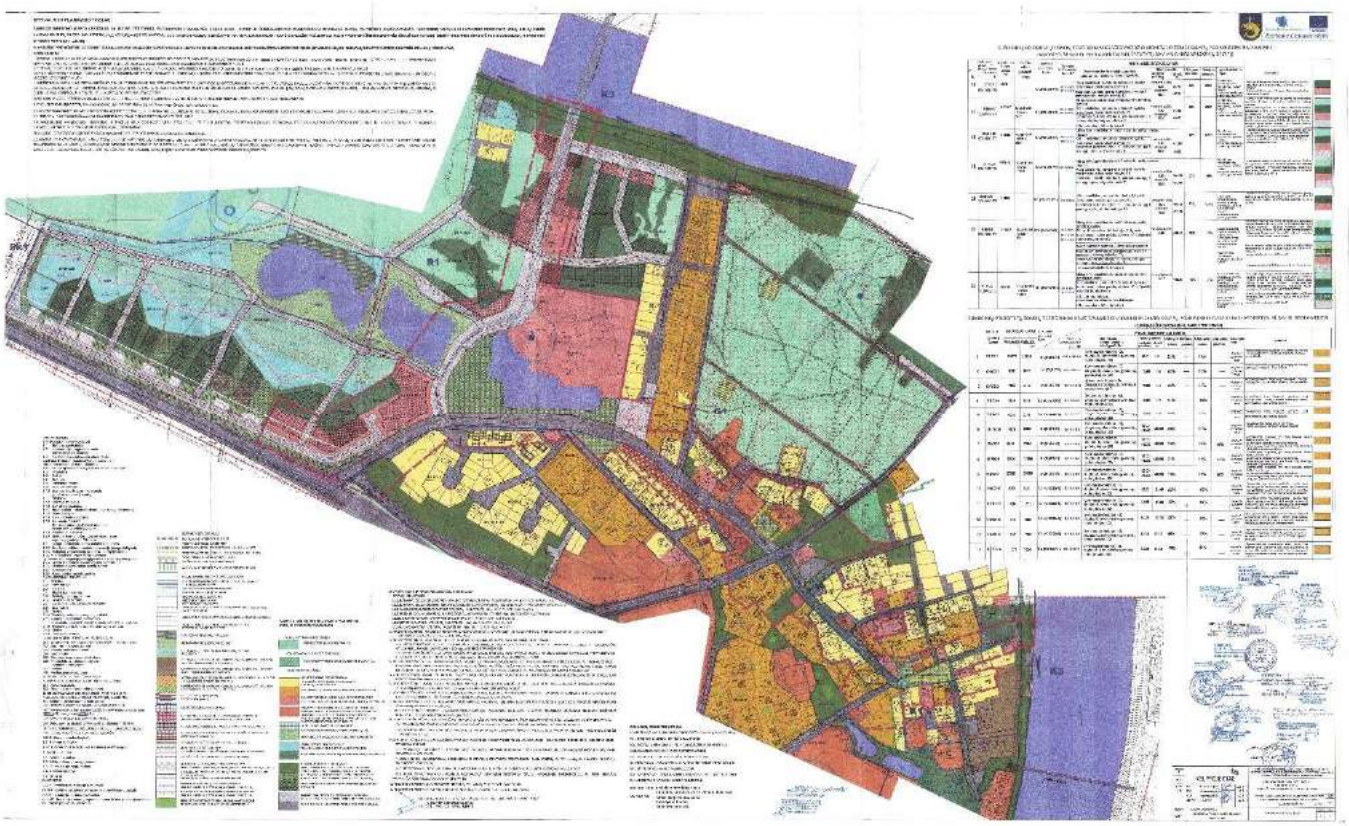
Birštono kurorto bendrojo plano korektūros sprendiniuose išdėstytas siūlymas – Birštono miesto raidą tampriai susieti su šalies 1 kategorijos (metropolinės) urbanistinės integracijos ašies rytinės dalies ir su europinio lygmens centro, numatomo Vilniaus – Kauno aukščiausio lygmens potencialų apjungimu – yra vystytinas kaip vienas iš aspektų ir toliau siekiant išlaikyti tinkamus palankius veiksnius kurorto augimui.

1.2. ESMINIŲ, NAGRINĖJAMOJE TERITORIJOJE PARENGTŲ, TERITORIJŲ PLANAVIMO DOKUMENTŲ SPRENDINIAI

1.2.1. Integruojami specialieji planai

Birštono kurorto bendrojo plano sprendinių korektūros keitimo vystymo sprendiniuose integruojami šie parengtų teritorijų planavimo dokumentų sprendiniai ir pagal pasirinktas vystymo kryptis ***tikslinami ar esant poreikiui keičiami*** laikantis nuo 2014-ųjų metų įsigaliojusios teritorijų planavimą reglamentuojančios tvarkos:

I. Birštono miesto centrinės dalies architektūrinės – erdvinės kompozicijos specialusis planas (TPD registracijos Nr. T00066689)

pav. 1.2. Ištrauka iš Birštono miesto centrinės dalies architektūrinės – erdvinės kompozicijos specialiojo plano pagrindinio brėžinio „Funkcinių prioritetų zonos, teritoriniai kraštovaizdžio vienetai ir žemės sklypų pagrindinės naudojimo paskirtys, būdai ir reglamentai“

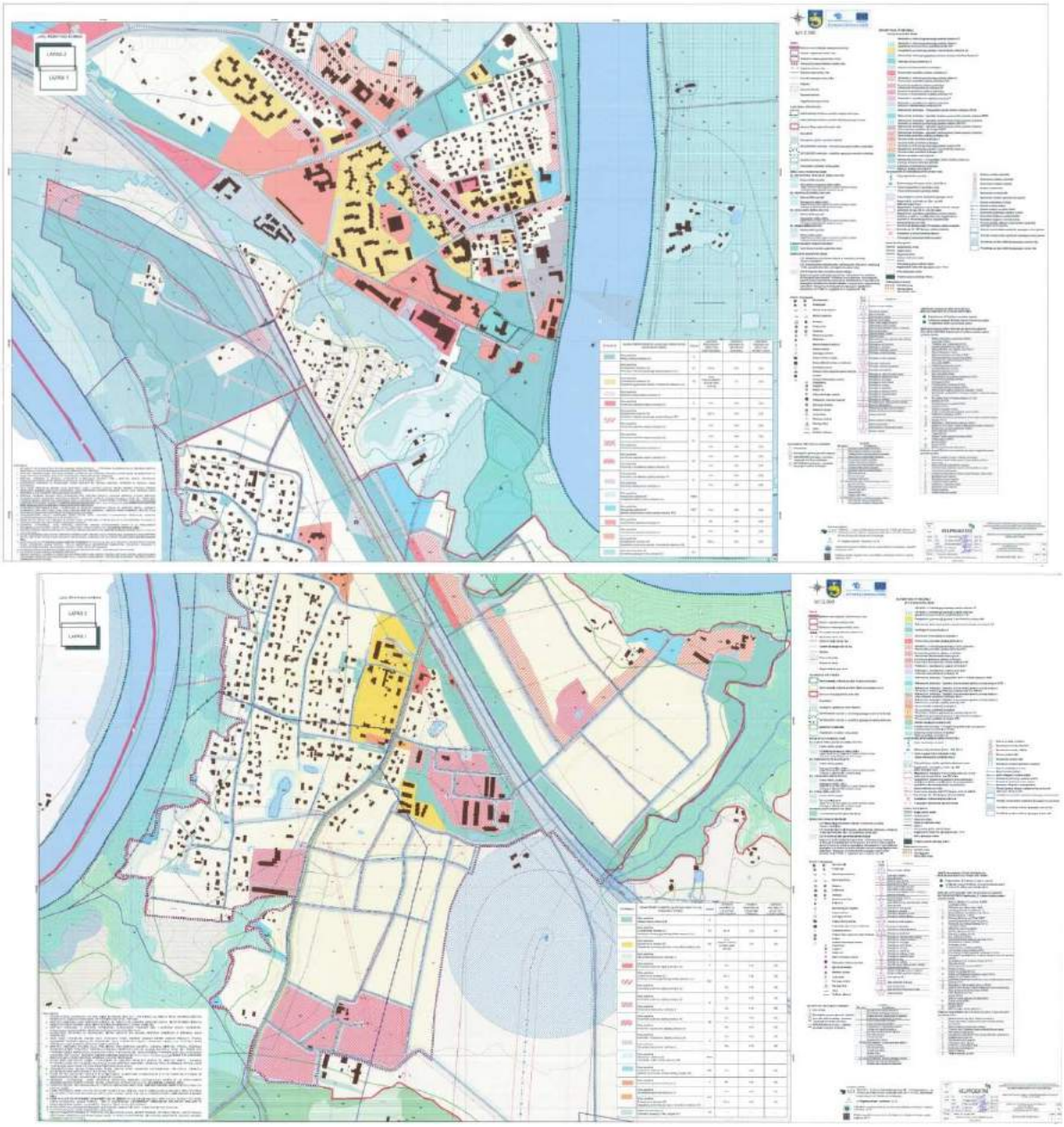
Šiame plane parengti Birštono miesto centrinės dalies bei teritorijų, patenkančių į vizualinės įtakos zoną, architektūrinės – erdvinės kompozicijos sprendiniai, nurodytos kraštovaizdžio teritorinių vienetų ir funkcinio prioriteto zonų bei jų žemės naudojimo būdų plėtojimo kryptys. Birštono miesto centrinės dalies ir teritorijų vystymas numatomas vadovaujantis Birštono miesto centrinės dalies architektūrinės – erdvinės kompozicijos specialiuoju planu, esant poreikiui tikslinant numatytus sprendinius. Po Birštono kurorto bendrojo plano sprendinių korektūros keitimo patvirtinimo, Birštono miesto centrinės dalies architektūrinės – erdvinės kompozicijos specialusis planas netenka galios. Į Birštono kurorto bendrojo plano korektūros keitimo sprendinius perkeliamos specialiojo plano vizualizacijos, kurios turi būti taikomos nurodytai daliai kartu su bendrojo plano sprendinių korektūros keitimo Teritorijos naudojimo reglamentais.

II. Tilto per Nemuną prieigų bei gatvės tarp Prienų ir Turistų gatvių Birštono mieste specialusis planas (TPD registracijos Nr. T00007584)

Į Birštono kurorto bendrojo plano sprendinius yra integruojami Tilto per Nemuną prieigų bei gatvės tarp Prienų ir Turistų gatvių Birštono mieste specialiojo plano sprendiniai. Naujo tilto įrengimas padės užtikrinti transportinių ryšių realizaciją su šiaurine miesto dalimi. Patvirtinus Birštono kurorto bendrojo plano sprendinių korektūros keitimo sprendinius, Tilto per Nemuną prieigų bei gatvės tarp Prienų ir Turistų gatvių Birštono mieste specialusis planas netenka galios.

1.2.2. Į Birštono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo sprendinius integruojami specialieji planai turintys įtakos planuojamai teritorijai

I. Birštono savivaldybės gyvenviečių ir kurorto plėtros specialusis planas (rengėjas UAB „Kelprojektas“, patvirtintas Birštono savivaldybės tarybos 2014-05-30 sprendimu Nr. TS-98) (TPD registracijos Nr. T00071915)

pav. 1.3. Ištrauka iš Birštono savivaldybės gyvenviečių ir kurorto plėtros specialiojo plano brėžinio „Kernuvių gyvenamosios teritorijos plėtros ribos, tvarkymo ir naudojimo reglamentų nustatymas, 1-2 lapai“

Specialiuoju planu nustatytos kraštovaizdžio teritorinių vienetų ir funkcinių prioritetų zonų bei jų žemės naudojimo būdų detalizuotos plėtojimo kryptys – numatyti sprendiniai teritorijose, prijungtose prie Birštono miesto. Birštono savivaldybės gyvenviečių ir kurorto plėtros specialusis planas integruojamas į Birštono savivaldybės bendrojo plano keitimo sprendinius ir specialusis planas netenka galios patvirtinus savivaldybės bendrąjį planą. Teritorijos dalies vystymas, prijungtoje prie Birštono miesto dalyje, numatomas vadovaujantis Birštono savivaldybės gyvenviečių ir kurorto plėtros specialiuoju planu, esant poreikiui tikslinant numatytus sprendinius.

II. Dviračių, riedučių ir lygumų slidinėjimo trasų Birštono savivaldybės teritorijoje specialusis planas (TPD registracijos Nr. T000076940)

Dviračių, riedučių ir lygumų slidinėjimo trasų Birštono savivaldybės teritorijoje specialusis planas integruojamas į Birštono savivaldybės bendrojo plano keitimo sprendinius ir specialusis planas netenka galios patvirtinus savivaldybės bendrąjį planą. Birštono miesto teritorijos dalies vystymas numatomas vadovaujantis Dviračių, riedučių ir lygumų slidinėjimo trasų Birštono savivaldybės teritorijoje specialiojo plano sprendiniais, esant poreikiui tikslinant numatytus sprendinius.

1.2.3. Saugomos teritorijos įtaka rengiamo plano sprendiniams

Birštono kurorto funkcinio zonavimo formavimui taikomi:

- Nemuno kilpų regioninio parko planavimo schemos (ribų ir tvarkymo planų) sprendiniai, patvirtinta LRV 2015 m. vasario 18 d. nutarimu Nr. 186;
- Nemuno kilpų regioninio parko apsaugos reglamentas, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. rugpjūčio 10 d. įsakymu Nr. 423 (Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2011 m. birželio 28 d. įsakymo Nr. D1-518 redakcija).

Visa Birštono kurorto teritorija patenka į Nemuno kilpų regioninio parko arba parko buferinės apsaugos zoną. Sprendiniuose reglamentuojant teritorijas, remiamasi Nemuno kilpų regioninio parko tvarkymo plane nustatytomis tvarkymo zonomis. Patenkančių tvarkymo zonų aprašymas teikiamas žemiau.

Konservacinės paskirties žemės kraštovaizdžio tvarkymo zonos:

Gamtos ir kultūros paveldo objektų teritorijų kraštovaizdžio tvarkymo zonų grupėje – reguliuojamos apsaugos **(KOr)** kraštovaizdžio tvarkymo zona.

Miškų ūkio paskirties žemės kraštovaizdžio tvarkymo zonos:

Apsauginių miškų kraštovaizdžio tvarkymo zonų grupėje – bendrojo apsauginio ūkininkavimo **(MAb)** kraštovaizdžio tvarkymo zona.

Apsauginių miškų kraštovaizdžio tvarkymo zonų grupėje – specializuoto apsauginio ūkininkavimo **(MAs)** kraštovaizdžio tvarkymo zona.

Ekosistemų apsaugos miškų kraštovaizdžio tvarkymo zonų grupėje – išsaugančio ūkininkavimo miškų **(MEk)** kraštovaizdžio tvarkymo zona.

Rekreacinių miškų kraštovaizdžio tvarkymo zonų grupėje – ekstensyvaus pritaikymo (miško parkų) **(MRe)** kraštovaizdžio tvarkymo zona.

Rekreacinių miškų kraštovaizdžio tvarkymo zonų grupėje – intensyvaus pritaikymo (poilsio parkų) **(MRi)** kraštovaizdžio tvarkymo zona.

Žemės ūkio paskirties žemės kraštovaizdžio tvarkymo zonos:

Apsauginių agrarinių teritorijų kraštovaizdžio tvarkymo zonų grupėje – bendrojo apsauginio ūkininkavimo **(ŽAb)** kraštovaizdžio tvarkymo zona.

Apsauginių agrarinių teritorijų kraštovaizdžio tvarkymo zonų grupėje – specializuoto apsauginio ūkininkavimo **(ŽAs)** kraštovaizdžio tvarkymo zona.

Kitos paskirties žemės kraštovaizdžio tvarkymo zonos :

Gyvenamosios ir visuomeninės paskirties žemės kraštovaizdžio tvarkymo zonos

Apsauginių teritorijų miestų, miestelių, kaimų ir jų dalių kraštovaizdžio tvarkymo zonų grupėje – sugriežtinto geoekologinio reguliavimo **(GAe)** kraštovaizdžio tvarkymo zona.

Apsauginių teritorijų miestų, miestelių, kaimų ir jų dalių kraštovaizdžio tvarkymo zonų grupėje – sugriežtinto vizualinio reguliavimo **(GAi)** kraštovaizdžio tvarkymo zona.

Kultūros paveldo požiūriu vertingų miestų, miestelių, kaimų ir jų dalių kraštovaizdžio tvarkymo zonų grupėje – kraštovaizdžio išsaugančiojo tvarkymo **(GEk)** kraštovaizdžio tvarkymo zona.

Bendrojo tvarkymo miestų, miestelių, kaimų ir jų dalių kraštovaizdžio tvarkymo zonų grupėje – ekstensyvaus tvarkymo **(GŪe)** kraštovaizdžio tvarkymo zona.

Pramoninė-komunalinės paskirties žemės kraštovaizdžio tvarkymo zonų grupėje – intensyviai technogenizuotos aplinkos **(NFu)** kraštovaizdžio tvarkymo zona.

Eksploatacinės (gavybinės) paskirties žemės kraštovaizdžio tvarkymo zonų grupėje – subnatūralios (neurbanizuotos) aplinkos **(NLn)** kraštovaizdžio tvarkymo zona.

Komunikacinės-inžinerinės paskirties žemės kraštovaizdžio tvarkymo zonų grupėje – ekstensyviai technogenizuotos aplinkos **(NTn)** kraštovaizdžio tvarkymo zona.

Rekreacinės paskirties žemės kraštovaizdžio tvarkymo zonos

Subnatūralios (neurbanizuojamos) rekreacinės aplinkos **(NRn).** Druskupio rekreacinės plėtros zona. Joje išskirtos subnatūralios (neurbanizuojamos) rekreacinės aplinkos (NRn) kraštovaizdžio tvarkymo zona. Birštono kalnų slidinėjimo rekreacinėje zona. Joje nustatytoje subnatūralios (neurbanizuojamos) rekreacinės aplinkos (NRn) kraštovaizdžio tvarkymo zonoje ugdomi bendro naudojimo želdynai, kuriama minimali rekreacinė infrastruktūra, įrengiamos kalnų slidinėjimo trasos su keltuvais, paslaugų centras.

NRu1 – skirta vienbučių ir dvibučių gyvenamųjų namų, vaikų sanatorijų pensinio amžiaus žmonių pensionatų bei kitų specializuotų sveikatingumo įstaigų pastatų statybai. Pastatai turi būti skirtingo aukščio, vyraujantis pastatų aukštis – 9 m, architektūros dominančių – iki 15 m. Galimas zonos užstatymo tankumas – iki 30 %.

NRu2 – išskirta tarp technogeninės kelio Vilnius-Prienai zonos ir Druskupio poilsio parko (MRi). Joje veikla vykdoma laikantis mineralinio vandens vandenvietės sanitarinės apsaugos zonos reikalavimų. Siūloma statyti pramogų ir sveikatingumo centrą. Galima tik rekreacinių pastatų su komercinėmis paslaugomis statyba (pastatų aukštis – ne daugiau 9 m). Zonos užstatymo tankumas – iki 50 %. Inžinerinės infrastruktūros objektai turi būti apželdinami apsauginių želdynų grupėmis.

NRu3 – teritorija, skirta komercinių objektų statybai. Pastatų aukštis – ne daugiau 9 m. Zonos užstatymo tankumas – iki 50 %;

NRu4 – intensyvaus užstatymo teritorija, skirta rekreacinių, pramoginių, komercinių objektų bei vienbučių ir dvibučių gyvenamųjų namų statybai. Pastatai turi būti skirtingo aukščio, vyraujantis pastatų aukštis – 9 m, architektūros dominančių – iki 15 m. Zonos užstatymo tankumas – iki 30 %.

Ekstensyvaus rekreacinio pritaikymo **(VRe)** kraštovaizdžio tvarkymo zonoje kuriamas hidroparkas, ugdomi bendro naudojimo želdynai, atkuriama Druskupio upelio vaga.

Vandens ūkio paskirties žemės kraštovaizdžio tvarkymo zonos

Ekosistemas saugančių vandenų grupėje – išsaugančio ūkininkavimo **(VEk)** kraštovaizdžio tvarkymo zona.

GYVENAMŲJŲ VIETOVIŲ, UŽSTATYTŲ TERITORIJŲ BEI INFRASTRUKTŪROS PLĖTROS KRYPTYS IR TVARKYMO PRIEMONĖS

Pagrindinės nuostatos formuojant gyvenamųjų vietovių ir infrastruktūros plėtros politiką Nemuno kilpų regioniniame parke:

- išsaugoti istoriškai susiklosčiusias urbanistines struktūras ir jų elementus, turinčius kultūros paveldo reikšmę;
- renovuoti gyvenamuosius namus ir tobulinti infrastruktūrą, siekiant patenkinti regioninio parko gyventojų ir lankytojų reikmes;
- riboti užstatymą gamtiniu ar kultūriniu požiūriu vertingose regioninio parko dalyse.

Gyvenamųjų vietovių plėtra, esamo užstatymo sutankinimas galimas visose gyvenamosios paskirties kraštovaizdžio tvarkymo zonose.

Birštono urbanistiniame draustinyje sunykusio istorinio užstatymo vietose, buvusio užstatymo atkūrimas galimas tik istorinių ir/ar urbanistinių, ir/ar archeologinių išvadų pagrindu.

Veikiančių kapinių plėtra vykdoma pagal detalųjį ar specialųjį planą, numatant plečiamoje teritorijoje kapinių aptarnavimui reikalingą infrastruktūrą ir statinius.

Gerinamos esamų bendrojo naudojimo kelių dangos. Tvarkant kelius, pirmenybė teikiama Tvarkymo plane numatytų pažintinio turizmo maršrutų bei privažiavimų prie rekreacinių teritorijų ir lankomų objektų įrengimui.

Galimas naujų jungčių pėsčiųjų susisiekimui per Nemuną formavimas.

Rekonstruojant esamus bei statant naujus statinius (taip pat ir mažuosius kraštovaizdžio architektūros statinius), įrengiant bei rekonstruojant inžinerinės ir rekreacinės infrastruktūros objektus, elektros perdavimo linijas, reklaminius bei informacinius skydus ir stendus, laikomasi Regioninio parko apsaugos reglamento reikalavimų.

Rekonstruojant esamas ir rengiant naujas žemos įtampos elektros perdavimo linijas, rekomenduojama jas tiesti požeminiais kabeliais.

Likviduojami apleisti ir neprižiūrimi gamybiniai-ūkiniai statiniai.

REKREACINĖS PLĖTROS KRYPTYS IR PRIEMONĖS

Vadovaujantis Nemuno kilpų regioninio parko planavimo schemos (ribų ir tvarkymo planų) sprendiniais, plėtojant pažintinį turizmą regioniniame parke turi būti:

- formuojama turistinių automobilių, dviračių, pėsčiųjų ir vandens turizmo trasų sistema su reikiama infrastruktūra;
- turizmo trasoms pritaikomi esami bendrojo naudojimo automobilių keliai, miško ir lauko keliai;
- pirmenybė teikiama ekologinio – pėsčiųjų ir dviračių – turizmo plėtrai ir propagavimui;
- kuriama mišri turizmo trasų sistema, derinant įvairius keliavimo būdus;
- plėtojamas organizuotas pažintinis turizmas;
- turistinės trasos naudojamos įvairiais tikslais (ėjimas, bėgimas, slidinėjimas, jojimas);

- plėtojamas kalnų slidinėjimas, įrengiant papildomą trasą su keltuvu Birštono kalnų slidinėjimo rekreacinėje zonoje;
- Tvarkymo plane pažymėtose vietose įrengiami paslaugų centrai lankytojams, pirmenybę juose teikiant regioninio parko vertybių reprezentavimui ir eksponavimui.

Plėtojant automobilių turizmą:

- gerinama automobilių kelių danga, palaikoma gera jų būklė, užtikrinanti geras važiavimo sąlygas. Pirmiausia tvarkomas privažiavimas prie lankytinų objektų;
- įrengiamos apžvalgos aikštelės, poilsiavietės, kempingai, maitinimo įstaigos;
- pažymimos natūroje automobilių turizmo trasos, pastatomos nuorodos į kitas turistines trasas, įrengiama reikalinga vizualinės informacijos infrastruktūra;
- tvarkoma kelių aplinka, pakelių želdynai;
- Birštono mieste nutiesus naują tiltą per Nemuną, formuojamos žiedinės automobilių turizmo trasos.

Plėtojant dviračių ir pėsčiųjų turizmą:

- gerinamos esamų dviračių ir pėsčiųjų takų dangos, palaikoma gera jų būklė, įrengiama reikiama infrastruktūra;
- tiesiami nauji dviračių ir pėsčiųjų takai, įrengiama reikiama infrastruktūra;
- tvarkoma takų ir trasų aplinka;
- prioritetas teikiamas žiedinei turistinei trasai „Nemuno kilpos“;
- įrengiamos žiedinei dviračių ir pėsčiųjų trasai „Nemuno kilpos“ reikalingos perkėlos per Nemuno upę;
- prie dviračių ir pėsčiųjų trasų įrengiama reikiama infrastruktūra;
- formuojamos jungtys tarp skirtingų dviračių ir pėsčiųjų turizmo trasų.

KULTŪROS PAVELDO APSAUGOS KRYPTYS IR PRIEMONĖS

Regioninio parko kultūros paveldo apsauga vykdoma vadovaujantis šiomis nuostatomis:

- išsaugoti vertingąsias savybes autentiškoje aplinkoje ar autentiško pavidalo, užtikrinti kultūrinių raiškų ir tradicijų perdavimą ateinančioms kartoms;
- atkurti sunykusius vertybių elementus ar savybes, atgaivinti istorines tradicijas;
- vykdyti taikomąsias mokslinių tyrimų ir tvarkybos programas, sukurti optimalias sąlygas pažinti vertybes moksliniais, visuomenės ir kultūrinio turizmo tikslais;
- integruoti kultūros paveldą į visuomenės gyvenimą – naudoti ar pritaikyti viešajai paskirčiai, kultūriniam ir pažintiniam turizmui;
- stiprinti kultūros ir gamtos paveldo apsaugos integralumą, pirmenybę teikiant kultūros paveldo objektų autentiškumo apsaugai ir palaikymui.

1.3. MIESTO PLANO STRUKTŪROS URBANISTINIS IR GAMTINIS KARKASAI

Funkcinis teritorinis karkasas suprantamas kaip vientisas apibrėžtų funkcijų koncentravimosi centrų ir ašių teritorinis junginys. Kurorto teritorijos erdvinę struktūrą formuoja dviejų rūšių atraminiai funkciniai karkasai – urbanistinis ir gamtinis.

Urbanistinis karkasas – tai pagrindinė kurorto teritorijos erdvinę struktūrą formuojanti dalis, apimanti aktyviausios gyventojų masinės veiklos procesų teritorines zonas, intensyviausiai įsisavintas erdves. Tai pagrindinė teritorijos funkcinės struktūros konstrukcija, atraminių kurorto teritorijos elementų sistema. Erdvinėje struktūroje (teritorijos funkcinio stuburo zonoje) išskiriamos svarbiausios urbanistinio karkaso ašys.

Gamtinį karkasą sudaro ekologinio aktyvumo zonų bei ašių su mažiausiai pakeistais gamtiniais kraštovaizdžio kompleksais bei ribota technine infrastruktūra sistema.

Planuojamos teritorijos pagrindiniai kompoziciniai erdvinės struktūros elementai yra Nemuno kilpų, Škėvonių gūbrių kompozicinės ašys. Urbanizuotos dalies svarbiausia kompozicinė ašis yra ties Jaunimo, S. Dariaus ir S. Girėno gatvių erdviniu koridoriumi. Miesto identitetui labai svarbi Birštono miesto istorinės dalies tūrinės erdvinės struktūros sandara. Ši erdvinė struktūra formuota aikštės su paminklu Jonui Basanavičiui – kompozicinio centro – pagrindinių gatvių susikirtime, Šv. Antano Paduviečio bažnyčios – erdvinės kompozicijos akcento, sanatorijos pastatų kompleksų Nemuno pakrantėje, parko prieigose, vyraujančio mažaaukščio užstatymo gyvenamaisiais namais teritorijos centrinėje, pietinėje dalyse, senojo užstatymo fragmentų, sudarytų iš vilų ir gyvenamųjų namų šiaurinėje dalyje, su piliakalniu ir parku, pavadintais Vytauto vardu, pietinėje dalyje, senosiomis Birštono kapinėmis šiauriniame pakraštyje. Istorinės dalies užstatymo bruožai – kurortui būdinga architektūra su specifinės tipologijos pastatais: vilomis, gydyklomis, sanatorijomis, kurorto valdybos pastatu, kurhauzu, biuvete, stambaus tūrio, skirtingų stilių mūrinės sanatorijos, gydyklos, išsidėsčiusios Nemuno pakrantėje; dažnas sklypo užstatymas dviem gyvenamaisiais namais: pagrindinis gyvenamas namas prie gatvės, pagalbinis ir/ar kiti pastatai gilumoje; naujoji architektūra, formuojama, laikantis statybos tradicijų, pirminės urbanistinės struktūros, užstatymo morfotipo. Erdvinės struktūros charakteriui atverti ypač svarbus panoraminės apžvalgos taškas nuo Birštono piliakalnio, vadinamo Vytauto kalnu. Turėtų būti išlaikomas Birštono siluetas nuo Nemuno kairiojo kranto, formuojamas piliakalnio su želdiniais, mažaaukščio miesto istorinės dalies užstatymo bei vertikalios dominantės – Šv. Antano Paduviečio bažnyčios – centrinėje dalyje.

1.4. MIESTO PLANO STRUKTŪROS DALYS – FUNKCINIS TERITORIJŲ ZONAVIMAS IR NAUDOJIMO TIPAI

Birštono kurorto bendrojo plano sprendinių korektūros keitimu pagal esamą bei planuojamą veiklą, vadovaujantis 2014 m. įsigaliojusiam teisiniam reguliavimui, reglamentuojamos teritorijos (teritorijų naudojimo reglamentai nustatomi vadovaujantis Teritorijų planavimo normų nuostatomis). Bendrojo plano korektūros keitimu Birštono kurorto teritorija suskirstyta pagal planuojamus žemės naudojimo interesus, atsižvelgiant į tai, kokia veikla šioje teritorijoje turėtų dominuoti, kiekvienai teritorijai išskiriama vyraujanti funkcija. Funkcinės zonos apima atskiras miesto kvartalų dalis, pasižyminčias gamtinės aplinkos ir urbanistinių sąlygų bei planuojamų teritorijos funkcinių interesų panašumu. Sprendiniais nustatomi esminiai funkcinių zonų vystymo principai, formuojantys subalansuotą polifunkcinį miesto atskirų teritorijos dalių užstatymą. Konkretizuojant sprendinius, miesto funkcinės zonos detalizuotos į smulkesnius teritorinius vienetus, kuriems nurodoma galima vystymo strategija bei specialieji reglamentai. Birštono kurorto bendrojo plano sprendinių korektūros keitimo sprendinių Pagrindiniame brėžinyje išskirtos funkcinės zonos, pažymėtos spalvomis, pateikti atitinkamose Funkcinėse zonose galimi teritorijų

naudojimo tipai. Pagrindiniai tvarkymo, naudojimo ir apsaugos reglamentai yra nurodyti Pagrindiniame brėžinyje teikiamoje reglamentų lentelėje „Teritorijos naudojimo reikalavimai“.

Rengiant žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentus, Birštono kurorto bendrojo plano sprendinių korektūros keitimo sprendiniai (teritorijos tipų ribos, susisiekimo ir inžinerinės infrastruktūros trasos) gali būti tikslinami.

Bendrojo plano sprendiniais nustatomos funkcinės zonos ir teritorijos tipai skirstomi į urbanizuojamas ir neurbanizuojamas teritorijas. Neurbanizuojamos teritorijos užtikrina miesto gamtinės aplinkos apsaugą. Pagrindiniame brėžinyje teikiamoje reglamentų lentelėje „Teritorijos naudojimo reikalavimai“ surašyti šioms teritorijoms nustatyti teritorijos naudojimo, tvarkymo ir apsaugos reglamentai.

Saugomų teritorijų apsaugą reglamentuoja specialieji saugomų teritorijų planai ir joms nustatyti specialieji reglamentai. Dalis Birštono kurorto teritorijos patenka į Nemuno kilpų regioninio parko, kita dalis patenka į parko buferinės apsaugos zoną. Teritorijoje, patenkančioje į Nemuno kilpų regioninį parką, galioja parengto ir patvirtinto Nemuno kilpų regioninio parko ribų ir tvarkymo plano (2015 m. vasario 18 d. LRV nutarimas Nr. 186 „Dėl Nemuno kilpų regioninio parko planavimo schemos (ribų ir tvarkymo planų) patvirtinimo“) sprendiniai, taip pat Nemuno kilpų regioninio parko apsaugos reglamento (2011 m. birželio 28 d. LR AM įsakymas Nr. D1-518) reikalavimai. Rengiant Birštono kurorto bendrojo plano sprendinių korektūros keitimo sprendinius, teritorijos funkcinis zonavimas ir reglamentavimas nustatytas vadovaujantis Nemuno kilpų regioninio parko ribų ir tvarkymo plano sprendiniais bei Nemuno kilpų regioninio parko apsaugos reglamentu.

Miesto istorinėje dalyje (vertybės u.k. 4072) teritorija turi būti saugoma ir tvarkoma pagal Kultūros paveldo apsaugos įstatymo reikalavimus bei nuostatas išdėstytas „Birštono miesto istorinės dalies urbanistiniame-architektūriniame reglamente“ (patvirtintas 2008 m. rugsėjo 29 d. Birštono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. TS-191) – istorinės dalies urbanistiniam-architektūriniam draustiniui taikomas tausojamojo naudojimo režimas, maksimaliai išsaugant ir regeneruojant išlikusius erdvinius struktūros bruožus, skatinant urbanistinę įvairovę, keliant architektūrinę kokybę statinių, formuojant senojo miesto įvairovę.

Sprendinių konkretizavimo stadijoje išskiriamos:

- *Neurbanizuojamos teritorijos*, kurioms priskirtinos miškai ir miškingos teritorijos, vandenys, žemės ūkio veiklai naudojamos teritorijos ir kitos kompaktiškai neužstatytos ar neužstatomos teritorijos;
- *Urbanizuotos ir urbanizuojamos teritorijos (užstatomos ir neužstatomos)*, apimančios kompaktiškai pastatais užstatytas ir numatomas užstatyti teritorijas su inžinerinių komunikacijų koridoriais ir neužstatytais bendrai naudoti pritaikytais želdynais, viešosiomis erdvėmis ir valstybiniais miškais miestuose.

Planuojamoje teritorijoje išskiriamos funkcinės zonos teikiamos grafinėje dalyje.

Birštono kurorto bendrojo plano sprendinių korektūros keitimo sprendinių konkretizavimo stadijoje (vadovaujantis Teritorijų planavimo normomis, patvirtintomis Lietuvos respublikos aplinkos ministro įsakymu Nr. D1-7), išskiriamos šios funkcinės zonos:

<u>Neurbanizuojamos teritorijos funkcinės zonos (papildomai nurodomas *teritorijos naudojimo tipas*):</u>

- *KONSERVACINĖS TERITORIJOS ZONA.*

Funkcinė zona, kurioje dominuoja žemės įstatymo 28 straipsnyje nurodyta konservacinės paskirties žemė.

- *ŽEMĖS ŪKIO TERITORIJŲ ZONA. Žemės ūkio ir specializuotų ūkių teritorija.*
  Funkcinė zona, kurioje dominuoja žemės ūkio paskirties žemė. Teritorijos, kuriose dominuoja neužstatoma žemės ūkio paskirties žemė.
- *MIŠKŲ IR MIŠKINGŲ TERITORIJŲ ZONA. Miškai ir miškinga teritorija.*
  Funkcinė zona, kurioje dominuoja miškų įstatymo 3 straipsnyje nurodyti visų grupių miškai. Ekosistemų apsaugai ir stabilizacijai, reljefo, vandenų, visų gamtinių vertybių apsaugai ir gyventojų poilsiui skirtų miškų teritorijos.
- *VANDENŲ ZONA. Vandenys.*
  Funkcinė zona, kurioje dominuoja žemės įstatymo 28 straipsnyje nurodyta vandens ūkio paskirties žemė. Vandens telkiniai ir jų eksploatavimui reikalinga teritorija.

Užstatomos urbanizuotos ir urbanizuojamos teritorijos funkcinės zonos (papildomai nurodomas *teritorijos naudojimo tipas*):

- *CENTRŲ ZONA. Pagrindinio centro zona.*
  MIŠRIOS DIDELIO UŽSTATYMO INTENSYVUMO TERITORIJOS, KURIOSE VYRAUJA GYVENAMOJI APLINKA, ADMINISTRAVIMO, PASLAUGŲ, PREKYBOS IR KITOS TARŠOS NESUKELIANČIOS ŪKINĖS VEIKLOS KARTU SU ŠIŲ VEIKLŲ APTARNAVIMUI REIKALINGA SOCIALINE, INŽINERINE, SUSISIEKIMO IR KITA INFRASTRUKTŪRA, REKREACIJAI REIKALINGAIS ATSKIRAISIAIS ŽELDYNAIS IR VIEŠOSIOMIS ERDVĖMIS. Didelio užstatymo tankio ir intensyvumo teritorija, kurioje koncentruojami centrinėms funkcijoms vykdyti reikalingi administracinės, kultūros, mokslo paskirties pastatai kartu su gyvenamąja aplinka, taip pat kiti negyvenamosios (prekybos, paslaugų maitinimo) paskirties pastatai, kuriuose vykdoma ūkinė veikla nesukelia neigiamo poveikio aplinkai, ir bendram naudojimui skirtos viešosios erdvės. Teritorijai keliami ypatingi reikalavimai pastatų ir viešųjų erdvių architektūros kokybei.
- *GYVENAMOJI ZONA. Intensyvaus užstatymo zona.*
  VISAS GYVENAMĄSIAS TERITORIJAS APIBENDRINANTI FUNKCINĖ ZONA SU GYVENAMOSIOS APLINKOS APTARNAVIMUI REIKALINGA SOCIALINE, PASLAUGŲ, INŽINERINE, SUSISIEKIMO IR KITA INFRASTRUKTŪRA, TAIP PAT GYVENTOJŲ REKREACIJAI REIKALINGAIS ATSKIRAISIAIS ŽELDYNAIS. Teritorija, skirta visų tipų gyvenamosios paskirties pastatams ir prekybos, paslaugų, maitinimo, viešbučių, kultūros, mokslo, sporto ir administracinės paskirties pastatams, kuriuose vykdoma ūkinė veikla nesukelia neigiamo poveikio gyvenamajai aplinkai, taip pat rekreacijai skirtais atskiraisiais želdynais ir viešosiomis erdvėmis.
- *GYVENAMOJI ZONA. Vidutinio užstatymo intensyvumo zona.*
  VISAS GYVENAMĄSIAS TERITORIJAS APIBENDRINANTI FUNKCINĖ ZONA SU GYVENAMOSIOS APLINKOS APTARNAVIMUI REIKALINGA SOCIALINE, PASLAUGŲ, INŽINERINE, SUSISIEKIMO IR KITA INFRASTRUKTŪRA, TAIP PAT GYVENTOJŲ REKREACIJAI REIKALINGAIS ATSKIRAISIAIS ŽELDYNAIS. Teritorijos, skirtos vidutinio užstatymo intensyvumo gyvenamosios paskirties pastatų kvartalams su šios teritorijos gyventojų aptarnavimui reikalinga paslaugų, socialine, inžinerine ir kita infrastruktūra, rekreacijai skirtais atskiraisiais želdynais.

- *GYVENAMOJI ZONA. Mažo užstatymo intensyvumo zona.*
  VISAS GYVENAMĄSIAS TERITORIJAS APIBENDRINANTI FUNKCINĖ ZONA SU GYVENAMOSIOS APLINKOS APTARNAVIMUI REIKALINGA SOCIALINE, PASLAUGŲ, INŽINERINE, SUSISIEKIMO IR KITA INFRASTRUKTŪRA, TAIP PAT GYVENTOJŲ REKREACIJAI REIKALINGAIS ATSKIRAISIAIS ŽELDYNAIS. Teritorijos, skirtos mažo užstatymo intensyvumo gyvenamos paskirties pastatų kvartakams su šios teritorijos gyventojų aptarnavimui reikalinga paslaugų, socialine, inžinerine ir kita infrastruktūra, rekreacijai skirtais atskiraisiais želdynais.
- *GYVENAMOJI ZONA. Ekstensyvaus užstatymo zona.*
  FUNKCINĖ ZONA, KURIOJE DOMINUOJA EKSTENSYVIAI UŽSTATYTOS GYVENAMOSIOS TERITORIJOS. Ekstensyviai užstatyta teritorija, skirta vieno ir dviejų butų gyvenamosios paskirties pastatams.
- *SPECIALIZUOTŲ KOMPLEKSŲ ZONA. Socialinės infrastruktūros teritorija.*
  FUNKCINĖ ZONA, KURIOJE DOMINUOJA KOMPAKTIŠKAI UŽSTATYTOS TERITORIJOS, SKIRTOS VISUOMENĖS POREIKIAMS, SPECIALIZUOTAI SOCIALINEI, APTARNAVIMO IR PASLAUGŲ VEIKLAI. Teritorija, skirta bendruomenės poreikiams reikalingiems kultūros, švietimo, visuomenės sveikatos saugos, sporto ir sveikatingumo, rekreacijos ir turizmo, religinės paskirties ir kitiems viešojo naudojimo objektams.
- *SPECIALIZUOTŲ KOMPLEKSŲ ZONA. Specializuotų kompleksų - instensyvios rekreacijos - teritorija.*
  FUNKCINĖ ZONA, KURIOJE DOMINUOJA KOMPAKTIŠKAI UŽSTATYTOS TERITORIJOS, SKIRTOS VISUOMENĖS POREIKIAMS, SPECIALIZUOTAI SOCIALINEI, APTARNAVIMO IR PASLAUGŲ VEIKLAI. Intensyvaus užstatymo teritorija skirta rekreacinių, pramoginių, komercinių objektų statybai.
- *PRAMONĖS IR SANDĖLIAVIMO ZONA. Pramonės ir sandėliavimo teritorija.*
  FUNKCINĖ ZONA, KURIOJE DOMINUOJA GAMYBINĖ AR KITA PANAŠI ŪKINĖ VEIKLA SU ŠIŲ VEIKLŲ APTARNAVIMUI REIKALINGA SUSISIEKIMO, INŽINERINE, PASLAUGŲ IR KITA INFRASTRUKTŪRA. Teritorija, skirta gamybai, sandėliavimui, logistikai.
- *INŽINERINĖS INFRASTRUKTŪROS ZONA. Inžinerinės infrastruktūros teritorija.*
  FUNKCINĖ ZONA SKIRTA SUSISIEKIMO KOMUNIKACIJŲ IR INŽINERINIŲ TINKLŲ APTARNAVIMO OBJEKTAMS, APLINKOS KOKYBEI GERINTI REIKALINGIEMS OBJEKTAMS. Teritorija, skirta susisiekimo ir inžinerinių komunikacijų aptarnavimo objektams, komunalinėms įmonėms.
- *KITOS ZONOS. PASLAUGŲ ZONA. Paslaugų teritorija.*
  Teritorija, skirta Birštono miesto ar Birštono savivaldybės gyventojų aptarnavimui reikalingiems prekybos, paslaugų objektams, administracinės paskirties pastatams, kitiems negyvenamosios paskirties pastatams, kuriuose vykdoma ūkinė veikla nesusijusi su taršia gamyba.

Neužstatomos urbanizuotos ir urbanizuojamos teritorijos funkcinės zonos (papildomai nurodomas *teritorijos naudojimo tipas*):

- *KITOS ZONOS. VANDENVIEČIŲ ZONA. Vandenvietė.*
  Griežto režimo vandenviečių apsaugos juostos neužstatyta teritorija.
- *INŽINERINĖS INFRASTRUKTŪROS KORIDORIŲ ZONA. Inžinerinės infrastruktūros koridorius.*

Funkcinė zona, kuria išskiriami svarbiausių gatvių ir kelių, magistralinių inžinerinių tinklų koridoriai. Linijinė neužstatyta teritorija skirta susisiekimo komunikacijoms ir inžineriniams tinklams.

- *SPECIALIZUOTŲ KOMPLEKSŲ ZONA. Specializuotų kompleksų - ekstensyvios rekreacijos - teritorija.*
  Funkcinė zona, kurioje dominuoja neužstatomos teritorijos, skirtos ekstensyviai rekreacinei veiklai. Teritorija, skirta ekstensyviai rekreacijai formuojant minimalią rekreacinę infrastruktūrą.
- *BENDRO NAUDOJIMO ERDVIŲ, ATSKIRŲJŲ ŽELDYNŲ ZONA. Bendro naudojimo erdvių, želdynų teritorija.*
  Funkcinė zona, kuria išskiriamos urbanizuotų teritorijų viešosios erdvės ir bendram naudojimui pritaikytų atskirųjų želdynų teritorijos, taip pat kapinių teritorijos. Gamtinių kraštovaizdžio struktūros elementų dominuojamos urbanizuotų teritorijų neužstatytos viešosios erdvės – skverai, parkai ir kitos gamtinės teritorijos skirtos rekreacijai, lankymui ir pažinimui, gyvenamosiose vietovėse esančių gamtinio karkaso elementų apsaugai.

1.5. URBANIZUOJAMŲ TERITORIJŲ PRIORITETINĖ PLĖTRA, URBANIZUOTŲ IR URBANIZUOJAMŲ TERITORIJŲ TVARKYMO REŽIMŲ NUSTATYMAS

Statiniai Nemuno kilpų regioniniame parke projektuojami, statomi ar rekonstruojami (remontuojami), atsižvelgiant į vietovės kraštovaizdžio ypatumus bei tradicinės regiono architektūros savitumus, gamtos ir kultūros paveldo objektų apsaugos reikalavimus, siekiant:

- išlaikyti gamtinio bei istoriškai susiformavusio kraštovaizdžio, gamtinių ir kultūrinių kompleksų bei objektų vertės požymius;
- išsaugoti bendrą kraštovaizdžio struktūrą ir jo estetinę vertę, erdvinį raiškumą ir raiškius reljefo bei hidrografinio tinklo elementus;
- išlaikyti tradicinės regiono architektūros pobūdį: pastatų tūrius, formas, mastelį ir medžiagiškumą.

Urbanizuotos ir urbanizuojamos teritorijos vystomos pagal teritorijų plėtros kryptis, kurias apibūdina šie teritorijų vystymo režimai:

- Saugojimas;
- Modernizavimas;
- Konversija (pertvarkymas);
- Nauja plėtra;
- Rezervavimas;
- Be esminių pokyčių (status quo).

Saugojimas

Saugojimas bendru atveju nustatomas įvairų statusą turinčioms gamtos bei kultūros paveldo teritorijoms ar pavieniams objektams (vertybėms), taip pat nekilnojamojo kultūros paveldo (NKP) kompleksams, į juos įeinantiems pavieniams NKP objektams, t.y. teritorijoms, kurių vertingąsias savybes būtina išsaugoti jų nekeičiant. Šiose teritorijose numatoma statyba gali būti vykdoma teisės aktų nustatyta tvarka atliekant tvarkybos darbus: konservavimą, restauravimą, atkūrimą ar pritaikymą.

Modernizavimas

Modernizavimas – urbanizuotų teritorijų fizinės ir (ar) funkcinės struktūros atnaujinimas, kai plėtra vykdoma išnaudojant vidinius teritorijos resursus iš esmės nekeičiant šios teritorijos naudojimo funkcinės struktūros ir fizinių parametrų.

Urbanizuotos teritorijos modernizuojamos išsaugant ir kuriant viešąsias erdves, žaliąsias jungtis, prieinamas skirtingoms socialinėms grupėms, pritaikant žaliąją (ir mėlynąją) infrastruktūrą klimato kaitos poveikio prevencijai ir *atsparumo klimato kaitos sukeliamoms grėsmėms didinimui,* gerinant gyvenimo kokybę gyvenamosiose teritorijose.Viešojo naudojimo teritorijų (parkų, želdynų, ar kitų viešųjų erdvių) planavimas ir projektavimas turi būti vykdomas remiantis įtraukimo principu, t.y. į planavimo procesą įtraukiant skirtingų socialių grupių atstovus, ir užtikrinant tolygų viešųjų erdvių prieinamumą.

Dėl besikeičiančio klimato meteorologiniams reiškiniams tampant ekstremalesniems urbanizuotoje aplinkoje vis dažniau ir stipriau reiškiasi „šilumos salos“ efektas, dėl kurio miesto mikroklimatas tampa mažiau palankus gyvenimui ir veiklai. Tai pasireiškia ypač tose urbanizuotų teritorijų dalyse, kurios turi mažesnį priklausomųjų ir atskirųjų želdynų plotą, taip pat stiprių liūčių poveikis (paviršių apsėmimas ir užtvindymas) ryškesni tose urbanizuotų teritorijų dalyse, kurio intensyviau padengtos technogenine danga. *Bendrojo plano korektūros keitimo sprendiniai susiję su gamtinio karkaso sistemos stiprinimu ir želdynų plotų vystymu įvertina galimą klimato kaitos poveikį ir numato jo švelninimo priemones.*

Gyvenamosios aplinkos kokybės gerinimo aspektai: vystant urbanizuotas teritorijas būtina išsaugoti išlikusius natūralius teritorijų fragmentus, taikyti mažesnes užstatymo tankio ir intensyvumo normas, išlaikyti ir formuoti didesnį plotą priklausomųjų želdynų, kurie efektyviai atliktų ekologinio kompensavimo funkcijas (sugertų ant antropogeninių dangų susidarantį vandens perteklių, apsaugotų žemės paviršių ir inžinerinius statinius nuo perkaitimo, sudarytų sąlygas reikštis biologinei įvairovei).

Modernizavimo režimas bendrojo plano sprendiniuose nustatomas visose urbanizuotose teritorijose.

Konversija

Konversija (pertvarkymas) – neefektyviai naudojamų užstatytų teritorijų naujas (antrinis) panaudojimas plėtrai. Birštono urbanistiniame draustinyje sunykusio istorinio užstatymo vietose, buvusio užstatymo atkūrimas galimas tik istorinių ir/ar urbanistinių, ir/ar archeologinių išvadų pagrindu.

Nauja plėtra

Nauja plėtra – neužstatytų teritorijų urbanizavimas. Naujos plėtros teritorijos padės tolygiau išdėstyti gyvenamąsias teritorijas ir darbo vietas Birštono mieste, sukurs sąlygas aplinkos, užstatymo, susisiekimo sistemos ir inžinerinės įrangos atnaujinimui užstatytoje miesto teritorijoje. Plėtojant naujus gyvenamųjų namų kvartalus, turi būti kompleksiškai plėtojamos visuomeninės, komercinės paskirties teritorijos. Miesto funkcijų plėtra vyksta etapais, atsižvelgiant į teritorijų poreikį ir konkrečiu plėtros momentu teisės aktais nustatytus veiklos apribojimus.

Vertinant esamos būklės įvertinimo stadijoje konstatuotas gyventojų skaičiaus neigiamo pokyčio tendencijas bei teisės aktuose deklaruotus vystymo principus, išskiriami urbanizuotų ir urbanizuojamų teritorijų pirmas ir antras prioritetai. Pirmo prioriteto teritorijose savivaldybė pagal galimybes įsipareigoja vystyti socialinę ir (ar) inžinerinę infrastuktūrą.

Status quo

Be esminių pokyčių (status quo) teritorijos, kuriose paliekama esama padėtis. Esminiai pokyčiai teritorijų funkcinėje ir fizinėje struktūroje nenumatomi.

2004 m. gruodžio 21 d. Birštono savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu Nr. AV-207 „Dėl Birštono savivaldybės teritorijos urbanistinių-ekologinių koeficientų patvirtinimo“ nustatytos urbanistinių-ekologinių koeficientų zonos lieka galioti.

Teritorijų naudojimo reikalavimai

Nuo 2014 m. galiojanti Teritorijų planavimo įstatymo redakcija, Kompleksinio teritorijų planavimo dokumentų rengimo taisyklės, Teritorijų planavimo normos nustato savivaldybės dalių bendrųjų planų sprendiniuose numatomų žymėjimų reglamentavimą. Vadovaujantis Kompleksinio teritorijų planavimo dokumentų rengimo taisyklėmis (p.204), nurodyta, kad „Teritorijų funkcinis zonavimas, tvarkymo režimai, teritorijos naudojimo tipas ir užstatymo tipas aprašyti Teritorijų planavimo normose, funkcinio zonavimo spalvinis žymėjimas – Teritorijų planavimo dokumentų erdvinių duomenų specifikacijoje. Sprendiniai ir kita informacija pažymima brėžiniuose jų reikšmes nurodant sutartinių ženklų aprašomosiose lentelėse.

Birštono kurorto bendrojo plano sprendinių korektūros keitimo konkretizuoti sprendiniai parengti mastelyje 1:5 000, vadovaujantis Teritorijų planavimo normomis, savivaldybės ir vietovės lygmens bendruosiuose planuose, išskyrus rengiamus mastelyje M 1:2000, nustatomos funkcinės zonos. Kai rengiami vietovės lygmens bendrieji planai, mastelyje M 1:2000 ir detalieji planai, nustatomi Teritorijų naudojimo tipai. Vadovaujantis Birštono kurorto bendrojo plano sprendinių korektūros ir Birštono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo planavimo darbų programa, patvirtinta įsakymu Nr. AV-421, Pagrindinio brėžinio Teritorijos naudojimo reikalavimų lentelėje papildomai yra nustatomi teritorijų naudojimo tipai.

Visose funkcinėse zonose galimi inžinerinės infrastruktūros koridoriai; bendro naudojimo erdvių, atskirųjų želdynų teritorijos naudojimo tipai, taip pat ir kiti teritorijos naudojimo tipai, jeigu juose nustatyta veikla nesukelia neigiamo poveikio pagrindinės (dominuojančios) veiklos aplinkai.

Teritorijų planavimo normose nurodytos rekomenduojamos didžiausios leistinos žemės sklypų užstatymo intensyvumo ir užstatymo tankio rodiklių reikšmės priklausomai nuo teritorijos naudojimo tipo, užstatymo aukštų skaičiaus ir vyraujančio užstatymo tipo. Tačiau Teritorijų planavimo normose nurodytas užstatymo tankio ir užstatymo intensyvumo reglamentavimas, skirtas teritorijos naudojimo tipui, būtų labai neapibrėžtas ir nekonkretus, todėl Pagrindiniame brėžinyje pateiktoje reglamentų lentelėje „Teritorijos naudojimo reikalavimai“ nurodyti konkretūs didžiausi leistini užstatymo tankio ir užstatymo intensyvumo reglamentai sklypuose (ne teritorijų naudojimo tipuose), esančiuose konkrečiose funkcinėse zonose ir jų dalyse, priklausomai nuo teritorijos vietos miesto urbanistinėje struktūroje ir priklausomai nuo to, ar pastatai numatomi gyvenamai paskirčiai, ar negyvenamoms paskirtims.

Pagridiniame brėžiyje pateiktoje reglamentų lentelėje „Bendrieji teritorijų naudojimo reglamentai“ nurodyti šie reglamentai:

1. Pagrindinė žemės naudojimo paskirtis (KT, kitos paskirties žemė; H, vandens ūkio paskirties žemė; M, miškų ūkio paskirties žemė; C, konservacinės paskirties žemė);
2. Didžiausias galimas vieno mažmeninės prekybos objekto bendras plotas arba prekybos salės plotas;
3. Didžiausias leistinas pastatų aukštis (h max), metrai nuo žemės paviršiaus (negalioja technologiniams įrenginiams, bažnyčioms);
4. Didžiausias leistinas užstatymo tankis (UT_{max}) sklypuose;
5. Didžiausias leistinas užstatymo intensyvumas (UI_{max}) sklypuose;

6. Galimi žemės naudojimo būdai. Žemės naudojimo būdų santrumpų išaiškinimas, vadovaujantis Teritorijų planavimo erdvinių duomenų specifikacija, patvirtinta LR aplinkos ministro 2013-12-31 įsakymu Nr. D1-1009;
7. Įgyvendinimo prioritetas, kuris naudojamas bendrojo plano koregavimo sprendinių įgyvendinimo terminams diferencijuoti. Įgyvendinimo prioriteto santrumpų išaiškinimas, vadovaujantis Teritorijų planavimo erdvinių duomenų specifikacija, patvirtinta LR aplinkos ministro 2013-12-31 įsakymu Nr. D1-1009;
8. Aprašymas (papildomi reikalavimai). Nurodyti specifiniai reikalavimai konkrečioje funkcinėje zonoje, jei jų yra – siejami su Birštono miesto istorinės dalies bei Nemuno kilpų regioninio parko tvarkymu ir apsauga.

Vertinant gyventojų skaičiaus neigiamo pokyčio tendencijas bei teisės aktuose deklaruotus vystymo principus, išskiriami urbanizuotų ir urbanizuojamų teritorijų pirmas ir antras prioritetai (žr. Bendrieji teritorijų naudojimo reglamentai „Pagrindiniame brėžinyje“). Neprioritetinės plėtros teritorijos (2 prioritetas) numatytos įsisavinti vėlesniam laikotarpiui, kai bus įsisavintos prioritetinės plėtros teritorijos (1 prioritetas). Pirmo prioriteto teritorijose savivaldybė pagal galimybes įsipareigoja vystyti socialinę ir (ar) inžinerinę infrastuktūrą. Esant būtinybei, atsiradus potencialioms vystymo galimybėms, neprioritetinės plėtros teritorijos (2 prioritetas), ar jų dalis, gali būti įsisavinami ir anksčiau. Šiuo atveju tarp planavimo organizatoriaus ir iniciatoriaus pasirašoma „TPĮ įgyvendinimo sutartis“, kurioje iniciatorius įsipareigoja 100 proc. finansuoti ir įgyvendinti teritorijų planavimo sprendinius (įrengti susisiekimo ir inžinerinę infrastruktūrą).

Birštono kurorto bendrojo plano sprendinių korektūros keitimo tekstinė dalis bei grafinė dalis yra neatskiriamos Birštono kurorto bendrojo plano sprendinių korektūros keitimo dalys. Grafinėje dalyje nustatytose ir pažymėtose funkcinėse zonose papildomai galioja šie **pagrindiniai tekstiniai reglamentai:**

I. Brėžiniai parengti ir vertinami nurodytuose masteliuose ir į tikslesnį mastelį netransformuojami. T.y. sprendinių, pateiktų mastelyje M 1:5 000 negalima tiesmukiškai perkelti į tikslesnį, pavyzdžiui į M 1:500, mastelį. Teritorijų funkcinių zonų ribos, susisiekimo ir inžinerinės infrastruktūros trasos ir gabaritai turi būti tikslinami pagal specifinius teritorijų požymius.
II. Bendrojo plano keitimo Pagrindiniame brėžinyje funkcinėmis zonomis pažymėtos teritorijos, kurioms nustatyti teritorijų naudojimo tipai, pagrindinių žemės naudojimo paskirčių ir galimų jose veiklų prioritetai. Funkcinės zonos pažymėtos vadovaujantis Teritorijų planavimo normomis, patvirtintomis LR aplinkos ministro 2014-01-02 įsakymu Nr. D1-7.
III. Birštono miesto centrinės dalies architektūrinės – erdvinės kompozicijos specialusis planas, Tilto per Nemuną prieigų bei gatvės tarp Prienų ir Turistų gatvių Birštono mieste specialusis planas yra integruojami į bendrojo plano keitimo sprendinius, kitų galiojančių specialiųjų planų ir detaliųjų planų sprendinių bendrojo plano keitimas nepanaikina, jų nuostatos yra integruotos į teritorijų planavimo dokumento sprendinius pagal bendrojo plano keitimo kompetencijos nuostatas. Rengiant naujus teritorijų planavimo dokumentus ar žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektus, privaloma vadovautis bendrojo plano keitimo sprendiniais. Bendrojo plano keitimas taip pat nepanaikina žemės nuosavybės dokumentuose nurodytų žemės naudojimo būdų ir pobūdžių (rengiant naujus teritorijų planavimo dokumentus, gali būti nustatoma veikla pagal bendrojo plano keitimo reglamentus arba paliekama veikla pagal nustatytąją žemės nuosavybės dokumentuose).

IV. Iki bendrojo plano keitimo patvirtinimo įsigaliojimo datos pradėti rengti žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentai ir žemės valdos projektai gali būti užbaigti rengti ir teikiami tvirtinti pagal iki tos datos išduotas planavimo sąlygas.

V. Nustatytieji maksimalūs užstatymo aukščio, užstatymo tankio ir užstatymo intensyvumo reglamentai nurodyti sklypui, o ne funkcinei zonai. Šie reglamentai skirti naujiems sklypams arba naujos statybos objektams esamuose sklypuose (esant poreikiui rekonstruoti esamus pastatus ar statyti naujus esamų vietoje, šie reglamentai gali būti ir didesni, jei jie atitinka esamo užstatymo parametrus).

VI. Pagal poreikį funkcinių zonų planinėje struktūroje gali atsirasti vidinių gatvių, privažiavimų ir inžinerinės infrastruktūros tinklas.

VII. Visose funkcinėse zonose taikomi atitinkami Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų reikalavimai.

VIII. Kultūros paveldo objektų teritorijose ir jų apsaugos zonose planuojama veikla reglamentuojama kultūros paveldo specialiaisiais planais, reglamentais bei kultūros paveldo apsaugą reglamentuojančiais teisės aktais. Registruotų kultūros paveldo vertybių teritorijoms ir jų apsaugos zonoms yra taikomos Specialiųjų žemės ir miško naudojimo XIX skyriaus „Nekilnojamųjų kultūros vertybių teritorija ir apsaugos zona“ nuostatos. Kultūros paveldo objektų teritorijose draudžiama veikla, galinti fiziškai pakenkti kultūros paveldo objekto vertingosioms savybėms, o jų apsaugos zonose – statyti statinius, kurie aukščiu, apimtimi ar išraiška nustelbtų kultūros paveldo objektus ar objektą, trukdytų juos apžvelgti.

IX. Lietuvos Respublikos kultūros vertybių registras nuolat tikslinamas ir papildomas naujais kultūros paveldo objektais ir plane pateikti nekilnojamųjų kultūros vertybių objektai nėra baigtiniai, todėl rengiant pagal bendrojo plano keitimo nuostatas kitus teritorijų planavimo dokumentus ar schemas, būtina vadovautis naujausia Lietuvos Respublikos kultūros vertybių registro informacija ir parengtais nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialiaisiais planais, reglamentais bei kitais nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugą reglamentuojančiais teisės aktų reikalavimais.

X. Siekiant išvengti neigiamų pasekmių kultūros paveldo objektų vertingosioms savybėms, prieš vykdant žemės judinimo darbus registruotų kultūros vertybių teritorijose, turi būti atlikti archeologiniai tyrimai, vadovaujantis paveldo tvarkybos reglamentu PTR 2.13.01:2011 „Archeologinio paveldo tvarkyba”.

XI. Teritorijoje, patenkančioje į Nemuno kilpų regioninį parką, galioja parengto ir patvirtinto Nemuno kilpų regioninio parko ribų ir tvarkymo plano (2015 m. vasario 18 d. LRV nutarimas Nr. 186 „Dėl Nemuno kilpų regioninio parko planavimo schemos (ribų ir tvarkymo planų) patvirtinimo“) sprendiniai, taip pat Nemuno kilpų regioninio parko apsaugos reglamento (2011 m. birželio 28 d. LR AM įsakymas Nr. D1-518) reikalavimai. Pasikeitus Nemuno kilpų regioninio parko nuostatoms, jos įsigalioja ir Birštono kurorto bendrojo plano korektūros keitimo sprendiniams.

XII. Rengiant žemesnio lygmens kompleksinio ar kitus teritorijų planavimo dokumentus ir/ar techninius projektus, privaloma vadovautis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. D1-694 „Dėl Atskirųjų rekreacinės paskirties želdynų plotų normų ir Priklausomųjų želdynų normų (plotų) nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

XIII. Gamtinio karkaso teritorijose galioja Gamtinio karkaso nuostatų reikalavimai (patvirtinti LR AM 2007 m. vasario 14 d. įsakymu Nr. D1-96, su vėlesniais pakeitimais). Šiose teritorijose statinių statyba ir su ja susijusių atskirųjų ir priklausomųjų želdynų įrengimas turi būti vykdomas vadovaujantis Gamtinio karkaso nuostatais.

XIV. Potvyniai – vienas dažniausių gamtos reiškinių, turinčių neigiamą poveikį žmonių sveikatai, aplinkai, kultūros paveldui, ekonominei veiklai ir infrastruktūrai. Lietuvoje dažniausiai potvyniai kyla dėl sniego tirpsmo ir ledo kamščių (apie 70-75 proc. atvejų), intensyvių liūčių (apie 15 proc. atvejų). Kitos priežastys, tokios kaip vandens lygio Baltijos jūroje pakilimas, hidrotechnikos statinių avarijos ir pan. sudaro 15 proc. atvejų. Dažniausiai potvyniai Lietuvoje kyla pavasario ir žiemos metu, atitinkamai apie 60 ir 35 proc. atvejų. Pagal Lietuvos potvynių grėsmės žemėlapius (patvirtinti LR aplinkos ministro 2014-08-06 įsakymu Nr. D1-655) Birštono miesto teritorijoje yra sniego ir liūčių užliejamų teritorijų. Įgyvendinant bendrojo plano keitimo sprendinius, būtina vadovautis LR Saugomų teritorijų įstatymu (1993-11-09 Nr.I-301, su vėlesniais pakeitimais), LRV nutarimu „Dėl specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo“ (1992-05-12 Nr. 343, su vėlesniais pakeitimais), potvynių grėsmės ir rizikos žemėlapiais (http://potvyniai.aplinka.lt/potvyniai/) bei taikyti potvynių rizikos valdymo planuose numatytas priemones.

XV. Miško žemę tvarkyti ir naudoti vadovaujantis LR Miškų įstatymo nuostatomis. Miškų grupės nustatomos miškotvarkos specialiaisiais planais, miškai turi būti tvarkomi, naudojami ir atkuriami pagal miškotvarkos projektą (LR Miškų įstatymas). Miško žemės pavertimas kitomis naudmenomis galimas tik LR Miškų įstatymo 11 straipsnio 1 dalyje nustatytais išimtiniais atvejais.

XVI. Lietuvos Respublikos miškų valstybės kadastras bei Žemės gelmių registras nuolat tikslinami ir nėra baigtiniai (papildomas naujais objektais arba esami objektai yra išbraukiami), todėl rengiant pagal bendrojo plano keitimo nuostatas kitus teritorijų planavimo dokumentus ar schemas, būtina vadovautis naujausia Lietuvos Respublikos Miškų valstybės kadastro bei Žemės gelmių registro informacija.

XVII. Draudžiama steigti laidojimo namus gyvenamosios paskirties pastatuose ir/ar gyvenamųjų namų kvartaluose.

XVIII. Prie Nemuno upės galimas laikinų kavinių įrengimas (gavus atitinkamą leidimą).

XIX. Pramonės ir sandėliavimo teritorijose bet kokia esama ar planuojama ūkinė veikla privalo atitikti higienos normų reikalavimus ir neturi daryti neigiamo poveikio greta esančiai ir planuojamai gyvenamajai aplinkai ir žmonių sveikatai.

XX. Sanitarinės apsaugos zonos (SAZ) nustatomos Lietuvos Respublikos įstatymuose, Specialiosiose žemės ir miško naudojimo sąlygose, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 „Dėl Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo“, ir Sanitarinės apsaugos zonų ribų nustatymo ir režimo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. rugpjūčio 19 d. įsakymu Nr. V-586, nurodytiems ūkinės veiklos objektams (rūšims). Teritorijose, patenkančiose į nustatytas sanitarines apsaugos zonas, veikla vykdoma vadovaujantis Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų, LR visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo bei kitų aktualių teisės aktų reikalavimais.

XXI. Inžinerinių tinklų ir įrenginių apsaugos zonos nustatomos vadovaujantis atitinkamais Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343, punktais. Atstumai nuo aukštos įtampos oro linijų iki planuojamų statinių, įrenginių ir tiesinių ar jų elementų nustatomi vadovaujantis Energetikos ministro 2011 m. gruodžio 20 d. įsakymu Nr. 1-309 patvirtintomis Elektros linijų ir instaliacijos įrengimo taisyklėmis. Į planuojamą teritoriją patenkančių esamų skirstomųjų dujotiekių ir elektros tinklų apsaugos zonose vadovautis LR Elektros energetikos įstatymu, Elektros linijų apsaugos ir Gamtinių dujų skirstomųjų dujotiekių apsaugos taisyklėmis, vykdyti Specialųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų reikalavimus, bei vadovautis kitais teisės aktais.

XXII. Viena iš efektyvių priemonių vandens telkinių taršai mažinti yra nustatytos vandens telkinių apsaugos zonos ir juostos. Vandens telkinių apsaugos zonos ir juostos nustatomos vadovaujantis Paviršinio vandens telkinių apsaugos zonų ir pakrančių apsaugos juostų nustatymo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2001 m. lapkričio 7 d. įsakymu Nr. 540. Ūkinė ir/ ar kitokia veikla, kurią yra draudžiama ir/ar ribojama vykdyti paviršinių vandens telkinių apsaugos zonose ir pakrantės apsaugos juostose, yra nustatyta Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo 20 straipsnyje ir Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343, XXIX skyriuje.

XXIII. Visi objektai (dviračių, pėsčiųjų takai, inžineriniai tinklai, privažiuojamieji keliai ir t.t.) bei jų komunikacijos turi būti planuojami tik už valstybinės reikšmės kelių (gyvenamosiose teritorijose sutampančių su gatvėmis) juostų ribų.

XXIV. Neužstatytose teritorijose valstybinės reikšmės keliams (įskaitant miestus), vadovaujantis statybos techninio reglamento STR 2.06.04:2014 „Gatvės ir vietinės reikšmės keliai. Bendrieji reikalavimai“ 4 punktu ir Kelių įstatymo 12 straipsniu, taikomos kelio apsaugos zonos, t.y. užstatymas (gyvenamųjų ir visuomeninių pastatų, nesusijusių su transporto ir keleivių aptarnavimu, statyba) šalia valstybinės reikšmės kelių turi būti planuojamas už kelio apsaugos zonų ribų. Siekiant sumažinti triukšmo ir taršos sklaidą, ten kur nėra esamo užstatymo, numatoma formuoti želdynų juostas.

XXV. Dėl eismo saugos reikalavimų sankryžų (tarp jų ir nuovažų) su šalutiniais keliais kiekis valstybinės reikšmės keliuose griežtai ribojamas, susisiekimo infrastruktūros sprendiniai turi būti numatomi planuojamais lygiagrečiais su pagrindiniu keliu jungiamaisiais keliais (gatvėmis), kuriais būtų užtikrinta galimybė patekti prie numatomų plėtoti teritorijų. Jungiamieji keliai turi būti prijungiami prie esamų, teisėtai įrengtų, atitinkančių saugaus eismo reikalavimus sankryžų (nuovažų) valstybinės reikšmės keliuose, vadovaujantis Kelių techninio reglamento KTR 1.01:2008 „Automobilių keliai“, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2008 m. sausio 9 d. įsakymu Nr. D1-11/3-3, XI skyriaus II skirsnio.

XXVI. Vadovautis Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 „Dėl Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo“, XX skyriaus „Požeminio vandens vandenviečių apsaugos zonos“ reikalavimais.

XXVII. Architektūriniu, urbanistiniu, valstybiniu ar viešojo intereso požiūriu reikšmingų objektų planavimo ar projektavimo atvejais turi būti rengiami architektūriniai konkursai, skirti geriausiai statinio architektūrinei idėjai, pateikiamai projektiniuose pasiūlymuose, ir (ar) urbanistinei idėjai, pateikiamai teritorijos vystymo koncepcijoje, išreikšti. Konkursai rengiami vadovaujantis Architektūros įstatymo, Lietuvos Respublikos civilinio kodekso ir kitų įstatymų, kuriuose numatytas reikalavimas tokius konkursus rengti, nuostatomis. Konkursų tikslas – siekti šių objektų architektūros kokybės, optimalaus kokybės ir kainos santykio. Reikšmingais objektais, atsiradus poreikiui bei nustačius tikslingumą, pripažįstami objektai savivaldybės tarybai priėmus atitinkamą sprendimą.

1.6. PLANUOJAMI MIŠKŲ STRUKTŪROS POKYČIAI

Vadovaujantis LR Miškų įstatymo nuostatomis miško žemės pavertimas kitomis naudmenomis galimas tik LR Miškų įstatymo 11 straipsnio 1 dalyje nustatytais išimtiniais atvejais.

Bendrojo plano keitimo sprendiniuose planuojant žaliųjų plotų sistemą numatoma dalį miško žemės paversti kitomis naudmenomis – į kitos paskirties žemę/atskirųjų želdynų teritorijas ir pritaikyti šias teritorijas miesto gyventojų bei lankytojų poreikiams (žr. 1.1 lentelę, 1-13 punktai, „Miškų struktūros pokyčių schemą“). Bendrojo plano keitimo sprendiniais yra numatoma, kad konversijos atveju: turi būti suformuotas atskiras sklypas, ne mažesnis negu 1.1 lentelėje nurodytas plotas (formuojamas sklypas gali būti didinamas šalia šių teritorijų sprendiniuose numatytų bendro naudojimo erdvių, atskirųjų želdynų zonų sąskaita); turi būti išsaugoti visi geros būklės želdynai.

Taip pat numatytas miško žemės pavertimas naujo susisiekimo ir inžinerinių tinklų koridoriaus suformavimui – Karalienės Barboros al. tęsiniui (įgyvendinus tilto per Nemuną sprendinį) (žr. 1.1 lentelę, 14 punktas, „Miškų struktūros pokyčių schemą“) bei esamai parkavimo aikštelei (žr. 1.1 lentelę, 15 punktas, „Miškų struktūros pokyčių schemą“).

Dalyje teritorijos esamų susisiekimo ir inžinerinių tinklų koridorių vietose identifikuoti tikslintini miško naudmenų skaitmeniniai plotai – inventorizuoto miško vietoje (pagal Valstybinės miškų tarnybos suteiktus duomenis, miškų kadastro duomenų bazę – miško žemės plotai) natūroje praeina esami susisiekimo ir inžinerinių komunikacijų koridoriai (žr. 1.1 lentelę, 16-25 punktai, „Miškų struktūros pokyčių schemą“).

1.1 lentelė. Miškų struktūros pokyčiai planuojamoje teritorijoje

Nr. brėžinyje	Esama pagrindinė žemės naudojimo paskirtis / Miškų grupės, pogrupio pavadinimas	Pagrindinė žemės naudojimo paskirtis / Naudojimo būdas	Teritorijos plotas (Taksacinių sklypų ribų sluoksnis (miško žemė)), a	Teritorijos plotas (LRV nutarimais patvirtintų valstybinės reikšmės miškų plotų ribos), a
MIŠKŲ ŪKIO PASKIRTIES ŽEMĖS KONVERSIJA Į KITOS PASKIRTIES ŽEMĘ, ATSKIRŲJŲ ŽELDYNŲ TERITORIJAS (pagal Miškų įstatymo 11 str. "Miško žemės pavertimas kitomis naudmenomis")*				
1	Miškų ūkio paskirties žemė /II miškų grupė. Specialios paskirties miškai (B). Rekreaciniai miškai. Miestų miškai	Kitos paskirties žemė / Atskirųjų želdynų teritorijos	555,88	555,88
2	Miškų ūkio paskirties žemė /II miškų grupė. Specialios paskirties miškai (B). Rekreaciniai miškai. Miestų miškai	Kitos paskirties žemė / Atskirųjų želdynų teritorijos	13,22	13,22
3	Miškų ūkio paskirties žemė /II miškų grupė. Specialios paskirties miškai (B). Rekreaciniai miškai. Miestų miškai	Kitos paskirties žemė / Atskirųjų želdynų teritorijos	1247,43	1247,44
4	Miškų ūkio paskirties žemė /II miškų grupė. Specialios paskirties miškai (B). Rekreaciniai miškai. Miestų miškai	Kitos paskirties žemė / Atskirųjų želdynų teritorijos	409,89	401,17
5	Miškų ūkio paskirties žemė /II miškų grupė. Specialios paskirties miškai (B). Rekreaciniai miškai. Miestų miškai	Kitos paskirties žemė / Atskirųjų želdynų teritorijos	41,93	41,94

6	Miškų ūkio paskirties žemė /II miškų grupė. Specialios paskirties miškai (B). Rekreaciniai miškai. Miestų miškai	Kitos paskirties žemė / Atskirųjų želdynų teritorijos	39,26	39,26
7	Miškų ūkio paskirties žemė /II miškų grupė. Specialios paskirties miškai (B). Rekreaciniai miškai. Miestų miškai	Kitos paskirties žemė / Atskirųjų želdynų teritorijos	89,98	90,03
8	Miškų ūkio paskirties žemė /II miškų grupė. Specialios paskirties miškai (B). Rekreaciniai miškai. Miestų miškai	Kitos paskirties žemė / Atskirųjų želdynų teritorijos	190,99	190,99
9	Miškų ūkio paskirties žemė /II miškų grupė. Specialios paskirties miškai (B). Rekreaciniai miškai. Miestų miškai	Kitos paskirties žemė / Atskirųjų želdynų teritorijos	111,56	-
10	Miškų ūkio paskirties žemė /II miškų grupė. Specialios paskirties miškai (B). Rekreaciniai miškai. Miestų miškai	Kitos paskirties žemė / Atskirųjų želdynų teritorijos	45,02	-
11	Miškų ūkio paskirties žemė /II miškų grupė. Specialios paskirties miškai (B). Rekreaciniai miškai. Miestų miškai	Kitos paskirties žemė / Atskirųjų želdynų teritorijos	20,00	20,00
12	Miškų ūkio paskirties žemė /II miškų grupė. Specialios paskirties miškai (B). Rekreaciniai miškai. Miestų miškai	Kitos paskirties žemė / Atskirųjų želdynų teritorijos	24,75	24,75
13	Miškų ūkio paskirties žemė /II miškų grupė. Specialios paskirties miškai (B). Rekreaciniai miškai. Miestų miškai	Kitos paskirties žemė / Atskirųjų želdynų teritorijos	102,74	102,74
*Pastaba: konversijos atveju turi būti suformuotas atskiras sklypas, ne mažesnis negu lentelėje nurodytas plotas. Formuojamas sklypas gali būti didinamas šalia šių teritorijų sprendiniuose numatytų bendro naudojimo erdvių, atskirųjų želdynų zonų sąskaita. Sklypui nustatoma paskirtis - kitos paskirties žemė; žemės naudojimo būdas - atskirųjų želdynų teritorijos. Turi būti išsaugoti geros būklės želdynai.				
MIŠKŲ ŪKIO PASKIRTIES ŽEMĖS PAVERTIMAS KITOMIS NAUDMENOMIS - Į KITOS PASKIRTIES ŽEMĘ, SUSISIEKIMO IR INŽINERINIŲ TINKLŲ KORIDORIŲ TERITORIJAS (pagal Miškų įstatymo 11 str. "Miško žemės pavertimas kitomis naudmenomis")**				
14	Miškų ūkio paskirties žemė /II miškų grupė. Specialios paskirties miškai (B). Rekreaciniai miškai. Miestų miškai	Kitos paskirties žemė / Susisiekimo ir inžinerinių tinklų koridorių teritorijos	78,89	78,89
**Pastaba: naujo koridoriaus suformavimas - Karalienės Barboros al. tęsinys (įgyvendinus tilto per Nemuną sprendinį). Formuojamam sklypui nustatoma paskirtis - kitos paskirties žemė; žemės naudojimo būdas - susisiekimo ir inžinerinių tinklų koridorių teritorijos.				
MIŠKŲ ŪKIO PASKIRTIES ŽEMĖS PAVERTIMAS KITOMIS NAUDMENOMIS - Į KITOS PASKIRTIES ŽEMĘ, SUSISIEKIMO IR INŽINERINIŲ KOMUNIKACIJŲ APTARNAVIMO OBJEKTŲ TERITORIJAS***				
15	Miškų ūkio paskirties žemė /II miškų grupė. Specialios paskirties miškai (B). Rekreaciniai miškai. Miestų miškai	Kitos paskirties žemė / Susisiekimo ir inžinerinių komunikacijų aptarnavimo objektų teritorijos	23,89	23,89

***Pastaba: teritorija skirta esamai parkavimo aikštelei. Formuojamam sklypui nustatoma paskirtis - kitos paskirties žemė; žemės naudojimo būdas - susisiekimo ir inžinerinių komunikacijų aptarnavimo objektų teritorijos. Pagal galimybes išsaugomi geros būklės želdynai.				
MIŠKŲ ŪKIO PASKIRTIES ŽEMĖS KONVERSIJA Į KITOS PASKIRTIES ŽEMĘ, SUSISIEKIMO IR INŽINERINIŲ TINKLŲ KORIDORIŲ TERITORIJAS**				
16	Miškų ūkio paskirties žemė /II miškų grupė. Specialios paskirties miškai (B). Rekreaciniai miškai. Miestų miškai	Kitos paskirties žemė / Susisiekimo ir inžinerinių tinklų koridorių teritorijos	6,16	6,16
17	Miškų ūkio paskirties žemė /II miškų grupė. Specialios paskirties miškai (B). Rekreaciniai miškai. Miestų miškai	Kitos paskirties žemė / Susisiekimo ir inžinerinių tinklų koridorių teritorijos	32,47	32,48
18	Miškų ūkio paskirties žemė /II miškų grupė. Specialios paskirties miškai (B). Rekreaciniai miškai. Miestų miškai	Kitos paskirties žemė / Susisiekimo ir inžinerinių tinklų koridorių teritorijos	34,73	34,73
19	Miškų ūkio paskirties žemė /II miškų grupė. Specialios paskirties miškai (B). Rekreaciniai miškai. Miestų miškai	Kitos paskirties žemė / Susisiekimo ir inžinerinių tinklų koridorių teritorijos	18,51	-
20	Miškų ūkio paskirties žemė /II miškų grupė. Specialios paskirties miškai (B). Rekreaciniai miškai. Miestų miškai	Kitos paskirties žemė / Susisiekimo ir inžinerinių tinklų koridorių teritorijos	7,11	-
21	Miškų ūkio paskirties žemė /II miškų grupė. Specialios paskirties miškai (B). Rekreaciniai miškai. Miestų miškai	Kitos paskirties žemė / Susisiekimo ir inžinerinių tinklų koridorių teritorijos	6,21	-
22	Miškų ūkio paskirties žemė /II miškų grupė. Specialios paskirties miškai (B). Rekreaciniai miškai. Miestų miškai	Kitos paskirties žemė / Susisiekimo ir inžinerinių tinklų koridorių teritorijos	3,14	3,14
23	Miškų ūkio paskirties žemė /II miškų grupė. Specialios paskirties miškai (B). Rekreaciniai miškai. Miestų miškai	Kitos paskirties žemė / Susisiekimo ir inžinerinių tinklų koridorių teritorijos	10,61	10,61
24	Miškų ūkio paskirties žemė /II miškų grupė. Specialios paskirties miškai (B). Rekreaciniai miškai. Miestų miškai	Kitos paskirties žemė / Susisiekimo ir inžinerinių tinklų koridorių teritorijos	383,32	-
25	Miškų ūkio paskirties žemė /II miškų grupė. Specialios paskirties miškai (B). Rekreaciniai miškai. Miestų miškai	Kitos paskirties žemė / Susisiekimo ir inžinerinių tinklų koridorių teritorijos	2,35	-
****Pastaba: esamų susisiekimo ir inžinerinių tinklų koridorių vietose identifikuoti tikslintini miško naudmenų skaitmeniniai plotai (pagal Valstybinės miškų tarnybos suteiktus duomenis).				

2. KRAŠTOVAIZDŽIO APSAUGA

2.1. GAMTINIO KARKASO FORMAVIMAS

2.1.1. Bendrosios nuostatos

Mūsų šalies teritorijos gamtinio karkaso erdvinė koncepcija ir lokalizavimo modelis buvo nustatyti LR Seimo patvirtintame Lietuvos Respublikos teritorijos bendrajame plane. Šio modelio sudarymo principai remiasi 2001 m. priimtame LR Saugomų teritorijų įstatyme (Žin., 2001, Nr. 108-3902). Gamtinio karkaso nuostatuose (Žin., 2007, Nr. 22-858 ir vėliau priimti pataisymai) įteisinta gamtinio karkaso sampratos geoekologine koncepcija.
Pagal minėtus dokumentus – **gamtiniu karkasu suprantamas vientisas gamtinio ekologinio kompensavimo teritorijų tinklas, užtikrinantis ekologinę kraštovaizdžio pusiausvyrą, gamtinius ryšius tarp saugomų teritorijų, apima ir kitų aplinkosaugai svarbių teritorijų ar buveinių, o taip pat jis susietas ir su augalų bei gyvūnų migracija tarp jų.**

Gamtinio karkaso, kaip kraštotvarkinės struktūros, nustatymą formuoja siekiai:
1) sukurti vientisą gamtinio ekologinio kompensavimo teritorijų tinklą, užtikrinantį kraštovaizdžio geoekologinę pusiausvyrą ir gamtinius ryšius tarp saugomų teritorijų, sudaryti prielaidas biologinei įvairovei išsaugoti;
2) sujungti didžiausią ekologinę svarbą turinčias buveines, jų aplinką bei gyvūnų ir augalų migracijai reikalingas teritorijas;
3) saugoti gamtinį kraštovaizdį ir gamtinius rekreacinius išteklius;
4) didinti šalies miškingumą;
5) optimizuoti kraštovaizdžio urbanizacijos plėtrą.

Birštono miesto teritorija yra nedidelė, tačiau išskirtina tuo, kad beveik visa patenka į Nemuno slėnį, kuris būdama nacionalinės svarbos migracijos koridorius sąlygoja tai, kad beveik visą miesto teritoriją dengia GK sistema. Pastarasis faktas intensyviai urbanizuotoje, ar planuojamoje urbanizuoti miesto teritorijos dalyje formuojamam gamtiniam karkasui kelia daug daugiau ir labiau specifinių uždavinių, kurie silpnai urbanizuotų teritorijų gamtiniam karkasui nebūdingi arba labai silpnai išreikšti. Visų pirma tai ekologiškai priimtinos gyvenamosios, rekreacinės ir darbo aplinkos formavimas, kiek įmanoma geresnių antropogeninių teršalų generuojamų miesto viduje ir periferijoje neutralizavimo galimybių užtikrinimas, esamos bioįvairovės išlaikymas ir gausinimas įvairiose miesto teritorijos dalyse. Atsižvelgiant į išvardintus uždavinius, kurių realizavimas yra svarbus optimaliam miesto kaip gamtinės – kultūrinės sistemos funkcionavimui, sprendinių konkretizavimo stadijoje buvo atliktas ribų detalizavimas ir jam priskirtų teritorijų suskaidymas į tvarkymo tipus. Žemiau pateikiama ir aprašoma kiekviena iš jo dalių yra pritaikytos vykdyti ekologinio kompensavimo funkcijas intensyviai antropogenizuotoje ir urbanizuotoje erdvėse ir dėl to kiek skiriasi nuo užmiesčio teritorijose (savivaldybės teritorijoje) lokalizuoto gamtinio karkaso struktūros.
Birštono miesto, kaip skirtingu pobūdžiu ir intensyvumu urbanizuotos zonos gamtinis karkasas yra ypač svarbi teritorinė daugiafunkcijinė sistema, užtikrinanti bendrą miesto teritorijos ekologinį stabilumą, gyvybingumą, migracinių (medžiaginių, energetinių) ryšių su greta esančia gamtine aplinka nepertraukiamumą. Analizuojamos teritorijos gamtinio karkaso sistemos svarba dar labiau padidėja dėl Birštono miesto, kaip nacionalinės svarbos kurortui keliamų aplinkos kokybinių reikalavimų. Gamtinio

karkaso elementų natūralumo, gyvybingumo užtikrinimas formuojant, gausinant ir gerinant jų kokybę, užtikrina geresnę vietos gyventojų ir rekreantų gyvenamosios poilsio aplinkos kokybę.
Birštono miesto gamtinio karkaso paskirtis:

- Suformuoti gamtinio - ekologinio kompensavimo teritorijų sistemą, kuri užtikrintų aplinkos sveikumą ir tinkamumą gyvenimui, poilsiui bei kurortinei – gydomajai rekreacijai. Taip pat užtikrinti medžiaginius-energetinius ryšius tarp gretimai esančių gamtinių ir intensyviai antropogenizuotų (mažą gamtiškumo laipsnį turinčių) teritorijų.
- Sudaryti prielaidas esamos biologinės įvairovės išlaikymui senojoje miesto dalyje ir jos gausinimui periferinėje naujai urbanizuojamoje miestelio dalyje.
- Išsaugoti miesto teritorijoje išlikusiu išlikusius natūralaus kraštovaizdžio fragmentus (vandens telkinių pakrantės atkarpos, sumedėjusia augmenija apaugę šlaitai) ir pavienius jo komponentus (medžius, šaltinius, akmenis).
- Išsaugoti esamus gamtinius ir kultūrinius rekreacinius išteklius, bei didinti jų pasiekiamumą, įrengtumą, bei estetinį potencialą.
- Išlaikyti ir didinti planuojamos teritorijos žėlinių bei želdinių plotus (atskirųjų želdynų), ypač periferinėje, naujai užstatomoje Birštono miesto dalyje.
- Sudaryti teisines ir technines prielaidas optimizuoti teritorijos urbanizacijos procesą.

Gamtinis karkasas planuojamoje Birštono miesto intensyviai urbanizuotoje dalyje jungia įvairaus pobūdžio teritorijas: ekologinės apsaugos zonas, taip pat miškų ūkio, gamtines rekreacines ir ekologiniu požiūriu itin svarbias miesto viduje esančių atskirųjų želdynų teritorijas. Gamtinį karkasą Birštono kurorto teritorijoje formuoja šios pagrindinės dalys, iš kurių kiekviena, teoriškai, naudojant kodavimo sistemą, skirstoma pagal svarbą į nacionalinės, regioninės iki vietinės. Birštono miesto atveju, pagrinde identifikuotas vienas GK sistemą formuojančių dalių tipas (migracijos koridoriai), ir tik vienas elementas, sutampantis su Škėvoniu gūbriu identifikuotas kaip vidinio stabilizavimo arealas. Pagal svarba absoliučiai visos miesto teritorijoje išskirtos GK dalys yra nacionalinės svarbos, išskyrus nežymią dalį vietinės svarbos migracijos koridoriams priskiriamų elementų, kurie išsidėstę Nemuno apyslėnyje esančioje molingoje lygumoje – Birštono kaimo teritorijoje: vidinio stabilizavimo arealai (S); migracijos koridoriai (M1;m).

<u>*Vidinio stabilizavimo arealai (S)*</u> – santykinai didelės gamtinės teritorijos (dauguma atveju intensyviai urbanizuotas teritorijas supantys miškų masyvai) užstatytų teritorijų pakraštinėje dalyje arba kiek toliau nuo jų, intensyviai generuojančios gamtinius medžiagų ir energijos srautus (deguonies produkavimas), kurie dažniausiai vyraujančių vėjų kryptimi migracijos koridoriais patenka į miesto vidinę dalį. Išoriniai ekologinio stabilizavimo arealai yra ypač reikšmingi urbanizuotose teritorijose generuojamo antropogeninio poveikio ekologiniam kompensavimui, vidinės miesto teritorijos dalies ekologinio stabilumo išlaikymo požiūriu.
Ši gamtinio karkaso elementą Birštono kurorte atstovauja vienintelė nacionalinės reikšmės teritorija kuri atitinka Škėvonių gūbrio rytinę dalį. Vidinio stabilizavimo arealai Birštono mieste formuoja itin mažą gamtinio karkaso sistemos dalį, kuri tesiekia vos 4% miesto, arba apie 10% visų analizuojamame plote lokalizuotų gamtinio karkaso teritorijų.
<u>*Migracijos koridoriai (M1, m)*</u> – didesni ar mažesni upių ir kitų vandentėkmių slėniai, kanalai, nedidelės užpelkėjusios dubumos suskaidytos natūraliomis ar dirbtinėmis vandentėkmėmis, ežerų ar tvenkinių virtinės, rinos, sauslėniai ir kitos teritorijos, kurių dėka palaikoma intensyvi medžiagų, energijos ir gamtinės informacijos srautų apykaita (teršalų išsklaidymas, švaraus oro pritekėjimas ir kt.) tarp urbanizuotos teritorijos vidinės dalies ir jos periferijoje esančių išorinių ekologinio stabilizavimo arealų.

Migracijos koridoriai apima Nemuno slėnio šlaitus, terasas ir upės vaga Birštono miesto teritorijoje ir atitinkamai už jos. Migracijos koridoriai Birštono mieste formuoja didžiausią gamtinio karkaso sistemos dalį, kuri sudaro apie 82,0% miesto, arba 90,0% visų analizuojamame plote lokalizuotų gamtinio karkaso teritorijų. Nemaža jų dalis būdama intensyvios žmogaus ūkinės veiklos įtakos lauke (įvairiu laipsniu urbanizuotos teritorijos) yra pastebimai degraduotos, todėl priskirtinos prie silpno arba pažeisto geoekologinio potencialo GK teritorijų.

2.1 lentelė. Gamtinio karkaso apimami plotai (%) planuojamoje Birštono miesto teritorijoje

Gamtinio karkaso sudėtinės dalys ir jų tvarkymo kryptys	**Birštono miesto GK dalis (%)**
GEOEKOLOGINĖS TAKOSKYROS (T_1; T; t)	- - - (nuo Gamtinio karkaso ploto) ---------- - - - (nuo Birštono miesto ploto)
1 – Nacionalinės svarbos (T_1)	- - - ---------- - - -
2 – Regioninės svarbos (T)	- - - ---------- - - -
3 – Vietinės svarbos (t)	- - - ---------- - - -
MIGRACIJOS KORIDORIAI (M_1; M; m)	36,36 ---------- 84,44
1 – Nacionalinės svarbos (M_1)	95,68 ---------- 83,85
2 – Regioninės svarbos (M)	- - - ---------- - - -
3 – Vietinės svarbos (m)	0,68 ---------- 0,59
VIDINIO STABILIZAVIMO AREALAI **(S_1; S; s)**	3,64 ---------- 3,19
1 – Nacionalinės svarbos (S_1)	- - - ---------- - - -
2 – Regioninės svarbos (S)	3,64 ---------- 3,19
3 – Vietinės svarbos (s)	- - - ---------- - - -
VIDINIAI EKOLOGINIO KOMPENSAVIMO AREALAI **(sv)**	- - - ---------- - - -
1 – Vietinės svarbtos **(sv)**	- - - ---------- - - -
VISAS GAMTINIS KARKASAS	100,0% ---------- 87,63%

Siekiant gamtiniam karkasui priskiriamų teritorijų ekologinio optimizavimo, tikslinga didinti atskirų (stipriai agrariškai įsavintų) planuojamos teritorijos dalių miškingumą, užtikrinti urbanizuotų (skirtingu intensyvumu užstatytų) teritorijų želdinių apsaugą, jų atkūrimą, gausinimą, alternatyvių želdinimo būdų pritaikymą.

Detaliai Birštono miesto teritorijoje lokalizuoto gamtinio karkaso formavimo politikos ir funkcinėse zonose numatytų kraštovaizdžio formavimo krypčių realizavimo įmanoma siekti šiais pagrindiniai būdais:

- palaikant fizinių bei juridinių asmenų teikiamas gamtinio kraštovaizdžio natūralumo didinimo iniciatyvas;
- ieškant bei skatinant gamtinio kraštovaizdžio natūralumo didinimo iniciatyvas bei investicijas;
- gamtinio kraštovaizdžio natūralumo didinimo iniciatyvų aktyvus organizacinis bei finansinis rėmimas, galimai realizuojamas per mokestines lengvatas.

2.1.2. Gamtinio karkaso teritorijų tvarkymo kryptys

Gamtinio karkaso reglamentas teritoriškai diferencijuojamas pagal į jo sudėtį patenkančių žemės naudmenų kategorijas. Gamtinio karkaso teritorijose skatinama veikla, kuria užtikrinama kraštovaizdžio ekologinė pusiausvyra, saugomas natūralus kraštovaizdžio pobūdis, palaikoma ir didinama gamtinė įvairovė, vykdomi rekultivacijos bei renatūralizacijos darbai. Leidžiama veikla, kuri užtikrina kraštovaizdžio ekologinę pusiausvyrą ir ekosistemų stabilumą, atkuria pažeistas ekosistemas ir yra vykdoma pagal teritorijų planavimo darbuose įtvirtintas nuostatas.

2.2 lentelė. Gamtinio karkaso plotų (ha / %) suvestinė planuojamoje Birštono miesto teritorijoje

Gamtinio karkaso sudėtinės dalys ir jų tvarkymo kryptys	Plotas, ha	%
Geoekologinės takoskyros (t)	-	-
Vidinio stabilizavimo arealai (s)	47,99	3,19
Migracijos koridoriai (m1,m)	1272,01	84,45
Vidiniai ekologinio kompensavimo arealai (sv)	-	-
Visas GK:	1320,00	87,63

Kiekvienoje iš paminėtų Birštono miesto gamtinio karkaso dalių teoriškai galimi septyni skirtingi gamtinio karkaso teritorijų tvarkymo krypčių tipai (A;B;C;D;E;F;G), kurie skaidosi į dvi kokybiškai skirtingas grupes (A;B;C) ir (D;E;F;G):

1) Pirmąją grupę apima žmogaus įsavinti, tikslingai suformuoti ir skirtingu laipsniu įrengti įvairios paskirties želdynai kurie surikiuoti į eilę įrengimo lygio ir potencialaus naudojimo intensyvumo mažėjimo linkme.

2) Antroji tvarkymo tipų grupė siejasi su gamtinėmis ar santykinai gamtinėmis skirtingu laipsniu antropogeniškai paveiktomis teritorijomis, kur tvarkymo tipai sudėlioti gamtinio karkaso teritorijos dalių geoekologinio potencialo mažėjimo ir atitinkamai teritorijų natūralumą atstatančių priemonių intensyvėjimo linkme. Birštono miesto teritorijos atveju E ir F tipo tvarkymo zonos diferencijuojamos į du potipius (E1; F1; ir E2; F2), kur pirmoji potipių grupė išskiriama agrarinėse teritorijoje, o antroji urbanizuotose teritorijose.

Viso derinyje su gamtinio karkaso funkcinėmis dalimis, teoriškai įmanomi 28 tvarkymo tipų variantai, nors realiai planuojamoje Birštono miesto teritorijoje nustatyta tik dalis (10) potencialiai galimų tvarkymo tipų. Gamtinio karkaso ir į jį patenkančių želdynų teritorijų tvarkymo tipai ir jų apibūdinimas pateikiamas žemiau (2.3 lentelė „Gamtinio karkaso teritorijų tvarkymo zonų tipai Birštono miesto teritorijoje):

A. <u>*Naujo želdyno įrengimas.*</u> *Gamtinio karkaso ir (ar) į jį patenkančios urbanizuotų teritorijų želdynų sistemos dalys, kuriose prioritetas teikiamas naujos rekreacinių želdynų sistemos formavimui esamų natūralių (miškų ūkio paskirties žemės sklypuose), pusiau natūralių želdynų (žemės ūkio ar kitos paskirties žemės sklypuose) arba antropogeniškai įvairiu laipsniu pažeistų teritorijų vietoje.*

Dauguma šio tvarkymo tipo arealų vidutinio dydžio plotais (dauguma atveju iki 10 ha) išsidėstę intensyviai urbanizuotose arba urbanizuojamose Birštono miesto dalyse. Pastarieji arealai potencialiai formuoja kai kurių tankiau apgyvendintų planuojamos teritorijos vietovių viešųjų želdynų sistemą, arba papildo planingai ar organiškai jau susiklosčiusią viešųjų želdynų sistemą. Pastaruosius arealus tikslinga įvardinti kaip tankiai apgyvendintų teritorijos dalių želdynų plėtros ir vystymo teritorinį rezervą, kurių nedidelė dalis jau ir šiandien yra minimaliai įrengti (nors teisinis statusas ir nėra įtvirtintas), ir dalinai naudojami vietos gyventojų rekreaciniams poreikiams. Tai visų pirma teritorijos, kurios ateityje, investavus į jų įrengimą, galėtų iš esmės atlikti joms priskirtas tiek socialinio, tiek aplinkosauginio pobūdžio funkcijas.
Birštono miesto teritorijoje dauguma šio tipo arealų pastaruoju metu yra identifikuojami kaip miškų ūkio paskirties žemė apaugusi medynais (Skverai 7.10.; 7.14.; 7.18), kaip žemės ūkio paskirties žemės plotai (Turistinių pramogų parkas 7.5.), arba dalinai įrengti plotai su sumedėjusios augmenija danga (Sportinių žaidimų parkas 7.3.).
Šio tipo GK reglamentavimo arealams būtinas esamos želdinių sistemos pritaikymas lankytojams ar naujų želdinių įrengimas, esamos infrastruktūros tobulinimas ar naujos kūrimas, ir atitinkamai, lyginant su žemiau paminėtais reglamentavimo arealais, ženkliai didesnės investicijos. A. tipo arealams būtinas didžiausias dėmesys ir investicijos, nes jie turėtų užtikrinti socialinės želdinių funkcijos realizavimą ir tankiai apgyvendintų Birštono miesto teritorijos dalių gyventojų rekreacinių poreikių patenkinimą ateityje.

B. <u>*Esamos želdyno sistemos įrengimo lygio ir būklės gerinimas.*</u> *Gamtinio karkaso ir (ar) želdynų sistemos dalys, kuriose prioritetas teikiamas esamos (jau suformuotos) viešųjų (atskirųjų) želdynų sistemos gerinimui ir vystymui.*

Vienintelis išskirtas šio tipo arealai yra išsidėstę intensyviai urbanizuotos Birštono miesto teritorijos dalies vakariniame pakraštyje. Jie užimdami natūralesnius, užstatymui mažiau tinkamus reljefo pažemėjimus (vandens telkinių duburius, jų šlaitus, išraiškingus smulkių vandentėkmių ir upelių slėnius). Pastarojo tipo arealai formuoja šiandieninę, ganėtinai tolygiai teritorijoje pasiskirsčiusią, ir palyginus planingai besiformuojančią miesto želdynų sistemą. Vienintelis šiam tipui priskiriamas arealas (Hidroparkas, pasakų parkas 7.4.) šiuo metu turi bent minimalią rekreacinę infrastruktūrą (takelių sistemą, atskirus mažosios architektūros elementus). Šio tipo želdynų arealai, būdami ypatingoje padėtyje tankiai urbanizuotų planuojamos teritorijos dalių atžvilgiu, pasižymi padidintu antropogeniniu spaudimu, kuris pasireiškia dvejopai:

a. želdynų arealų rekreacinių išteklių naudotojų poveikis jiems, kuris yra nesunkiai išsprendžiamas gerinant želdynų plotų įrengimą ir priežiūrą;

b. aktyvios urbanistinės plėtros spaudimas želdynų teritorijoms pasireiškiantis dėl asmeninių ir visuomeninių interesų apsunkinto suderinamumo Birštono mieste esančių viešųjų želdynų teritorijose.

Šio tipo želdynų teritorijos miesto centrinėje dalyje atlieka itin svarbias funkcijas: socialinę ir ekologinę, kurias, vykdant želdynų tvarkymo darbus, būtina suderinti apsaugant ir gausinant analizuojamo tipo arealuose išlikusius natūralių želdinių intarpus.

C. *<u>Esamos želdyno sistemos įrengimo lygio ir būklės palaikymas.</u> Gamtinio karkaso ir (ar) želdynų sistemos dalys, kuriose prioritetas teikiamas išlikusių (dažniausiai memorialinės paskirties, retesniais atvejais istorinių parkų teritorijos) želdynų intarpų palaikymui bei atnaujinimui.*

Šiam tvarkymo tipui priskiriami gamtinio karkaso arealai Birštono miesto teritorijoje apima jau įrengtus ir skirtingu intensyvumu naudojamus parkus, skverus, ar parkinio tipo žaliąsias jungtis, kurios išsidėsčiusios Birštono kurorto centrinėje dalyje. Dalis šio tipo teritorijų identifikuojamos kaip miškų ūkio paskirties žemė, (Centrinis parkas 7.1.), tarp gyvenamųjų kvartalų įsiterpiančios žaliosios jungtys (7.6.; 7.7.; 7.8.; 7.9.), ir kaip atskirųjų želdynų teritorijos (skverai 7.15. – 7.21.). Paminėtoms teritorijoms būtinas esamos želdynų struktūros išlaikymas, vykdant einamąją priežiūrą ir rekonstrukcijas.

D. *<u>Natūralus kraštovaizdžio pobūdžio palaikymas ir saugojimas.</u> Gamtinio karkaso teritorijų dalys, kuriose išlaikomas ir stiprinamas esamas natūralus kraštovaizdžio pobūdis.*

Pastarojo tipo GK teritorijų tvarkymo arealų plotai tiesiogiai koreliuoja su natūraliausiomis (miškais apaugusiomis), mažiausiai antropogeniškai pažeistomis Birštono miesto teritorijos dalimis, kurios, beveik visais atvejais išsidėsčiusios intensyviai urbanizuotos dalies pakraščiuose (stačiuose ir skardinguose Nemuno slėnio šlaituose, Škėvonių gūbrio šlaituose, lygiuose terasiniuose paviršiuose). Vakarinėje ir šiaurės vakarinėje dalyje šio tipo teritorijas atstovauja Žvėrinčiaus miškas, Škėvonių miško parkas, pietvakariuose ir pietuose – skardingi Nemuno slėnio šlaitai, šiaurės rytuose – Alksiakiemio miškas, bei pavieniai smulkūs miškų plotai netolygiai išsibarstę po planuojamą teritoriją.
Šiuos arealus ištisai ar su maža dalimi sumedėjusia augmenija neapaugusių plotų intarpais dengia natūrali sumedėjusių augalų danga. Pastariesiems arealams būdingi mažiausi priežiūros ir planuojamų pokyčių mąstai. Jiems būtinas esamos augalijos dangos struktūros ir jos natūralumo išsaugojimas, vėlinant kirtimo amžių ir parenkant kirtimo būdus mažiau įtakojančius miško ekosistemos pokyčius. Šio tvarkymo tipo arealai Birštono miesto teritorijoje esančio gamtinio karkaso „aukso fondas“, kurios dabar naudojamos ir perspektyvoje susijusios su rekreacinio naudojimo vystymu ir intensyvinimu, racionalaus ir subalansuoto miškų ūkio vedimu išsaugant miškų regeneracinį potencialo, bei nustatyto režimo užtikrinimu šiose zonose įsteigtoms saugomoms teritorijoms. Pastarąsias zonas reikėtų įvardinti **patikimo geoekologinio potencialo gamtinio karkaso teritorijomis.**

Teritorijų ūkinio naudojimo pobūdis. *Pagrindinė šių teritorijų naudojimo kryptis yra tausojantis miškų ūkis vykdant tik atvejinius, atrankinius ir pagal poreikį sanitarinius kirtimų. Taip pat veikla susijusi su racionaliu šalutinių miško išteklių panaudojimu. Poilsinis turizmas rekreaciniu požiūriu atraktyviose teritorijų dalyse, derinant naudojimo pobūdį su konkrečios vietos naudojimo reglamentu.*

E. *<u>Natūralaus kraštovaizdžio pobūdžio atstatymas (Esamo kraštovaizdžio natūralumo palaikymas ir stiprinimas).</u> Gamtinio karkaso ir (ar) želdynų sistemos dalys, kuriose būtinas natūralių kraštovaizdžio komponentų atstatymas ir gausinimas.*

Šio tipo gamtinio karkaso reglamentavimo ir tvarkymo arealai Birštono miesto teritorijoje diferencijuojami į du potipius E1 ir E2. Pirmasis iš jų išskiriamas agrarinėse teritorijose Birštono miesto administruojamų ribų pakraščiuose, antrasis - silpnai urbanizuotose miesto teritorijos dalyse, kuriose dominuoja santykinai natūralūs žemėveiksliai ir žemės danga. E1 potipiui priskiriami plotai Birštono miesto teritorijoje yra

išsidėstę tolygiai, mišrios žemės naudmenų mozaikos teritorijose, kuriose kaitaliojasi miškų ir pievų arba žemės ūkio naudmenos. Arba pereinamosiose juostose tarp gamtinių požiūriu degraduotų agrarinių ir natūralių miško naudmenų, taip pat smarkiai pakeistos arba pažeistos gamtinės struktūros miškuose. Daugumoje atveju, tai labiau suskaidyti stambesnių miškų masyvų pakraščiai, Sunkiau įsavinamos Nemuno upės slėnio terasinių paviršių pakraščiai. Šiuos arealus reikėtų laikyti silpnai arba itin silpnai urbanizuotais, tačiau dėl šiuo metu vykdomos ar kadaise vykdytos žemės ūkio veiklos jie yra netekę sumedėjusios augmenijos arba ji išlikusi tik fragmentiškai. Šių teritorijų tvarkymas yra kur kas sudėtingesnis, nes reikalingas tiek esamų funkcijų suderinimas, o taip pat ir atkuriamosios priemonės gamtinės struktūros galioms stiprinti. Dalis šių plotų esančių Birštono miesto intensyviai urbanizuotos zonos pakraštyje, numatomi urbanizuoti. Šio potipio zonose būtini santykinai dideli performavimo mąstai susiję su santykinai nedidelėmis materialinėmis sąnaudomis – t.y. pirminės natūralios augmenijos struktūros atkūrimas – medžių įveisimas, savaiminės renatūralizacijos skatinimas, didinant sumedėjusios augmenijos plotus. E2 potipiui priskiriami plotai taip pat išsidėstę netolygiai. Jų vidinę struktūrą formuoja miško tipo želdiniai ir užstatyti plotai – pavieniai statiniai arba statinių kompleksai mišku apaugusiuose sklypuose. Todėl jų tvarkymas daugeliu atveju susijęs su esamos situacijos išlaikymų. Kituose plotuose Sumedėjusios augmenijos plotų gausinimą būtina derinti su kraštovaizdžio estetinių savybių išsaugojimu ir formavimu. Šias zonas tikslinga įvardinti riboto geoekologinio potencialo gamtinio karkaso teritorijomis.

Teritorijų ūkinio naudojimo pobūdis*. Svarbiausia šių teritorijų naudojimo kryptis Birštono miesto sąlygose yra rekreacijos ir ganyklinės žemdirbystės bei sodininkystės veiklų suderinimas E1 potipio plotuose, ir esamos situacijos išlaikymas nemažinant želdynų plotų ir nedidinant užstatymo intensyvumo E2 potipiui priskirtuose plotuose. Dalis dirbamų žemių laipsniškai verčiamos į pievas ir ganyklas. Didinama stambių dirbamų laukų masyvų sąskaida įveisiant apsaugines želdinių grupes bei juostas, formuojant dirbtines pelkes (biogeninių medžiagų kaupimo baseinus). Galimas miškingumo didinimas mažiau našių, taip pat didelio drėgnumo (su silpnai funkcionuojančia ar nefunkcionuojančia sausinimo sistema) žemių sąskaita, apželdinant ir savaiminės renatūralizacijos keliu, jai tai pagerintų ekologines ir estetines kraštovaizdžio savybes.*

F. <u>Grąžinami ir gausinami kraštovaizdžio natūralumą atkūriantys elementai (agrarinėse teritorijose)).</u> Gamtinio karkaso ir (ar) želdynų sistemos dalys, kuriose būtinas natūralių kraštovaizdžio komponentų atstatymas ir gausinimas.

Pastarojo tipo gamtinio karkaso tvarkymo ir reglamentavimo arealai pagal plotą, planuojamoje Birštono miesto teritorijoje užima vieną iš pagrindinių padėčių. Šiam tipui priskirti plotai Birštono miesto teritorijos atveju skaidomi į du potipius: F1 ir F2. Jie dažniausiai taikytinas žmogaus veiklos žymiai pakeistose gamtinio karkaso teritorijose. Šios zonos susiformavo dėl netolygaus žemės naudojimo, pažeidžiant ekologinę pusiausvyrą, nesilaikant racionalios gamtonaudos reikalavimų. F1 potipio atveju, tai intensyvaus žemės dirbimo ar kitokio ūkinio įsavinimo rezultatas Birštono miesto teritorijoje palietusi ne mažą dalį nacionalinės svarbos migracijos koridoriams priskirtų plotų. Visais atvejais tai Nemuno slėnio terasinių paviršių, arba slėnio pakraštyje esantys molingų lygumų plotai nuplikinti dėl intensyvios ūkinės veikos. F2 potipiui priskirti plotai išsidėstę Birštono miesto teritorijos santykinai intensyviai užstatytoje teritorijos dalyje, kurių struktūroje greta sumedėjusių augalų dominuoja pastatai ir technogeninės dangos plotai. Šiam potipiui priskiriamų plotų tvarkymas susijęs su esamo želdynų kiekio išsaugojimu ir gausinimu nedidinant užstatymo intensyvumo, taikant alternatyvius apželdinimo būdus.

Šiose GK tvarkymo zonose kraštovaizdžio formavimas susijęs su natūralios gamtinės aplinkos atkūrimu ir ekologizuoto požiūrio taikymu naudojant teritorijas. Šias zonas, konstatuojant esamą situaciją galima būtų įvardinti **silpno ir pažeisto geoekologinio potencialo gamtinio karkaso teritorijomis.**

Teritorijų ūkinio naudojimo pobūdis. *F1 potipiui priskirtose teritorijose, būtinas žemėnaudos sąskaidos didinimas įveisiant įvairaus dydžio želdinių juostas bei grupes ar masyvus, taip pat esant palankioms sąlygoms galimas dirbtinių pelkių ir vandens telkinių formavimas. Būtinas teritorijos miškingumo didinimas dirbtinai apželdant ir savaiminės renatūralizacijos keliu, naudojamų mažai našių ir nenaudojamų žemių sąskaita, jei tai pagerintų ekologines ir nepakenktų estetinėms kraštovaizdžio savybėms. Šiai zonai būtini didžiausi žemėnaudos struktūros pakeitimai ir žemės dirbimo sistemos perorientavimo mastai.*

2.3 lentelė. Gamtinio karkaso teritorijų tvarkymo zonų tipai planuojamoje Birštono miesto teritorijoje

Eilės Nr.	Tvarkymo tipo kodas	Plotas, ha	Dalis % nuo Birštono mieste esančio GK ploto	Dalis % nuo Birštono miesto ploto
1.	A.	28,06	2,13	1,86
2.	B.	7,70	0,58	0,51
3.	C.	45,31	3,43	3,01
4.	D.	745,89	56,51	49,52
5.	E1.	223,21	16,91	14,82
6.	E2.	34,85	2,64	2,31
7.	F1.	101,12	7,66	6,71
8.	F2.	39,38	2,98	2,61
9.	G.	94,48	7,16	6,27
Viso		1320,00	100	87,63

G. Kraštovaizdžio natūralumą ir gyvybingumą atstatančių elementų integravimas ir atkūrimas degraduotose (urbanizuotose) teritorijose. *Gamtinio karkaso ir (ar) želdynų sistemos dalys, kuriose būtinas natūralių kraštovaizdžio komponentų atstatymas ir gausinimas.*

Stipriai pažeisto (degraduoto gamtinio karkaso teritorijos) – *probleminiai gamtinio karkaso plotai* – tai gamtinio karkaso užimamos teritorijos dalys kurios persidengia su urbanistinio karkaso ašimis, ir kurios dauguma atveju yra užimtos kompaktiškai urbanizuotomis (ne sodybinio užstatymas) teritorijomis.
Birštono miesto teritorijoje lokalizuotos gamtinio karkaso dalys nustato svarbiausius teritorinius gamtinio kraštovaizdžio išsaugojimo prioritetus, pagrindines kraštotvarkos kryptis ir priemones, kurių sėkmingas įgyvendinimas būtinas bendrai planuojamos teritorijos ekologinei pusiausvyrai palaikyti. Gamtinio karkaso funkcinėse dalyse išskirtų tvarkymo zonų nuostatas sunkiausia realizuoti sankirtose su urbanizuotomis, planuojamomis urbanizuoti ar intensyvaus žemės ūkio teritorijomis. Tokiais atvejais reikėtų ieškoti alternatyvių sprendimų tenkinančių skirtingų funkcinių zonų nuostatas.
Didesnė dalis atskirų gamtinio karkaso dalių ir užstatytų ar planuojamų užstatyti teritorijų kontakte galimai probleminių arealų tvarkymo reglamentai pateikiami „Kraštovaizdžio ir gamtinio karkaso brėžinyje“.

2.2. ŽALIŲJŲ PLOTŲ SISTEMOS VYSTYMAS

2.2.1. Bendrosios nuostatos

Žaliųjų plotų sistema yra nepaprastai svarbi ir neatskiriama miesto urbanistinės struktūros dalis, kuri yra formuojama tikslu išsaugoti visuomeniškai ir ekologiškai vertingo gamtinio kraštovaizdžio plotus, jų visumą tvarkyti kaip teritorinę sistemą, siekiant gerinti ekologines bei rekreacines gyvenamosios aplinkos sąlygas, kuriant patrauklaus miesto įvaizdį. Žaliųjų plotų sistema yra neatsiejama Birštono miesto teritorijos gamtinio karkaso dalis, plėtojama kaip funkciškai tikslinga ir kompozicijos požiūriu vieninga struktūra.

Žaliųjų plotų sistemos plėtojimo, diferencijavimo ir tvarkymo reglamentavimas nustatomas įvertinant:

1) *Gamtinio karkaso teritorijų lokalizaciją, kuri leidžia žaliuosius plotus vertinti sisteminiu požiūriu, pamatyti kiekvieno jų reikšmę visai sistemai ir ne tik kiek jie naudingi gyventojams, bet ir kaip jie palaiko viso gamtinio komplekso gyvybingumą.*
2) *Gamtosauginiu požiūriu reikšmingas ir (arba) vaizdingas gamtines teritorijas, išlaikiusias natūralaus arba sąlyginai natūralaus kraštovaizdžio pobūdį.*
3) *Esamus žaliuosius plotus – atskiruosius želdynus ir kitus saugotinus želdinius, miškus, jų teritorinę sklaidą, estetines savybes ir tinkamumą rekreacijai.*
4) *Teritorijas, kuriose yra nepalankios geoekologinės sąlygos užstatymo plėtrai ir ūkinei veiklai.*

2.2.2. Žaliųjų plotų sistemos vystymo sprendiniai

Bendrojo plano keitimo sprendiniuose planuojant žaliųjų plotų sistemą nustatoma:

1) Maksimaliai išsaugant natūraliai planuojamos teritorijos tankiau apgyvendintuose plotuose išlikusius gamtinę aplinkos komponentus, ir organiškai susiklosčiusią jų struktūrą.
2) Sustabdant urbanizacijos procesus į aplinkosauginiu ir rekreaciniu požiūriu reikšmingas, o tuo pačiu ir vaizdingas gamtines teritorijas – Nemuno slėnio šlaitus – miškingus terasinių lygumų plotus, pavienes raguvas, o taip pat ir kitų hierarchiškai mažiau reikšmingų migracijos koridorių sistemą patenkančių agrariškai įsavintų pažemėjimų plotus. Taip pat būtina išsaugoti kitas išraiškingo kraštovaizdžio zonas, miško medynais apaugusias teritorijas, ypatingą dėmesį skiriant įtraukimui į žaliųjų plotų sistemą tų gamtinio karkaso teritorijų, kurios yra išlaikiusios natūralaus arba sąlyginai natūralaus kraštovaizdžio pobūdį.
3) Formuojant atskiruosius rekreacinės paskirties bei apsauginės ir ekologinės paskirties želdynus neplaningai urbanizuotose, bei naujai įsisavinamose Birštono miesto teritorijos dalyse, įjungiant juos į esamą gamtinio karkaso plotų sistemą.
4) Formuojant naujus ir išsaugant esamus atskiruosius apsauginės ir ekologinės paskirties želdynus pramoninių, komunalinių ir infrastruktūros teritorijų aplinkoje.
5) Reikiamą dėmesį skiriant mažiausiai išvystytų žaliųjų plotų sistemos grandžių - žaliųjų jungčių ir apsauginių želdynų kūrimui išilgai svarbiausių ir intensyviausių Birštono miesto teritoriją kertančių transporto koridorių.
6) Atlikti Birštono miesto teritorijoje esančios sumedėjusios augmenijos (medžių, krūmų) inventorizaciją ir ją padaryti aktualia nuolat atnaujinama duomenų baze.
7) Atlikti esamų ir planuojamų atskirųjų (viešųjų) želdynų inventorizaciją, jų teritorijų geodezinio kartografavimo, ribų nustatymo ir teisinio įtvirtinimo procedūras.

Bendrojo plano keitimo sprendiniuose kaip savarankiški teritorinės struktūros elementai, žaliųjų plotų sistemą formuoja: miškai – apsauginiai, rekreacinės (miško parkai ir miesto miškai) ir specialiosios paskirties miškai (visais atvejais miškų ūkio paskirties žemė) ir atskirieji želdynai – parkai, skverai, žaliosios jungtys, apsauginiai želdynai (žemės ūkio, arba kitos paskirties žemė). Nustatytų žaliųjų plotų sistemos sudedamųjų dalių teritorinė lokalizacija pateikiama 2.4. lentelėje „Planuojama Birštono miesto miškų ir želdynų struktūra“ bei „Pagrindiniame brėžinyje“, „Kraštovaizdžio ir gamtinio karkaso brėžinyje“.

2.4. lentelė. Planuojama Birštono miesto teritorijos miškų struktūra ir jos pokyčiai

Kategorija (Miškų grupės ir pogrupio indeksas)	**Plotas, ha**	**% nuo bendro Birštono miesto ploto**
Miškai (planuojami miškų ūkio paskirties žemės plotų pokyčiai į atskiruosius želdynus)		
Miestų miškai (27) į atskiruosius želdynus (5) (Skveras 7.12.)	0,89	0,06
Miestų miškai (27) į atskiruosius želdynus (5) (Skveras 7.13.)	0,39	0,03
Miestų miškai (27) į atskiruosius želdynus (5) (Skveras 7.13.)	0,48	0,03
Miestų miškai (27) į atskiruosius želdynus (5) (Parkinė jungtis 7.10.)	0,56	0,04
Miestų miškai (27) į atskiruosius želdynus (5) (Centrinis parkas (7.1.))	26,42	1,75
Miestų miškai (27) į atskiruosius želdynus (5) Slidinėjimo trasos parkas (7.24.) I skl.	1,12	0,07
Miestų miškai (27) į atskiruosius želdynus (5) Slidinėjimo trasos parkas (7.24.) II skl.	0,45	0,03
Miestų miškai (27) į atskiruosius želdynus (5) Žvėrinčiaus parkas (7.25.) II skl.	1,91	0,13
Miestų miškai (27) į atskiruosius želdynus (5) Alksniakiemio parkas (7.26.) I skl.	0,25	0,02
Miestų miškai (27) į atskiruosius želdynus (5) Alksniakiemio parkas (7.26.) II skl.	0,2	0,01
Miestų miškai (27) į atskiruosius želdynus (5) Alksniakiemio parkas (7.26.) III skl.	1,03	0,07
Miestų miškai (27) į infrastruktūros koridorius (7) (10 sklypų)	5,7 (išimami iš miškų balanso)	0,38 (išimami iš miškų balanso)
Viso (pokyčiai)	**33,70**	**2,24**
Miškai (miškų ūkio paskirties žemė)		
Draustinių miškai (21)	67,01	4,45
Priešeroziniai miškai (24)	10,33	0,69
Miestų miškai (27)	656,26 (po pokyčių 616,84)	43,57 (po pokyčių 40,95)
Valstybinių parkų apsauginių zonų miškai (32)	3,27	0,22
Valstybinių rezervatų ir valstybinių parkų apsaugos zonų miškai (33)	0,35	0,02
VISO (išlaikoma esama padėtis)	**737,22 (po pokyčių 697,84)**	**48,94 (po pokyčių 46,32)**

Birštono miesto teritorijos bendrojo plano sprendiniuose planuojama žaliųjų plotų sistema (įskaitant draustinių ir priešerozinius ir kitų pogrupių miškus) užima 799,45 ha, arba 46,32% miesto teritorijos. Teritoriškai didžiausia dalis tenka įvairių grupių miškams, tame tarpe *Miestų miškų sklypams (27)* 616,84 ha (40,95%) nuo visos miesto teritorijos ir *Draustinių miškams (21)* 67,01 ha (4,45%) miesto teritorijos. Žaliųjų plotų sistemoje labai svarbų ir aktyvų vaidmenį atliekantys *atskirieji želdynai, kurių dalis* šiuo metu įteisinti kaip miškų ūkio paskirties žemės sklypai, bet plano sprendiniais siūlomi transformuoti į kitos paskirties žemės sklypus - atskirųjų želdynų teritorijas (5). Tokie sklypai Birštono miesto teritorijoje bendrai užima 33,70 ha. arba 2,24% planuojamos miesto teritorijos (planuojami atskirųjų želdynų sklypai 7.1.; 7.10; 7.12; 7.13.; 7.24.; 7.25.; 7.26.; (2.2.2. lentelė)). Centrinio miesto parko sklypo (26,42 ha.) tikslinė žemės naudojimo paskirtis iš miškų ūkio į kitą (atskirųjų želdynų) taip pat yra keičiama. Greta šių plotų reikėtų priskaityti ir kitus esamus atskirųjų želdynų sklypus kurie šiuo metu kitos paskirties teritorijų statusą, ir dauguma atveju yra eksploatuojami, tvarkomi atnaujinami. Tokie plotai Birštono miesto teritorijoje užima 70,22 ha. arba 4,66% visos planuojamos miesto teritorijos (2.5. lentelė).

Sprendiniuose naujai identifikuojamos ir fiksuojamos dar iki šiol Birštono miesto teritorijoje neinventorizuotų žaliųjų plotų teritorijų - *parkų, skverų,žaliųjų jungčių*. išsaugojimas.

Parkai, skverai ir žaliosios jungtys yra miesto žaliųjų plotų sistemos svarbiausi ir privalomi komponentai. Pagal paskirties ypatumus jie gali būti rekreacinės, mokslinės, kultūrinės ir memorialinės, apsauginės ir ekologinės paskirties. Priklausomai nuo paskirties skiriasi parkų, skverų ir žaliųjų jungčių planavimas, jų dalių – funkcinių zonų sudėtis ir dydžiai, želdinimo ir tvarkymo pobūdis. Principinės Birštono miesto atskirųjų želdynų funkcinio naudojimo kryptys teikiamos 2.5. lentelėje.

2.5. lentelė. Birštono miesto teritorijos miško parkai ir atskirieji želdynai, bei jų funkcinio naudojimo pasiūlymai

Nr. brėžinyje	**Teritorijos pavadinimas** (neoficialus)	**Teritorijos plotas, ha**	**Paskirtis, siūlomos funkcijos**
Rekreacinės paskirties želdynai - parkai (kitos paskirties žemė, Atskirųjų želdynų teritorijos, miškų ūkio paskirties žemė)			
7.1.	Centrinis parkas (7.1.)	26,42	Rekreacinės paskirties – polifunkcinio naudojimo su ramaus (rekreacinių želdinių, peizažinėmis) ir aktyvaus poilsio (sporto ir žaidimų, renginių) zonomis.
7.2.	Senasis Vytauto parkas (7.2.)	5,70	Rekreacinės paskirties – polifunkcinio naudojimo su ramaus (rekreacinių želdinių, peizažinėmis) poilsio zonomis.
7.3.	Sportinių žaidimų parkas (7.3.)	2,27	Rekreacinės paskirties – polifunkcinio naudojimo su aktyvaus poilsio (sporto ir žaidimų, renginių) zonomis.
7.4.	Hidroparkas, pasakų parkas (7.4.)	7,70	Rekreacinės paskirties – polifunkcinio naudojimo su ramaus (rekreacinių želdinių, peizažinėmis) ir aktyvaus poilsio (sporto ir žaidimų, renginių) zonomis.
7.5.	Turistinių pramogų parkas (7.5.)	11,08	Rekreacinės paskirties – polifunkcinio naudojimo su aktyvaus poilsio (sporto ir žaidimų, renginių) zonomis.
7.24.	Slidinėjimo trasos parkas (7.24.) 2 sklypai	1,57	Rekreacinės paskirties – polifunkcinio naudojimo su aktyvaus poilsio (sporto ir žaidimų, renginių) zonomis.

7.25.	Žvėrinčiaus parkas (7.25.)	1,91	Rekreacinės paskirties – polifunkcinio naudojimo su ramaus (rekreacinių želdinių, peizažinėmis) ir aktyvaus poilsio (sporto ir žaidimų, renginių) zonomis.
7.26.	Alksniakiemio parkas (7.26.) 3 sklypai	1,48	Rekreacinės paskirties – polifunkcinio naudojimo su ramaus (rekreacinių želdinių, peizažinėmis) ir aktyvaus poilsio (sporto ir žaidimų, renginių) zonomis.
Viso 58,14			
Rekreacinės paskirties želdynai – parkinės jungtys (kitos paskirties žemė, Atskirųjų želdynų teritorijos)			
7.6.	Parkinė jungtis (7.6.)	4,06	Rekreacinės paskirties – aktyvaus poilsio (sporto ir žaidimų) zonomis.
7.7.	Parkinė jungtis (7.7.)	3,91	Aplinkosauginės - rekreacinės paskirties – monofunkcinio naudojimo su ramaus (rekreacinių želdinių, peizažinėmis kompozicijomis) pobūdžio veiklomis.
7.8.	Parkinė jungtis (7.8.)	2,88	Aplinkosauginės - rekreacinės paskirties – monofunkcinio naudojimo su ramaus (rekreacinių želdinių, peizažinėmis kompozicijomis) pobūdžio veiklomis.
7.9.	Parkinė jungtis (7.9.)	5,11	Aplinkosauginės - rekreacinės paskirties – monofunkcinio naudojimo su ramaus (rekreacinių želdinių, peizažinėmis kompozicijomis) pobūdžio veiklomis.
7.10.	Parkinė jungtis (7.10.) Iš miškų ūkio paskirties žemės (27)	3,17	Aplinkosauginės - rekreacinės paskirties – monofunkcinio naudojimo su ramaus (rekreacinių želdinių, peizažinėmis kompozicijomis) pobūdžio veiklomis.
7.11.	Parkinė jungtis (7.11.)	18,47	Aplinkosauginės - rekreacinės paskirties – monofunkcinio naudojimo su ramaus pobūdžio veiklomis.
Viso 37,59			
Rekreacinės paskirties želdynai – skverai (kitos paskirties žemė, Atskirųjų želdynų teritorijos, miškų ūkio paskirties žemė)			
7.12.	Skveras (7.12.) Iš miškų ūkio paskirties žemės (27)	0,98	Aplinkosauginės - rekreacinės paskirties – monofunkcinio naudojimo su ramaus (rekreacinių želdinių, peizažinėmis kompozicijomis) pobūdžio veiklomis.
7.13.	Skveras (7.13.) Iš miškų ūkio paskirties žemės (27) 2 skl.	1,96	Aplinkosauginės - rekreacinės paskirties – monofunkcinio naudojimo su ramaus (rekreacinių želdinių, peizažinėmis kompozicijomis) pobūdžio veiklomis.
7.14.	Skveras (7.14.)	0,59	Rekreacinės paskirties su ramaus pobūdžio proginėmis ir kasdieninėmis veiklomis
7.15.	Skveras (7.15.)	0,46	Reprezentacinės paskirties su ramaus pobūdžio proginėmis ir kasdieninėmis veiklomis
7.16.	Skveras (7.16.)	0,40	Rekreacinės paskirties su ramaus pobūdžio proginėmis ir kasdieninėmis veiklomis
7.17.	Skveras (7.17.)	0,23	Reprezentacinės paskirties su ramaus pobūdžio proginėmis ir kasdieninėmis veiklomis
7.18.	Skveras (7.18.)	1,00	Reprezentacinės paskirties su ramaus pobūdžio proginėmis ir kasdieninėmis veiklomis

7.19.	Skveras (7.19.)	0,15	Rekreacinės paskirties su ramaus pobūdžio proginėmis ir kasdieninėmis veiklomis
7.20.	Skveras (7.20.)	0,11	Rekreacinės paskirties su ramaus pobūdžio proginėmis ir kasdieninėmis veiklomis
Viso 5,88			
Rekreacinės paskirties želdynai – miško parkai (miškų ūkio paskirties)			
7.21.	Žvėrinčiaus miško parkas (7.21.)	142,00	Rekreacinės paskirties su ramaus ir aktyvaus poilsio veiklomis.
7.22.	Alksniakiemio miško parkas (7.22.)	471,28	Rekreacinės paskirties su ramaus ir aktyvaus poilsio veiklomis.
7.23.	Škėvonių miško parkas (7.23.)	10,47	Rekreacinės paskirties su ramaus ir aktyvaus poilsio veiklomis.
Viso 623,75			
Iš viso atskirųjų želdynų **101,61** **(kartu su miškų ūkio paskirtis žemėje esančiais miško parkais 725,36)**			

1. Nustatytose atskirųjų želdynų teritorijose negali būti formuojami žemės sklypai nuosavybės teisėms atkurti;
2. Privaloma laikytis griežtos nuostatos nevykdyti juose statybų;
3. Atskirais atvejais, pagal želdynų detalųjį planą, numatytose lankytojų aptarnavimo zonose, gali būti statomi tam skirti rekreacines ar socialines funkcijas tenkinantys pastatai;
4. Visais atvejais pastatų ir įrenginių statyba negalima natūralių biocenozių bei rekreacinių želdinių zonose;
5. Urbanizacijos laipsnis (plotų po pastatais, įrenginiais ir dirbtinėmis dangomis santykis su laisvu žemės paviršiumi) parkuose yra ribojamas ir priklauso nuo želdyno zonos paskirties ir padėties.

Birštono miesto teritorijos bendrajame plane, sprendžiant esamų želdynų tvarkymo problemas, yra numatyta dalies želdynų teritorijų tikslinės žemės naudojimo paskirties ar esamo naudojimo statuso pakeitimų (2.6. lentelė „Numatomi Birštono miesto teritorijos dalių žemės naudojimo paskirties ar statuso pakeitimai“; „Pagrindinis brėžinys“). Birštono miesto teritorijoje, atsižvelgiant į urbanizacijos plėtros kryptis identifikuoti miškų plotai, kurių visuomeninė svarba yra nepalyginamai didesnė, palyginus su miškų plotais nutolusiais nuo tankiai gyvenamų teritorijų. Minimi miškai yra intensyviai urbanizuotos Birštono miesto dalies pakraščiuose (perspektyviniuose užstatymo plėtros plotuose), ir tuo pačiu neatsiejama Birštono miesto gamtinio karkaso sistemos dalis, kurią tikslinga tvarkyti vieningai, todėl bendrajame plane numatomas dalies smulkesnių miškų sklypų ir vieno stambesnio miesto miškų ploto (Centrinio parko) pervedimas į kitos paskirties atskirųjų želdynų teritorijas. Minimi atvejai susiję su miškų ūkio paskirties žemės keitimu į kitą žemės naudojimo būdą ir pobūdį (kitos paskirties, atskirųjų želdynų ir infrastruktūros koridorių (5,7 ha) teritorijas) – atskirų nedidelių arealų išsibarsčiusių po visą planuojamą teritoriją išėmimu iš miškų ūkio balanso. Numatomi tokio pobūdžio teritorijos pokyčiai apima **39,40** ha arba 2,24 % nuo planuojamo Birštono miesto ploto. Daugiau funkcinių pokyčių nėra numatyta.

2.6. lentelė. Numatomi Birštono miesto teritorijoje esančių miškų ūkio paskirties žemės statuso pakeitimai

Eilės Nr.	Miškų plotų grupės ir pogrupio pakeitimo variantas. (iš – į)	Planuojamų pakeitimų plotai (ha)
1.	Miestų miškai (27) į atskiruosius želdynus (5) (Skveras 7.12.)	0,89
2.	Miestų miškai (27) į atskiruosius želdynus (5) (Skveras 7.13.)	0,39
3.	Miestų miškai (27) į atskiruosius želdynus (5) (Skveras 7.13.)	0,48
4.	Miestų miškai (27) į atskiruosius želdynus (5) (Parkinė jungtis 7.10.)	0,56
5.	Miestų miškai (27) į atskiruosius želdynus (5) (Centrinis parkas (7.1.))	26,42
6.	Miestų miškai (27) į atskiruosius želdynus (5) Slidinėjimo trasos parkas (7.24.) I skl.	1,12
7.	Miestų miškai (27) į atskiruosius želdynus (5) Slidinėjimo trasos parkas (7.24.) II skl.	0,45
8.	Miestų miškai (27) į atskiruosius želdynus (5) Žvėrinčiaus parkas (7.25.) II skl.	1,91
9.	Miestų miškai (27) į atskiruosius želdynus (5) Alksniakiemio parkas (7.26.) I skl.	0,25
10.	Miestų miškai (27) į atskiruosius želdynus (5) Alksniakiemio parkas (7.26.) II skl.	0,2
11.	Miestų miškai (27) į atskiruosius želdynus (5) Alksniakiemio parkas (7.26.) III skl.	1,03
12.	Miestų miškai (27) į infrastruktūros koridorius (7) (10 sklypų)	5,7
Iš viso		**39,40**

Bendrojo plano keitimo rengimo lygmenyje sprendžiami žaliųjų plotų sistemos dalių teritorinio išdėstymo, ribų, kiekio, priskyrimo atitinkamai kategorijai ir funkcinio naudojimo klausimai. Detalesniam žaliųjų plotų sistemos dalių tvarkymo ir naudojimo reikalavimų suformulavimui būtina parengti specialų miesto teritorijos atskirųjų želdynų tvarkymo planą, kur būtų sprendžiami kiekvieno konkretaus želdyno naudojimo ir tvarkymo klausimai, užtikrinant jų apsaugą, formavimą ir pilnavertį funkcionavimą.

3. KRAŠTOVAIZDŽIO ERDVINĖS STRUKTŪROS VYSTYMO SPRENDINIAI

3.1. ERDVINĖS KRAŠTOVAIZDŽIO STRUKTŪROS SĄRANGA

Kurorto kraštovaizdžio erdvinės struktūros sąrangos sistemą sudaro:

- funkcinių prioritetų zonos;
- kraštovaizdžio teritoriniai vienetai;
- atitinkantys pirmiesiems žemės naudojimo paskirtys ir būdai.

Funkcinių prioritetų zonos

Numatomos sekančios Birštono miesto (kurorto) teritorijos funkcinių prioritetų zonos:

- Konservacinio funkcinio prioriteto zonos – draustiniai - Birštono urbanistinis draustinis (K1), Škėvonių geomorfologinis draustinis (K2), Didžiųjų Nemuno kilpų hidrografinis draustinis (K3).
- Apsauginio funkcinio prioriteto zonos - Alksniakiemio apsauginė zona (A1), Škėvonių apsauginė zona (A2), Kernuvės apsauginė zona (A3). Numatomos šioms zonoms svarbios kurortui geoekologinės, pirmiausia vandenų (t.t. mineralinio) ir kurorto sanitarinės apsaugos (2 ir 3 juostų) funkcijos. Tai daugiausia miškingos teritorijos.
- Rekreacinio funkcinio prioriteto zonos – Druskupio rekreacinė – pramogų (R1), Žvėrinčiaus miško parko (R2), Alksniakiemio miško parko (R3), Škėvonių rekreacinio komplekso (R4), Birštono rekreacinė zona (R5). Rekreacinio funkcinio prioriteto zonoms skiriamos įvairaus intensyvumo rekreaciniam naudojimui, su įvairia rekreacine infrastruktūra (su pastatais ar be jų). Jose formuojami miško parkai, rekreaciniai sklypai, sukuriama poilsiui naudoti tinkama aplinka.
- Gyvenamojo - visuomeninio funkcinio prioriteto zonos – Birštono (G1), Keliasupio (G2).
- Komunalinio funkcinio prioriteto zona - Birštono atskira komunalinė zona Pk1.

Birštono miesto teritorijos paviršius

Birštono miesto teritorijos paviršius pagal reljefo ypatumus suskaidytas į dvi zonas – Nemuno slėnio ir jo kertamos limnoglacialinės lygumos, šio darbo detalizacijos lygyje (M 1: 5 000), apsiribojama dviejų pakopų gamtinio kraštovaizdžio teritorinių vienetų: žemėvaizdžių ir vietovaizdžių išskyrimu. Jei žemėvaizdžių išskyrimą apsprendžia bendras fizinis – geografinis fonas, tai įtakojančiu vietovaizdžių išskyrimą lemia sukultūrinimo veiksnys. Išskirti ir numatomi vystyti sekantys Birštono kurorto teritoriniai kraštovaizdžio vienetai - žemėvaizdžiai ir vietovaizdžiai:

- Nemuno slėnio Prienų – Birštono kilpose žemėvaizdis (1) su 22 vietovaizdžiais (nuo 1.1. iki 1.22.).
- Limnoglacialinės lygumos (Nemuno paslėnyje) žemėvaizdis keliais vietovaizdžiais (nuo 2.1. iki 2.3.).

Teritorinių kraštovaizdžių vienetai

Nustatant teritorinių kraštovaizdžio vienetų - vietovaizdžių kultūrinio rūbo įvairovę, naudotasi sukultūrinimo tipais, suformuotais kultūriniuose perioduose naudotų ir naudojamų teritorijų užstatymo genetinių erdvinių modelių. Tuo būdu išskiriame kultūriniame kraštovaizdžio rūbe sekančius charakteringus tipus: keturis pokarinius, šiuolaikinius, modernaus charakterio, ir tris ikikarinius, istorinio charakterio erdvinius modelius, lemiančius vietovaizdžių potipius, būtent: Tl - šiuolaikinis modernaus charakterio laisvo planavimo erdvinis tipas; T2 - šiuolaikinis modernaus charakterio reguliaraus – perimetrinio planavimo erdvinis tipas; T3 - šiuolaikinis postmodernaus charakterio reguliaraus – perimetrinio planavimo erdvinis tipas; T4 šiuolaikinis modernaus charakterio vienkieminio (sodybinio)

planavimo erdvinis tipas T5 – istorinis (naujųjų laikų) ikimodernaus charakterio reguliaraus – perimetrinio planavimo erdvinis tipas; T6 - istorinis (naujųjų laikų) ikimodernaus charakterio kupetinio – vienkieminio planavimo erdvinis tipas. Jei šis erdvinis tipas fiksuotas etnografiniu (t.y.tradiciniu) užstatymu - turėsime T6a; T7 - Istorinis viduramžių erdvinis tipas. Jo pagrindas - gotinis erdvinis modelis.

Kraštovaizdžio vienetų - vietovaizdžių kultūrinio rūbo įvairovė yra priimta kaip vertybė, siūloma vystant miesto kraštovaizdį išsaugoti vertingus jo bruožus, atskirų kurorto dalių charakterį, o vystant miestą, tuo pačiu didinti jo kraštovaizdžio kokybę.

Numatomas kurorto laipsniškas erdvinės struktūros (jos erdvinės sąrangos vienetų – funkcinio prioriteto zonų ir su jomis susietų kraštovaizdžio tipų) plėtojimas išlaikant proceso tvarumą, išeinant iš pasiūlytos kurorto kompozicinės koncepcijos, vizijos, funkcinio prioriteto zonas, numatant atitinkančius žemės naudojimo perspektyvoje paskirtis ir būdus.

Siūlomos tokios kraštovaizdžio teritorinių vienetų ir funkcinio prioriteto zonų bei jų žemės naudojimo būdų plėtojimo kryptys:

- saugoti gamtinę įvairovę išlaikant jos natūralią harmoniją;
- plėtoti urbanistinę įvairovę, jos harmoningumą;
- vizualiai sumažinti ar visai fiziškai pašalinti kraštovaizdžio estetinę ir ekologinę kokybę sąlygojančius objektus ir (arba) pažeidimus;
- didinti integralumo laipsnį;
- kelti architektūrinės – erdvinės išraiškos kokybę;
- kelti tvarkymo kultūros lygį;
- siekti geriausio funkcijos atitikimo nustatytam kraštovaizdžio vienetui;
- harmonizuoti žemės naudojimą su kraštovaizdžio ir funkcinio prioriteto zonų reikalavimais;
- didinti erdvinės struktūros skaitomumą ir estetinio įspūdžio stiprumo laipsnį.

Funkcinio prioriteto zonų funkcijos, jų santykinė svarba
Siūlomos (Birštono miesto ribose) regioninio parko planavimo schemoje priimtų funkcinių prioritetų zonų ribų detalizacija ir patikslinimas, jų funkcijų svarbos nežymios korektūros ar naujos funkcijos, žemės paskirtys ir žemės naudojimo būdai perspektyvai.

Priimtos teritorijų funkcijos:
K – konservacinė;
A - apsauginė;
M - miškų ūkio;
Ž - žemės ūkio;
V - vandens ūkio;
T - komunikacinė;
N - pramonės– komunalinė;
R - rekreacinė;
G - gyvenamoji-visuomeninė.

Priimta funkcijų santykinė svarba:
x – išimtinė;
3 – prioritetinė;

2 – kita pagrindinė;
1 – svarbi;
0 – papildoma
Regioniniame parke vyksta natūralūs geologiniai procesai ir galimos šlaitų nuošliaužos. Siūloma statinių ir įrenginių teritorijas atitolinti per saugų atstumą nuo jų, išskyrus apžvalgos aikšteles, o sodininkų bendrijos statiniams, turi būti numatytos atitinkamos priemonės.

3.2. ERDVINĖS KRAŠTOVAIZDŽIO STRUKTŪROS PLĖTOJIMO KRYPTYS

K - KONSERVACINIO FUNKCINIO PRIORITETO ZONŲ (DRAUSTINIŲ), JŲ KRAŠTOVAIZDŽIO VYSTYMO SPRENDINIAI

K1 - BIRŠTONO URBANISTINIS DRAUSTINIS (K3R2G2A1)

- Numatoma išsaugoti ir regeneruoti būdingą mažo senojo miesto ir senojo kurorto planinę erdvinę struktūrą su jame esančiomis kultūrinėmis ir gamtinėmis vertybėmis.
- Numatoma, kad Birštono urbanistinio draustinio teritoriją perspektyvoje nežymiai padidės, kurią sudarys 1.17. 1,18, 1.19 vietovaizdžiai su konservacinės paskirties ir kitos paskirties žemės įvairių naudojimo būdų sklypais.

Urbanistinio draustinio kraštovaizdžio vystymo kryptys ir reglamentai.

- Vietovaizdis 1.17. apima siaurą nuolaidžių smėlingų periodiškai apsemiamų I-osios Nemuno slėnio viršsalpinės terasos (tame tarpe su salpinės terasos fragmentais) juostą vidutinio įsavinimo laipsnio su būdingomis atviromis erdvėmis - kranto techninės infrastruktūros elementais, pliažais, su plataus apžvalgos kampo ir vidutinės arba tolimos perspektyvos regyklomis, tvarkomais miesto bendro naudojimo želdynais, su Nemuno upės vizualinės erdvės zona. Vietovaizdis aukštos estetinės vertės kurio savybės turėtų būti išlaikomos, gerinamos ir panaudojamos rekreaciniams tikslams. Prioritetas teikiamas esamo suformuoto kraštovaizdžio pobūdžio palaikymui ir stiprinimui tiesioginėje Nemuno upės vizualinės erdvės zonoje, nekeičiant žemės naudojimo būdo (bendro naudojimo teritorijų želdynai) ir nedidinant įsavinimo laipsnio; ypatingas dėmesys skiriamas Nemuno pakrančių ir jų prieigų priežiūrai, bendram estetiniam aplinkos patrauklumui; galimi daliniai erdvinės – planinės ir rūšinės želdinių struktūros, apželdinimo intensyvumo pakeitimai pagal detalaus suplanavimo projektą.
- Vietovaizdis 1.18. apima plokščią smėlinga terasinę lygumą su sunaikinto Druskupio upelio negilaus slėnio fragmentais. Teritorija aukšto įsavinimo laipsnio - vyrauja įvairių istorinių laikotarpių erdvinių modelių įtakotas vietovaizdis, miesto bendro naudojimo želdynai ir priklausomi želdiniai. Šiame vietovaizdyje yra didžiausia, išlaikytina ir toliau kokybiškai plėtotina kraštovaizdžio kultūrinio komponento įvairovė, todėl išskiriami keli jos potipiai:
- Vietovaizdžio 1.18.-1 Birštono senojo miesto (senamiesčio) miestovaizdžio potipį. Išskirtame išlikusiame seniausiame Birštono miesto urbanistiniame (gatvių ir erdvių) tinkle randame viduramžių (T7 gotinio) erdvinio modelio miestovaizdžio fragmentus su degradavusiu ir transformuotu etnogotinės tradicijos užstatymu, vėlesnių kultūrų erdvinių modelių fragmentus (T5, T2). - nuo medinio tradicinio (kuriame kaip specifinį bruožą būtina akcentuoti Birštoniškąjį etnokurortinį namo tipą), iki lietsovmodernaus (tipinio ir individualizuoto) charakterio. Kaip pazonę

1.18–1a, išskirta rytinėje S. Dariaus ir S. Girėno gatvės pusėje susiformavusį lietsovmodernaus charakterio neaukšto estetinio lygio visuomeninių – prekybinių statinių vietovaizdį, atliekantį kurorto prekybinio ir buitinių paslaugų centro funkciją kartu su senosios aikštės zona. Jis sufomuotas panaikinus senąjį užstatymo pobūdį. Nors statinių gabaritai ir aukštingumas nėra dideli (2 aukštų) tačiau dėl pastatų pastatymo, vietovaizdis neišlaiko senosios posesijinės ritmikos. Skiriame pazonę 1.18-1b pietinėje senojo miesto dalyje, bažnyčios zonoje, kur formuojasi visuomeninių – dvasinių statinių kompleksas (bažnyčia, sakralinis muziejus, meno mokykla, Kaišiadorių vyskupijos svečių namai). Per didelių gabaritų ir nesiderinantis su posesijiniu ritmu lietsovmoderno olimpinis irklavimo centras įnešė disonansą į senamiesčio miestovaizdį, jo siluetą Nemuno erdvėje. Prioritetas teikiamas senojo miesto erdvinės struktūros išsaugojimui ir pakitusių į nebūdingas kurortinio miesto vietovaizdžio formų regeneravimui. Išsaugomas susiklostęs gatvių tinklo erdvinis mastelis, išsaugoma ar regeneruojama posesijinė ar artima posesijinei gatvių užstatymo ritmika. Atstatoma keturkampė aikštės forma; išsaugomas išlikęs ar atkuriamas gotinio erdvinio modelio užstatymo charakteris renovuojant ar keičiant pastatus naujais, (fragmentai Birutės g. Nr. 1,5,7,8,11,15; Basanavičiaus g. Nr. 2,3,7; S.Dariaus ir S.Girėno g Nr.5). Rekonstruojant, renovuojant, regeneruojant, naujai statant siūloma pasinaudoti gotiniu erdviniu modeliu imituojant posesijinę ritmiką ir formuojant “pjūklinio” charakterio gatvių užstatymo siluetą, tuo būdu regeneruojant senojo miesto savitą charakterį. Papildyti prarastą Algirdo gatvės užstatymą gyvenamaisiais su servisu objektais; atgaivinti aikštę išplečiant prie jos komercines teritorijas ir transformuoti ją iš nenaudojamo skvero į aikštę su atitinkamu naudojimų. Regeneruojant jos senąją formą išlaikyti susiklosčiusį aukštingumą, (2a) ir bažnyčios, dominavimą siluete, sumažinant olimpinės irklavimo bazės aukštuminę dalį ją renovuojant, ir tuo pagerinant S. Dariaus ir S. Girėno gatvės įvaizdį.

- Vietovaizdžio 1.18.-2. potipis apima Birštono naujamiestį. Birštono naujo miesto. sąlyginai pavadintu naujamiesčiu, vietovaizdžio potipis. Jis formavosi tarpukaryje ir pokario pirmajame dešimtmetyje pravedus naujas gatves. (Vytauto ir Tulpių), ir užstačius artimu senam posesijiniam ritmui mažaaukščiu mediniu ir mūriniu užstatymu (T5) t.t. ir vasarnamiais (pav, tarpukario Katelės vasarnamis, sovietinio laikotarpio poilsio namai). Užstatymo charakteris vėliau modernizavosi (T2). Ši, vientisa, artima senamiestinei miestovaizdžio zona, įsiterpus visai kito ritmo miesto administraciniam – kultūriniam centrui suskilo. Be pagrindinės, besiribojančios su senamiesčiu dalies, išliko dar 2 jos fragmentai, pažymėti plane 1.18-2a prie Tyliosios gatvės, ir 1.18-2b prie Jaunimo gatvės. Pastarajame miesto vietovaizdyje jaučiama gotinio erdvinio modelio įtaka (neoT7) dėl išlikusio iki 20a. vidurio senųjų posesijų ritmo ir užstatymo komponavimo tradicijos. Mažaukštį gyvenamą miestovaizdį paįvairina visuomeniniai komerciniai statiniai (Birštono muziejus, viešbutis, restoranas). Prioritetas teikiamas naujamiesčio miesto erdvinės struktūros išsaugojimui užstatymo kokybės gerinimui ypač patenkančio į kurorto centrinės dalies kompozicinę zoną. Išlaikomas susiklostęs gatvių tinklo erdvinis mastelis, artima posesijinei gatvių užstatymo ritmika; išlaikomas susiklostęs aukštingumas (2-3a), vietovaizdžio pakraštyje Kęstučio gatvėje aukštingumas didėja, bet negali viršyti 4 a. arba 3 a. su mansardomis. Išlaikomas žemės naudojimo būdas (gyvenamas, komercinis, infrastruktūrinis). Žymiai pagerinamas S.Dariaus ir S.Girėno gatvių užstatymas suformuojant atitinkamą jos aplinką, plečiant serviso objektų teritoriją, plėtojant skulptūrų skverą.
- Vietovaizdžio 1.18.-3. potipis apima Birštono senojo kurorto istorinį branduolį (Tulpių sanatorijos teritoriją Vytauto parko teritorija). Tulpės sanatorijos Vytauto parko žemutinės dalies teritorija

susiformavo tarpukaryje kaip mūrinių ir medinių sanatorinių statinių kompleksas (T5), laisvai išsidėsčiusių parko tipo medyne. Vėliau, sanatorijai plečiantis ir modernizuojantis, nugriovus senus statinius, zona pasipildė lietsovmoderno žemos estetinės vertės korpusais (T1). Nežiūrint grubių, nors ir tuo laiku madingų lietsovmoderno išraiškos formų bei fiziškai susidėvėjusios gydyklos, jos vietovaizdį vertintinas kaip aukštos kokybės. Prioritetas teikiamas senosios kurortinės dalies su parku erdvinės struktūros išsaugojimui ir degradavusių kraštovaizdžio komponentų regeneravimui. Istoriniai statiniai - purvo ir mineralinio vandens gydyklos renovuojamos restauruojamos, kiti korpusai renovuojami žymiai pagerinant jų architektūrinę raišką. Išlaikomas susiklostęs aukštingumas. Visuomeninių statinių teritorija gali būti nežymiai tankinama.

- Vietovaizdžio 1.18.-4. potipis apima Centrinio parko teritoriją. Ji, pradėjusi formuotis tarpukaryje kaip rekreacinis miško parkas su vasarnamiais ir sanatoriniais objektais, mediniais, etnokurortinio charakterio bei to laiko moderno charakterio. Išskiriame jo intensyviai užstatytą šiaurrytinio kampo pazonę, (1.18.-4a) kur tarpukario kurortiniai objektai buvo papildyti ar pakeisti stambių gabaritų mūrinio lietsovmoderno charakterio sanatoriniais korpusais (T1) iš kurių, kaip nederančią su kraštovaizdžiu būtina pažymėti 5-6 aukštų sanatoriją. Visą centrinio parko zoną vertintina kaip išlaikiusi vidutinį estetinį lygį. Prioritetas teikiamas parko erdvinės struktūros išsaugojimui ir tolesniam vystymui, parko tvarkymo programos relizavimui. Žemės naudojimo paskirtis ir būdas nekeičiami. Išlikę senos sodybos parke siūlomos renovuoti nedidinant aukštingumo ir panaudoti jas lankytojų servisui (rekreacinio naudojimo būdo sklypai). Šiame vietovaizdyje yra susiformavęs mišraus aukštingumo (1-5,5 aukštų) sanatorinių statinių kompleksas (1.18.-4a) siūlomas kaip rekreacinis – sveikatingumo centras, renovuojant statinius, o turinčius kultūrinę vertę – ją išsaugant. Pagerinama architektūrinė raiška, tobulinama erdvinė centro struktūra, pageidaujamas aukščiausio korpuso aukštingumo sumažinimas. Žemės naudojimo paskirtis (kita paskirtis) nekeičiama, o būdas keičiamas į rekreacinių statinių sklypų teritoriją.
- Vietovaizdžio 1.18.-5. potipis apima. sukanalizuoto Druskupio upelio išlikusio slėnio vietovaizdžio potipį. Jis vaidina svarbų vaidmenį atskiriant ir harmonizuojant seniausias ir naujausias miesto vietovaizdžio erdvines struktūras, taip pat kurorto gydomųjų šaltinių istorinės atminties išsaugojimui. Prioritetas teikiamas šios parkinės jungties išsaugojimui, jos želdinių, parkinių elementų, pėsčiųjų takų ir tvenkinių. tvarkymo gerinimui. Žemės naudojimo būdas nekeičiamas. Dalis buvusio Druskupio upelio žemupio vietovaizdžio potipio patenka į visuomeninio - gyvenamojo (G1) funkcinio prioriteto zoną.
- Vietovaizdį 1.19. sudaro aukšti, statūs ir skardingi gilių raguvų skaidomi priesmėlingi slėnio šlaitai žemo įsavinimo laipsnio - ištisai apaugę drėgnokais mišriais lapuočių medynais, kurių dalis tvarkomi kaip bendro naudojimo želdynai (Vytauto parko aukštutinė dalis) su archeologiniu paminklu (A213K); su Nemuno upės vizualinės erdvės zona, regyklomis. Vietovaizdis aukštos estetinės vertės, kuri išlaikoma ir gerinama. Prioritetas teikiamas esamo kraštovaizdžio pobūdžio išlaikymui ir saugojimui nekeičiant vyraujančios žemės naudojimo paskirties (konservacinė ir kita), naudojimo būdo ir įsavinimo intensyvumo; žalieji plotai tvarkomi kaip bendro naudojimo parkiniai. Želdynų rekonstrukcija ir tvarkymas atliekami įvertinant istorijos ir kultūros vertybes, gamtinę aplinką bei jų apsaugos ir naudojimo reikalavimus pagal specialaus ar detalaus suplanavimo projektą.

K2 - ŠKĖVONIŲ GEOMORFOLOGINIS DRAUSTINIS (K3A2 M2RI Ž0G0)

- Būtina išsaugoti unikalų slėninės erozijos darinį – Škėvonių gūbrį ir jo aplinką bei raiškų erozinį Birštono atragį.

- Siūloma sumažinti agrarinės gamybos funkcijos svarbą draustinyje, kaip nebūdingą kurortui ir aukštinti apsauginę draustinio funkcijos svarbą, lyginant su numatytąja Nemuno kilpų regioninio parko planavimo schemoje.

Geomorfologinio draustinio kraštovaizdžio vystymo kryptys.

Draustinio teritorijoje išskirta 5 vietovaizdžio tipai su 3 potipiais

- Vietovaizdį 1.11.(1.11.-1 potipis) kuris draustinio ribose sudaro plokščia smulkiai banguota daubota smėlinga terasinė lyguma santykinai žemo įsavinimo laipsnio su būdingomis atviromis ir pusiau atviromis erdvėmis (mozaikiška kraštovaizdžio struktūra) – didžiąja dalimi užimta smulkiasklypių agrarinių naudmenų (gyventojų daržai), prie Prienų gatvės - (magistralinio kelio A16), su medžių grupėmis ir juostomis, pavienėmis sodybomis (T6A), žemo estetinio lygio. Prioritetas teikiamas esamo kraštovaizdžio vyraujančių atvirų ir pusiau atvirų erdvių esminiam pagerinimui, homogenizuojant žemės naudojimo būdą (atsitiktinius daržus su būdomis, apleistus plotus, smulkius pasėlius) į pievas, nekeičiant esamos žemės naudojimo paskirties (žemės ūkio paskirties žemė). Numatomas žymus vietovaizdžio pagerinimas jį vizualiai teršiančias elektros - ryšių linijas suklojant po žeme, bei numatant aukštą naujų kraštovaizdžio komponentų projektavimo ir realizavimo kokybe. Techninės infrastruktūros teritorijų plėtojimas ribojamas esamų sodybų poreikiais, kuriose gali būti įrengti serviso taškai lankytojams. Rekonstruojant sodybas jų aukštingumas nedidinamas (1a su mansardomis) Numatomas pievų naudojimo pobūdis be teritorijos priežiūros klausimus sprendžiančios ganyklinės žemdirbystės –pažintinei rekreacijai, Škėvonių gūbrio ekspozicijai, kitai rekreacinei veiklai, nesusijusiai su gamtinės aplinkos pabloginimu. Numatomas pagrindinis pėsčiųjų dviratininkių takas, jo infrastruktūros gerinimas iš šiaurinės kurorto dalies į pietinę. Numatomi nauji kraštovaizdžio komponentai: - autosankryžos zona su pėsčiųjų – dviratininkų jungtimi - alėją tarp abiejų kurorto dalių skirtinguose lygiuose, akcentuojant pagrindinę draustinio zonos ryšio erdvę su išorės keliu ir šiaurinės kurorto dalies zonomis. Žemės ūkio paskirties žemė numatoma nežymiai keisti į kitos paskirties žemę (rekreacinės, techninės infrastuktūros, apsauginių želdynų naudojimo būdų). Veikla vykdoma nepažeidžiant geomorfologinių draustinių apsaugos ir naudojimo režimo.
- Vietovaizdį 1.13. sudaro smulkiai kalvotas daubotas aukštų, stačių ir apystačių iš reto raguvomis suraižytų šlaitų priesmėlingas – priemolingas gūbrys (Škėvonių), žemo ir santykinai žemo įsavinimo laipsnio – ištisai apaugęs mišriais ir lapuočių medynais, kurie vietomis perkirsti technogeniniais (tinklų) koridoriais, su regyklomis į gretimus vietovaizdžius. Vietovaizdis aukšto estetinio lygio. Prioritetas teikiamas esamo natūralaus kraštovaizdžio pobūdžio išlaikymui ir saugojimui; vyraujančio žemės naudojimo būdo (miškų ūkio paskirties žemė) keitimas ir įsavinimo laipsnio didinimas nenumatytas ir neleistinas; miškai tvarkomi pagal II A grupės - draustinio miškų reikalavimus; galimas su pažintine rekreacija ir trumpalaikiu poilsiu susijusios rekreacinės infrastruktūros – pažintinių takų, apžvalgos ir poilsio aikštelių, slidžių trasų suformavimas; naujo užstatymo ir inžinerinės infrastruktūros plėtojimas griežtai ribojamas; bet kokia veikla vykdoma nepažeidžiant geomorfologinių draustinių ir gamtos paminklų apsaugos ir naudojimo režimo. Vietovaizdžio estetinė raiška gerinama numatant vizualiai teršiančias energetikos - ryšių linijas sukloti po žeme (prie kelių), parengiant šlaitų sutvarkymą ir jų eksponavimą.
- Vietovaizdį 1.14. (1.14.-1. ir 1.14.-2. potipiai) draustinio ribose sudaro nuolaidi silpnai banguota kelių lygių su silpnai išreikštomis pakopomis terasinė lyguma santykinai žemo ir vidutinio įsavinimo laipsnio su būdingomis atviromis ir pusiau atviromis erdvėmis Nemuno upės vizualinės

erdvės zonoje – užimta smulkiasklypių agrarinių naudmenų. Vietovaizdis aukšto estetinio lygio. Prioritetas teikiamas agrarinių naudmenų (žemės ūkio paskirties žemės) išlaikymui, sąlygų aktyviam ir ramiam poilsiui sudarymui įrengiant pėsčiųjų – dviračių takus su poilsio aikštelėmis, pievomis. Galimas agroparkinių želdynų masyvo suformavimas prie teritorijoje esančiu statinių kompleksų Visais atvejais gerinamos aplinkos rekreacinės ir estetinės savybės.

- Vietovaizdis 1.21. apima visą Birštono erozinį atragį. Šiame vietovaizdyje skiriami trys jo potipiai.
- Vietovaizdžio 1.21.-1. potipį sudaro banguota priemolinga Birštono erozinio atragio ketera santykinai žemo įsavinimo laipsnio su būdingomis atviromis ir pusiau atviromis erdvėmis - vyrauja stambiasklypės agrarinės naudmenos ir pavienės sodybos (T6A), su regyklomis šiaurės ir pietų kryptimis. Vietovaizdis aukštos estetinės vertės. Vietovaizdis vizualiniais ir funkciniais ryšiais tampriai susijęs su Birštono miestu. Šiam potipiui priskirtoje teritorijoje būtina išsaugoti ypatingą geomorfologinę vertybę – Birštono atragio keterą, rekomenduojama ją apželdinti, sukuriant savotišką žaliąjį Birštono kurorto barjerą ir žaliuosius vartus į Birštono kilpą. Čia formuojamas apžvalgos bokštas prie kurio būtinas atitinkamų rekreacinių želdynų, rekreacinių takų ir kitos rekreacinės infrastruktūros įrengimas.
- Vietovaizdžio 1.21.-2. potipį sudaro apystačiai ir statūs raguvėti priesmėlingi Birštono erozinio atragio šlaitai žemo ir vidutinio įsavinimo laipsnio – atitinkamose atkarpose ištisai arba fragmentiškai apaugę mišriais lapuočių medynais, su technogeninės veiklos suformuotais natūralių formų pažeidimais, regyklomis. Vietovaizdis aukštos estetinės vertės. Prioritetas teikiamas esamo kraštovaizdžio natūralumo palaikymui ir stiprinimui, ypatingą dėmesį skiriant raiškių reljefo formų (šlaitų) apsaugai, ekspozicijai; įsavinimo intensyvumo didinimas neleistinas; išsaugomi esami ir formuojami nauji želdinių (miškų) plotai. Miškai tvarkomi pagal II A grupės - draustinio miškų reikalavimus ir specialių (apsauginių) želdynų reikalavimus; užstatymo ir techninės infrastruktūros plėtojimas neleistinas; bet kokia veikla vykdoma nepažeidžiant geomorfologinių draustinių apsaugos ir naudojimo režimo, krašto kelio sanitarinės apsaugos zonos reikalavimų. Vietovaizdžio estetinė raiška gerinama numatant esamų elektros oro linijų perklojimą į kabelius, parengiant šlaitų landšaftinį sutvarkymą ir jų eksponavimą. Numatomas esamų rekreacinių takų sutvarkymas, galimas pažintinių takų, apžvalgos aikštelių įrengimas.
- Vietovaizdžio 1.21.-3. potipį sudaro nuolaidžios priemolingos Birštono erozinio atragio keteros pašlaitės santykinai aukšto įsavinimo laipsnio – ištisai užimtos sodininkų bendrijos sodų sklypų, labai įvairaus, dar nesusiklosčiusio užstatymo (T2), charakterio su regyklomis į miesto žemutinę dalį, kurios sunkiai prieinamos. Vietovaizdis vidutinės estetinės vertės. Prioritetas teikiamas esamo kraštovaizdžio gerinimui keičiant esamą žemės ūkio žemės paskirtį į kitą ir žemės naudojimo būdą – t.y. sodininkų bendrijos žemė numatoma konvertuoti į mažaaukštę gyvenamąją teritoriją, numatomas pėsčiųjų tako su regyklomis rekonstrukcija, nežymiai padidinant įsavinimo intensyvumą. Veikla vykdoma nepažeidžiant geomorfologinių draustinių apsaugos ir naudojimo režimo, krašto kelio-Prienų gatvės sanitarinės apsaugos zonos reikalavimų.
- Vietovaizdį 1.22. kurorto ribose sudaro nuolaidi smėlinga terasinė lyguma su neaukštais apystačiais pakrančių šlaitais žemo įsavinimo laipsnio su būdingomis atviromis erdvėmis – ištisai apaugusi žolinių augalų bendrijomis su Nemuno upės vizualinės erdvės zona, regyklomis. Vietovaizdis aukštos estetinės vertės. Prioritetas teikiamas esamo kraštovaizdžio natūralumo išlaikymui ir saugojimui, nekeičiant esamo žemės naudojimo būdo ir įsavinimo intensyvumo; ypatingą dėmesį skiriant patrauklių atvirų ir pusiau atvirų erdvių išlaikymui; galimas minimalios rekreacinės infrastruktūros – rekreacinių takų, poilsio aikštelių, mažųjų laivų prieplaukų įrengimas; užstatymo

ir techninės infrastruktūros plėtojimas nenumatytas ir neleistinas; bet kokia veikla vykdoma nepažeidžiant geomorfologinių draustinių apsaugos ir naudojimo režimo. Žemės naudojimo paskirtis nekeičiama.

K3 - DIDŽIŲJŲ NEMUNO KILPŲ HIDROGRAFINIS DRAUSTINIS (K3V2R1T0)

- Numatoma išsaugoti visoje ledyninio reljefo paplitimo zonoje unikalaus pobūdžio bei masto Didžiųjų Nemuno kilpų hidrografinę struktūrą. Draustinio teritoriją kurorto ribose sudaro: valstybinio vandens ūkio paskirties žemė (dvi Nemuno upės atkarpos, šiaurinė ir pietinė).
- Didžiųjų Nemuno kilpų hidrografinis draustinis talpina savyje Buveinių apsaugai (BAST) ir Paukščių apsaugai (PAST) svarbias teritorijas.

Hidrografinio draustinio kraštovaizdžio vystymo kryptys.

- Didžiųjų Nemuno kilpų hidrografinio draustinio kraštovaizdžio erdvės atkarpos tampriai susijusios su gan skirtingais teritoriniais kraštovaizdžio vienetais per kuriuos Nemunas teka. Tai 1.1.,1.2., 1.3., 1.4., 1.9., 1.16., 1.17., 1.19, 1.20., teritoriniai kraštovaizdžio vienetai apimantys šiaurinę draustinio dalį, ir 1.13., 1.14., 1.21., 1.22., apimantys pietinę draustinio dalį.
- Kraštovaizdžio vystymo kryptys ir reglamentavimas pateiktas aukščiau įvardintų atitinkamų funkcinio prioriteto zonų kraštovaizdžio vienetų vystymo charakteristikose ir reglamentuose.

A - APSAUGINIO FUNKCINIO PRIORITETO ZONŲ, JŲ KRAŠTOVAIZDŽIO VYSTYMO SPRENDINIAI

A1 - ALKSNIAKIEMIO APSAUGINĖ ZONA (A3M2R1)

- Zonos sprendiniai nekeičiami (paliekami galiojančio bendrojo plano sprendiniai, sumažinant zoną ir jos dalį prijungiant prie Alksniakiemio rekreacinės zonos R3.
- Žemės paskirtys nekeičiamos, t.y. lieka miškų ūkio paskirties žemė ir kitos paskirties žemė.

Alksniakiemio apsauginės zonos kraštovaizdžio vystymo kryptys ir reglamentai.

Alksniakiemio apsauginėje zonoje išskirtas 1 vietovaizdžio tipas (1.5.).

- Vietovaizdį 1.5. apsauginėje zonoje sudaro plokščia smulkiai banguota daubota su nedideliais užpelkėjimais smėlinga terasinė lyguma žemo įsavinimo laipsnio – ištisai apaugusi drėgnokais pušynais bei sausais pušynais su gausia eglių priemaiša ir pavienėmis sodybomis (T6a) dalinai besitransformuojančiomis į rekreacines (T4); vidutinio estetinio lygio. Prioritetas teikiamas esamo natūralaus kraštovaizdžio pobūdžio palaikymui, jo apsauginių funkcijų stiprinimui nekeičiant vyraujančio žemės naudojimo būdo (miškų ūkio paskirties žemė) ir įsavinimo laipsnio; miškai tvarkomi pagal II B grupės miesto miškų reikalavimus, skatinama biologinė įvairovė. Apsauginėje zonoje galimas su pažintine rekreacija ir trumpalaikiu poilsiu susijusios minimalios rekreacinės infrastruktūros suformavimas, esamų sodybų pritaikymas rekreacijai; naujas užstatymas ir naujos inžinerinės infrastruktūros plėtojimas nenumatomas. Leidžiama esamų sodybų rekonstrukcija paliekant mažaaukštį užstatymą ir esamos inžinerinės infrastruktūros renovacija. Vietovaizdžio aukštos ekologinės būklės išlaikymas būtinas kurorto sanitarinės apsaugos zonai, atliekančiai paviršinių vandens telkinių, mineralinio vandens išteklių maitinimo zonos apsaugos funkciją.

A2- ŠIRVINIŲ APSAUGINĖ ZONA (A3M2R0)

- Siūloma nekeisti zonos ribų ir palikti tą pačią žemės paskirtį - miškų ūkio paskirties žemę.

Širvinių apsauginės zonos kraštovaizdžio vystymo kryptys ir reglamentai.

Širvinių apsauginėje zonoje išskirtas 1 vietovaizdžio tipas (1.20.).

- Vietovaizdį 1.20.apsauginėje zonoje sudaro aukšti, statūs ir skardingi gilių raguvų skaidomi priesmėlingi slėnio šlaitai labai žemo įsavinimo laipsnio – ištisai apaugę drėgnokais mišriais lapuočių medynais, su Nemuno upės vizualinės erdvės zona, regyklomis. Vietovaizdis aukštos estetinės vertės. Prioritetas teikiamas regyklų į Nemuno upės vizualinės erdves suformavimui ir ribotos rekreacinės infrastuktūros (pėsčiųjų dviračių takas) įrengimui.

A3 - ŠKĖVONIŲ APSAUGINĖ ZONA (A3 R2 M1Ž0)

- Siūloma nekoreguoti zonos ribų ir paliktį tą pačią žemės paskirtį t. y. žemės ūkio paskirties žemę.

Škėvonių apsauginės zonos kraštovaizdžio vystymo kryptys ir reglamentai.

Škėvonių apsauginė zona patenka į vieną - 1.14. teritorinį kraštovaizdžio vienetą.

- Vietovaizdį 1.14. apsauginės zonos ribose sudaro nuolaidi silpnai banguota kelių lygių su silpnai išreikštomis pakopomis terasinė lyguma santykinai žemo ir vidutinio įsavinimo laipsnio su būdingomis atviromis ir pusiau atviromis erdvėmis Nemuno upės vizualinės erdvės zonoje – užimta smulkiasklypių agrarinių naudmenų, Vietovaizdis aukšto estetinio lygio. Prioritetas teikiamas agrarinių naudmenų (žemės ūkio paskirties žemės) išlaikymui, galimas agroparkinių želdynų masyvo suformavimas keičiant atsitiktinio charakterio žemės ūkio naudojimą į parkinio charakterio pievas. Gerinamos aplinkos rekreacinės ir estetinės savybės, įrengiant pėsčiųjų – dviračių takus su poilsio aikštelėmis, pievomis (pasijodinėjimo ar sveikatingumo) palei Nemuną.

R - REKREACINIO FUNKCINIO PRIORITETO ZONŲ JŲ KRAŠTOVAIZDŽIO VYSTYMO, SPRENDINIAI

R1 - DRUSKUPIO REKREACINĖ - PRAMOGŲ ZONA (R3V2M1)

Druskupio rekreacinės - pramogų zonos kraštovaizdžio vystymo kryptys ir reglamentai.

Druskupio rekreacinės -pramogų zonos teritorijoje išskirti 4 vietovaizdžio tipai (su 4 potipiais) būtent: 1.11, 1.12., 1.15., 1.16., (1.11-1., 1.15-2., 1.15-3., 1.15-4.).

- Vietovaizdį 1.11, (potipis1.11-1) rekreacinėje - pramogų zonoje sudaro plokščia smulkiai banguota daubota smėlinga terasinė lyguma santykinai žemo įsavinimo laipsnio su būdingomis atviromis erdvėmis (mozaikiška kraštovaizdžio struktūra) – dalinai užimta smulkiasklypių agrarinių naudmenų (gyventojų daržai), prie magistralinio kelio, su medžių grupėmis, žemo estetinio lygio. Šio vietovaizdžio skirtingo funkcinio prioriteto dalys lemia ir skirtingus jo vystymo prioritetus. Prie Prienų gatvės prioritetas teikiamas išorės magistralinio kelio – Prienų gatvės užstatymo pobūdžio su (apsauginėm žaliom juostom), atitinkančio kurorto lygį suformavimui, su pagrindiniu mazgu iš išorės kelio į šiaurinę kurorto ir pietinę dalis. Numatomi nauji kraštovaizdžio komponentai: – autosankryžos zona su pėsčiujų – dviratininkų jungtimi - alėją tarp abiejų kurorto dalių skirtinguose lygiuose, akcentuojant centrinės kurorto zonos ryšio erdvę su išorės keliu. Numatomi Prienų gatvei (magistralinio kelio) dublio su žaliomis parkavimo erdvėmis įrengimas. Numatomas žymus vietovaizdžio pagerinimas jį vizualiai teršiančias elektros – ryšių linijas suklojant po žeme, siūloma aukšta naujų kraštovaizdžio komponentų projektavimo ir realizavimo kokybė. Šiaurinei šio vietovaizdžio daliai teikiamas prioritetas aktyviam ir ramiam poilsiui sąlygų sudarymui – numatant čia rekreacinio su pramogom naudojimo būdo teritoriją (neužstatomos ir užstatomos rekreacinės

aplinkos formavimui). Rekreacinė infrastruktūra kuriama kartu plėtojant gamtinę aplinką, žaliuosius atrakcionus; su rekreacija nesusijusi veikla nerekomenduojama. Numatomas žymus vietovaizdžio pagerinimas likvidavus jį vizualiai teršiančius atsitiktinius su agrarine veikla susijusius objektus. Veikla vykdoma laikantis mineralinio vandens vandenvietės sanitarinės apsaugos zonos reikalavimų.

- Vietovaizdį 1.12-1; 1.12-2; rekreacinėje -pramogų zonoje sudaro stipriai transformuota (ištiesinta ir vietomis kanalizuota vaga, suformuoti dirbtiniai tvenkiniai) negilaus smėlingo – durpingo Druskupio upelio slėnio atkarpa santykinai žemo įsavinimo laipsnio su būdingomis atviromis ir pusiau atviromis erdvėmis: vyrauja smulkiasklypės agrarinės naudmenos, ir nedidele dalimi drėgnokais mišrios sudėties medynais; vidutinio estetinio lygio. Prioritetas teikiamas sąlygų aktyviam ir ramiam poilsiui sudarymui – bendro naudojimo želdynų (hidroparko) formavimui, lygiagrečiai vykdant sunaikinto Druskupio upelio vagos regeneravimą, hidrologinio režimo atstatymą, dėl ko Numatomas žymus vietovaizdžio estetinės būklės pagerinimas.
- Vietovaizdį 1.15. rekreacinėje -pramogų zonoje sudaro plokščia silpnai banguota daubota smėlinga terasinė lyguma, vidutinio ir santykinai aukšto įsavinimo laipsnio – su vyraujančiomis apleistomis agrarinėmis naudmenomis, sausų pušynų grupėmis ir atželiančiais mišriais medynais, keliomis sodybomis (T6A) bei neužbaigtos sanatorijos pagrindu naujai pastatytos sanatorijų kompleksas. Vietovaizdis yra vidutinio estetinio lygio. (Jis apima ir pradėtą užstatinėti visuomenino – gyvenamąjo funkcinio prioriteto zoną G1 1.15-1). Perspektyviniam vystymui rekreacinėje -pramogų zonoje išskirti keli šio vietovaizdžio potipiai. (1.15-2., 1.15-3., 1.15-4.).
- Vietovaizdžio potipis 1.15.-2 -tai būsimas rekreacinio žemės naudojimo kvartalas šalia pramogų centro su komercinio naudojimo patalpomis, (buitinio aptarnavimo, maitinimo nakvynės) ir jų savininkų gyvenimui. Statinių aukštingumą siūloma riboti 3 aukštais.
- Vietovaizdžio potipis 1.15.-3 - tai būsimas pagrindinis rekreacinio - sveikatingumo pramoginio charakterio vietovaizdis, susidėsiantis iš daugelio naujų komponentų. Jo branduolį sudarys nebaigtos statyti sanatorijos konversija į rekreacinį – sveikatingumo ir pramogų centrą, šalia esančio tvenkinio erdvė siūloma dalinai interjerizuoti numatant sukurti vandens atrakcijonams įvairaus uždarumo erdvių kompleksą. Šiaurės - pietų kompozicinėje ašyje numatoma sukurti rekreacinę – pramogų gatvę- alėją su tiltu per Nemuną, vizualiai ir funkciniai rišantį abi į priešingas puses tekančias Nemuno dalis. Nemuno kilpų kraštovaizdį, jo mastelį, grožį galima bus fiziškai pažinti poilsiautojui, panaudojus Birštono kilpos vandens ir sausumos alėjos vietovaizdžio kompozicinį ratą. Gatvė – alėja šiaurinėje dalyje atves į pagrindinę rekreacinių laivų prieplauką, įrengtiną renovuojant esamą krantinę, ir į suformuotą Nemuno kranto zoną, kaip parkinę jungtį tarp centrinio parko ir Žvėrinčiaus miško parko. Ji numatoma prisotinti aptarnavimo taškais. Numatoma, kad Nemuno kranto zonos išklotinė atliks svarbų kraštovaizdinio akcento vaidmenį kaip vizitinės kortelės, orientacinio taško atvykstantiems į kurortą vandens keliu. Pati gatvė su pėsčiųjų, dviratininkų alėja siūloma plati (50-60 m.), kad formuotų pakankamą vaizdą be užstatymo į Nemuną. Atitinkamai formuojami jos želdiniai kaip parterinė mozaika, su pramoginiais siurprizais. Rekreacinė - pramogų gatvė su pėsčiųjų alėja įsijungs į esamą Jaunimo gatvę. kuri įsijungs į Prienų gatvę (magistralinį kelią), kur numatomi nauji kraštovaizdžio komponentai: – autosankryžos zona su pėsčiųjų – dviratininkų jungtimi - alėją tarp abiejų kurorto dalių skirtinguose lygiuose. Prie jos siūloma talpinti aptarnavimo statinių kompleksą, (motelį, maitinimo, buitinių paslaugu, ir kt.). Ši rekreacinio prioriteto zonos dalis patenka į kurorto centrinės dalies zoną, jos kompozicijoje galimi

vertikalūs akcentai. Statinių aukštingumą siūloma riboti 5 -6 aukštais. Vietovaizdis numatomas aukšto estetinio lygio, formuojantis pagrindinį įvadą į kurortą iš automagistralės.

- Vietovaizdžio potipis 1.15-4. Šiuo vietovaizdiniu potipiu formuojamas "minkštas" perėjimas su atraktyviais rekreaciniais objektais iš reguliarios Karalienės Barboros rekreacinės pramogų gatvės struktūros į Žvėrinčiaus miško parką, prisiderinant prie esamų želdinių ir padriko miško kontūro. Siūlomas statinių aukštingumas iki 4 a. Esama sena sodyba išsaugoma ir siūloma paversti atrakcijos objektu. Rajoninė transformatorinė pastotė įpinama į vizualiai izoliacinių želdinių vainiką.
- Vietovaizdis 1.16. sudaro palyginti aukštus stačius ir apystačius silpnai raguvotus priesmėlingus pakrantės šlaitus, santykinai žemo įsavinimo laipsnio su būdingomis atviromis ir pusiau atviromis erdvėmis, kurie fragmentiškai apaugę mišrių medynų grupėmis su kranto techninės infrastruktūros elementais (prieplauka, apleistas elingas), regyklomis, su Nemuno upės vizualinės erdvės zona. Vietovaizdis vidutinio estetinio lygio. Prioritetas teikiamas estetiškos ir patrauklios, bendram naudojimui pritaikytos aplinkos sukūrimui tiesioginėje Nemuno upės vizualinės erdvės zonoje; formuojami bendro naudojimo želdynai - Nemuno pakrančių parkinės jungties atkarpa tarp Centrinio parko ir Žvėrinčiaus miško parko. Čia numatomi nauji kraštovaizdžio komponentai: pagrindinė rekreacinių laivų prieplauką. Ši Nemuno kranto zonos išklotinė atliks svarbų kraštovaizdinio akcento vaidmenį, kaip vizitinės kortelės, orientacinio taško atvykstantiems į pramogas ir kurortą vandens keliu. Kuriama rekreacinė infrastruktūra – pėsčiųjų ir dviratininkų takai. Vietovaizdis taps aukšto estetinio lygio. Žemės ūkio paskirties žemės fragmentus numatoma keisti į kitos paskirties žemę, skirtą bendro naudojimo būdo (želdynams).

R2 - ŽVĖRINČIAUS REKREACINĖ ZONA (R3M2A1G0)

<u>Žvėrinčiaus rekreacinės zonos kraštovaizdžio vystymo kryptys ir reglamentai.</u>

Žvėrinčiaus rekreacinės zonos teritorijoje išskirti 3 vietovaizdžio tipai: 1.7., 1.8., 1.9.

- Vietovaizdis 1.7. sudaro plokščią retai smulkiai banguotą daubotą smėlingą terasinę lygumą žemo įsavinimo laipsnio, kuri ištisai apaugusi drėgnokais eglynais ir pušynais, su mineralinio vandens vandenviete. Vietovaizdis vidutinio estetinio lygio. Prioritetas teikiamas esamo natūralaus kraštovaizdžio pobūdžio palaikymui, jo apsauginių ir dalinai rekreacinių funkcijų stiprinimui nekeičiant vyraujančio žemės naudojimo būdo (miškų ūkio paskirties žemė) ir įsavinimo laipsnio; miškai tvarkomi pagal IIB grupės – rekreacinių miškų reikalavimus (miesto miškai), ekstensyviomis miškotvarkos priemonėmis skatinama biologinės įvairovės raiška; galimas su pažintine rekreacija ir trumpalaikiu poilsiu susijusios rekreacinės infrastruktūros suformavimas; užstatomų teritorijų nenumatoma; inžinerinės infrastruktūros plėtojimas ribojamas, išskyrus susijusios su mineralinio vandens išteklių naudojimu (yra esama mineralinio vandens vandenvietė). Vietovaizdis svarbus mineralinio vandens išteklių maitinimo zonos, Druskupio upelio apsaugos, biologinės įvairovės skatinimo funkcijai vykdyti.
- Vietovaizdis 1.8. sudaro plokščią smulkiai banguotą daubotą smėlingą terasinę lygumą, žemo įsavinimo laipsnio kuri ištisai apaugusi sausais pušynais su rekreacinio – sveikatingumo tako įrenginių aikštelių erdvėmis. Vietovaizdis vidutinio estetinio lygio. Prioritetas teikiamas aplinkos rekreacinių ir estetinių savybių gerinimui, palaikant vyraujantį natūralų kraštovaizdžio pobūdį, nekeičiant žemės naudojimo būdo (miškų ūkio paskirties žemė) ir įsavinimo laipsnio; stacionarių rekreacinių objektų kūrimas nerekomenduojamas; galimas esamų sodybų pritaikymas rekreacijai; gerinamos miškų rekreacinės ir estetinės savybės, jie tvarkomi pagal IIB grupės rekreacinių miškų reikalavimus, skatinama biologinė įvairovė; kuriama minimali rekreacinė infrastruktūra –

rekreaciniai takai, poilsio ir apžvalgos aikštelės; atskirose rekreacinių miškų dalyse gali būti formuojami intensyvaus pritaikymo poilsio parkai su specialia rekreacinės veiklos programa (pramogų ir sveikatingumo). Vietovaizdis numatomas aukšto estetinio lygio.

- Vietovaizdį 1.9. sudaro neaukšti statūs silpnai raguvoti priesmėlingi pakrantės šlaitai labai žemo įsavinimo laipsnio su būdingomis pusiau atviromis erdvėmis – ištisai apaugę drėgnokais mišriais medynais su atsiveriačia Nemuno upės vizualinės erdvės zona; aukšto estetinio lygio. Prioritetas teikiamas aplinkos rekreacinių ir estetinių savybių gerinimui tiesioginėje Nemuno upės vizualinės erdvės zonoje, palaikant vyraujantį natūralų kraštovaizdžio pobūdį, nekeičiant žemės naudojimo būdo (miškų ūkio paskirties žemė) ir įsavinimo laipsnio; užstatymo ir techninės infrastruktūros plėtojimas nenumatomas ir neleistinas; gerinamos miškų rekreacinės ir estetinės savybės, jie tvarkomi pagal IIB grupės rekreacinių miškų reikalavimus įvertinant vandens telkinių apsaugos reikalavimus; galimas minimalios rekreacinės infrastruktūros – rekreacinių takų (laiptelių), poilsio ir apžvalgos aikštelių, įrengimas.

R3 - ALKSNIAKIEMIO REKREACINĖ ZONA (R3M2A1G0)

Siūloma nežymiai koreguoti zonos ribą, dalį prie Nemuno teritorijos esančios Alksniakiemio apsauginio funkcinio prioriteto zonoje (A1) priskirti rekreacinio funkcinio prioriteto zonai.

Alksniakiemio rekreacinės zonos kraštovaizdžio vystymo kryptys ir reglamentai.

Alksniakiemio rekreacinės zonos teritorijoje išskirti 6 vietovaizdžio tipai: 1.1., 1.2., 1.3., 1.4., 1.5., 1.6. su trimis vietovaizdžių potipiais. 1.4.-1, 1.6.-1, ir 1.6.-2.

- Vietovaizdį 1.1. sudaro nuolaidi, retai skaidoma negilių raguvų ir upelių slėniukų, su nedideliais užpelkėjimais smėlinga terasinė lyguma žemo įsavinimo laipsnio su būdingomis atviromis ir pusiau atviromis erdvėmis – dalinai apaugusi drėgnokais lapuočių medynais, su pavienėmis sodybomis (T6A), smulkiasklypėmis agrarinėmis naudmenomis ir Nemuno upės vizualinės erdvės zona; vidutinio estetinio lygio. Prioritetas teikiamas aplinkos rekreacinių ir estetinių savybių gerinimui tiesioginėje Nemuno upės vizualinės erdvės zonoje, palaikant esamą natūralų ir sąlyginai natūralų kraštovaizdžio pobūdį, kaip itin svarbų Nemuno kompozicinės ašies kurorto centrinėje dalyje upė kraštovaizdžio formavimui, nekeičiant žemės paskirties (miškų ūkio paskirties žemė) ir įsavinimo laipsnio; esamos tikslinės žemės paskirties keitimas leistinas tik taškinis, numatant rekreacinį – komercinį žemės naudojimo būdą, būtent: esamų gyvenamų sodybų teritorijas siūloma (leidžiama) keisti į rekreacines, šiaurės – pietų pramoginėje kompozicinėje ašyje su numatomu tiltu per Nemuną, siūlomi keli rekreaciniai sklypai turistų aptarnavimui. Gerinamos miškų rekreacinės ir estetinės savybės, jie tvarkomi pagal IIB grupės rekreacinių miškų reikalavimus įvertinant vandens telkinių apsaugos reikalavimus; galimas ir siūlomas (nekeičiant žemės paskirties) minimalios rekreacinės infrastruktūros – rekreacinių takų, alėjų, poilsio ir apžvalgos aikštelių, mažųjų laivų (valčių) prieplaukų įrengimas.
- Vietovaizdį 1.2. sudaro neaukštų stačių ir apystačių dalinai transformuotų priesmėlingų pakrantės šlaitų juosta santykinai žemo įsavinimo laipsnio su būdingomis atviromis ir pusiau atviromis erdvėmis – fragmentiškai apaugusi sausais pušynais bei drėgnokais lapuočių medynais Nemuno upės vizualinės erdvės zonoje; aukšto estetinio lygio. Prioritetas teikiamas aplinkos rekreacinių ir estetinių savybių gerinimui, palaikant esamą natūralų ir sąlyginai natūralų kraštovaizdžio pobūdį, nedidinant (nekeičiant) įsavinimo laipsnio; ypatingas dėmesys skirtinas aplinkos estetinei kokybei, nes čia yra viena iš svarbiausių Nemuno upės vizualinės erdvės zonų, su vaizdais į kurorto centrinę

dalį; esamos tikslinės žemės naudojimo paskirties (miškų ūkio paskirties žemė) keitimas neleistinas; užstatymo ir techninės infrastruktūros plėtojimas nenumatomas; taikomos Nemuno šlaitų apsaugos nuo erozijos ir ardymo priemonės; gerinamos miškų rekreacinės ir estetinės savybės, skatinama biologinė įvairovė, jie tvarkomi pagal IIB grupės rekreacinių miškų reikalavimus, įvertinant vandens telkinių apsaugos reikalavimus; galimas minimalios rekreacinės infrastruktūros – esamų rekreacinių takų sutvarkymas, naujų rekreacinių takų, poilsio ir apžvalgos aikštelių, mažųjų laivų (valčių) prieplaukų įrengimas.

- Vietovaizdį 1.3. sudaro nuolaidi smulkiai daubota smėlinga periodiškai apsemiama žemesniųjų slėnio terasų (tame tarpe su salpinės terasos fragmentais) lyguma žemo įsavinimo laipsnio su būdingomis atviromis ir pusiau atviromis įkultūrintomis (degradavusi turistinio uosto infrastruktūra, “Kančių kelio” skulptūros) bei gamtinėmis erdvėmis, fragmentiškai apaugusi sausais pušynais ir drėgnokais lapuočių medynais Nemuno upės vizualinės erdvės zonoje; aukšto estetinio lygio. Prioritetas teikiamas neužstatytos rekreacinės aplinkos - pliažų, žaidimų ir sporto aikštynų, mažųjų laivų (valčių) prieplaukų įrengimui vandens turistų uosto regeneravimui, želdinių plotų išsaugojimui; galimi želdinių rūšinės struktūros, apželdinimo intensyvumo pakeitimai gerinant aplinkos rekreacines ir estetines savybes; stacionarių rekreacinių objektų statyba negalima. Toliau plėtojama “Kančių kelio” skulptūrų miškoparkinė dalis įrengiant apžvalgos ir tumpalaikio poilsio aikšteles.
- Vietovaizdį 1.4. sudaro nuolaidi smėlinga terasinė lyguma su lėkštais ir apystačiais pakrančių šlaitais žemo ir fragmentiškai santykinai aukšto įsavinimo laipsnio su būdingomis pusiau atviromis erdvėmis – didžiąja dalimi apaugusi sausais pušynais bei drėgnokais lapuočių medynais su pavienėmis sodybomis (T6A) ir smulkiasklypėmis agrarinėmis naudmenomis, rekreaciniais individualizuoto lietsovmoderno charakterio kompleksais (T4 ir T1) ir Nemuno upės vizualinės erdvės zona; aukšto estetinio lygio. Prioritetas teikiamas aplinkos rekreacinių ir estetinių savybių gerinimui tiesioginėje Nemuno upės vizualinės erdvės zonoje, palaikant esamą natūralų ir sąlyginai natūralų kraštovaizdžio pobūdį, nedidinant teritorinės plėtros. Siūlomas esamų poilsio bazių modernizavims; galimas esamų sodybų teritorijų pritaikymas rekreacijai. Gerinamos miškų rekreacinės ir estetinės savybės, sudaromos palankesnės biologinės įvairovės raiškos sąlygos, jie tvarkomi pagal IIB grupės rekreacinių miškų reikalavimus įvertinant vandens telkinių apsaugos reikalavimus; kuriama minimali rekreacinė infrastruktūra – rekreaciniai takai, poilsio ir apžvalgos aikštelės.
- Šio vietovaizdžio ribose skiriamas vietovaizdžio potipis: 1.4.-1. buv. vaikų vasaros poilsio stovyklos “Berželis” kompleksas, rekreacinio individualizuoto medinio lietsovmoderno charakterio (T1). Vaikų vasaros poilsio stovyklos “Berželis” vietovaizdiniame potipyje siūloma išlaikyti vasarvietės rekreacinę paskirtį, pagrinde medinį užstatymą ne daugiau 2a gyvenamiems korpusams. Renovuojant, plėtojant stovyklą padidinti kompozicinę įvairovę ir keisti jos stiliaus charakterį, pakelti vietovaizdžio potipio estetinę vertę.
- Vietovaizdį 1.5. sudaro plokščia smulkiai banguota daubota su nedideliais užpelkėjimais smėlinga terasinė lyguma žemo įsavinimo laipsnio – ištisai apaugusi drėgnokais pušynais bei sausais pušynais su gausia eglių priemaiša vidutinio estetinio lygio. Prioritetas teikiamas esamo natūralaus kraštovaizdžio pobūdžio palaikymui, jo apsauginių funkcijų stiprinimui nekeičiant vyraujančio žemės naudojimo būdo (miškų ūkio paskirties žemė) ir įsavinimo laipsnio; miškai tvarkomi pagal IIB grupės rekreacinių (miesto miškų) reikalavimus, skatinama biologinė įvairovė. Numatoma su rekreacija ir trumpalaikiu poilsiu susijusios minimalios rekreacinės infrastruktūros suformavimas.

- Vietovaizdį 1.6. sudaro plokščia smulkiai banguota daubota kelių lygių su silpnai išreikštomis pakopomis smėlinga terasinė lyguma žemo ir vidutinio įsavinimo laipsnio - didžiąja dalimi apaugusi sausais pušynais bei sausais pušynais su gausia eglių priemaiša, pavienėmis sodybomis (T6a, T4) su smulkiasklypėmis agrarinėmis naudmenomis ir rekreacinėmis bazėmis, vidutinio estetinio lygio. Prioritetas teikiamas aplinkos rekreacinių ir estetinių savybių gerinimui, palaikant vyraujantį natūralų ir sąlyginai natūralų kraštovaizdžio pobūdį, nekeičiant žemės naudojimo būdo (miškų ūkio paskirties žemė ir kitos paskirties rekreacinio naudojimo būdo sklypai) bei įsavinimo laipsnio; vykdoma esamų poilsio bazių renovacija, modernizavimas, išplečiant jų funkcijas (pav. sveikatingumo) ir didinanant teritorijų kompozicinę raišką; naujų rekreacinių teritorijų su užstatymu nenumatoma; galimas esamų sodybų teritorijų pritaikymas rekreacijai; gerinamos miškų rekreacinės ir estetinės savybės, jie tvarkomi pagal IIB grupės rekreacinių miškų (miesto miškų) reikalavimus, skatinama biologinė įvairovė; kuriama rekreacinė infrastruktūra – rekreaciniai takai, poilsio ir apžvalgos aikštelės. Atskirose rekreacinių miškų dalyse gali būti formuojami intensyvaus pritaikymo poilsio parkai su specialiomis rekreacinės veiklos programomis. Šio vietovaizdžio ribose skiriami du jo potipiai: 1.6.-1. 1.6.-2.
- Vietovaizdžio potipį 1.6.-1. sudaro palaipsniui degraduojantis turistinės bazės vietovaizdis (T1+T6), rekreacinio individualizuoto - mūro ir mišrių medžiagų lietsovmoderno charakterio, paįvairinto tarpukario medinio kurortinio vasarnamio vaizdu. Siūloma buvusią turistinę bazę renovuoti padidinant jos kompozicinę raišką, sukuriant naują užstatymo charakterį ir kokybę, serviso lygį, sukuriant šiuolaikinį turistinį rekreacinį ir sveikatingumo centrą. Siūloma išlaikyti susiklosčiusį statinių aukštingumą (1-4 a). galimas užstatymo tankumo didinimas aptarnavimo - parkavimo zonose.
- Vietovaizdžio potipį 1.6.-2. sudaro neveikiančios vaikų poilsio bazės vietovaizdis (T1+T6A), rekreacinio individualizuoto - moderno charakterio. Siūlomas sveikatingumo stovyklos atgaivinimas sukuriant šiuolaikinį vaikų, šeimos ar kitą rekreacinį ir sveikatingumo centrą išlaikant susiklosčiusį statinių aukštingumą (iki 3a), padidinant jos kompozicinę raišką, sukuriant naują užstatymo charakterį ir kokybę.

R4 - ŠKĖVONIŲ REKREACINĖ ZONA (R3M2A1)

Zonos ribos nekoreguojamos.

<u>Škėvonių rekreacinės zonos kraštovaizdžio vystymo kryptys ir reglamentai.</u>

Škėvonių rekreacinės zonos teritorijoje išskirtas 1 vietovaizdžio tipas (1.14.) ir vienas jo potipis. (1.14-1).

- Vietovaizdį 1.14. sudaro nuolaidi silpnai banguota kelių lygių su silpnai išreikštomis pakopomis terasinė lyguma santykinai žemo ir vidutinio įsavinimo laipsnio su būdingomis atviromis ir pusiau atviromis erdvėmis Nemuno upės vizualinės erdvės zonoje – didžiąja dalimi užimta smulkiasklypių agrarinių naudmenų, sausų pušynų plotų, pavienių sodybų (T6A), ir naujai rekonstruoto modernaus charakterio laisvo planavimo erdvinio tipo Senjorų rezidencijos korpusų. Vietovaizdis aukšto estetinio lygio. Prioritetas teikiamas sąlygų senjorams aktyviam ir ramiam poilsiui sudarymui išnaudojant gamtinį rekreacinį potencialą. Galimas įsavinimo laipsnio didinimas ne miškų ūkio paskirties žemėse ir teritorijose nepatenkančiose į Škėvonių geomorfologinio draustinio (K2) ribas. Gerinamos aplinkos rekreacinės ir estetinės savybės; galima užtarnauto poilsio - senjorų rezidencijos plėtra, esamų sodybų virtimas rekreacinėmis skatinamas. Miškai tvarkomi pagal IIB grupės rekreacinių miškų (miesto miškų) reikalavimus. Žemės ūkio paskirties žemės paskirtis

nekeičiama, tik numatomas jos rekreacinio naudojimo būdas (pievos su želdiniais, pritaikant ir agrorekreaciniam naudojimo būdui).

R5 - BIRŠTONO REKREACINĖ ZONA (R3M2A1)

Siūloma maža rekreacinė zona su rekreacinių statinių ir be jų žemės naudojimo būdo sklypais, parkinine jungtimi. Ši rekreacinė zona labai svarbi regioninio parko rytinės ir vakarinės dalies gamtinių – rekreacinių dalių tarpusavio ryšiui.

Birštono rekreacinės zonos kraštovaizdžio vystymo kryptys ir reglamentai.

Birštono rekreacinės zonos teritorijoje išskirtas 1 molingųjų lygumų žemėvaizdžio tipas su dviem vietovaizdžiais. (2.1.; 2.2.).

Žemėvaizdį rekreacinės zonos ribose sudaro banguota nuolaidi priemolinga limnoglacialinė lyguma vidutinio įsavinimo laipsnio su būdingomis atviromis ir pusiau atviromis erdvėmis, potencialiomis regyklomis, stambiasklypėmis apleistomis agrarinės naudmenomis, pavieniais medžiais ir jų grupėmis, su miesto komunaliniais objektais. Prioritetas teikiamas naujam rekreacinių statinių ir želdinių naujos kokybės vietovaizdžio sukūrimui.

- Vietovaizdio tipas 2.1. Tai naujai formuojamas rekreacinio žemės naudojimo būdo sklypais vietovaizdžio potipis, besiribojantis su urbanistinio draustinio LDK Vytauto piliavietės ir senovinės gyvenvietės zona, Škėvonių geomorfologiniu draustiniu. Jame numatomi nauji kraštovaizdžio (kultūriniai ir gamtiniai) komponentai: parkinis želdynas, Silvanavičiaus gatvės tęsinys į naują gyvenamąjį mikrorajoną, pėsčiųjų bei dviratininkų takai su poilsio ir apžvalgos aikštelėmis, rekreaciniai įrenginiai rekreaciniuose sklypuose. Želdynai tvarkomi kaip bendro naudojimo ir apsauginiai, kurie numatyti Prienų gatvės sanitarinės apsaugos zonoje).
- Vietovaizdžio tipas 2.2. yra komunalinių statinių charakterio vietovaizdžio potipis – vandentiekos įmonės, pramoninio lietsovmoderno charakterio (T1) Tai į parką įsiterpęs komunalinis sklypas – vandentiekos įmonė. Numatomas jos teritorijos sumažinimas ir kraštovaizdžio tvarkymo pagerinimas, kad pilnai integruotųsį į būsimą parkinį – rekreacinį vietovaizdį. Komunalinių statinių aukštingumas nedidinamas (2 aukštų), jie renovuojami pakeliant jų estetinį išraiškingumą. Galima vandens tiekimo bokšto rekonstrukcija į apžvalgos bokštą.

GYVENAMOJO - VISUOMENINIO FUNKCINIO PRIORITETO ZONŲ JŲ KRAŠTOVAIZDŽIO VYSTYMO SPRENDINIAI

Gyvenamojo - visuomeninio funkcinio prioriteto zonų plėtra siūloma žemės ūkio paskirties žemių sąskaita, keičiant ją į kitą žemės paskirtį. Be jau susiklosčiusios ir baigiamos plėtoti G1 zonos, numatyta G2 – nauja gyvenamoji zona ne regioniniame parke.

GYVENAMOJI - VISUOMENINĖ ZONA G1 IR VISUOMENINIAI CENTRAI (G3R2T1A1M0N0Ž0)

Gyvenamoji - visuomeninė G1 zona yra skirta kurorto gyvenamiems, visuomeniniams, komerciniams ir kitiems statiniams bei įrenginiams. Ji turi gana mažas galimybes teritorinei plėtrai. Pagal parengtus detaliuosius planus plėtoti numatyta daugiausiai mažaaukštę gyvenamąją statybą. Tuo būdu, zonai pagrinde numatoma kokybinė – renovacinė plėtra. Ji ribojasi ir yra tampriai susijusi su urbanistinio draustinio zona, iš kurios į ją įjungiama Versmės sanatorijos teritorija. Joje nelieka žemės ūkio paskirties žemės, todėl visai sužeminama agrarinės funkcijos svarba polifunkcinėje sekoje.

Gyvenamosios - visuomeninės zonos G1 kraštovaizdžio vystymo kryptys ir reglamentai

Gyvenamoji - visuomeninė zona patenka į 1.18. ir 1.15. vietovaizdžio tipus ir dešimt jo potipių:

- Vietovaizdis 1.18. apima plokščią smėlinga terasinę lygumą su sunaikinto Druskupio upelio negilaus slėnio fragmentais aukšto įsavinimo laipsnio - vyrauja įvairių istorinių laikotarpių erdvinių modelių įtakotas vietovaizdis, miesto bendro naudojimo želdynai ir tiesioginės aplinkos želdiniai. Šiame vietovaizdyje yra didžiausia, išlaikytina ir toliau plėtotina kraštovaizdžio kultūrinio komponento įvairovė, todėl skiriame sekančius jo potipius. 1.18-2a, ir 2b., 1.18.-5, 1.18.-6, 1.18.-7, 1.18.-8, 1.18.-9, 1.18.- 10. 1.18.-11., 1.18.-12.
- Vietovaizdis 1.15. gyvenamojo funkcinio prioriteto zonoje sudaro plokščia retai banguota daubota smėlinga terasinė lyguma santykinai aukšto įsavinimo laipsnio – su baigiamu užstatyti gyvenamais mažaaukščiais mūriniais namais, pagrinde postmodernistinio charakterio, su nežymia plėtra, ir sudaro šio vietovaizdžio 1.15.-1. potipį.
- Vietovaizdžių potipius 1.18.-2a ir 1.18.-2b sudaro potipio 1.18.-2. fragmentai. Ši, vientisa, artima senamiestinei, miestovaizdžio zona, įsiterpus visai kito ritmo miesto administraciniam – kultūriniam centrui suskilo. Fragmentai pažymėti plane 1.18-2a prie Tyliosios gatvės, ir 1.18-2b prie Jaunimo gatvės. Pastarojo miestovaizdyje jaučiama gotinio erdvinio modelio įtaka (neoT7) dėl išlikusio iki 20 a. vidurio senųjų posesijų ritmo ir užstatymo komponavimo tradicijos. Abu potipiai patenka į kurorto centrinės dalies kompozicinę zoną. Prioritetas teikiamas erdvinės sruktūros išsaugojimui užstatymo kokybės gerinimui, ypač patenkančio į kurorto centrinės dalies kompozicinę zoną. Išlaikomas susiklostęs gatvių tinklo erdvinis mastelis, artima posesijinei gatvėvaizdžio (užstatymo) ritmika; išlaikomas susiklostęs aukštingumas (2-3a); išlaikomas žemės naudojimo būdas (gyvenamas, komercinis, infrastruktūrinis). Atskirame vietovaizdžio potipio fragmente, (pažymėtas brėžinyje 1.18-2a) prie Tyliosios gatvės, besiribojančiame su centriniu parku žemės naudojimo būdas gali būti pakeistas iš gyvenamo į komercinį ar visuomeninį. Vietovaizdžio potipio fragmente (1.18-2b) prie Jaunimo gatvės, siūloma prisilaikyti senųjų posesijų ritmo ir užstatymo komponavimo tradicijos komercializuojantis šios teritorijos naudojimui ryšium su aptarnavimo plėtra.
- Vietovaizdžio potipį 1.18.-5. sudaro. sukanalizuoto Druskupio upelio išlikusio slėnio vietovaizdžio potipį. Prioritetas teikiamas šios parkinės jungties išsaugojimui, jos želdinių, parkinių elementų, pėsčiųjų takų ir tvenkinių. tvarkymo gerinimui. Žemės naudojimo būdas nekeičiamas. Dalis buvusio Druskupio upelio žemupio vietovaizdžio potipio patenka į urbanistinio draustinio funkcinio prioriteto zoną.
- Vietovaizdžio potipį 1.18.-6. sudaro kurorto naujausio sanatorinio vietovaizdžio potipio zona (Versmės sanatorijos korpusų zona). Ji yra aukštesnės kokybės vėlyvojo individualizuoto lietsovmodernizmo charakterio (T1), su išvystyta savąja pėsčiųjų zonos erdve. Čia dera ir BMV pilstymo cecho modernizuotų korpusų charakteris. Nežiūrint sanatorijos stambiagabaritinio mastelio, šia zoną vertiname kaip aukšto estetinio lygio. Prioritetas teikiamas sanatorinės erdvinės aplinkos kokybės gerinimui. Žemės naudojimo būdas nekeičiamas. Išsaugomas korpusų aukštingumas, pėsčiųjų zona; renovuojant korpusus gerinama jų architektūrinė raiška, tobulinama parterinė kompozicija mažosiomis architektūrinėmis formomis. Numatoma iškelti į komunalinę zoną BMV pilstymo cechą, vietoje jo formuoti viešą komercinio naudojimo būdo statinių kompleksą.

- Vietovaizdžio potipį 1.18-7. sudaro ankstyvojo daugiaaukščio stambiagabaritinio mastelio laisvojo planavimo tipinio lietsovmodernizmo (T1) charakterio gyvenamasis su pramoninio lietsovmodernizmo charakterio komunaline dalimi vietovaizdžio potipis. Šiame vietovaizdyje išlikęs senas etnokurortinio charakterio (T6A) pastatas istorinių kelių (dabar B. sruogos ir Vilniaus gatvių) sankryžoje, veikia kaip akcentas, primenantis senąjį Birštoną. Zoną vertiname kaip išlaikančą vidutinį estetinį lygį. Prioritetas teikiamas gyvenamos zonos aplinkos kokybės gerinimui, (t.t. ir estetinės), gyvenamų namų ir visuomeninių pastatų renovacijai išlaikant esamą aukštingumą ir užstatymo tankumą. Žemės naudojimo būdas nekeičiamas. Galimas nežymus teritorijos užstatymo tankumo didinimas. Komunalinėje vietovaizdžio dalyje numatomas B. Sruogos gatvės užstatymo struktūros pagerinimas.
- Vietovaizdžio potipį 1.18-8. sudaro vėlyvojo daugiaaukščio (T1), tačiau lankščios stuktūros (bloksekcijinės) tipinio lietsovmodernizmo charakterio gyvenamasis vietovaizdžio potipis. Jis yra labiausiai pavykęs laisvojo planavimo kūrinys Birštone, atitinkantis kurorto charakterį. Šia zoną vertiname kaip aukšto estetinio lygio. Prioritetas teikiamas gyvenamos zonos aplinkos kokybės palaikymui, gyvenamų namų renovacijai išlaikant esamą aukštingumą ir užstatymo tankumą bei erdvinę kompoziciją.
- Vietovaizdžio potipį 1.18-9. sudaro stambiagabaritinio mastelio individualizuoto lietsovmodernizmo (T1,T2) charakterio miesto administracinio - kultūrinio centro su pagrindine administracine aikšte, vietovaizdžio potipis. Jis formavosi griaunant senojo, reto, smulkaus mastelio užstatymą ir pratęsia stambiagabaritinio mastelio plėtotę šalia miesto istorinio vietovaizdžio. Jame pasirodė jau ir postmodernistinių bruožų. Zona kokybiškai tvarkoma. Ji dabar akcentuoja miesto centro ašies pradžią (nuo įšorės ryšio). Ją priskiriame prie aukštos estetinės vertės zonos. Patenka į kurorto centrinės dalies kompozicinę zoną. Prioritetas teikiamas aplinkos kokybės palaikymui, administracinių – kultūrinių statinių renovacijai, principe išlaikant esamą aukštingumą, administracinės aikštės erdvę. Užstatymo tankumas gali būti didinamas. Žemės naudojimo būdas nekeičiamas.
- Vietovaizdžio potipį 1.18-10. sudaro vėlyvojo daugiaaukščio stambiagabaritinio mastelio individualizuoto lietsovmodernizmo (T1) charakterio gyvenamasis vietovaizdžio potipis, turintis kai kurių postmodernizmo užuominų. Jį priskiriame prie vidutinės estetinės vertės. Prioritetas teikiamas gyvenamos zonos aplinkos kokybės gerinimui, išlaikant esamą aukštingumą, užstatymo tankumą ir erdvinę kompoziciją. Žemės naudojimo būdas nekeičiamas.
- Vietovaizdžio potipį 1.18-11. sudaro numatomo nedidelio sportinių žaidimų parko su parkine jungtimi vietovaizdžio potipis. Prioritetas teikiamas parko vystymui, įvairaus charakterio želdinių alėjų išsaugojimui ir plėtojimui, sportinių aikštelių renovacijai, naujų įrengimui, želdinių, parkinių elementų, pėsčiųjų takų tvarkymo gerinimui. Žemės naudojimo būdas nekeičiamas.
- Vietovaizdžio potipis 1.18-12 naujai formuojamas gyvenamojo vietovaizdžio potipis (parengtas detalus planas 1999 m.). Patenka į kurorto centrinės dalies kompozicinę zoną. Prioritetas teikiamas naujos gyvenamos zonos suformavimui sutinkamai su detaliuoju planu, siekiant harmoningo aukštingumo perėjimo nuo daugiaaukščio (1.18-10) vietovaizdžio potipio į mažaaukštį. Prie Jaunimo gatvės, (rekreacinio - pramogų centro aplinkoje) siūlomos komercinės patalpos ar statiniai, kurie gali būti didesnio aukštingumo (iki 4a.), o sklypų užstatymo tankumas gali būti didinamas, atitinkamai koreguojant detalųjį planą. Pageidaujamas užstatymo žaismingumas, įvairovė, formuojant šios Jaunimo gatvės dalies vietovaizdžio pobūdį.

- Vietovaizdžio potipį 1.15-1 sudaro nepriklausomos Lietuvos laikais (paskutinio 20 a. dešimtmečio) formuojamas mažaaukščio mūrinio, pagrinde postmodernistinio charakterio (T3) gyvenamasis vietovaizdžio potipis, su senesnio užstatymo Parko gatvės užstatymo pobūdžiu. Jis vietomis žaismingas ir eklektiškas. Jo formavimas tebesitęsia prie naujai formuojamos gatvės. Vertiname kaip vidutinės estetinės vertės. Prioritetas teikiamas šio vietovaizdžio charakterio palaikymui, (kvartalo užbaigimui) ir renovuojant senesnį užstatymą, parko gatvės užstatymo struktūros pagerinimas.

GYVENAMOJI ZONA G2 (G3R1T1A1M1Ž0)

Gyvenamoji G2 zona yra skirta kurorto gyvenamiems mažaaukščiams, visuomeniniams, komerciniams ir kitiems statiniams bei įrenginiams, pagal parengtą detalųjį planą. Galimi daugiaaukščių statinių kompoziciniai akcentai.

Gyvenamosios zonos kraštovaizdžio vystymo kryptys ir reglamentai

Gyvenamoji zona G2 patenka į molingųjų lygumų žemėvaizdį kurį sudaro trijų vietovaizdžiai (2.1.; 2.2.; 2.4.;) kuriuos sudaro banguota nuolaidi priemolinga limnoglacialinė lyguma vidutinio įsavinimo laipsnio su būdingomis atviromis ir pusiau atviromis erdvėmis, potencialiomis regyklomis. Dabar didžiąją dalį užima stambiasklypės agrarinės naudmenos, pavieniai medžiai, jų grupės, pavienės sodybos, apleista žemės ūkio gamybinė zona su griūvančios žemės ūkio gamybinės zonos statinių žemės ūkio lietsovmoderno (T1) charakterio, su prieškario pavienėmis sodybomis (T6A). Vietovaizdžio tipas, žemos estetinės vertės. Prioritetas teikiamas naujos kokybės kraštovaizdžio suformavimui, gyvenamo pagrinde mažaaukščio apželdinto ir apsupto žaliuoju žiedu kurortinio gyvenamo mikrorajono vietovaizdžio sukūrimui, esminiam žemės naudojimo paskirties ir įsavinimo laipsnio ir estetinės kokybės pakeitimui. Kompoziciniais sumetimais galimi ir daugiaaukščiai statiniai. Gyvenamos zonos šiaurinėje pusėje ir rytinėje pusėje naujai formuojama bendro naudojimo būdo teritorija - parkinė jungtis jungianti Vytauto parką su kitais regioninio parko žaliaisiais plotais, su pėsčiųjų bei dviratininkų takais su poilsio ir apžvalgos aikštelėmis, meditaciniais atrakcionais ir kitais rekreaciniais įrenginiais. Iš pietinės pusės žaliąjį žiedą uždaro Prienų gatvės sanitarinės apsaugos zonos želdynai. Jie tvarkomi kaip kurorto bendro naudojimo apsauginiai želdynai.

- Vietovaizdžio tipą 2.1. sudaro stambiasklypės sąskaidos agrarinis kraštovaizdis kuriame numatomas gyvenamas užstatymas. Siūlomas pagrinde mažaaukštis (iki 3 a imtinai.) sodybinio charakterio. Kompozicijos sumetimais galimos statinių aukštuminės dalys ar aukštuminiai gyvenamieji namai. Rekomenduojamas gausus teritorijos želdinimas, sudarant vientisą parkinio pobūdžio žalio masyvo su gyvenamom vilom įvaizdį. Skatinamas architektūrinių sprendinių individualumas bei atraktyvumas, aplinkos patrauklumas. Sklypuose, prie pagrindinės gyvenamo mikrorajono gatvės ir parkinės jungties, galimos ir pageidautinos komercinės patalpos rekreantų ir gyventojų aptarnavimui. Siūloma išlaikyti bendrus visų rūšių želdynų kompozicijos principus gyvenamame mikrorajone. Vietovaizdis formuojamas sutinkamai pakoreguotinu detaliuoju planu.
- Vietovaizdžio tipą 2.3. formuoja esamo lietsovmoderno (T1) charakterio, su prieškario pavienėmis sodybomis (T6A) užstatymas. Vietovaizdžio potipis yra žemos estetinės vertės su periferijoje esančiomis apleistomis ir pasyviai tvarkomomis žemės ūkio gamybinėmis zonomis. Prioritetas teikiamas naujos esamų mažaaukščių statinių renovavimui siekiant pagerinti gyvenamosios aplinkos estetinę kokybę. Gyvenamo pagrinde mažaaukščio apželdinto ir apsupto žaliuoju žiedu Birštono kurorto priemiesčio gyvenamo mikrorajono vietovaizdžio sukūrimui. Kompoziciniais

sumetimais galimi ir daugiaaukščiai statiniai, Pakelės zonoje – visuomeninės ir komercinės paskirties statiniai. Gyvenamos zonos šiaurinėje pusėje, ties regioninės svarbos keliu vystomi apsauginiai želdiniai, formuojama saugi pėsčiųjų-dviračių jungtis su pagrindine Birštono dalimis.

- Vietovaizdžio tipą 2.4. sudaro stambiasklypės sąskaidos agrarinis kraštovaizdis kuriame numatomas sodybinio tipo gyvenamasis užstatymas. Siūlomas pagrinde mažaaukštis (iki 3 a imtinai.) sodybinio charakterio. Nors teritorioja ir nepapuola į gamtinį karkasą, tačiau rekomenduojamas gausesnis želdinimas, sudarant vientisą parkinio pobūdžio žalio masyvo su gyvenamom vilom įvaizdį. Skatinamas architektūrinių sprendinių individualumas bei atraktyvumas, aplinkos patrauklumas. Siūloma išlaikyti bendrus visų rūšių želdynų kompozicijos principus gyvenamame mikrorajone. Vietovaizdis formuojamas sutinkamai pakoreguotinu detaliuoju planu.

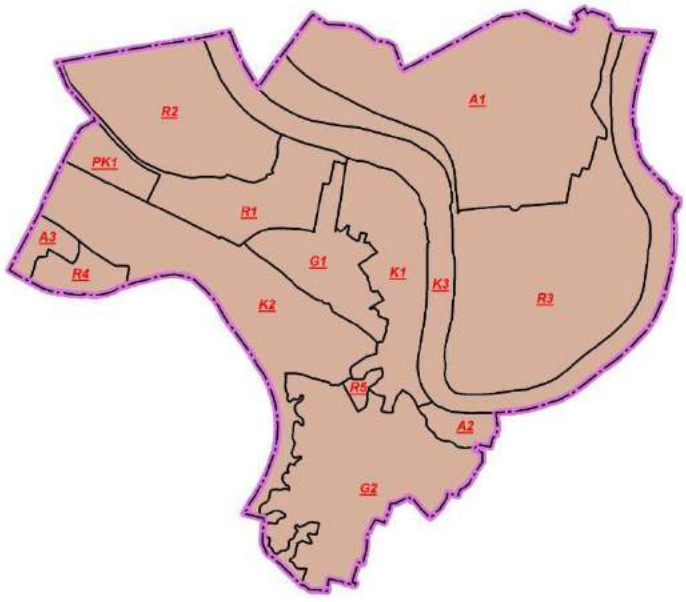
KOMUNALINIO FUNKCINIO PRIORITETO ZONOS KRAŠTOVAIZDŽIO VYSTYMO SPRENDINIAI

BIRŠTONO ATSKIRA KOMUNALINĖ ZONA PK1 (NX)

Komunalinio funkcinio prioriteto zonos kraštovaizdžio vystymo kryptys ir reglamentai

- Komunalinė zona PK1 patenka į 1.10.vietovaizdžio tipą kurį sudaro plokščia smulkiai banguota daubota smėlinga terasinė lyguma su sunaikinto Druskupio upelio negilaus slėnio fragmentais, santykinai aukšto ir aukšto įsavinimo laipsnio – su devastuotų teritorijų, sausų pušynų ir mišrių lapuočių plotais, urbanizuotu dalinai degraduotu komunalinės zonos (T1) užstatymu (mūro ir mišrių medžiagų) pramoninio lietsovmodernaus charakterio, su dabartinės renovacijos ir konversijos fragmentais, su išlikusių sodybų intarpais (T6A); žemo estetinio lygio. Prioritetas teikiamas esamų komunalinių įmonių renovacijai, jų sklypų konversijai kitiems, tinkamesniems šiai zonai naudojimo būdams (gyvenamajam, komerciniam, rekreaciniam). Siektinas zonos aplinkos sutvarkymo kokybinis pagerinimas sanitariniu – higieniniu ir estetiniu aspektais. Veikla šioje zonoje vykdoma griežtai laikantis atliekamų funkcijų technologinių bei infrastruktūros reikalavimų. Priklausomai nuo veiklos pobūdžio taikomi likusių komunalinių objektų apsaugos zonų reikalavimai. Zonos miškai tvarkomi pagal IIB grupės (miestų miškų) reikalavimus kartu su bendro naudojimo apsauginiais želdynais.

A1 Alksniakiemio apsauginė zona
A2 Širvinių apsauginė zona
A3 Škėvonių apsauginė zona
G1 Gyvenamoji-visuomeninė zona
G2 Gyvenamoji zona
K1 Birštono urbanistinis draustinis
K2 Škėvonių geomorfologinis draustinis
K3 Didžiųjų Nemuno kilpų hidrografinis draustinis
PK1 Birštono komunalinė zona
R1 Druskupio rekreacinė - pramogų zona
R2 Žvėrinčiaus rekreacinė zona
R3 Alksniakiemio rekreacinė zona
R4 Škėvonių rekreacinė zona
R5 Birštono rekreacinė zona

pav. 3.1. Funkcinio prioriteto zonos

4. REKREACIJOS IR TURIZMO PLĖTOJIMAS

Birštono miestas (kurortas) šiuo metu yra, ir toliau turėtų būti vystomas kaip regioninės reikšmės turizmo aptarnavimo centras, su kurortinio gydimo, pažintinio turizmo, poilsinio turizmo gamtoje specializacijomis. Kurortinis gydymas ir poilsinis turizmas numatomi kaip dominuojantis sektorius vietos ekonomikoje. Būtent šis pagrindas ir formuoja Birštono kurorto viziją, kurioje pabrėžiama, kad „Birštonas – tarptautinis turizmo ir modernaus kurortinio gydymo karališkasis kurortas, aukštos aptarnavimo kultūros Pietų ir Pietvakarių Lietuvos turizmo centras, puoselėjantis gamtinius – gydomuosius regioninio parko išteklius, istorinį – kultūrinį paveldą“.

Bendrojo plano keitimo sprendiniuose numatomi šie svarbiausi rekreacijos ir turizmo teritorinio vystymo Birštono miesto - kurorto teritorijoje tikslai:

- Esant lankytojų srauto didėjimui plėtoti kurortinės rekreacijos paslaugų teikimą užtikrinančius techninius resursus, vystyti įvairaus pobūdžio rekreacinėms veikloms gamtinėje ir urbanizuotoje aplinkoje pritaikytų teritorijų tinklą tuo pačiu tobulinant jų infrastruktūrą;
- Birštono miesto teritoriją formuoti kaip aktyvų visą Birštono savivaldybės ir gretimų savivaldybių teritorijų rekreacijos vystymąsi ir aptarnavimą užtikrinantį centrą;
- Teisinėmis ir techninėmis priemonėmis užtikrinti atraktyvių teritorijos gamtinių ir kultūrinių rekreacinių išteklių naudojimo ir apsaugos efektyvumą;
- Birštono miesto teritorijoje intensyvinti sveikatos palaikymo (poilsinės rekreacijos), bei pažintinio turizmo plėtrą;
- Miesto rekreacinės sistemos vystymui kūrybingai išnaudoti Nemuno kilpų regioninio parko teritorijoje esančias gamtinio ir kultūrinio kraštovaizdžio vertybes.
- Skatinti ir vystyti rekreacinio pobūdžio ryšių formavimąsi natūralių linijinės – rekreacinės infrastruktūros koridorių pagrindu (Nemuno upė). tarp Birštono ir Kauno bei Alytaus miestų.
- Su Birštono miesto rekreacine sistema susieti greta miesto teritorijos esančias gamtiniu – kultūrinių požiūriu vertingo kraštovaizdžio teritorijas;
- Sudaryti teisines ir fizines sąlygas unikalių ir vaizdingų Nemuno slėnyje ir apyslėnyje esančių gamtinio – kultūrinio kraštovaizdžio arealų bei atskirų objektų išsaugojimui ir reprezentavimui;
- Išsaugoti ir vystyti miesto želdynų sistemą (ją apjungiantį gamtinį karkasą), kaip vieną iš svarbiausių miesto aplinkos sveikumo, estetiškumo ir rekreacinio atraktyvumo pagrindų, tuo pačiu didinant želdynų sistemos funkcionalumą bei geoekologinį potencialą.
- Skatinti ir formuoti sąlygas privačios rekreacinės (taškinės ir linijinės) infrastruktūros formavimui tiek miesto teritorijoje tiek priemiesčio zonoje.

Teritorijoje, įvertinant Nemuno kilpų regioninio parko planavimo dokumentų sprendinius, numatytos 5 rekreacinio funkcinio prioriteto zonos, kurios formuoja poilsinės, pramoginės ir pažintinės rekreacijos vystymo pagrindą, sudaro 38,33% kurorto teritorijos. Birštono urbanistinis draustinis ir kitų draustinių teritorijos ar jų dalys esančios Birštono miesto teritorijoje sudaro 31,15% ir yra svarbios pažintinio rekreacijos vystymui.

Įvairių kryčių rekreacijos ir turizmo vystymas Birštono miesto teritorijoje numatomas vykdant:

- gerinant eksponuojamų objektų ir jų aplinkos sutvarkymo lygį;

- gatvių, takų, vedančių prie eksponuojamų objektų ar per juos, įrengimo bei sutvarkymo, pritaikant įvairių rūšių judėjimo formoms bei ekologiško transporto priemonėms;
- lankytojų aptarnavimo organizavimo, aptarnavimo kultūros lygio didinimo, ir tam reikalingos materialios bazės kūrimo.

Numatyta, kad lankytojai bus supažindinami su Birštono miesto teritorijoje ir aplink ją esančiomis vertybėmis:

- gamtiniu bei integruotu gamtiniu - kultūriniu kraštovaizdžiu, toliau tvarkant išskirtines miesto kraštovaizdį reprezentuojančias vizualinių erdvių apžvalgos vietas, bei susiejant ir fiziškai sujungiant jas pėsčiųjų ir ekologiško transporto trasomis;
- pavieniais miesto teritorijoje esančiais kultūrinio kraštovaizdžio elementais ir jų kompleksais.

Numatyta, kad visi objektai bus parengti juos sutvarkant, aprūpinant informacija, reikalinga jų vertei suvokti, sudarant sąlygas lankytojams juos apžiūrėti.
Numatomas naujų pėsčiųjų, dviračių, riedučių, bėgimo ir slidinėjimo trasų įrengimas bei senųjų atnaujinimas jas modernizuojant. Pažintinių turistinių trasų draustiniuose ir apžvalgos aikštelių tinklo vystymas. Birštono atragio apžvalgos bokšto aplinkos ir prieigų infrastruktūros pritaikymas rekreantų poreikiams.
Nemuno kilpų regioninio parko priemiesčio pėsčiųjų – dviračių takų tinklo susiejimas su Birštono miesto takų sistemą. Takai suvedami į numatomą pagrindinį traukos ir turistų aptarnavimo židinį – perspektyvoje aktyviausią kurorto rekreacinę zoną (sveikatingumo pramogų zoną). Takų, ir gatvių sistemos rišlumui ir linijinės rekreacinės infrastruktūros tinklui žymiai pasitarnaus turistinio pobūdžio jungtys (tiltai ir keltai) per Nemuną.
Didinti tarptautinio vandens kelio Nemuno upe reikšmę. Aktyviau vystytinos ekskursijos keleiviniais laivais Nemunu, bei turistiniai žygiai Nemunu irklinėmis valtimis, baidarėmis, pripučiamomis valtimis, plaustais, pasiplaukiojimas sportiniais laivais, vandens dviračiais. Per kurorto teritoriją Nemunu praplauks turistai tarptautiniais, šalies, regioniniais bei vietiniais maršrutais, (pavyzdžiui. tokiais galimais maršrutais kaip Baltijos- Nemuno žiedas, (Baltijos jūra – Visla – Nemunas - Baltijos jūra, Gardinas – Palanga, Šalčininkai –Nida, Veisiejai – Klaipėda, Nemuno kilpos, Birštonas – Birštonas it t.t.) Todėl svarbu modernizuoti vandens turizmo kranto infrastruktūrą kurorte: pagrindinę prieplauką rekreacinio prioriteto zonoje, atgaivinti vandens turistų uostą rekreacinio prioriteto zonoje, prieplaukas prie rekreacinių kompleksų.
Numatoma naujų pramogų, sveikatingumo ir sporto kompleksų įrengimas ir statyba, bei esamų sveikatingumo ir turizmo kompleksų rekreacinės infrastruktūros vystymas - modernizavimas.
Siūlomas negyvybingų rekreacijos ir turizmo kompleksų atgaivinimas, modernizavimas, tolesnis plėtojimas rekreacinio prioriteto zonoje.
Numatoma toliau plėtoti konferencinį ir renginių turizmą kurorte, panaudojant kurorto išteklius ir plėtoti infrastruktūrą reikalingą konferenciniam ir renginių turizmui.
Rekreacijos ir turizmo vystymui svarbi ir numatoma toliau plėtoti miesto žaliųjų plotų sistemą, gerinant esamą ir integruojant į ją naują rekreacinę infrastruktūra, Vieningos, gamtinio karkaso susiejamos žaliųjų plotų sistemos palaikymas ir tolesnis vystymas išlieka vienu iš prioritetinių potencialios Birštono miesto rekreacinės infrastruktūros tobulinimo krypčių, tuo formuojant patrauklaus gydytis ir poilsiauti tinkamo kurortinio miesto įvaizdį.

5. BIRŠTONO KURORTO TERITORIJOS SOCIALINĖ, EKONOMINĖ IR DEMOGRAFINĖ PLĖTRA

5.1. EKONOMINĖS BAZĖS IR PASLAUGŲ, INVESTICIJOMS PALANKIOS APLINKOS KŪRIMAS IR PLĖTRA

Birštono miestas (kurortas) tampa labai populiarus Lietuvoje, todėl sprendiniuose siūloma plėtoti didelę pridedamąją vertę kuriančias veiklas. Kurortiniam gydymui tinkami gamtiniai ištekliai – mineralinis vanduo, gydomasis purvas ir sukurta infrastruktūra bei kurortinis statusas lėmė, kad Birštone sveikatinimas ir gydymas yra vienos pagrindinių veiklų, šalia kurių lygiagrečiai vyksta ir turizmo, konferencijų organizavimo, sporto, pramogų ar kitokių laisvalaikio praleidimo priemonių organizavimas. Reikalinga kurti patrauklią ir palankią aplinką investicijoms ir verslo plėtrai, teikti įvairias mokestines lengvatas.

Populiarėjant kurortui nedarbo lygis pastaraisiais metais Birštone ženkliai sumažėjo. Tampa vis sunkiau surasti kurorte reikiamą kvalifikaciją turinčius darbuotojus. Ateityje daugiausiai darbo vietų reikės sukurti asmenims su profesiniu išsilavinimu. Vieni pagrindinių uždavinių siekiant sureguliuoti darbo rinkos pasiūlą ir paklausą yra emigracijos mažinimas ir asmenų su profesiniu išsilavinimu skaičiaus didinimas.

Birštone veikiančioms įmonėms reikalinga aktyviau naudotis Europos Sąjungos struktūrinių fondų parama gamybinei bazei modernizuoti, darbuotojų kvalifikacijai kelti, naujų rinkų paieškai. Tai sudarys prielaidas kelti darbuotojų atlyginimus bei mažins regionų išsivystymo skirtumus.

Birštono mieste esamų gyvenamųjų namų modernizavimas, išplėsta inžinerinė ir socialinė infrastruktūra, poilsio zonų plėtra pagerins gyventojų gyvenimo sąlygas ir aplinkos kokybę. Miesto aplinkos sutvarkymo tobulinimas ir sveikatinimo bei turizmo sektoriaus plėtra padidins į Birštono kurortą atvykstančių turistų ir besigydančiųjų skaičių.

5.2. BŪSTO SEKTORIUS

Birštono mieste gyvenamojo fondo plėtra vyksta tik privačios, individualių namų statybos dėka. Palyginti su ES šalimis, stebimas atsilikimas pagal vienam gyventojui tenkančio ploto skaičių, šią sitauciją galime pagerinti tik skatinant daugiabučių ir individualių gyvenamųjų namų statybą.
Kurorto bendrame būstų fonde savivaldybės dalis yra per maža, kad būtų galima teikti reikšmingą paramą mažas pajamas gaunančioms, jaunoms ir senyvo amžiaus šeimoms.

5.3. ŠVIETIMO, SVEIKATOS APSAUGOS BEI KULTŪROS ĮSTAIGŲ POREIKIS

Per 2016-2018 metus Birštono savivaldybės teritorijoje dėl mažėjančio mokinių skaičiaus, įvyko keletas pokyčių: buvo uždarytos kelios, nesurinkusios moksleivių pradinės mokyklos, keletas pradinių mokyklų buvo reorganizuotos į vidurinių ir pagrindinių mokyklų pradinio ugdymo skyrius.

Neformaliojo vaikų švietimo mokyklų lankymo galimybes pirmiausia lemia vaiko gyvenamoji vieta, todėl yra būtina savivaldybės teritorijoje gyvenantiems vaikams gerinti galimybes lankyti šias mokyklas, organizuoti patogesnį jų pavežėjimą.

Sprendiniai numato vidurinėms ir pagrindinėms mokykloms renovuoti aktyviau naudoti Valstybės investicijų programos lėšas. Švietimo įstaigų renovavimo, energijos taupymo, higieninių sąlygų gerinimo jose problemos sprendžiamos ir pasinaudojant Europos Sąjungos fondų lėšomis.

5.4 SVEIKATOS IR SOCIALINIŲ PASLAUGŲ PLĖTRA

Vykdant sveikatos ir socialinių paslaugų plėtrą Birštono mieste reikia atnaujinti medicinos kabinetus, juos aprūpinti šiuolaikine technika.

Mažinant gyventojų sergamumą psichikos, priklausomybės ligomis, reikia vykdyti savalaikę šių ligų prevenciją, reikia įsteigti psichologų kabinetus.

Birštono kurorte socialinių pašalpų gavėjų skaičius mažėja. Tačiau socialines paslaugas teikiančios įstaigos susiduria su darbuotojų stygiumi.

5.5. SOCIALINĖS IR EKONOMINĖS APLINKOS PLĖTRA

Įvertinus Birštono miesto vystymo veiksnius, sprendiniuose numatoma kiekybinę ir kokybinę socialinės, ekonominės infrastruktūros plėtrą. Sprendiniai generuoja didesnę socialinę ir ekonominę naudą ilgalaikėje perspektyvoje. Jie padės greičiau pasiekti Birštono savivaldybės 2013–2020 m. strateginiame plėtros plane numatytus tikslus. Sprendiniuose numatoma:

- Birštono kurorto gyventojų geresnė gyvenimo kokybė siejama su švaria bei saugia gyventi aplinka, geru susisiekimu su aplinkinėmis teritorijomis, darbovietėmis, gydymo ir švietimo įstaigomis. Kiekybinė ir kokybinė socialinės ekonominės infrastruktūros plėtra prisidės prie gyventojų lūkesčių, susijusių su gyvenimo kokybe, patenkinimo.
- Kurorto esamos padėties analizė rodo, kad viena iš pagrindinių emigracijos priežasčių yra gyventojų nepasitenkinimas savo ekonomine padėtimi. Birštono kurorto teritorijoje sukūrus geras prielaidas investicijų pritraukimui (pvz. siūlant sklypus su reikalingomis komunikacijomis, teikiant mokestines lengvatas) čia įsikūrusioms verslo, paslaugų, laisvalaikio įmonėms, bus užtikrinta tolygesnė verslo sklaida ne tik kurorte bet ir visoje savivaldybės teritorijoje. Dėl to sumažės emigracijos mastai, mažės asmenų, gyvenančių iš valstybės pašalpų ar kitų paramos formų, dalis.
- Birštonas - miškingas upių kurortas, todėl dažniausi turistai čia yra žmonės, mėgstantys natūralią gamtą, atvykstantys pažintiniam, poilsiniam turizmui ar savaitgalio poilsiui. Birštono kurorto aplinka yra tinkama įvairiems turistiniams maršrutams sudaryti ar organizuoti pasyvų poilsį gamtoje. Aktyvus turizmas kurorte vykdomas pagal šias veiklas: aviaturizmas, autoturizmas, dviračių turizmas, pėsčiųjų turizmas, vandens turizmas, slidinėjimas, žvejyba.
- Verslo, paslaugų (apgyvendinimo, maitinimo ir t. t.) tinklo, turizmo plėtra Birštono pritrauks papildomas privačias ir valstybės investicijas, o tai gerins kurorto estetinį vaizdą, gyvenimo ir veiklos jose patrauklumą.
- Didėjant instituciniam vietinių centrų aprūpinimui, švietimo įstaigos galės plėsti bendradarbiavimą su kultūros įstaigomis, bibliotekomis. Didinant neformalaus ugdymo veiklas, kito lygmens centruose bus sudarytos sąlygos paruošti mokinius tolesniam mokymuisi kitose Lietuvos švietimo įstaigose bei padės atskleisti jų gabumus.

- Sprendinių įgyvendinimui Birštone yra šie išoriniai veiksniai: valstybės regioninė politika, savivaldybės strateginio plano įgyvendinimas, Europos Sąjungos paramos lėšos.
- Svarbu kad investicijas sugebėtų pritraukti vietos verslininkai įmonėms modernizuoti, naujovėms diegti, darbuotojams apmokyti siekiant gaminti didesnės pridėtinės vertės gaminius, didinti eksporto apimtis.

5.6. TERITORIJOS INSTITUCINIS IR SOCIALINIS APRŪPINIMAS

Didžioji dalis institucinio ir socialinio aprūpinimo įstaigų koncentruojasi savivaldybės centre – Birštono kurorte. Pagrindinis institucinio ir socialinio aprūpinimo tinklas Birštono savivaldybėje yra tas pats kaip kurorto:

Švietimo įstaigų išsidėstymas. Birštono savivaldybės teritorijoje švietimo įstaigos yra Birštono mieste ir Birštono Vienkiemyje, kuris priklauso kurorto teritorijai, šios įstaigos tenkina ugdymui teikiamus reikalavimus. Neformalus vaikų ugdymas skatina vaikų asmenybės tobulėjimą, didina švietimo prieinamumą ir kokybę. Neformalus ugdymas didina vaikų užimtumą. Šiuo metu esanti situacija, kai papildomo ugdymo mokyklos yra tik Birštono kurorte, toliau gyvenantiems gabiems vaikams nesudaro gerų sąlygų jas lankyti.

- **Netolygus sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumas**. Pirminės sveikatos priežiūros įstaigų tinklas Birštono savivaldybėje yra išdėstytas optimaliai, tačiau skiriasi teikiamų paslaugų apimtis ir kokybė. Šiuo metu pagrindinės sveikatos priežiūros paslaugos koncentruojasi tik Birštono kurorte. Atokesnėse gyvenvietėse esantys medicinos punktai gyventojams teikia pirminio lygio sveikatos priežiūros paslaugas.
- **Socialinių paslaugų trūkumas įvairioms socialinės rizikos grupėms**. Biudžetines socialines paslaugas teikianti įstaiga yra Birštono kurorte, čia įsikūrusi ir Birštono savivaldybės neįgaliųjų draugija. Socialinės paslaugos Birštono kurorte esančiose įstaigose yra teikiamos visiems savivaldybės gyventojams.
- **Socialinio būsto fondo plėtra**. Birštono savivaldybės būstų dalis yra per maža, kad galima būtų teikti paramą mažas pajamas gaunančiom, socialiai remtinoms šeimoms. Taip pat būtina spręsti gyvenimo kokybės gerinimo esamuose būstuose klausimą, skatinti namų renovaciją.
  Minimalaus privalomojo socialinio aprūpinimo sąlygas pagrindinai tenkina: Birštonas, Birštono Vienkiemis, Nemajūnai, Siponys. Tuo tarpu likę vietiniai centrai atitinka ne visus kriterijus, trūksta sveikatos priežiūros, socialinių paslaugų įstaigų, reikalingų vyresnio amžiaus žmonėms.
- **Socialinės ekonominės plėtros prioritetai.** Birštono kurorto bendrojo plano sprendiniai yra suderinti su Lietuvos Respublikos Bendrojo plano sprendiniais, Birštono savivaldybės 2013–2020 m. strateginiu plėtros planu, taip pat ir kituose strateginiuose planavimo dokumentuose numatytais prioritetais. Sritys, kurioms artimiausiu metu reikės investicijų, turi būti konkretizuojamos atsižvelgiant į esamą poreikį bei plėtros planus. Bendrojo plano kompleksiškumas ir privalomumas užtikrina visų veiklos rūšių plėtros teritorijoje tvarumą ir pusiausvyrą, suteikia jai erdvinės raiškos kryptingumą bei pagrįstumą.
  Siekiant Birštono kurorto socialinės ekonominės plėtros, prioritetinės sritys yra: švietimo, sveikatos priežiūros, socialinės globos bei kultūros įstaigų modernizavimas, inžinerinės infrastruktūros sutvarkymas, aplinkos verslui gerinimas, kokybiško gyvenimo sąlygų kūrimas.

Sprendiniuose numatyta, kad svarbus plėtros prioritetas yra Birštono kurorto socialinė ekonominė infrastruktūra. Pagrindiniai šio prioriteto tikslai:

- Padidinti sveikatos stiprinimo, socialinės paramos ir socialinių paslaugų prieinamumą.
- Modernizuoti kurorto kultūros ir sporto institucijų ir paslaugų infrastruktūrą, kuri užtikrintų visuomenės dvasinių ir fizinių poreikių tenkinimą, etninių tradicijų skleidimą.

6. SUSISIEKIMO INFRASTRUKTŪROS VYSTYMO KRYPTYS

Susisiekimo sistemos planavimui, didelę reikšmę turi besikeičianti urbanistinė ir ekonominė situacija, vykstanti technologinė pažanga, aplinkosauginiai reikalavimai. Tinkamai funkcionuojanti susiekimo sistema gyventojams ir savivaldybės svečiams turi užtikrinti patogiausias sąlygas greitai ir mažiausiais kaštais pasiekti kelionės tikslą.

Birštono kurorto bendrojo plano keitimo sprendiniai įgyvendinami ne tiesiogiai, o per žemesnio lygmens planus - detaliuosius bei specialiuosius planus, rengiamus stambesniame mastelyje.

Bendrojo plano galiojimo metu turi būti laikomasi bendrųjų susisiekimo infrastruktūros vystymo principų, tačiau rekomenduojama vystymo prioritetus dėstyti pagal urbanistinės struktūros vystymo kryptis. Bendrojo plano sprendiniai neriboja susisiekimo infrastruktūros plėtros – esant pagrįstam poreikiui (pvz., siekiant gerinti susisiekimo infrastruktūrą, inžinerinių paslaugų kokybę, didinti teritorijos konkurencingumą, mažinti neigiamą poveikį aplinkai ir žmonių sveikatai) gali būti įrengiama infrastruktūra neįtraukta į bendrojo plano sprendinius.

Birštono savivaldybės bendrojo plano keitimo susisiekimo sistemos sprendiniai formuojami pagal galiojančių teritorijų planavimo, strateginių dokumentų sprendinius bei atliktos esamos būklės analizės rezultatus, identifikavus susisiekimo sistemos būklės ypatumus, jos elementų raidos tendencijas.

Visi objektai (dviračių, pėsčiųjų takai, inžineriniai tinklai, privažiuojamieji keliai ir t.t.) bei jų komunikacijos turi būti planuojami tik už valstybinės reikšmės kelių juostų ribų.

Neužstatytose teritorijose valstybinės reikšmės keliams (įskaitant miestus), vadovaujantis Kelių įstatymo 12 straipsniu, yra taikomos kelio apsaugos zonos.

6.1. KELIŲ TINKLAS

Birštono savivaldybės susisiekimo sistemą sudaro magistralinis, krašto ir rajoniniai keliai. Savivaldybės teritoriją kertą magistralinis kelias A16 (E28) “Marijampolė-Prienai-Vilnius”, kuris realizuoja pagrindinius transportinius ryšius su aplinkinėmis teritorijomis. Šiaurės – pietų kryptimi ties Prienais ir Jieznu, A16 kelią kerta krašto keliai 130 “Alytus- Prienai – Kaunas” ir 129 “Antakalnis-Jieznas-Alytus-Merkinė”, kurie maksimaliai nukrauna šios krypties tranzitinius srautus per savivaldybės teritoriją. Transporto srautų pasiskirstymui teritorijoje tarnauja 4 rajoninės reikšmės keliai: 3306 „Prienai–Birštonas“, 3310 „Jundeliškės–Vėtionys“, 3315 „Birštonas–Puzonys“, 3319 „Jundeliškės–Nemajūnai.

6.1. lentelė. Vidutinis metinis paros eismo intensyvumas (VMPEI) valstybinės reikšmės keliuose (aut./parą)

Kelio Nr.	2013 m.	2014 m.	2015 m.	2016 m.	Prognozuojamas VMPEI 2030 m.
Magistralinis kelias A16 (79-89 km)	4363	4544	4944	4920	5180
Magistralinis kelias A16 (89-97 km)	7056	7728	8005	8920	11204
Karšto kelias Nr. 129 (32-51 km)	3021	3225	3468	3692	4637
Rajoninis kelias Nr. 3306	385	402	414	432	543
Rajoninis kelias Nr. 3310	-	671	691	719	903
Rajoninis kelias Nr. 3315	833	992	1022	1064	1336
Rajoninis kelias Nr. 3319	159	182	187	194	244

Šaltinis: Lietuvos automobilių kelių direkcija

Valstybinių reikšmės kelių tinklas pagal funkcionavimo patikimumo, teritorijų aptarnavimo efektyvumo, srautų laidumo kriterijus vertintinas kaip geras, laidumo požiūriu tinklas yra perteklinis. Perspektyvoje naujų valstybinės reikšmės kelių plėtra nėra būtina ir bendrajame plane nenumatoma.
Birštono savivaldybėje esantis valstybinės reikšmės kelių tinklas ir toliau užtikrins gerus susisiekimo ryšius su Birštono miestu ir aplinkinėmis teritorijomis. Miesto teritoriją kertantis magistralinis kelias A16 (Vilnius-Prienai-Marijampolė) išliks pagrindiniu transporto koridoriumi ir maksimaliai nukraus miesto gatvių tinklą nuo tranzitinių lengvojo ir sunkiojo transporto srautų.

Birštono kurorto bendruoju planu nagrinėjamoje teritorijoje, esančio magistralinio kelio A16 (Prienų g.) kelio juosta yra sutapatinta su kelio sklypu. Keliui A16 yra taikoma kelio apsaugos zona - po 70 m. nuo kelio briaunos. Kelių juostos ir apsaugos zonos pažymėtos susisiekimo infrastruktūros brėžinyje. Kelių apsaugos zonose draudžiama:

- Statyti gyvenamuosius namus ir visuomeninius pastatus, kurie nesusiję su transporto ir keleivių aptarnavimu.
- Įrengti išorinę reklamą, jeigu ji gali užstoti technines eismo reguliavimo priemones, kelio ženklus, bloginti matomumą, akinti eismo dalyvius, tuo keldama pavojų eismo dalyviams.
- Naudoti reklamą, imituojančią kelio ženklus.
- Statyti paminklinius akcentus-simbolius, įrengti karjerus, vandens telkinius, sandėliuoti medžiagas be kelio ir žemės valdytojo ar jų savininko leidimo.
- Vykdyti kitus darbus (iš jų antžeminių ar požeminių inžinerinių tinklų tiesimo ar rekonstrukcijos) be kelio ir žemės valdytojo ar jų savininko leidimo.

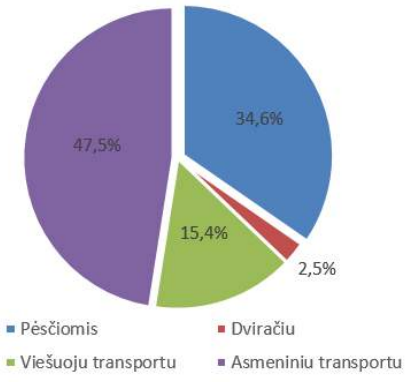
6.2. AUTOMOBILIZACIJOS LYGIS

Birštono miestas susiduria su kelių transporto priemonių srautų sezoniškumo problema, kurį nulemia išaugę turistų srautai šiltuoju metų laiku. Didžiausių vietinių lankytojų ir užsienio turistų srautų yra sulaukiama birželio – rugsėjo mėnesiais. Minėtais mėnesiais vidutinis eismo intensyvumas išauga apie 14 proc. lyginant su vidutiniu metiniu paros eismo intensyvumu. Šiltuoju metų laiku išaugęs eismo intensyvumas nėra kritinis ir kardinalių eismo srautų valdymo problemų nesąlygoja.

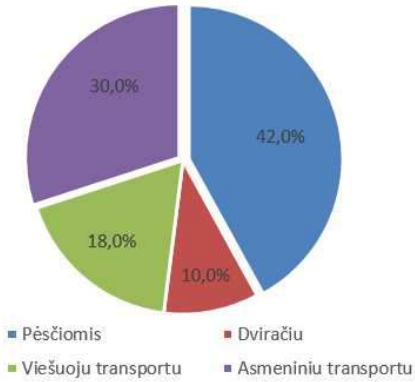
Vienas svarbiausių veiksnių, darančių įtaką miesto susisiekimo sistemos funkcionavimui, yra automobilizacijos ir motorizacijos lygio augimas bei transporto priemonių intensyvesnis naudojimas miesto vidaus kelionėms. Per pastaruosius 5 metus, Lietuvoje automobilizacijos lygis augo po 4 proc./metus. Vadovaujantis LR statistikos departamento duomenimis, Birštono savivaldybėje automobilizacijos lygis yra vienas aukščiausių apskrityje. 2017 metais Birštono savivaldybėje 1000-iui gyventojų teko 479 individualūs lengvieji automobiliai, tuo tarpu šalyje - 418 aut./1000 gyv., Kauno apskrityje - 423. Prognozuojant automobilizacijos lygio kitimą laikotarpiui iki 2030 m. buvo remiamasi ES rekomendacijomis Lietuvai [„Guide to Cost-benefit Analysis of Investment Projects“], kuriose numatyta, kad: lengvųjų automobilių vidutinis metinis augimas iki 2020 m. sudarys 0,9 proc., 2020 m. – 2030 m. – 0,7 proc. Vadovaujantis minėtomis rekomendacijomis, bei įvertinus teritorijos fizines savybes, galimą urbanistinę plėtrą ir teritorijos vystymo koncepciją, prognozuojama, kad Birštono savivaldybėje automobilizacijos lygis 2030 m. sudarys apie 500 aut./1000 gyv.

6.3. MODALINIS KELIONIŲ PASISKIRSTYMAS

Modalinis kelionių pasiskirstymas yra vienas iš pagrindinių darnaus judumo matų, kuris parodo kokiomis transporto rūšimis naudojasi gyventojai atlikdami kasdienes keliones. Žemiau esančiuose paveiksluose pateikiamas Birštono kurorto modalinis kelionių pasiskirstymas, pagal Darnaus judumo Birštono mieste planą.

6.1. pav. Birštono kurorto modalinis kelionių pasiskirstymas (esama situacija)

6.2. pav. Birštono kurorto modalinis kelionių pasiskirstymas (prognozinis 2030 m.)

Apibendrinant rezultatus, matyti, kad apie 47,5 proc. gyventojų kasdienėms kelionėms naudoja asmeninį transportą (automobilį), 34,6 proc. kasdienes keliones atlieka pėsčiomis, 15,4 proc. viešuoju transportu ir 2,5 proc. dviračiu. Tokį modalinį kelionių pasiskirstymą lemia sąlyginai nedidelė kurorto teritorija ir maži atstumai tarp gyventojų kasdienių kelionių tikslų. Darnaus judumo plane įvardinta, kad didžioji dalis gyventojų atlieka po 2-4 keliones per dieną, kurių atstumas iki 5 km. Tai sudaro palankias sąlygas plėtoti ir skatinti bevariklio transporto naudojimą (dviračius ir keliones pėsčiomis). Įgyvendinus Darnaus judumo Birštono mieste plano priemones, prognozuojama, kad modalinis kelionių pasiskirstymas išsidėstytų tokia tvarka: 30 proc. kasdienių kelionių būtų atlieka asmeniniu transportu, 42 proc. pėsčiomis, 18 proc. viešuoju transportu, 10 proc. dviračiu.

6.4. GATVIŲ TINKLAS

Birštono mieste yra įrengta apie 31 km gatvių, kurių tankis (2,4 km/km^2) miesto teritorijoje yra optimalus, kad būtų užtikrintas patogus susisiekimas tarp miesto funkcinių zonų ir traukos objektų. Mieste daugiau kaip 85 proc. gatvių turi kietas dangas, tai rodo gerą infrastruktūros išvystymo lygį. Naujų pagrindinių (aptarnaujančių) gatvių tiesimas nėra būtinas. Didžiausiais dėmesys turi būti skiriamas esamos susisiekimo infrastruktūros priežiūrai, tobulinimui ir eismo saugumo užtikrinimui.

Vadovaujantis STR 2.06.04:2014 "Gatvės ir vietinės reikšmės keliai. Bendrieji reikalavimai" bei atsižvelgiant į gatvių reikšmę bendroje urbanistinėje ir susisiekimo sistemoje, nustatytos pagrindinių (struktūrinių) gatvių kategorijos ir minimalūs atstumai tarp gatvės raudonųjų linijų (žr. susisiekimo infrastruktūros brėžinį). Likusių gatvių kategorijos ir jų techniniai parametrai nustatomi vadovaujantis STR 2.06.04:2014 reglamento nuostatomis:

6.2. lentelė. Pagrindiniai gatvių techniniai parametrai

Gatvės kategorija	Minimalus atstumas tarp gatvės RL[1)]	Projektinis greitis, km/h	Eismo skaičius juostų sk.		Eismo juostų plotis (m)
			Min	Max	
C	20	50	2	4	3,00
D	12	30	2	2	2,75
Ds	5	20	1	2	2,505)
Ds*	4,5	20	1	1	3,50

[1)] - Gatvės juosta tarp raudonųjų linijų yra skirta įrengti važiuojamąją dalį ir kitus gatvės elementus (šaligatvius, pėsčiųjų ir dviratininkų takus), inžinerinius tinklus, transporto priemonių aptarnavimo pastatus, stovėjimo vietas, taršos slopinimo įrangą, želdinius. Gatvės juostos plotis gali būti sumažintas dviem atvejais:

- kai netiesiami takai, tinklai ir nereikalinga taršos slopinimo įranga (tarša neviršija leistinų normų);
- kai naudojami racionalesni inžinerinių tinklų įrengimo būdai, efektyvesnė taršos slopinimo įranga ir būdai;

Ds - Taikoma susiformavusiose gyvenamosiose teritorijose, užstatytose vienbučiais ir dvibučiais gyvenamaisiais pastatais, senamiesčiuose. Senamiesčiuose teikti prioritetą pėstiesiems, paliekant minimalius pločius motorizuotam eismui.
Ds* - Taikoma susiformavusiose mėgėjų sodo teritorijose.

Pastabos:
1. Atstumas tarp raudonųjų linijų priimamas pagal STR 2.06.04:2014 reikalavimus ir gali būti padidintas jeigu šioje juostoje netelpa inžineriniai tinklai;
2. Susisiekimo tinklo plėtros ir modernizavimo eiliškumas turi būti tiesiogiai susietas su atskirų teritorijų užstatymo prioritetais. Susisiekimo infrastruktūros plėtra neturėtų atsilikti nuo teritorijų užstatymo plėtros.
3. Pagalbinių gatvių kategorijos ir jų techniniai parametrai nėra detalizuojami. Vykdant teritorijų plėtrą ar esamos infrastruktūros rekonstrukciją būtina vadovautis STR 2.06.04:2014 "Gatvės ir vietinės reikšmės keliai. Bendrieji reikalavimai".

Kiti bendrojo plano sprendiniai:
- Į Birštono kurorto bendrojo plano sprendinius yra integruojami Tilto per Nemuną prieigų bei gatvės tarp Prienų ir Turistų gatvių Birštono mieste specialiojo plano sprendiniai. Naujo tilto įrengimas padės užtikrinti transportinių ryšių realizaciją su šiaurine miesto dalimi.
- Patvirtinus Birštono kurorto bendrojo plano sprendinius, išregistruoti (panaikinti) Tilto per Nemuną prieigų bei gatvės tarp Prienų ir Turistų gatvių Birštono mieste specialųjį planą (TPD registracijos Nr. T00007584).
- Siekiant užtikrinti saugų pėsčiųjų ir dviratininkų judėjimą ties susikirtimu su magistraliniu keliu A16 (Vilnius-Prienai-Marijampolė), siūloma įrengti požeminę perėją/ viaduką. Naujos infrastruktūros įrengimas užtikrintų saugų ir patogų bevariklio transporto susisiekimą tarp Birštono miesto ir Birštono Vs. Viaduko/požeminės perėjos galimos įrengimo vietos, pateiktos susisiekimo infrastruktūros brėžinyje. Minėtos infrastruktūros galimos įrengimo vietos turi būti konkretizuojamos žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentais ir/ar techniniais projektais. Priešprojektiniai pasiūlymai turi būti suderinti su susisiekimo komunikacijų, inžinerinių tinklų ir žemės sklypų savininkais, valdytojais, naudotojais.
- Birštono miesto centrinės dalies architektūrinės-erdvinės kompozicijos specialiajame plane bei Birštono savivaldybės gyvenviečių ir kurorto plėtros specialiajame plane numatytos naujos susisiekimo jungtys yra perkeliamos į Birštono kurorto bendrojo plano sprendinius. Naujos susisiekimo jungtys turi būti įrengiamos vadovaujantis STR 2.06.04:2014 "Gatvės ir vietinės reikšmės keliai. Bendrieji reikalavimai" ir kitų teisės aktų reikalavimais.
- Atsižvelgiant į eismo saugumo reikalavimus, nuovažos nuo valstybinės reikšmės automobilių kelių gali būti rengiamos tik tada, kai nėra kitų techninių ir teisinių patekimo (įvažiavimo ir išvažiavimo) būdų į šalia kelio esančius ar planuojamus objektus. Teritorijoms, esančioms prie valstybinės reikšmės kelių, susisiekimą planuoti iš žemesnės reikšmės kelių arba įrengti alternatyvius apjungiamuosius, lygiagrečius kelius. Valstybinės reikšmės keliuose sankryžos ir nuovažos kiekvienoje kelio pusėje gali būti įrengiamos vadovaujantis Kelių techninio reglamento KTR 1.01:2008 „Automobilių keliai“, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2008 m. sausio 9 d. įsakymu Nr. D1-11/3-3, XI skyriaus II skirsnio reikalavimais. Perspektyvoje esant poreikiui, esamos nuovažos į valstybinės reikšmės kelius gali būti naikinamos, apjungiamos arba įrengiami alternatyvūs keliai.
- Nuolat vykdyti aplinkos monitoringą. Esant poreikiui numatyti transporto priemonių eismo poveikį mažinančias priemonės (nuo triukšmo, oro taršos ir t.t.).
- Vadovaujantis Birštono savivaldybės gyvenviečių ir kurorto plėtros specialiojo plano sprendiniais bei Lietuvos automobilių kelių direkcijos sudarytais strateginiais triukšmo žemėlapiais, siūloma šalia Prienų plento esančiose gyvenamosiose teritorijose išlaikyti tinkamą aplinkos triukšmo lygį, ten kur jis yra, ir jį mažinti viršnorminio triukšmo zonose. Siekiant sumažinti transporto skleidžiamą triukšmą sklindantį nuo Prienų plento, siūloma izoliuoti gyvenamąsias ir rekreacines teritorijas įrengiant triukšmo užtvaras ar kitas triukšmą mažinančias priemones. Tai galėtų būti mažatriukšmių asfalto viršutinių sluoksnių įrengimas, įvairaus tipo gabionai, mediniai skydai ir pan. Apsauginių želdinių juostų įrengimas turėtų dvejopą vaidmenį - mažins oro taršą ir tankios želdynų juostos, susodintos specialiu būdu efektyvi priemonė triukšmo mažinimui. Triukšmo ir taršos mažinimo rekomendaciniai sprendiniai yra perkeliami iš integruojamo Birštono savivaldybės gyvenviečių ir kurorto plėtros specialiojo plano sprendinių.
- Neužstatytose teritorijose valstybinės reikšmės keliams (įskaitant miestus) taikyti kelio apsaugos zonas.

6.5. APTARNAVIMO INFRASTRUKTŪRA

Birštono savivaldybėje veikia 1 degalinė, kuri įsikūrusi Birštono mieste (Prienų g. 37). Šalia Birštono savivaldybės teritorijos, prie magistralinio kelio A16, veikia dvi degalinės: „Baltic Petroleum“ (Vilniaus g. 3A, Prienai) ir „Orlen Lietuva“ (A16 ir krašto kelio Nr. 129 sankirtoje). Visose degalinėse prekiaujama visų pagrindinių rūšių kuru. Atsižvelgiant į degalinių išsidėstymą savivaldybės teritorijoje ir jos prieigose, matyti, kad degalinių tankis yra optimalus, todėl naujų degalinių įrengimas nėra būtinas ir bendrojo plano sprendiniuose nenumatomas. Bendrojo plano sprendiniai neapriboja galimybės perspektyvoje įrengti naujas degalines. Įrengiant naujas degalines, rekomenduojame įrengti ir elektromobilių įkrovos taškus.
Birštono mieste automobilių stovėjimo vietų yra įrengta pakankamai, kad būtu tenkinami kasdieniai gyventojų poreikiai. Didžiausios problemos kyla vasaros savaitgaliais ir renginių metu, kuomet į Birštoną atvyksta didelis svečių skaičius. Epizodiniam stovėjimo vietų deficitui spręsti, siūloma taikyti laikinas eismo valdymo/ribojimo priemones, t.y. laikinai įvedant vienos krypties transporto judėjimą, o atlaisvintas juostas skirti trumpalaikiam automobilių statymui, riboti eismą ir pan.

Perspektyvoje išaugus stovėjimo vietų poreikiui, stovėjimo vietų trūkumui kompensuoti, siūloma įrengti daugiaaukštę automobilių stovėjimo aikštelę šalia B. Sruogos gatvės. Turistinių, rekreacinių poreikių užtikrinimui, siūloma įrengti antžemines automobilių stovėjimo aikšteles šalia pėsčiųjų, dviračių takų. Numatomų aikštelių vietos pateiktos susisiekimo infrastruktūros brėžinyje.

Šiuo metu Lietuvoje nėra suformuoto rišlaus elektromobilių įkrovimo prieigų tinklo bei aiškios elektromobilių plėtros skatinimo sistemos. Birštone viešų elektromobilių įkrovimo stotelių įrengta nėra. Siekiant paskatinti alternatyvių energijos šaltinių naudojimą ir elektromobilių plėtrą privačiame sektoriuje, būtina plėtoti elektromobilių įkrovimo prieigų tinklą. Nauji elektromobilių įkrovimo prieigų taškai, pirmiausiai turėtų atsirasti šalia esamų ar planuojamų viešų automobilių stovėjimo aikštelių. Įrengiant naujas ar rekonstruojant esamas degalines, rekomenduojama įrengti elektromobilių įkrovos taškus. Galimi elektromobilių įkrovos taškai pažymėti susisiekimo inžinerinės infrastruktūros brėžinyje.

6.6. VIEŠASIS TRANSPORTAS

Vietinio viešojo transporto, kuris aptarnautų tik Birštono teritoriją, nėra. Birštono savivaldybė aptarnaujama užmiesčio viešojo transporto autobusais, kurie užtikrina susisiekimą Prienų (Kauno), Vilniaus ir kitomis kryptimis. Birštono mieste užtikrintas pagrindinių traukos objektų pasiekiamumas viešuoju transportu. Viešojo transporto plėtrą, Birštono mieste ir jo prieigose siūloma vykdyti vadovaujantis Darnaus judumo Birštono mieste plano rekomendacijomis.

6.7. BEMOTORIO TRANSPORTO INFRASTRUKTŪRA

Dviračių infrastruktūros plėtojimas gali būti kaip viena iš transporto rūšių lokaliam mobilumui skatinti ir automobilių skaičiui mažinti. Būtų tikslinga parengti galimybių studiją, tikslu įvertinti ir detalizuoti galimybes dviračių infrastruktūros plėtojimui savivaldybės teritorijoje, nustatyti jų eiliškumą, gerosios praktikos nagrinėjimą siekiant neprarasti galimybės vystyti kurorto dviračių infrastruktūrą kartu su siekiu stiprinti ir savivaldos gyventojų mobilumą. Būtina ne tik vystyti dviračių infrastruktūrą, bet ir skatinti dviračių naudojimą kitomis priemonėmis: informacijos sklaida, edukacija, stiprinti mobilumą dviračiais įvertinant kelių eismo reguliavimą (taikyti gerosios praktikos ir užsienio patirtį).

Vidutinis motorizuoto transporto greitis Birštono mieste siekia iki 30 km/val. Žemas transporto priemonių greitis mieste ir sąlyginiai nedidelė miesto teritorija sudaro palankias sąlygas saugiam dviratininkų ir pėsčiųjų judėjimui.

Pėsčiųjų ir dviračių takų infrastruktūra Birštono mieste yra gana gerai išvystyta ir jungia pagrindinius traukos objektus. Bendrojo plano sprendiniuose siūloma:
- Plėsti bemotorio transporto infrastruktūrą bei palaikyti esamos infrastruktūros gerą stovį ir ją nuolat tobulinti. Bemotorio transporto infrastruktūros plėtrą ir modernizavimą siūloma vykdyti vadovaujantis Darnaus judumo Birštono mieste plano rekomendacijomis;
- Įrengti dviračių saugyklas, t.y. aikšteles, modernius konteinerius ir pan., kuriuose būtų galima saugiai palikti dviratį ilgesniam laikotarpiui. Ilgalaikės dviračių stovėjimo aikštelės galėtų būti įrengiamas šalia esamų ar planuojamų automobilių stovėjimo aikštelių;
- Nedidelio eismo intensyvumo gatvėse, rekomenduojama apriboti motorizuoto transporto judėjimo greitį iki 30 km/val., o dviračių eismą organizuoti bendrame sraute arba įrengti dviračių juostas;
- Rekonstruoti (išplatinti) Nemuno pakrantėje esantį pėsčiųjų taką;
- Bemotorio transporto infrastruktūra turi būti plėtojama vadovaujantis Statybos techninio reglamento STR 2.06.04:2014 „Gatvės ir vietinės reikšmės keliai. Bendrieji reikalavimai“, Lietuvos automobilių kelių direkcijos prie Susisiekimo ministerijos direktoriaus 2012 m. spalio 10 d. įsakymu Nr. V-294 patvirtintomis rekomendacijomis „Pėsčiųjų ir dviračių takų projektavimo rekomendacijos R PDTP 12“ bei kitais aktualiais teisės aktais;
- Į Birštono kurorto bendrojo plano sprendinius yra integruojami Dviračių, riedučių ir lygumų slidinėjimo trasų Birštono savivaldybės teritorijoje specialiojo plano pakeitimo sprendiniai. Patvirtinus Birštono kurorto bendrojo plano sprendinius, išregistruoti (panaikinti) Dviračių, riedučių ir lygumų slidinėjimo trasų Birštono savivaldybės teritorijoje specialųjį planą (TPD registracijos Nr. T000076940);
- Bendrojo plano korektūros keitime nurodyta bemotorio transporto infrastruktūra turi būti tikslinama vietovės lygmens teritorijų planavimo dokumentu, galimybių studija ir/ar techninio projekto rengimo metu. Planuojamos infrastruktūros padėtis, techniniai parametrai, eismo saugumo ir organizavimo priemonės turi būti nustatomos projektuojant konkrečias trasas ar jų atkarpas vietovės lygmens teritorijų planavimo dokumentais ir/ar techniniais projektais;
- Bemotorio transporto infrastruktūra turi būti įgyvendinimas vadovaujantis LR Saugomų teritorijų įstatymu, Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų nuostatomis, LR Miškų įstatymų, LR Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymu, saugomų teritorijų tvarkymo planais ir kitais teisės aktais;
- Visi objektai (dviračių, pėsčiųjų takai, inžineriniai tinklai, privažiuojamieji keliai ir t.t.) bei jų komunikacijos turi būti planuojami tik už valstybinės reikšmės kelių juostų ribų (esant poreikiui šalia valstybinės reikšmės kelių numatant inžinerinių komunikacijų koridorius).

6.8. VANDENS IR ORO TRANSPORTAS

Birštono miesto teritoriją į dvi dalis dalina Nemuno upė, patekti iš miesto centro į kitą miesto dalį galima sausumos keliu arba keltu, tačiau pastarasis žiemos sezonu (užšalus upei) neveikia, kas riboja susisiekimo galimybes. Siekiant pagerinti susisiekimą per Nemuno upę, bendrojo plano sprendiniuose numatomas naujo tilto bei lyninio keltuvo įrengimas. Minėtos infrastruktūros įrengimas padėtų užtikrinti transportinius ryšius tarp miesto dalių.

Šiuo metu Birštone veikia keleivinis keltas „Birštonas“, kuris darbo dienomis bei savaitgaliais kelia keleivius nuo Birštono prieplaukos į Alksniakiemį ir atgal. Šiltuoju metu laiku, vandens transportas didžiąja dalimi yra siejamas su poilsinio, turistinio, sportinio pobūdžio veikla.

Siekiant populiarinti vandens transportą bei pramogas, siūloma įrengti plaukiojančios prieplaukas Nemuno upės pakrantėse. Prieplaukų išdėstymas pateiktas susisiekimo infrastruktūros brėžinyje.

Oro transportas. Birštono savivaldybėje oro transporto infrastruktūra nėra išplėtota. Artimiausias aerodromas yra Pociūnuose, kuris nuo Birštono miesto nutolęs apie 15 km. Dalis Pociūnų aerodromo apsaugos zonos patenka į Birštono savivaldybės teritorija. Veikla aerodromo apsaugos zonoje turi būti vykdoma vadovaujantis Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų bei kitų teisės aktų nuostatomis.

Bendrojo plano koncepcijos rengimo metu buvo nagrinėjama galimybė įrengti aerodromą šalia magistralinio kelio A16, tačiau dėl Nemuno kilpų regioninio parko teritorijoje taikomų reglamentų – aerodromo įrengimas nenumatomas. Minėtoje vietoje, siūloma organizuoti oro balionų pakilimą.

7. INŽINERINĖS INFRASTRUKTŪROS VYSTYMO KRYPTYS

Inžinerinė infrastruktūra yra neatsiejama urbanizuotos teritorijos dalis. Vykdant planingą urbanizuotų teritorijų plėtrą kartu turi būti vystoma ir inžinerinė infrastruktūra. Infrastruktūros nepakankamas išvystymas neigiamai veikia gamtinę aplinką ir žmonių gyvenimo kokybę. Pavėluotas infrastruktūros vystymas pareikalauja daugiau materialinių resursų, padaroma žala gamtai, sukelia nepatogumus gyventojams, sutrikdomas transporto priemonių eismas.

Bendrojo plano inžinerinės infrastruktūros dalies sprendiniai parengti remiantis esamos inžinerinės infrastruktūros būklės analize, galiojančių teritorijų planavimo ir strateginių dokumentų sprendiniais. Bendrajame plane pateikti sprendiniai nėra baigtiniai, esant pagristam poreikiui, Birštono kurorte gali būti statomi ir įrengiami infrastruktūros objektai nepažymėti bendrojo plano keitimo infrastruktūros brėžinyje. Planuojamų objektų vietos turi būti tikslinamos ir konkretizuojamos žemesnio lygmens teritorijų planavimo ar projektavimo stadijose.

7.1. VANDENS TIEKIMAS IR NUOTEKŲ TVARKYMAS

Birštono mieste ir aplinkinėse teritorijose yra išvystyta centralizuota vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistema. Birštono mieste ir priemiestinėse teritorijose yra eksploatuojama apie 34 km vandens tiekimo ir apie 30 km nuotekų tvarkymo tinklų. Centralizuotomis paslaugomis naudojasi didžioji dalis miesto gyventojų. Likusi dalis gyventojų vandens tiekimu ir nuotekų tvarkymu rūpinasi savarankiškai, įsirengdami artezinius gręžinius, vietines nuotekų tvarkymo sistemas. Birštono savivaldybėje esančioms vandenvietėms ir nuotekų valymo įrenginiams yra nustatytos apsaugos zonos/sanitarinės apsaugos zonos, kurios pažymėtos inžinerinės infrastruktūros brėžinyje.

Siūlymai vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistemai:

- Vadovaujantis geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo nuostatomis, būtina užtikrinti, kad Birštono savivaldybės teritorijoje, nustatytose viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijose ne mažiau kaip 95 procentai viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijos gyventojų gautų saugos ir kokybės reikalavimus atitinkantį geriamąjį vandenį ir nuotekų tvarkymo paslaugas. Atsižvelgiant į tendencingai mažėjantį gyventojų skaičių bei ribotas investicijas į infrastruktūrą, rekomenduojama atnaujinti 2010 m balandžio 23 d. Birštono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. TS-81 patvirtintą „Birštono savivaldybės teritorijos bendrojo plano dalies Birštono savivaldybės teritorijos vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros specialųjį planą“. Minėtame plane, būtų inventorizuota visa vandentvarkos infrastruktūra, identifikuoti tinklų ruožai, kuriuose įvyksta daugiausiai avarijų, nustatomi infrastruktūros atnaujinimo prioritetai bei plėtros poreikis, tikslinamos viešojo vandens tiekimo teritorijos, teritorijų aglomeracijos ir pan.
- Būtina nuolat vykdyti Birštono savivaldybės teritorijos bendrojo plano dalies Birštono savivaldybės teritorijos vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros specialiojo plano sprendinių įgyvendinimo stebėseną, kurią reglamentuoja vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planų rengimo taisyklės (LR Aplinkos ministro 2014 m. lapkričio 6 d. įsakymas Nr. D1-885 (su vėlesniais pakeitimais)).

- Siekiant užtikrinti patikimą vandens tiekimą vartotojams bei sumažinti vandens nuostolius tinkluose, rekomenduojama rekonstruoti/modernizuoti/pakeisti apie 40 proc. vandens tiekimo tinklų.
- Atnaujinti/rekonstruoti apie 40 proc. esamų nuotekų tinklų.
- Vandens tiekimo ir nuotekų plėtra, numatoma atsižvelgus į Birštono savivaldybės vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiojo plano ir Birštono savivaldybės gyvenviečių ir kurorto plėtros specialiojo plano sprendinius (pastarasis integruotas į bendrojo plano sprendinius).
- Perspektyvoje būtina plėsti vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūrą, urbanizuotose ir urbanizuojamose teritorijose, kuriose nėra išvystyta inžinerinė infrastruktūra.
- Vandenviečių, vandens gerinimo, nuotekų valymo įrenginių, siurblinių būklė yra gera, o pajėgumai yra pakankami perspektyviniam laikotarpiui, todėl jų plėtra nenumatoma.

7.2. PAVIRŠINIŲ (LIETAUS) NUOTEKŲ TVARKYMAS

Birštono mieste ir gretimybėse yra eksploatuojama apie 18 km paviršinių (lietaus) nuotekų tinklų. Paviršinių lietaus nuotekų surinkimo infrastruktūra įrengta pagrindinėse Birštono miesto ir Birštono vs. gatvėse. Tinklų būklė daugelių atvejų yra patenkinama.

Siūlymai paviršinių (lietaus) nuotekų tvarkymo sistemai:

- Siekiant užtikrinti paviršinių (lietaus) nuotekų centralizuotą surinkimą nuo galimai taršių teritorijų, būtina vystyti ir modernizuoti paviršinių (lietaus) nuotekų tvarkymo sistemą. Tam tikslui, rekomenduojama parengti paviršinių (lietaus) nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialųjį planą arba plėtros schemą, studiją ir pan.
- Vadovaujantis Paviršinių nuotekų tvarkymo reglamento nuostatomis, paviršinių (lietaus) nuotekų tvarkymas turi būti vykdomas vadovaujantis šiais principais:
    1. Sumažinti paviršinių nuotekų susidarymą ir (ar) surinkimą (turi būti įrengiama kiek galima mažiau nelaidžių paviršių (išskyrus galimai teršiamas teritorijas), įrengiami švarių paviršinių nuotekų sugerdinimo į gruntą įrenginiai, planuojamos kiek galima mažesnės galimai teršiamos teritorijos ir pan.);
    2. Sumažinti į aplinką išleidžiamų paviršinių nuotekų kiekį (pvz. numatomas paviršinių nuotekų panaudojimas gamybos, žaliųjų plotų laistymo, gaisrų gesinimo reikmėms, įrengiamos filtravimo juostos, sugėrimo takai, sulaikymo ir (ar) išlaikymo tvenkiniai ir pan.);
    3. Sumažinti susidarančių paviršinių nuotekų užterštumą (pvz., numatyti sausą galimai teršiamų teritorijų valymą, įrengti stoginės taršos atžvilgiu pavojingiausiose vietose ar pan.).

Rengiant teritorijų planavimo dokumentus, statybos projektus ir pan., prioritetas turi būti skiriamas 1 ir 2 punktus atitinkančių techninių sprendinių įgyvendinimui.

- Vienbučių ir dvibučių gyvenamųjų namų, sodininkų bendrijų, neurbanizuotose ir konservacinėse teritorijose, paviršinės (lietaus) nuotekos tvarkomos decentralizuotai (individualiai). *Decentralizuotas paviršinių nuotekų tvarkymas − paviršinių nuotekų tvarkymas, kai šios nuotekos pašalinamos į aplinką nenaudojant (neprisijungus prie) paviršinių nuotekų tvarkymo sistemų, kurias eksploatuoja paviršinių nuotekų tvarkytojas (savivaldybės kontroliuojama įmonė, teisės aktų nustatyta tvarka įgijusi teisę ir pareigą tvarkyti paviršines nuotekas savivaldybės teritorijoje), t.y. kai paviršinės nuotekos surenkamos ir išleidžiamos į aplinką naudojant individualias, teritorijos paviršiaus valdytojo eksploatuojamas paviršinių nuotekų tvarkymo sistemas.*

- Paviršinės nuotekos, susidarančios ant galimai teršiamų teritorijų, turi būti surenkamos atskira paviršinių nuotekų surinkimo sistema, kurioje turi būti įdiegtos priemonės, leidžiančios vykdyti nustatytus reikalavimus atitinkančią nuotekų apskaitą, laboratorinę kontrolę ir, esant reikalui, per 10 min. nuo sprendimo priėmimo uždaryti nuotekų išleistuvą.

7.3. ŠILUMOS TIEKIMAS

Centralizuota šilumos tiekimo sistema yra išvystyta tik Birštono mieste. Šilumos gamybai naudojamos gamtinės dujos ir biomasė. Biomasė šilumos gamybos balanse sudaro apie 85-90 proc. viso pagaminamo šilumos kiekio. Birštono centralizuotos šilumos ūkio sistemos būklė yra pakankamai gera. Siekiant maksimaliai sumažinti šilumos perdavimo nuostolius tinkluose bei užtikrinti centralizuotos šilumos tiekimo patikimumą, numatoma:

- Rekonstruoti/renovuoti likusius senus šilumos perdavimo tinklus. Siekti, kad visi kurorto teritorijoje esantys termofikaciniai tinklai būtų atnaujinti.
- Perspektyvoje rekonstruoti (pakeisti) šilumos gamybos įrenginius, t.y. biokuro ir gamtinių dujų katilus.
- Išlaikyti ir plėsti centralizuotos šilumos tiekimą.
- Nuolat vykdyti daugiabučių gyvenamųjų namų ir savivaldybei priklausančių pastatų modernizavimą, siekiant padidinti energijos vartojimo efektyvumą.
- Esant poreikiui inicijuoti Birštono savivaldybės šilumos ūkio specialiojo plano arba šilumos gamybos ir tiekimo optimizavimo studijos rengimą.

Birštono katilinei yra nustatyta sanitarinė apsaugos zona, kuri sutampa su sklypo riba.

7.4. ELEKTROS ENERGIJOS TIEKIMAS

Didinti elektros energijos tiekimo efektyvumą ir patikimumą savivaldybės gyventojams ir ūkio subjektams: Modernizuoti, rekonstruoti esamą elektros energijos skirstomąjį tinklą, keičiant juos kabelinėmis linijomis, siekiant užtikrinti elektros tiekimo patikimumo ir kokybės reikalavimus, didinti elektros tiekimo efektyvumą.

- Esant poreikiui, rekonstruoti susidėvėjusias ar įrengti naujas 10 kV/0,4 kV transformatorių pastotes urbanizuotose ar urbanizuojamose teritorijose. Naujai statomų transformatorių pastočių vieta ir galia parenkama atsižvelgiant į prognozuojamų prijungti vartotojų skaičių. Konkreti pastočių vieta nustatoma vietovės lygmes kompleksiniais teritorijų planavimo dokumentais arba inžinerinės infrastruktūros vystymo specialiaisiais planais, techniniais projektais. Naujų transformatorinių statyboms turi būti formuojamas atskiras žemės sklypas, nustatomi naudojimo, tvarkymo, apsaugos reglamentai, servitutai ir pan.
- Bendrajame plane numatomose užstatyti teritorijose, vartotojų elektros įrenginių prijungimui prie skirstomųjų elektros tinklų būtina gauti prisijungimo sąlygas teisės aktų nustatyta tvarka.
- Rekonstruoti ir plėsti gatvių apšvietimo tinklą. Gatvių apšvietimui numatyti elektrą tausojančių sistemų įdiegimą.
- Siekiant didinti elektros tiekimo efektyvumą ir patikimumą, optimizuoti transformatorių galias.
- Vadovaujantis Elektros linijų apsaugos taisyklėmis (LR Energetikos ministro 2010-03-29 įsakymas Nr. 1-93) išlaikyti vertikalius ir horizontalius atstumus nuo veikiančių elektros tinklų. Išlaikyti elektros infrastruktūros objektų apsaugos zonas ir jų tvarkymo režimus teisės aktų nustatyta tvarka.

- Elektros tinklų apsaugos zonose vadovautis LR Vyriausybės 1992-05-12 nutarimo Nr. 343 „Dėl specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo“, LR Energetikos ministro 2010-03-29 įsakymu Nr. 1-93 patvirtintų elektros tinklų apsaugos taisyklių bei kitų teisės aktų nuostatomis.

Vykdant teritorijų urbanizavimą būtina vadovautis Energetikos ministro 2011-12-20 įsakymu Nr. 1-309 patvirtintomis Elektros linijų ir instaliacijos įrengimo taisyklėmis (su vėlesniais pakeitimais); Energetikos ministro 2012-02-03 įsakymu Nr. 1-22 patvirtintomis Elektros įrenginių įrengimo bendrosiomis taisyklėmis (su vėlesniais pakeitimais); Energetikos ministro 2010-03-29 įsakymu Nr. 1-93 patvirtintomis Elektros tinklų apsaugos taisyklėmis (su vėlesniais pakeitimais); LRV nutarimu Nr. 343 „Dėl specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais) bei kitais teisės aktais. Būtina išlaikyti elektros perdavimo linijų apsaugos zonas, kuriose ribojama ar draudžiama ūkinė veikla. Elektros tinklų apsaugos zonose be raštiško tuos elektros tinklus eksploatuojančių asmenų sutikimo draudžiama statyti, remontuoti, rekonstruoti arba griauti bet kokius statinius.

7.5. DUJŲ TIEKIMAS

Gamtinės dujos Birštono miestui tiekiamos iš Birštono dujų skirstymo stoties (DSS). Birštono mieste yra įrengta apie 36 km dujotiekio tinklų. AB „Energijos skirstymo operatorius“ duomenimis, Birštono mieste numatoma įrengti papildomai apie 1,6 km dujotiekio tinklų.

Gamtines dujas šilumos gamybai naudoja centralizuotos šilumos tiekėjas UAB „Birštono šiluma“ ir individualūs gyvenamieji namai bei smulkios įstaigos, organizacijos. Individualios katilinės ir gyvenami namai prijungti prie mažo slėgio (3 bar) dujų tinklų, į kurias dujos patenka iš dujų reguliavimo punktų (DRP). Esama dujotiekio schema leidžia dujofikuoti naujus objektus tiek iš vidutinio slėgio, tiek iš mažo slėgio dujotiekio. Dujų skirstymo tinklų techninis stovis geras.

Gamtinių dujų perdavimo ir paskirstymo tinklų plėtra vykdoma į urbanizuotas teritorijas, įvertinus ekonominį pagrįstumą. Dujų tinklai planuojami, projektuojami ir klojami įvertinus vartotojų skaičių ir jų perspektyvinius poreikius, statybos darbų sąmatą, eksploatavimo kaštus, techninius, ekonominius, aplinkosauginius ir finansinius rodiklius bei atsiperkamumą. Skirstomasis vidutinio ir žemo slėgio vamzdynas turi būti plėtojamas vadovaujantis rinkos principais, vartotojams ir dujų tiekimo įmonėms tarpusavyje sutarus.

Skatinti vienbučių ir dvibučių gyvenamųjų namų savininkus (kurie naudoja skystą ir kietą neatsinaujinantį kurą), šilumos gamybai naudoti gamtines dujas arba jungtis prie centralizuotos šilumos tiekimo sistemos. Naujai statomiems ar rekonstruojamiems objektams, apsirūpinimu šilumą, prioritetą skirti prisijungimui prie centralizuotos šilumos tiekimo sistemos arba dujinių katilų įrengimui.

Plėtojant susisiekimo ir/ar inžinerinę infrastuktūrą, rezervuoti teritorijas gamtinių dujų tinklų įrengimui, apsaugos zonoms bei aptarnavimui. Plėtojant dujotiekių sistemas, išlaikyti apsaugos zonas pagal galiojančius teisės aktus.

Magistralinio dujotiekio trasoms yra taikomi užstatymo normatyvai – didžiausias leistinas žmonėms būti skirtų pastatų skaičius vietovės klasės vienete, pastatų aukštų skaičius bei mažiausias leistinas atstumas nuo magistralinio dujotiekio vamzdyno iki viešam žmonių susibūrimui skirtų statinių ir įrenginių. Šiose teritorijose, negavus magistralinio dujotiekio savininko rašytinio pritarimo, yra draudžiama projektuoti ir statyti bet kokius naujus statinius ar įrenginius, juos rekonstruoti, projektuoti ir atlikti statinių bei įrenginių remonto arba griovimo darbus, keisti pastatų (patalpų) paskirtį, formuoti naujus nekilnojamojo turto kadastro objektus, kaip atskirus nekilnojamojo turto objektus suformuojant patalpas pastate, planuoti teritorijas, nustatyti ar keisti žemės sklypų pagrindinę žemės naudojimo paskirtį ir/ar būdą, formuoti naujus ar pertvarkyti esamus žemės sklypus ir pan. Teritorijose, kuriose yra pasiekti magistralinio dujotiekio vietovės klasėse taikomi užstatymo normatyvai, teritorijų plėtra galima tik atlikus magistralinio dujotiekio rekonstravimą, pakeičiant esamą vietovės klasę į aukštesnę. Magistralinio dujotiekio rekonstravimui turi būti taikomos Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo 15 straipsnio 4 dalies nuostatos.

Įgyvendinant bendrojo plano sprendinius, būtina vadovautis LR Vyriausybės 1992-05-12 nutarimo Nr. 343 „Dėl specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo“ VII skyriaus „Magistralinių dujotiekių ir naftotiekių bei jų įrenginių apsaugos zonos“ (su vėlesniais pakeitimais), LR Energetikos ministro 2014-01-28 įsakymu Nr. 1-12 patvirtintų Magistralinio dujotiekio įrengimo taisyklių (su vėlesniais pakeitimais), LR Energetikos ministro 2010-07-16 įsakymu Nr. 1-213 patvirtintų Magistralinių dujotiekių apsaugos taisyklių (su vėlesniais pakeitimais), reikalavimais, nuostatomis.

7.6. RYŠIŲ INFRASTRUKTŪRA

Pagrindinis viešojo fiksuoto telefoninio ryšio operatorius Birštono savivaldybėje yra Telia Lietuva AB, tačiau fiksuotojo telefono ryšio abonentų skaičius butuose nuolat mažėja. Mobiliojo ryšio paslaugos Lietuvoje per pastaruosius metus plito ir tobulėjo greičiausiai lyginant su kitomis telekomunikacijų paslaugomis. Šiuo metu Birštono savivaldybėje galima naudotis kelių mobiliojo ryšio operatorių teikiamomis paslaugomis. Siekti, kad ryšio paslaugos būtų prieinamos visiems potencialiems vartotojams, siūloma ir toliau vystyti ryšių sistemą:

- Plėsti viešojo interneto prieigos taškų skaičių ir sudaryti sąlygas gyventojams naudotis internetu.
- Sudaryti sąlygas naujų telekomunikacinių paslaugų diegimui ir tiekiamų paslaugų kokybės gerinimui.
- Plėtoti šviesolaidinių kabelių tinklą ir galimybę naudotis plačiajuosčio duomenų perdavimo prieiga.
- Išlaikyti esamą pašto skyrių tinklą.

Ryšių infrastruktūros plėtra galima paslaugų tiekėjų ir vartotojų tarpusavio sutarimu

Rengiant vietovės lygmens teritorijų planavimo dokumentus ir/ar techninius projektus, rezervuoti teritorijas komunikaciniams koridoriams, apsaugos zonoms bei aptarnavimui.

Įgyvendinant bendrojo plano sprendinius būtina vadovautis Lietuvos Respublikos Elektroninių ryšių įstatymu, Telekomunikacijų tinklų apsaugos taisyklėmis. Telekomunikacijų tinklai neturi patekti po planuojamais statiniais bei į gatvės važiuojamąją dalį. Priešingu atveju numatyti esamų telekomunikacijų tinklų ir įrengimų iškėlimo trasas, ir vietas. Numatyti reikiamas naujas telekomunikacijų trasas, einančias

inžinerinių komunikacijų koridoriumi nuo artimiausio ryšių kabelių kanalų šulinio. Nustatyti telekomunikacijų tinklų apsaugos zonoje žemės panaudojimo apribojimus.

7.7. ATLIEKŲ TVARKYMAS

Teikiamos komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos turi sudaryti sąlygas visiems fiziniams bei juridiniams asmenims naudotis atliekų tvarkymo sistemos teikiamomis paslaugomis bei atliekas rūšiuoti jų susidarymo vietoje. Birštone, atliekų tvarkymas ir toliau turi būti vykdomas vadovaujantis Birštono savivaldybės atliekų tvarkymo plano 2014-2020 m. ir Birštono savivaldybės atliekų tvarkymo taisyklių nuostatomis. Pasibaigus atliekų tvarkymo plano sprendinių įgyvendinimo laikotarpiui, turi būti parengtas naujas/pakeistas dokumentas nustatantis tolimesnes atliekų tvarkymo kryptis. Už atliekų tvarkymo plano įgyvendinimą yra atsakinga Birštono savivaldybė ir UAB „Alytaus regiono atliekų tvarkymo centras“ (ARATC). Atliekų surinkimas, saugojimas bei perdirbimas turi būti vykdomas vadovaujantis LR Atliekų tvarkymo įstatymo (1998.06.16 Nr.VIII-787), Valstybinio atliekų tvarkymo 2014-2020 m. plano (2002.04.12 LRV nutarimas Nr.519), Atliekų tvarkymo taisyklių (1999.07.14 LR Aplinkos ministro įsakymas Nr.217) nuostatomis.
Surinktos nerūšiuotos atliekos yra vežamos į Alytaus regioninį sąvartyną. Birštono savivaldybės teritorijoje, sąvartyno įrengimas nenumatoma.

Atliekų tvarkymo sistemoje, numatoma:

- Sudaryti sąlygas visiems fiziniams bei juridiniams asmenims naudotis atliekų tvarkymo sistemos teikiamomis paslaugomis bei atliekas rūšiuoti jų susidarymo vietoje.
- Užtikrinti kokybiškas paslaugas ir funkcionuojančią komunalinių atliekų konteinerių išdėstymo sistemą, kad susidariusios komunalinės atliekos būtų rūšiuojamos jų susidarymo vietoje.
- Garažų savininkų bendrijų, viešųjų erdvių ir kapinių teritorijose įrengti ne mažiau kaip po vieną pakuočių atliekų ir kitų antrinių žaliavų konteinerių aikštelę prie pagrindinio išvažiavimo iš teritorijos arba įvažiavimo į jas.
- Pagal galimybes įrengti požeminius, pusiau požeminius konteinerius.
- Plėsti pakuočių atliekų ir kitų antrinių žaliavų atskiro surinkimo (pirminio rūšiavimo) ir perdirbimo apimtis.
- Įrengti/plėsti tekstilės atliekų surinkimo konteinerius, juos integruojant į bendrą komunalinių atliekų surinkimo sistemą.
- Įdiegti biologiškai skaidžių (maisto/virtuvės) atliekų konteinerių sistemą, kuri būtų integruota į bendrą komunalinių atliekų sistemą. Užtikrinti, kad būtų sudarytos sąlygos apdoroti (kompostuoti ir (ar) anaerobiškai pūdyti) komunalines biologiškai skaidžias atliekas.
- Biodegraduojančias (žaliąsias) atliekas atskirti nuo bendro komunalinių atliekų srauto. Plėsti konteinerinių atliekų surinkimo aikštelių tinklą.
- Statybos ir griovimo atliekos turi būti surenkamos ir išvežamos perdirbimui.
- Vykdyti atliekų susidarymo ir tvarkymo monitoringą.

Siekiant užtikrinti komunalinių atliekų sistemos funkcionavimą ir užsibrėžtų tikslų įgyvendinimą būtina gyventojams nuolat teikti aktualią informaciją apie komunalinių atliekų tvarkymo sistemą, aplinkai palankius atliekų tvarkymo būdus, atliekų susidarymo prevencines priemones, žaliųjų atliekų, pakuočių atliekų ir kitų antrinių žaliavų bei specifinių atliekų rūšiavimo galimybes bei jų surikimą.

7.8. GAISRINĖ SAUGA

Siekiant užtikrinti priešgaisrinį saugumą gyvenamosiose vietovėse turi būti numatytos galimybės turėti reikiamą kiekį vandens gaisrams gesinti, įrengti privažiavimus prie atvirų vandens telkinių. Teritorijose, kuriuose centralizuotai tiekiamas vanduo, atskiru projektu išnagrinėti galimybes įrengti priešgaisrinį vandentiekį. Rengiant atskirų objektų infrastruktūros projektus, būtina numatyti susisiekimo dalies norminius parametrus gaisrinei technikai privažiuoti. Įrengiant ir/ar projektuojant priešgaisrinio vandentiekio tinklus ir statinius būtiną vadovautis galiojančiomis Gaisrinės saugos normomis.
Vadovaujantis Gaisrinės saugos normų teritorijų planavimo dokumentams rengti (patvirtintomis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Priešgaisrinės apsaugos gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2013 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. D1-995/1-312) 16 punktu: *„rengiant savivaldybių ar jų dalių bendruosius planus, teritorijos, skiriamos priešgaisrinėms gelbėjimo pajėgoms (gaisrinėms komandoms), arba susisiekimo komunikacijos išdėstomos taip, kad atstumas vykstant artimiausiu keliu į tolimiausio įvykio vietą miesto gyvenamosiose vietovėse būtų ne didesnis kaip 5 km, atvykimo į įvykio vietą kaimo gyvenamosiose vietovėse – ne didesnis kaip 12 km*“ buvo atlikta Birštono savivaldybės priešgaisrinių pajėgų išdėstymo analizė, kuri parodė, kad priešgaisrinių gelbėjimo pajėgų (gaisrinių komandų) tinklas padengia visas pagrindines urbanizuotas teritorijas, todėl priimamas sprendimas, kad priešgaisrinių gelbėjimo pajėgų (gaisrinių komandų) tinklas yra optimalus.
Vadovaujantis aukščiau išvardintomis normomis, bendrojo plano sprendiniuose numatoma, kad žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentuose turi būti nagrinėjama:

- Vandentiekio tinklų ir statinių, skirtų gaisrams gesinti, išdėstymas;
- Susisiekimo sistemų, gaisrų gesinimo ir gelbėjimo automobiliams privažiuoti prie statinių, išdėstymas;
- Gaisro plitimo į gretimus statinius ribojimas.

Be šių Normų būtina vadovautis Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymo įgyvendinamųjų ir kitų teisės aktų reikalavimais, taikomais rengiamiems teritorijų planavimo dokumentams. Rengiant teritorijų planavimo dokumentus ir nedarant poveikio šių Normų taikymui, turi būti laikomasi saugių atstumų tarp pavojingųjų objektų, kuriems taikomi Pramoninių avarijų prevencijos, likvidavimo ir tyrimo nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. rugpjūčio 17 d. nutarimu Nr. 966 (su vėlesniais pakeitimais), taip pat nuo šių objektų iki planuojamose teritorijose numatomų statinių.

8. NEKILNOJAMASIS KULTŪROS PAVELDAS

Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos tikslas ir uždaviniai grindžiami darnios plėtros nuostata: nekilnojamojo kultūros paveldo išsaugojimas yra neatsiejama Birštono miesto (kurorto) teritorijos plėtros dalis. Kultūros paveldo išsaugojimas vertintinas kaip svarbi paskata ekonominei plėtrai. Siektinas vertingiausių kultūros paveldo objektų išsaugojimas, skatinant jų naudojimą visuomenės reikmėms.

Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos tikslas: užtikrinti Birštono miesto (kurorto) teritorijoje esančio nekilnojamojo kultūros paveldo išsaugojimą, išryškinant jo vertingąsias savybes bei pritaikant lankymui ir naudojimui.

Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos uždaviniai: nustatyti nekilnojamojo kultūros paveldo išsaugojimo principus ir priemones; nustatyti nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos prioritetus; nustatyti vietinio reikšmingumo lygmens nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos ir veiklos plėtojimo jo teritorijose ir apsaugos zonose reikalavimus.

Nekilnojamojo kultūros paveldo vertybės ir jų sklaida Birštono miesto teritorijoje

Birštono kurorto teritorijoje gausu kultūros paveldo objektų. Seniausias jų – Birštono piliakalnis su gyvenviete (u. o. k. 22963) – valstybės saugomas nacionalinės reikšmės nekilnojamojo kultūros paveldo objektas. Ant Birštono piliakalnio stovėjo medinė pilis (paminėta 1382 m.), LDK gyvavimo pradžioje atlikusi svarbią gynybinę funkciją.

Kurorto paveldo branduolį formuoja Birštono sanatorijos pastatų kompleksas (u. o. k. 30781) – kurhauzas, administracija ir paviljonas, purvo gydyklų ir vonių rūmų pastatai Nemuno pakrantėje (vertingųjų savybių požymių turintys objektai), Vytauto parkas su biuvete (u. o. k. 33561) ir buv. senųjų mineralinių šaltinių vietos Druskupio upelio slėnyje (vietovės vertingoji savybė). Birštono kurortui būdingas užstatymas profesionaliosios stilinės architektūros specifinės tipologijos pastatais.

Birštono miesto istorinėje dalyje išliko XVIII a. pab. - XIX a. pr. susiformavęs pagrindinių gatvių tinklas su aikšte gatvių susikirtime, istorinio užstatymo fragmentai, senosios Birštono kapinės Š pakraštyje (vertingųjų savybių požymių turintis ir savivaldybės saugomas objektas). Aikštės centre pastatytas 1918 m. vasario 16 d. Lietuvos Nepriklausomybės akto signataro, visuomenės veikėjo Jono Basanavičiaus paminklas (u. o. k. 8616). Birštono istorinio miestelio architektūrinis akcentas – raudonų plytų mūro vienabokštė Šv. Antano Paduviečio neogotikinė bažnyčia (vertingųjų savybių požymių turintis ir savivaldybės saugomas objektas). Svarbūs urbanistinės struktūros elementai – mediniai gyvenamieji namai, statyti pagal vietinės statybos tradicijas bei eklektiško stiliaus mediniai vasarnamiai ir vilos, statyti vietinės liaudiškos tradicijos bei šveicariško stiliaus įtakoje. Architektūros formomis ir puošnumu išskirtinas klebonijos pastatas (vertingųjų savybių požymių turintis objektas), pastatas Vytauto g. 9 (u. o. k. 36669).

Birštono kurorto teritorijoje esantys nekilnojamojo kultūros paveldo objektai susikoncentravę Birštono miesto istorinėje dalyje (u. o. k. 4072) ir LR Vyriausybės patvirtinto Nemuno kilpų regioninio parko urbanistiniame draustinyje (Nemuno kilpų regioninio parko planavimo schema, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. kovo 17 d. nutarimu Nr. 244, Žin., 1997, Nr. 26-602; 2005, Nr. 150-

5473). Už istorinės miesto dalies ribų išsidėstę keli savivaldybės inicijuoti saugoti vasarnamiai, Atminties takas (Stalinizmo aukoms atminti) Alksniakiemio miško parke bei KVR registruoti objektai: dekoratyvinė skulptūra "Mergaitė su dūdelėm" (u. o. k. 15339) ir Birštono kultūros centro pastato priklausinys – vitražas „Lietuva" (u. o. k. 15340).

Birštono miesto teritorijoje nuolat vykdoma kultūros paveldo objektų tvarkyba. Daugumos kultūros paveldo objektų būklė patenkinama, išskyrus medinius kultūros paveldo statinius, kurių didelė dalis toliau nyksta arba yra netinkamai prižiūrimi, remontuojami, rekonstruojami. Birštono istoriniam kurortui būdingų medinių pastatų – vasarnamių – tipas sparčiai nyksta.

Nekilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos prioritetai

Išskirtinis vaidmuo išsaugant vertingąsias istorinio kraštovaizdžio savybes tenka teritoriniams kultūros vertybių sankaupos arealams – Birštono miesto istorinei daliai ir Nemajūnų kraštovaizdžio draustiniui, todėl tikslinga prioritetą teikti šiose teritorijose esančių kultūros paveldo objektų apsaugai, tvarkybai bei pritaikymui lankyti.

Dauguma profesionaliosios stilinės architektūros paveldo objektų (sakralinių ir istorinių Birštono kurorto statinių) yra susikoncentravę Birštono miesto istorinėje dalyje (u. o. k. 4072). Miesto istorinės dalies ir čia esančių nekilnojamųjų kultūros paveldo objektų bei kitų vertingųjų savybių apsaugai tikslinga parengti nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialiojo teritorijų planavimo dokumentą – tvarkymo planą.

Ypatingas dėmesys skirtinas archeologinio paveldo apsaugai ir priežiūrai.

Ypatingas dėmesys skirtinas medinių etninės architektūros statinių ir vasarnamių apsaugai ir tvarkybai. Šio tipo statiniai sparčiai nyksta, yra netinkamai tvarkomi, perstatomi, o tai neigiamai veikia kraštovaizdžio savitumą ir vietovės tapatumą.

Ypatingas dėmesys skirtinas istoriškai susiklosčiusių kultūrinio kraštovaizdžio erdvinių struktūrų (istorinio valakinio kraštovaizdžio planinės-erdvinės struktūros bei dvarų sodybų fragmentų) išlikimui kaimiškajame kraštovaizdyje.

Nekilnojamųjų kultūros vertybių paveldosaugos principai

Vadovaujantis LR Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo (Žin., 2004, Nr. 153-5571) 4 str. 2 p. nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos reglamentavimas nustatomas vadovaujantis šiais apsaugos tikslais:

- mokslinio pažinimo – išsaugoti archeologinius ir kitus unikalius istorinių duomenų, kuriuos galima perimti atliekant saugomo objekto ar vietovės mokslinius tyrimus, šaltinius;
- viešojo pažinimo ir naudojimo – sudaryti sąlygas dabarties ir ateities kartoms nekilnojamąjį kultūros paveldą pažinti, lankyti ir juo naudotis;
- viešosios pagarbos – apsaugoti memorialinius ir sakralinius objektus, mirusiųjų ar žuvusiųjų palaidojimo ir atminimo vietas (karių, sukilėlių, pasipriešinimo okupantams dalyvių ir kitas neveikiančias kapines ar pavienius kapus).

Saugomiems objektams ir jų teritorijoms numatomi šie saugojimo režimai:

- archeologinio paveldo objektams ir teritorijoms, laidojimo vietoms - rezervinis ir autentiškos paskirties;
- dvarų sodyboms – autentiškos paskirties ir tausojamojo naudojimo režimai; galimos atkūrimo, pritaikymo kryptys atsižvelgiant į sodybos išlikimo laipsnį, struktūrą, pastatus, aplinką;
- statiniams, jų priklausiniams ir kompleksams – autentiškos paskirties, tausojamojo naudojimo režimai; galimas dalinis atkūrimas, pritaikymas.

Kultūros paveldo objektams, esantiems Nemuno kilpų regioniniame parke, priežiūros, tvarkymo ir naudojimo sąlygas taip pat nustato šio parko planavimo schema (LR Vyriausybės 2015 m. vasario 18 d. nutarimas Nr. 186) bei šio parko apsaugos reglamentas (Žin. 2002, Nr. 86-3722).

Kultūros paveldo objektai, jų teritorijos ir apsaugos zonos tvarkomi ir veikla juose plėtojama pagal paveldosaugos reikalavimus, nustatytus individualiuose apsaugos reglamentuose, parengtuose ir patvirtintuose Kultūros ministro nustatyta tvarka. Kol nėra parengtų ir patvirtintų saugomų objektų individualių apsaugos reglamentų, objektų tvarkymas ir veikla juose plėtojama pagal Vyriausybės patvirtintus kultūros paveldo objektų tipinius apsaugos reglamentus.

Kultūros paveldo vietovėms ir jų apsaugos zonoms nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos ir veiklos plėtojimo paveldosaugos reikalavimai bei tvarkybos priemonės nustatomi parengus nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialiojo teritorijų planavimo dokumentus – tvarkymo planus. Tvarkymo planai kultūros ministro ir aplinkos ministro nustatyta tvarka gali būti rengiami ir kompleksiniams kultūros paveldo objektams.

Kultūros vertybių sankaupos arealai tvarkytini išryškinant dominuojančių kultūros paveldo objektų sąveiką su kitais kultūros paveldo objektais ir vertinga gamtine aplinka. Siekiant išsaugoti Birštono savivaldybės istorinio kraštovaizdžio kultūrinę vertę tikslinga nustatytiems kultūros vertybių sankaupos arealams parengti specialiuosius planus.

Siūloma skatinti išlikusių autentiškų, etnine kultūrine verte pasižyminčių bei vertingame kultūriniame kraštovaizdyje įsikūrusių kaimo gyvenviečių ir pavienių sodybų pritaikymą kasdieniam naudojimui, kaimo turizmui ir rekreacijai, nepriklausomai ar šios sodybos įtrauktos į LR Kultūros vertybių registrą. Siūloma numatyti mokesčių lengvatas ir kitas skatinimo priemones.

Siektinas kultūros paveldo objektų išsaugojimas ir tvarkyba, skatinant jų naudojimą visuomenės reikmėms. Svarbi kultūros paveldo objektų sąveika su vertinga gamtine aplinka ir nematerialaus kultūros paveldo integralumo plėtojimas.

Tikslinga svarbiausių kultūros paveldo objektų tvarkybai kooperuoti savivaldybės biudžeto, nacionalinio (regioninio parko) biudžeto, ES paramos ir privačias lėšas.

Tikslinga numatyti tvarkybos darbų, atliekamų privačiuose objektuose, prieinamuose visuomenei, sąnaudų kompensavimo mechanizmą, ir siekti jį įgyvendinti remiant Savivaldybei.

Tikslinga parengti specialias programas, skirtas tradicinės medžio statybos ir kitų amatų bei verslų, susijusių su kultūros paveldo objektų atgaivinimu, plėtotei.

Tikslinga skatinti vietos bendruomenes aktyviai dalyvauti kultūros paveldo apsaugoje: teikti svarbius joms objektus įtraukti į LR Nekilnojamųjų kultūros vertybių registrą, dalyvauti rengiant ir įgyvendinant kultūros vertybių apsaugos projektus ir programas.

Bendrojo plano kultūros paveldo apsaugos sprendinių įgyvendinimo stebėsena (monitoringas) turi būti vykdoma pagal Nekilnojamojo kultūros paveldo stebėsenos taisykles (Žin., 2005, Nr.86-3242). Stebėsenos rezultatai – stebėjimo ir fiksavimo duomenys, vertingąsias savybes naikinančių ar žalojančių poveikių vertinimas, apibendrinimas ir prognozavimas, turi būti teikiami už kultūros paveldo vertybių apsaugą ir teritorijų planavimą atsakingoms institucijoms.

Nustačius, jog Birštono miesto (kurorto) teritorijoje yra daugiau objektų, svarbių vietos kultūros paveldo savitumo aspektu, savivaldybė turi priimti sprendimus inicijuoti jų skelbimą saugomais.

GRAFINĖ DALIS

PRIEDAS. Į Birštono kurorto bendrojo plano korektūros keitimo sprendinius integruojamos „Birštono miesto centrinės dalies architektūrinės – erdvinės kompozicijos specialiuoju planu“ parengtos vizualizacijos

Eil. Nr.	Brėžinio žymuo, brėžinio pavadinimas
1.	PV-01.1. J. BASANAVIČIAUS, DRISKUPIO, NEMUNO GATVIŲ ATKARPŲ IŠKLOTINĖS
2.	PV-01.2. J. BASANAVIČIAUS AIKŠTĖS, BIRUTĖS, NEMUNO GATVIŲ ATKAPRŲ IŠKLOTINĖS
3.	PV-01.3. S. DARIAUS IR S. GIRĖNO GATVĖS IŠKLOTINĖS
4.	PV01.4. DRUSKUPIO G., VILNIAUS G., B. SRUOGOS G., ATKAPRŲ IŠKLOTINĖS
5.	PV-01.5. MUZIEJAUS GATVĖS ATKARPOS IŠKLOTINĖS
6.	PV-01.6. KĘSTUČIO GATVĖS ATKARPOS IŠKLOTINĖS
7.	PV-01.7. JAUNIMO GATVĖS ATKARPOS IŠKLOTINĖS
8.	PV-02. JAUNIMO G., LELIJŲ G., VIENBUČIŲ GYVENAMŲJŲ NAMŲ KVARTALAS
9.	PV-03. JAUNIMO G., LELIJŲ G., VIENBUČIŲ GYVENAMŲJŲ NAMŲ KVARTALAS
10.	PV-04. JAUNIMO G., LELIJŲ G., DAUGIABUČIŲ GYVENAMŲJŲ NAMŲ KVARTALAS
11.	PV-05. DAUGIABUČIŲ GYVENAMŲJŲ PASTATŲ ARCHITEKTŪRINĖS VIZIJOS (MEDŽIAGIŠKUMAS)
12.	PV-06. DAUGIABUČIŲ GYVENAMŲJŲ PASTATŲ ARCHITEKTŪRINĖ VIZIJA (ZONA 1 IR 1.1)
13.	PV-07. DAUGIABUČIŲ GYVENAMŲJŲ PASTATŲ ARCHITEKTŪRINĖ VIZIJA (ZONA 2)
14.	PV-08. DAUGIABUČIŲ GYVENAMŲJŲ PASTATŲ ARCHITEKTŪRINĖ VIZIJA (ZONA 3)
15.	PV-09. MUZIEJAUS G. 5, MUZIEJAUS G. 7
16.	PV-10. MUZIEJAUS G. 2, MUZIEJAUS G. 4
17.	PV-10.1. MUZIEJAUS G. 2, MUZIEJAUS G. 4
18.	PV-11. S. DARIAUS IR S. GIRĖNO G. 14, JAUNIMO G. 1
19.	PV-12. BASANAVIČIAUS AIKŠTĖ
20.	PV-12.1. BASANAVIČIAUS AIKŠTĖ
21.	PV-13. BASANAVIČIAUS AIKŠTĖ
22.	PV-14. DRUSKUPIO REKREACIJOS - PRAMOGŲ CENTRAS (PRIENŲ G. JAUNIMO G.)
23.	PV-15. DRUSKUPIO REKREACIJOS - PRAMOGŲ CENTRAS (PRIENŲ G. JAUNIMO G.)
24.	PV-16. DRUSKUPIO REKREACIJOS - PRAMOGŲ CENTRAS (PRIENŲ G.)
25.	PV-17. REKREACINIAI PĖSČIŲJŲ TAKAI SU MAŽOSIOMIS ARCHITEKTŪROS FORMOMIS
26.	PV-18. DRUSKUPIO REKREACIJOS - PRAMOGŲ ZONA. PROJEKTUOJAMAS TILTAS
27.	PV-19. DRUSKUPIO REKREACIJOS - PRAMOGŲ ZONA (Karalienės Barboros al. prie Nemuno pakrantės)
28.	PV-20. LYNŲ KELIAS PER NEMUNĄ

GYVENAMŲJŲ NAMŲ REKOMENDUOJAMA RENOVACIJA ĮŠLAIKANT ISTORINĖS ZONOS CHARAKTERĮ (FIZĖLIŲ, SILUETĄ). ESAMĄ PASTATO TIPĄ IR KUOTINGUMĄ (SK) NEPAŽEIDŽIANT URBANISTINIO DRAUSTINIO APRIBOJIMO IR MALDUMO REŽIMO. ATSKIRO PASTATO TŪRIO PER STAMBIUS IR NEDALI BŪTI DOMINUOJANTIS ESAMAS AUKŠTIS IKI 13M.
ESAMAS J.BASANAVIČIAUS A. PASTATŲ AUKŠTIS - IKI 12 M. REKOMENDUOJAMAS J.BASANAVIČIAUS A. PASTATŲ AUKŠTIS IKI 9M
1.
J. BASANAVIČIAUS AIKŠTĖS IŠKILTINĖ. PIETINĖ PUSĖ
2.
DRUSKUPIO G.
DRUSKUPIO GATVĖS ATKARPOS IŠKILTINĖ. PIETINĖ PUSĖ
3.
BIRUTĖS G.
+12.50
+9.50
+6.50
+3.50
+0.50
pastolių lygis
ŽR: PV-13
SIŪLOMA NAUJO STATINIO ARCHITEKTŪRINĖ VIZIJA
ŽR: PV-13
ESAMA SITUACIJA
ŠIAIS PASIŪLYMAIS KAIP PR. KUROŠINIŲ MEDŽIŲ 1A, SU MANGARDA PASTATŲ TIPŲ TVARKYMAS DARBAI NESPRENDŽIAMI. NORINT ATLIKTI ŠIŲ PASTATŲ TVARKYMOS DARBUS - BŪTINA PARENGTI ATSKIRĄ RINUS ĮSITVARKOS PROJEKTĄ, KURIAME NUMATYTI VISŲ ALTERTĖKŲ ŠALIŲ PI.AJ ELEMENTŲ ĮŠMAUSUMĄ.
ESAMA SITUACIJA
ESAMAS J.BASANAVIČIAUS A. PASTATŲ AUKŠTIS - IKI 12 M. REKOMENDUOJAMAS J.BASANAVIČIAUS A. PASTATŲ AUKŠTIS - IKI 9 M.
J. BASANAVIČIAUS AIKŠTĖS IŠKILTINĖ. ŠIAURINĖ PUSĖ
4.
5.
6.
NEMUNO GATVĖS ATKARPOS IŠKILTINĖ. ŠIAURINĖ PUSĖ
+12.50
+9.50
+6.50
+3.50
+0.50
DAIVAUS IR GIRĖNO G.
VYTAUTO G.
TILŽĖS G.
4.
ESAMA SITUACIJA
ŽR: PV-13
5.
ESAMA SITUACIJA
6.
ESAMA SITUACIJA
"NEMUNAS" parengta bazės situacijos sk.
ŽR: PV-13
- REKOMENDUOJAMA RESPEKTUOTI BUVUSIŲ KETURAMPĖS AIKŠTĖS RIBĄ. PRITAIKANT AIKŠTĖ NAUJOMIS REIKMĖMS RESPEKTUOTI BUVUSIOS AIKŠTĖS PLANĄ, GABARITUS, KADANGI NEI ISTORINIŲ ARCHYVINIŲ, NEI NATŪRINIŲ DUOMENŲ APIE BUVUSIŲ AIKŠTĖS DANGOS TIPĄ NERASTA (TVARKANT AIKŠTĘ PAGAL DARBUS IKI GIRĖNO GATVĖS IR J.BASANAVIČIAUS AIKŠTĖS BIRŽTONĖ SUTVARKYMO TECHNINĮ PROJEKTĄ, NAUJA DANGA BUVO DĖTA ĮBANGIOS ISTORINĖS DANGOS LYGIO TOSTE. SIŪLOMA NAUDOTI ŠIUOLAIKINIAS TECHNOLOGIJAS IR PRIEMONES NAUJAI DANGAI TAMPANT AIKŠTĖS DANGĄ BŪTINA JĄ ĮŠLAIKYTI ISTORINIAM LYGYJE. PATEIKIAMA AIKŠTĖS VIZIJA YRA REKOMENDACINIO POBŪDŽIO. PARENGTA, ATSKIRA AIKŠTĖS TECHNINĮ PROJEKTĄ BŪTINA DERIATI KULTŪROS PAVELDO DEPARTAMENTE PRIE KULTŪROS MINISTERIJOS.
ESAMA SITUACIJA
PASTABOS:
- BIRŽTONO MIESTO ISTORINĖS DALIES VERTINGOSIOS SAVYBĖS - NEMUNO G. PERSPEKTYVA, PERMETRINIS GATVĖS AKĖSIDAINIAI, XX A. PR. KUROŠINIŲ MEDŽIŲ 1A, SU MANGARDA PASTATŲ TIPAS, J.BASANAVIČIAUS PAMINKLAS (0016).
- PASTATŲ TVARKYMA REKOMENDUOJAMA SPRENDINIAI | MEDŽIAGOS, SPALVOS, TVARKYBINIŲ AR NAUJŲ STATOMŲ PASTATŲ AR JŲ PRIEPASTATŲ TŪRIAS PAREIKIAMI VADOVAUJANTIS NEMUNO KILPŲ REGIONINIO PARKO APSAUGOS REGLAMENTO PAPILDOMAIS REIKALAVIMAIS.
- ŠIAIS PASIŪLYMAIS NEPAŽEIDŽIAMOS BIRŽTONO MIESTO ISTORINĖS DALIES VERTINGOSIOS SAVYBĖS.
- RENGIANT ATSKIRUS STATINIŲ TECHNINIUS PROJEKTUS J.BASANAVIČIAUS, DRUSKUPIO, NEMUNO G. | BŪTINA DERINTI KULTŪROS PAVELDO DEPARTAMENTE PRIE KULTŪROS MINISTERIJOS.
- SAUGOMOSE BIRŽTONO MIESTO ISTORINĖS DALIES GATVIŲ PERSPEKTYVOSE VYKDANT ESAMŲ PASTATŲ TVARKYBOS AR REKONSTRAVIMO DARBUS REKOMENDUOJAMA NEVIRŠYTI ESAMO PASTATŲ AUKŠČIO. VIENBUČIŲ I DVIBUČIŲ GYVENAMŲJŲ NAMŲ AUKŠTIS - GALIMAS IKI VIENO AUKŠTO SU MANSARDA. SE AUKŠTŲSAI KAIP 9 M. AUKŠTIS IKI PASTATŲ KARNIZO - 9,5 M. IKI KRANTO - 9 M. (Birštono miesto istorinės dalies užsienėnės architektūrinis reglamentas', ipat. Birštono savivaldybės tarybos 2008 m. sąpkio 30 d. sprendimu Nr. TS - 104)
- J.BASANAVIČIAUS (DRUSKUPIO), NEMUNO G. LOKALIZUOJA ŽEMĖTI PAGRINDINIAME BRĖŽINYJE.

Atestato Nr.	KELPROJEKTAS			
A 1046	PV	O. Petkevičaitė	2013	
1469	PDV	N. Mogenytė	2013	
	Arch.	R. Tamašauskaitė	2013	

Parengtas vaprastuotas: BIRŠTONO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOS DIREKTORIUS	PV01.1

Laida	0
Lapas	1
Lapų	1

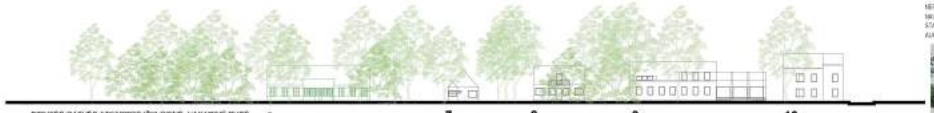
J.BIRŠTONO KURORTO BENDROJO PLANO SPRENDINIŲ KOREKTŪROS KOTIMA INTEGRUOJAMOS „BIRŠTONO MIESTO CENTRINĖS DALIES ARCHITEKTŪRINĖS – ERDVINĖS KOMPOZICIJOS SPECIALIOJOJI PLANAS" PARENGTOS VIZUALIZACIJOS.
J.BASANAVIČIAUS AIKŠTĖS, DRUSKUPIO, NEMUNO GATVIŲ ATKARPŲ IŠKILTINĖS.

ESAMAS BIRUTĖS G. PASTATŲ AUKŠTIS - 10,8 M

IŠSKYRUS PASTATĄ BIRUTĖS G. 91, J. BASANAVIČIAUS A. SANKRYŽOJE - 11 M

BIRUTĖS GATVĖS ATKARPOS IŠKLOTINĖ. RYTINĖ PUSĖ

BIRUTĖS GATVĖS ATKARPOS IŠKLOTINĖ. VAKARINĖ PUSĖ

ŠIAS PASTOMAS XXA PR. KURORTINIŲ MEDINIŲ 1A. SU MANSARDA PASTATŲ TIPŲ TVARKYBOS DARBAI NEGALIMI. NORINT ATLIKTI ŠIŲ PASTATŲ TVARKYBOS DARBUS - BŪTINA PARENGTI ATSKIRĄ, PAGEIDOTINAI OB- PROJEKTĄ, KURIAME NUMATYTI VISŲ AUKŠTINIŲ DALIŲ IR JŲ ELEMENTŲ IŠSAUGOJIMĄ.

žiūr. PV-13

ESAMAS NEMUNO G. PASTATŲ AUKŠTIS - 9,6 M

ESAMA PREKYBOS KIOSKO - MOKYKLVIRTĖS ARCHITEKTŪRINĖS IŠRAIŠKOS, TIKSLAI REKOMENDUOJAMAS ŠIO STATINIO ĮVERTINIMAS

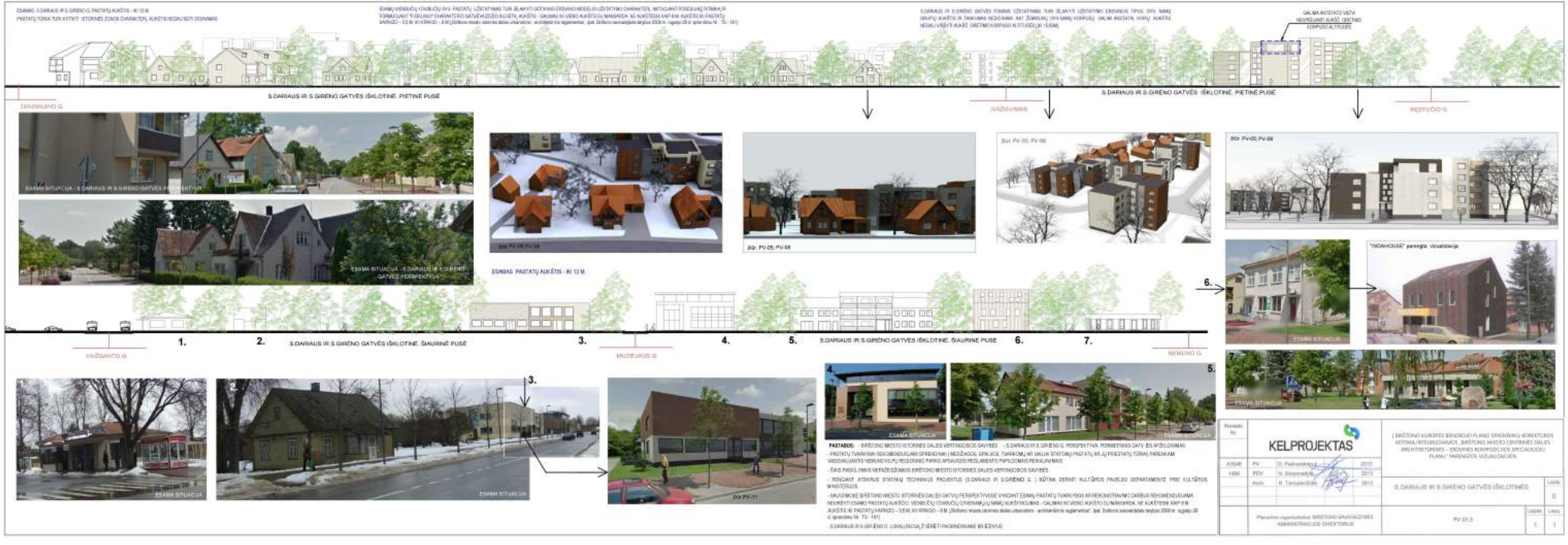

ĮVERTINIMUI, KAIP REKOMENDUOJAMI RENKANTI ŠLAIKANT ISTORINĖS ZONOS CHARAKTERĮ, PJŪKLIŲ SUSISTĖ ESAMA PASTATO TIPĄ IR KUOŠTINGUMĄ, DAL NEPAŽEIDŽIANT URBANISTINIO DRAUGYNIO APSAUGOS IR NAUDOJIMO REŽIMŲ ESAMO PASTATO TŪRIO PER STAMKUS IR NEIGIAI IŠSTI DIDINIMUS (REKOMENDUOJAMAS AUKŠTIS 9,0 M)

PASTABOS:

- BIRŠTONO MIESTO ISTORINĖS DALIES VERTINGOSIOS SAVYBĖS - NEMUNO G., BIRUTĖS G. PERSPEKTYVA, PERIMETRINIS GATVĖS APŽĖLDINIMAS, XX A PR. KURORTINIŲ MEDINIŲ 1A. SU MANSARDA PASTATŲ TIPAS.
- PASTATŲ TVARKYBAI REKOMENDUOJAMI SPRENDINIAI (MEDŽIAGOS, SPALVOS, TVARKOMŲ AR NAUJAI STATOMŲ PASTATŲ AR JŲ PRIESTATŲ TŪRIAI) PARENGIAMI VADOVAUJANTIS NEMUNO KILPŲ REGIONINIO PARKO APSAUGOS REGLAMENTO PAPILDOMAIS REIKALAVIMAIS.
- ŠIAIS PAGRĮ, YANAS NEPAŽEIDŽIANIOS BIRŠTONO MIESTO ISTORINĖS DALIES VERTINGOSIOS SAVYBĖS.
- RENGIANT ATSKIRUS STATINIŲ TECHNINIUS PROJEKTUS (J. BASANAVIČIAUS AKŠTĖS, NEMUNO G., BIRUTĖS G.) BŪTINA DERINTI KULTŪROS PAVELDO DEPARTAMENTE PRIE KULTŪROS MINISTERIJOS.
- SAUGOMOSE BIRŠTONO MIESTO ISTORINĖS DALIES GATVIŲ PERSPEKTYVOSE VYKDANT ESAMŲ PASTATŲ TVARKYBOS AR REKONSTRUKCINIUS DARBUS REKOMENDUOJAMA NEARDYTI ESAMO PASTATŲ KUKŠČIO. VIENBUČIŲ (VIENBUČIŲ GYVENAMŲJŲ NAMŲ) KUKŠČIO - GALIMAS IKI VIENO AUKŠTO SU MANSARDA, NE AUKŠTESNIS KAP 9 M. KUKŠTAS IKI PASTATŲ KARNIZO – 3,5 M, IR KRANTO – 8 M. (Lietuvos miesto istorinės dalies ulbendrinimo - atnaujinimo reglamentas", ipat. Birštono savivaldybės tarybos 2008 m. rugsėjo 29 d. sprendimu Nr. TS - 151)
- J.BASANAVIČIAUS AKŠTĖS, NEMUNO G., BIRUTĖS G. LOKALIZUOJAMOJE PAGRINDINIAME BRĖŽINYJE.

Atnaujinto fa	KELPROJEKTAS			I BIRŠTONO KURORTO BENDROJO PLANO SPRENDINIŲ KOREKTŪROS KEITIMA INTEGRUOJANČIOS BIRŠTONO MIESTO CENTRINĖS DALIES ARCHITEKTŪRINĖS – ERDVINĖS KOMPOZICINĖS SPECIALIOJO PLANUI" PARENGTOS VIZUALIZACIJOS	
A 1048	PV	D. Pachranienė	2015		
1468	PDV	N. Stasionienė	2015		
	Arch.	R. Tamulevičius	2015	J. BASANAVIČIAUS AKŠTĖS, BIRUTĖS, NEMUNO GATVIŲ ATKARPŲ IŠKLOTINĖS	Lapas 0
	Planavimo organizatoriaus BIRŠTONO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOS DIREKTORIUS			PV-51.2	Lapai 1 / Lapų 1

S.DARIAUS IR S.GIRĖNO GATVĖS IŠKLOTINĖ. PIETINĖ PUSĖ
S.DARIAUS IR S.GIRĖNO GATVĖS IŠKLOTINĖ. PIETINĖ PUSĖ
KRUSKALIO G.
IVAŽIAVIMAS
KESTUČIO G.
ESAMA SITUACIJA - S.DARIAUS IR S.GIRĖNO GATVĖS PERSPEKTYVA
ESAMA SITUACIJA - S.DARIAUS IR S.GIRĖNO GATVĖS PERSPEKTYVA
ESAMAS PASTATŲ AUKŠTIS - IKI 12 M.
S.DARIAUS IR S.GIRĖNO GATVĖS IŠKLOTINĖ. ŠIAURINĖ PUSĖ
S.DARIAUS IR S.GIRĖNO GATVĖS IŠKLOTINĖ. ŠIAURINĖ PUSĖ
VAIŽGANTO G.
MUZIEJAUS G.
NĖMUNO G.
1.
2.
3.
4.
5.
6.
7.
ESAMA SITUACIJA
ESAMA SITUACIJA
ESAMA SITUACIJA
ESAMA SITUACIJA
ESAMA SITUACIJA
"HOMHOUSE" perengra vizualizacija
PASTABOS:
KELPROJEKTAS
S.DARIAUS IR S.GIRĖNO GATVĖS IŠKLOTINĖS
PV.01.5

žiūr. PV-05; PV-07

ESAMAS S.BRUOGOS, DRUSKUPIO IR VINIAUS G. PASTATŲ AUKŠTIS - IKI 15.50 M.
REKOMENDUOJAMI TAŠKINIAI ANTSTATAI NEVIRŠIJANT ESAMO PASTATŲ AUKŠČIO.

S.BRUOGOS GATVĖS ATKARPOS ĮSKLOTINĖ, ŠIAURINĖ PUSĖ

PASTABOS:

- S.BRUOGOS G., DRUSKUPIO G., VILNIAUS G. KREPATINKA (BIRŠTONO MIESTO ISTORINĖ DALĮ)
- S.BRUOGOS, DRUSKUPIO, VILNIAUS GATVĖSE REKOMENDUOJAMA DAUGIABUČIŲ GYVENAMŲJŲ NAMŲ RENOVACIJA, SIŪLOMAS UŽSTATYMO ERDVINIUS TIPAS , GYV. NAMŲ GRUPĖ AUKŠTINGUMAS IR TARPUSAVIO NEDIDŽIAMAS ANT ŽEMAUSIŲ GYV.NAMŲ KORPUSŲ GALINIŲ ANTSTATAI KURIŲ AUKŠTIS NEGALI VIRŠYTI AUKŠČ. GRETIMO KORPUSO ALTIZĖDĖS.
- PASTATŲ TVARKYBAI REKOMENDUOJAMI SPRENDINIAI (MEDŽIAGOS, SPALVOS, TAMPRUMĄ, ANT. NAUJAI STATOMŲ PASTATŲ AR JŲ PRISTATŲ TERAS ,PAREIKIAMI VADOVAUJANTIS ŠIEMS KILIŲ REGIONINIO PARKO APSAUGOS REGLAMENTO PAPLDOMAIS REIKALAVIMAIS.
- S.BRUOGOS G., DRUSKUPIO G. VILNIAUS G. LOKALIZACIJA ŽEMĖTI PAGRINDINIAME BRĖŽINYJE

DRUSKUPIO GATVĖS ATKARPOS ĮSKLOTINĖ, ŠIAURINĖ PUSĖ

VILNIAUS G. ATKARPOS ĮSKLOTINĖ, PIETINĖ PUSĖ

DANUTĖ PADVARSKIENĖ

Aiškinamo lyr.	KELPROJEKTAS			BIRŠTONO KURORTO BENDROJO PLANO SPRENDINIŲ KOREKTŪROS KOTVINA INTEGRUOJAMOS „BIRŠTONO MIESTO CENTRINĖS DALIES ARCHITEKTŪRINĖS – ERDVINĖS KOMPOZICIJOS SPECIALIOJO PLANO“ PARENGTOS VIZUALIZACIJOS
AI 046	PV.	D. Padvarskienė	2013	
1495	PDV.	N. Steponytytė	2013	
	Arch.	R. Tamulevičius	2013	DRUSKUPIO G., VILNIAUS G., S.BRUOGOS G. ATKARPŲ ĮSKLOTINĖS
				Laida 0
	Planavimo organizatorius: BIRŠTONO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOS DIREKTORIUS			PV-01.4
				Lapas 1 / Lapų 1

PASTABOS:

- BIRŠTONO MIESTO ISTORINĖS DALIES VERTINGOJI SAVYBĖ - MUZIEJAUS G. PERSPEKTYVA, PERIMETRINIS GATVĖS APŽĖLDINIMAS. XX A. PR. KURORTINIŲ MEDINIŲ 1A. SU MANSARDA PASTATŲ TIPAS
- PASTATŲ TVARKYMAI REKOMENDUOJAMI ĮGYVENDINTI LAIKOTARPIUI, SPALIOS, TVARKYMŲ AR MAJOR STATOMŲ PASTATŲ AR JŲ PRIESTATŲ TŪRIUI PARENKANT UNIKALIUOSIUS MINĖTUS KLPV REGIONINIO PARKO APSAUGOS REGLAMENTO PAPILDOMAS REIKALAVIMAS
- ŠIAIS PAGRINDINIAIS NEPAŽEIDŽIANT BIRŠTONO MIESTO ISTORINĖS DALIES VERTINGOSIOS SAVYBĖS
- RENGIANT ATSKIRUS STATINIŲ TECHNINIUS PROJEKTUS (MUZIEJAUS G.) BŪTINA DERINTI KULTŪROS PAVELDO DEPARTAMENTO PRIE KULTŪROS MINISTERIJOS
- SKLOSIMOSE BIRŠTONO MIESTO ISTORINĖS DALIES GATVIŲ PERSPEKTYVOSE VYKDANT ESAMŲ PASTATŲ TVARKYBOS AR REKONSTRAVIMO DARBUS REKOMENDUOJAMA NEVIRŠYTI ESAMO PASTATŲ AUKŠČIO VIENBUČIŲ (VIENŲČIŲ GYVENAMŲJŲ NAMŲ) AUKŠTIS - GALIMAS IKI VIENO AUKŠTO SU MANSARDA, IKI AUKŠTESNIS KNIF 8 M. AUKŠTIS IKI PASTATŲ KARNIZO – 9,5 M, IKI KRANTO – 8 M (Birštono miesto istorinės dalies urbanistinio - architektūrinio reglamento", tpat. Birštono savivaldybės tarybos 2008 m. sugsėjo 26 d. sprendimu Nr. TS - 194)
- MUZIEJAUS G. LOKALIZUOJA ŽEMĖTI PAGRINDINIAI BRĖŽINIAI

Atsiradi Nr.	KELPROJEKTAS		BIRŠTONO KURORTO BENDROJO PLANO SPRENDINIŲ KOREKTŪROS KOTVMA INTEGUOJAMOJO „BIRŠTONO MIESTO CENTRINĖS DALIES ARCHITEKTŪRINĖS – ERDVINĖS KOMPOZICIJOS SPECIALIOJO PLANO" PARENGTOS VIZUALIZACIJOS
ATGMI	PV	D. Padvarskienė	2013
1488	POV	N. Stepanskytė	2013
	Arch.	R. Tamulevičius	2013
			MUZIEJAUS GATVĖS ATKARPOS IŠKLOTINĖS
	Planavimo organizatorius: BIRŠTONO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOS DIREKTORIUS		PV-01.1

Laida	
0	
Lapas	Lapų
1	1

ESAMAS KĘSTUČIO G. PASTATŲ AUKŠČIO SKAIČIUS - IKI 15.50 M., BET SIŪLOMA NEVIRŠYTI 4A (13.50M) PASTATŲ AUKŠČIO
GALIMA ATITSTATO VIETA ANT ŽEMAUSIŲ GYVNAMŲJŲ KORPUSŲ NEVIRŠIJANT AUKŠČIO GRETIMO KORPUSO ALTITUDĖS
KĘSTUČIO GATVĖS ATKARPOS IŠKLOTINĖ. PIETINĖ PUSĖ
1.
2.
DARIAUS IR GIRĖNO G.
3.
KĘSTUČIO GATVĖS ATKARPOS IŠKLOTINĖ. PIETINĖ PUSĖ
ESAMA SITUACIJA
ESAMA SITUACIJA. G.DARIAUS IR S.GIRĖNO GATVĖS PERSPEKTYVA
PASTABOS:
- KĘSTUČIO G. NEFATEMIA BIRŠTONO MIESTO ISTORINĖ DALI.
- KĘSTUČIO GATVĖJE REKOMENDUOJAMA GIAGIAROLIŲ GYVENAMŲJŲ NAMŲ REKONSTRUKCIJA ISLAIKANT UŽSTATYMO ERDVINIUS TIPUS. GYV. NAMŲ GRUPIŲ AUKŠTINGUMAS IR TARPUSAVIO NUTOLIMAS ANT ŽEMAUSIŲ GYVNAMŲJŲ KORPUSŲ GALUS KNSTATA KURIŲ AUKŠTIS NEGALI VIRŠYTI AUKŠČ. GRETIMO KORPUSO ALTITUDĖS.
- PASTATŲ TVARKYBAI REKOMENDUOJAMI SPRENDIMAI BIRŽIŲGOS SPALIOS TVARKYBOS IR TALKAI STATOMŲ PASTATŲ AR JŲ PRIESTATŲ TORIAI PARENKAMI VADOKLIURITIS NĖMUNO KILPŲ REGIONINIO PARKO APSAUGOS REGLAMENTO PAPILDOMAI NUSTATYTAIS
- KĘSTUČIO G. LOKALIZACIJA ŽIŪRĖTI PAGRINDINIAME BRĖŽINYJE
ESAMAS KĘSTUČIO G. PASTATŲ AUKŠTI 9 - IKI 15.50 M., BET SIŪLOMA NEVIRŠYTI 13.50M PASTATŲ AUKŠČIO
GALIMA TERASOS VIETA
LELIJŲ G.
4.
KĘSTUČIO GATVĖS ATKARPOS IŠKLOTINĖ. ŠIAURINĖ PUSĖ
JALINNIO G.
5.
KĘSTUČIO GATVĖS ATKARPOS IŠKLOTINĖ. ŠIAURINĖ PUSĖ
IVAŽIAVIMAS
KĘSTUČIO GATVĖS ATKARPOS IŠKLOTINĖ. ŠIAURINĖ PUSĖ
6.
CENTRINĖS PARKAS
Žiūr. PV-11
ESAMA SITUACIJA
ESAMA SITUACIJA
Aleksoto Nr.
KELPROJEKTAS
A1546 PV D. Pečiankienė 2013
1456 POV N. Stasonaitytė 2013
Arch. R. Tamulevičius 2013
Planavimo organizatorius BIRŠTONO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOS DIREKTORIUS
(BIRŠTONO KURORTO BENDROJO PLANO SPRENDINIŲ KOREKTŪROS KEITIMA INTEGRUOJAMOS „BIRŠTONO MIESTO CENTRINĖS DALIES ARCHITEKTŪRINĖS – ERDVINĖS KOMPOZICIJOS SPECIALIOJO PLANO" KARKASINIS VIZUALIZACIJOS
KĘSTUČIO GATVĖS ATKARPOS IŠKLOTINĖS
Laida 0
PV-01.6
Lapas 1
Lapų 1

ESAMAS KEŠTUČIO G. PASTATŲ AUKŠTIS - IKI 12.00 M

GALIMA TERASOS VIETA

1. 2. 3. JAUNIMO GATVĖS ATKARPOS IŠKLOTINĖ. PIETINĖ PUSĖ

IVAZAVIMAS

JAUNIMO GATVĖS ATKARPOS IŠKLOTINĖ. PIETINĖ PUSĖ

PASTABOS:

- JAUNIMO G. NEPATENKA Į BIRŠTONO MIESTO ISTORINĘ DALĮ
- BIRŠTONO MIESTO VERTYBĖ - DEKORATYVINĖ ŠKLOTYRA MONUMENTE SU DODELIEM (1939) TURI BŪTI IŠSAUGOMA PILIEKIANT ESAMOJE VIETOJE
- PASTATŲ TVARKYBA/REKONSTRUKCIJAMS SPRENDIMAI (KREŽIAGOS, SPALIOS, TVARROMŲJŲ MEDŽIAGŲ, STATOMŲ PASTATŲ APLINKOS PRISTATYMO TŪRIAS PAPRASTAI VADOVAUJANTIS ESAMU KLIPU/REGIONINIO PARKO APSAUGOS REGLAMENTO PAPILDOMAIS REIKALAVIMAIS

- JAUNIMO GATVĖS PIETINĖ PUSĖ IŠSIDAIRA VIENKLŪDVIENKLŪ, GYVENAMŲJŲ NAMŲ SERIJŲ POSERIŲ RITMO IR UŽSTATYMO KOMPONAVIMO TRADICIJOS KNP VERTINGOJI SAVYBĖ PASTEBIMAS TVARLINIO CHARAKTERIO GATVEKNJŽIO PLANING SUJUSTAS SU SMULKIATORĖS PASTATŲ UŽSTATYMO TIPU JAUNIMO GATVĖJE ESANTYS PASTATAI KNP PAVEIKIAI TORIN NETURI VERTINGOJŲ SAVYBĖŲ, BET TINKAMYS GAMTINEI APLINKAI IR ISTORINIO MIESTO PRISOMS
- JAUNIMO G. LOKALIZACIJA ŽEMĖTI PAGRINDINIAME SREŽINYJE

ESAMAS KEŠTUČIO G. PASTATŲ AUKŠTIS - IKI 12.00 M

DEKORATYVINĖ ŠKLOTYRA MONUMENTE SU DODELIAIS

4. JAUNIMO GATVĖS ATKARPOS IŠKLOTINĖ. ŠIAURINĖ PUSĖ

PUŠYNO G.

5. JAUNIMO GATVĖS ATKARPOS IŠKLOTINĖ. ŠIAURINĖ PUSĖ

6.

NUZAVIMAS

7. JAUNIMO GATVĖS ATKARPOS IŠKLOTINĖ. ŠIAURINĖ PUSĖ

8.

KEŠTUČIO G.

DANUTĖ PADVARSKIENĖ

Atvaizdo Nr.

KELPROJEKTAS

KSM	PV	D. Padvarskienė	2013
1489	PDV	R. Stepanenka	2013
	Arch.	R. Tamulevičius	2013

Planavimo organizatorius: BIRŠTONO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOS DIREKTORIUS

BIRŠTONO KURORTO BENDROJO PLANO SPRENDINIŲ KOREKTŪROS, KOTIMAI INTEGRUOJAMOS, BIRŠTONO MIESTO CENTRINĖS DALIES ARCHITEKTŪRINĖS – ERDVINĖS KOMPOZICIJOS SPECIALIOJOJI PLANU" PARENGTOS VIZUALIZACIJOS		
JAUNIMO GATVĖS ATKARPOS IŠKLOTINĖS		Lapas 0
PV-01.7	Lapas 1	Lapų 1

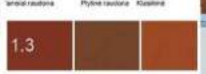

MEDŽIAGIŠKUMAS:

PRIVALOMI REIKALAVIMAI:
STOGO KRAIGO KAMPAS~ 42,50 LAIPSNIAI (derinti prie esamo užstatymo Lelijų g).
PASTATŲ FASADAMS NAUDOTI SPALVAS - RAL 1013,1014,1015 RAL 2000,2009,2010 .

C.1.KERAMINĖS FASADO PLYTELĖS VENTILIUOJAMAM FASADUI (4.)
PIETINI IR ŠIAURINIO FASADŲ APDAILA: MEDINĖS DAILYLENTĖS(3.2)

SUTAPDINTO STOGO IR FASADO DANGOS VARIANTAI:
A.1. ARMUOTO PLUOŠTINIO CEMENTO PLOKŠTELĖS - GALIMI KLOJIMO BŪDAI **(1.1,1.2)** - SPALVŲ VARIANTAI**(1.3).**
2.PIETINIS IR ŠIAURINIS FASADAI - PLUOŠTINIŲ CEMENTO PLOKŠČIŲ APDAILA - FASADINIŲ PLOKŠČIŲ SPALVŲ VARIANTAI **(1.4.)**
3.KONSTRUKTYVAS - KARKASINIAI, LENGVŲ KONSTRUKCIJŲ NAMAI
B.1. KLINKERINIŲ ČERPIŲ DANGA - (3.1,3.2);
2.PIETINIŲ IR ŠIAURINIŲ FASADŲ APDAILA-ŠVIESIŲ KLINKERINIŲ APDAILINIŲ PLYTŲ MŪRAS **(2.1.)**,.TINKAS**(2.2)**;
3.KONSTRUKTYVAS - TRISLUOKSNIS MŪRAS, STOGAS - MEDINĖS LAIKANČIOS KONSTRUCIJOS

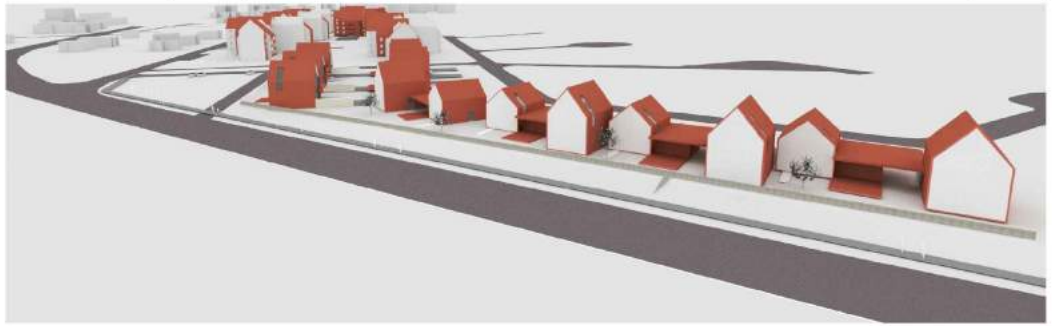
Atestato Nr. 0473	KELPROJEKTAS				I BIRŠTONO KURORTO BENDROJO PLANO SPRENDINIŲ KOREKTŪROS KEITIMĄ INTEGRUOJAMOS „BIRŠTONO MIESTO CENTRINĖS DALIES ARCHITEKTŪRINĖS – ERDVINĖS KOMPOZICIJOS SPECIALIUOJU PLANU" PARENGTOS VIZUALIZACIJOS
A1046	PV	D. Padvarskienė		2013	
	PDV	D. Padvarskienė		2013	
					JAUNIMO G., LELIJŲ G. VIENBUČIŲ GYVENAMŲJŲ NAMŲ KVARTALAS — Laida: O
Etapas: STP	PLANAVIMO ORGANIZATORIUS: BIRŠTONO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRCIJOS DIREKTORIUS				6819-01-STP-KRS. PV-02 — Lapas: 1 — Lapų: 1

Atestato Nr. 0473	KELPROJEKTAS				Į BIRŠTONO KURORTO BENDROJO PLANO SPRENDINIŲ KOREKTŪROS KEITIMĄ INTEGRUOJAMOS „BIRŠTONO MIESTO CENTRINĖS DALIES ARCHITEKTŪRINĖS – ERDVINĖS KOMPOZICIJOS SPECIALIUOJU PLANU" PARENGTOS VIZUALIZACIJOS	
A1046	PV	D. Padvarskienė		2013		
	PDV	D. Padvarskienė		2013		
					JAUNIMO G., LELIJŲ G. VIENBUČIŲ GYVENAMŲJŲ NAMŲ KVARTALAS	Laida O
	PLANAVIMO ORGANIZATORIUS BIRŠTONO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRCIJOS DIREKTORIUS				PV-03	Lapas 1 / Lapų 1

ESAMŲ DAUGIABUČIŲ GYVENAMŲJŲ NAMŲ KVARTALO RENOVAVIMO IR MODERNIZAVIMO (FASADO IR STOGO APDAILOS) VARIANTAI:

A. ARMUOTO PLUOŠTINIO CEMENTO PLOKŠTELĖS (galimi klojimo būdai **(1.1,1.2)**, spalvų variantai **(1.3)**) IR PLUOŠTINIŲ CEMENTO PLOKŠČIŲ APDAILA (fasadinių plokščių spalvų variantai **(1.4.)**).
B. STOGO DANGA - KLINKERINIŲ ČERPIŲ **(1.5,1.6)**. FASADO APDAILA - TAMSIOS KLINKERIO APDAILINĖS PLYTELĖS (derinamos su tamsia klinkerinių čerpių stogo danga) IR ŠVIESIOS KLINKERIO APDAILINĖS PLYTELĖS SU TINKU.
C. KERAMINĖS FASADO PLYTELĖS VENTILIUOJAMAM FASADUI (4.) IR MEDINĖS DAILYLENTĖS **(1.6)**.

- FASADŲ APDAILOS SPRENDINIŲ MEDŽIAGIŠKUMAS PARENKAMAS DERINANT PRIE GRETA PROJEKTUOJAMO VIENBUČIŲ / DVIBUČIŲ GYVENAMŲJŲ NAMŲ KVARTALO. SPRENDINIŲ ĮGYVENDINIMU SIEKIAMA DARNIOS IR HARMONINGOS APLINKAI MIESTO PLĖTROS.

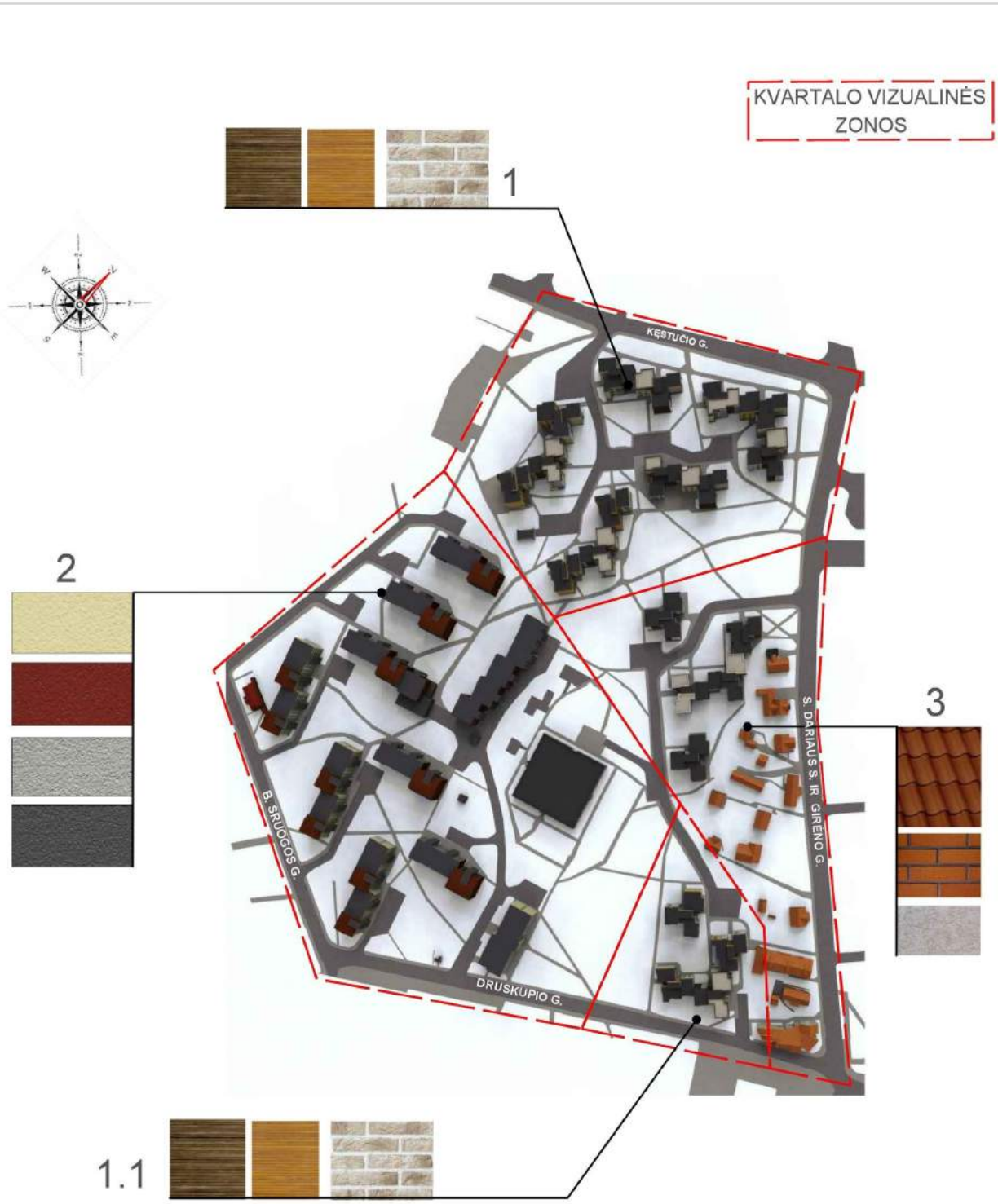
MEDŽIAGIŠKUMAS:

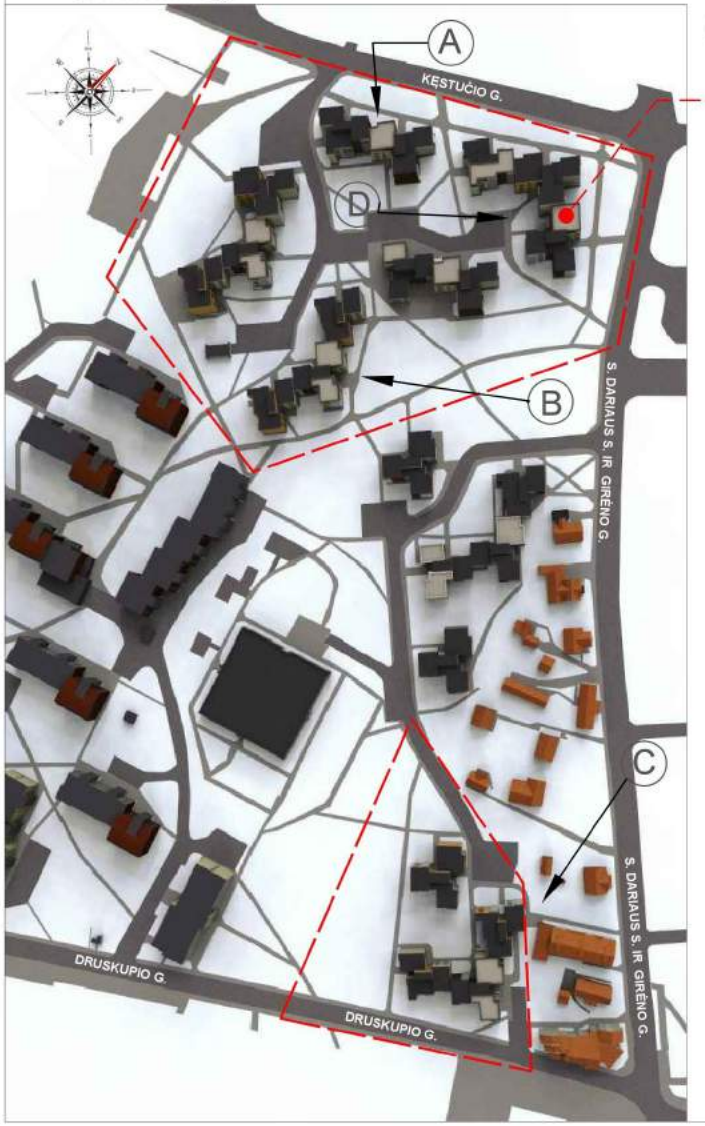
Atestato Nr.	KELPROJEKTAS			Į BIRŠTONO KURORTO BENDROJO PLANO SPRENDINIŲ KOREKTŪROS KEITIMĄ INTEGRUOJAMOS „BIRŠTONO MIESTO CENTRINĖS DALIES ARCHITEKTŪRINĖS – ERDVINĖS KOMPOZICIJOS SPECIALIUOJU PLANU“ PARENGTOS VIZUALIZACIJOS
A1046	PV	D. Padvarskienė	2013	
	Arch.	R. Tamulevičiūtė	2013	
	Planavimo organizatorius: BIRŠTONO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOS DIREKTORIUS			JAUNIMO G., LELIJŲ G. DAUGIABUČIŲ GYVENAMŲJŲ NAMŲ KVARTALAS
				PV-04

Laida	Lapas	Lapų
0	1	1

Atestato Nr.	KELPROJEKTAS				I BIRŠTONO KURORTO BENDROJO PLANO SPRENDINIŲ KOREKTŪROS KEITIMĄ INTEGRUOJAMOS „BIRŠTONO MIESTO CENTRINĖS DALIES ARCHITEKTŪRINĖS – ERDVINĖS KOMPOZICIJOS SPECIALIUOJU PLANU“ PARENGTOS VIZUALIZACIJOS
A1046	PV	D. Padvarskienė		2013	
1498	PDV	N. Steponaitytė		2013	
	Arch.	R. Tamulevičiūtė		2013	DAUGIABUČIŲ GYVENAMŲJŲ PASTATŲ ARCHITEKTŪRINĖS VIZIJOS (MEDŽIAGIŠKUMAS) — Laida 0
	Planavimo organizatorius: BIRŠTONO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOS DIREKTORIUS				PV-05 — Lapas 1 — Lapų 1

NEDIDELIO (VIENO BUTO) ANTSTATO ARCHITEKTŪRINĖ VIZIJA

KĘSTUČIO GATVĖVAIZDŽIO GERINIMUI REKOMENDUOJAMA DAUGIABUČIŲ GYVENAMŲJŲ NAMŲ RENOVAVIMAS IR MODERNIZAVIMAS.

- PIETINĖJE KĘSTUČIO GATVĖS PUSĖJE ESAMŲ DAUGIABUČIŲ APDAILOS SPRENDINIŲ MEDŽIAGIŠKUMAS - ŠVIESIOS APDAILINĖS KLINKERIO PLYTELĖS (3) IR DVIEJŲ SPALVŲ FASADINĖ MEDŽIO APDAILA (1 IR 2).

Atestato Nr.	KELPROJEKTAS		
A1046	PV	D. Padvarskienė	2013
1498	PDV	N. Steponaitytė	2013
	Arch.	R. Tamulevičiūtė	2013

Į BIRŠTONO KURORTO BENDROJO PLANO SPRENDINIŲ KOREKTŪROS KEITIMĄ INTEGRUOJAMOS „BIRŠTONO MIESTO CENTRINĖS DALIES ARCHITEKTŪRINĖS – ERDVINĖS KOMPOZICIJOS SPECIALIUOJU PLANU“ PARENGTOS VIZUALIZACIJOS

DAUGIABUČIŲ GYVENAMŲJŲ PASTATŲ ARCHITEKTŪRINĖ VIZIJA (ZONA1 IR 1.1)

Laida 0

Planavimo organizatorius: BIRŠTONO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOS DIREKTORIUS

PV-06

Lapas 1 | Lapų 1

(a) B. SRUOGOS GATVĖS IŠKLOTINĖ

(b)

(c)

A

D

B

B'

E

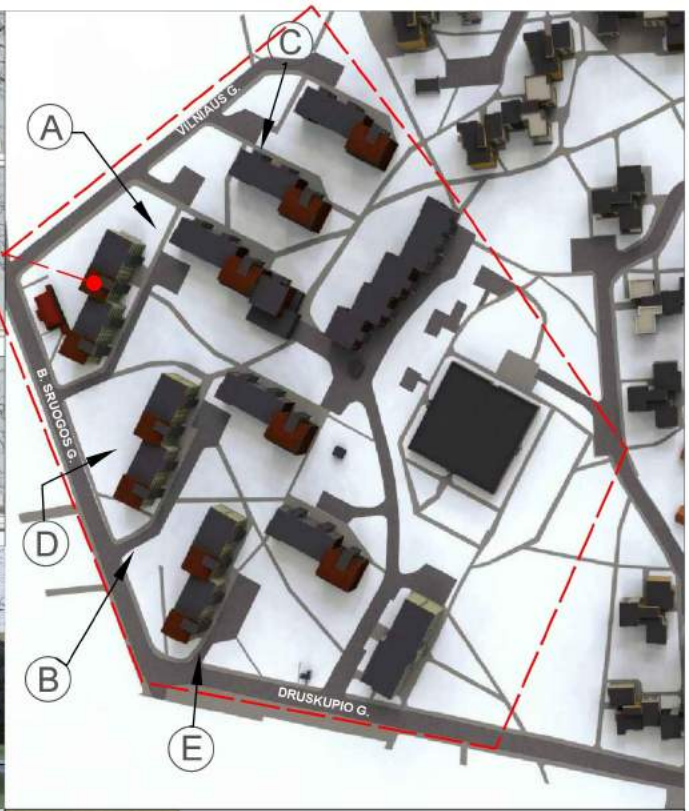

C

VILNIAUS GATVĖS IŠKLOTINĖ

1

2

3

4

5

6

VILNIAUS, B. SRUOGOS IR DRUSKUPIO GATVĖVAIZDŽIO GERINIMUI REKOMENDUOJAMA DAUGIABUČIŲ GYVENAMŲJŲ NAMŲ RENOVAVIMAS IR MODERNIZAVIMAS.

- REKOMENDUOJAMAS FASADŲ APDAILOS SPRENDINIŲ MEDŽIAGIŠKUMAS: 1, 2, 3, 4 - FASADINIŲ PLOKŠČIŲ APDAILA (fasadinių plokščių išdėstymo pvz. 5) BALKONAMS - ŽALIAS STIKLAS (6).

Atestato Nr.	KELPROJEKTAS		
A1046	PV	D. Padvarskienė	2013
1498	PDV	N. Steponaitytė	2013
	Arch.	R. Tamulevičiūtė	2013

Planavimo organizatorius: BIRŠTONO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOS DIREKTORIUS

Į BIRŠTONO KURORTO BENDROJO PLANO SPRENDINIŲ KOREKTŪROS KEITIMĄ ĮNTEGRUOJAMOS „BIRŠTONO MIESTO CENTRINĖS DALIES ARCHITEKTŪRINĖS – ERDVINĖS KOMPOZICIJOS SPECIALIUOJU PLANU" PARENGTOS VIZUALIZACIJOS

DAUGIABUČIŲ GYVENAMŲJŲ PASTATŲ ARCHITEKTŪRINĖ VIZIJA (ZONA 2)

Laida 0

PV-07

Lapas 1

Lapų 1

S. DARIAUS S. IR GIRĖNO GATVĖS IŠKLOTINĖ

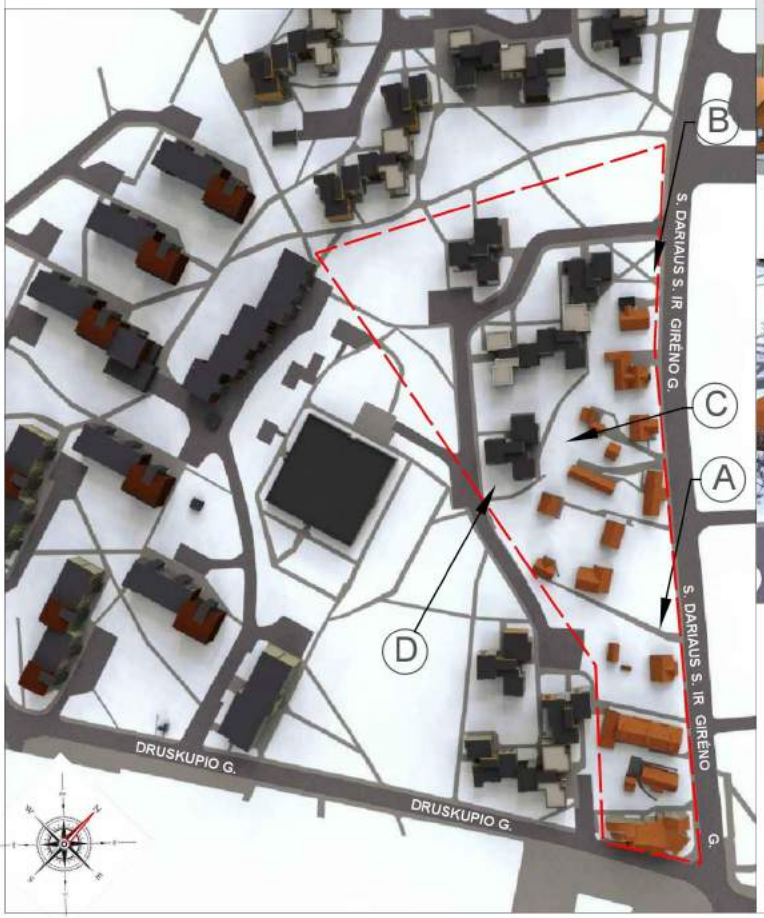

DARIAUS IR GIRĖNO GATVĖVAIZDŽIO GERINIMUI REKOMENDUOJAMA VIENBUČIŲ/DVIBUČIŲ IR DAUGIABUČIŲ GYVENAMŲJŲ NAMŲ RENOVAVIMAS IR MODERNIZAVIMAS.

- GRETA GATVĖS ESAMŲ PASTATŲ APDAILOS SPRENDINIŲ MEDŽIAGIŠKUMAS REKOMENDUOJAMAS GOTIKINIO ERDVINIO MODELIO CHARAKTERIO.
- VIENBUČIŲ/DVIBUČIŲ GYV. NAMŲ FASADŲ IR STOGŲ SPRENDINIUOSE - RAUDONOS APDAILINĖS KLINKERIO PLYTELĖS(2) IR RAUDONOS KLINKERINĖS ČERPĖS(1). FONE ESANČIŲ DAUGIABUČIŲ APDAILA DERINAMA PRIE VIENBUČIŲ/DVIBUČIŲ GYVENAMŲJŲ NAMŲ - FASADŲ SPRENDINIUOSE RAUDONOS APDAILINĖS KLINKERIO PLYTELĖS(2) DERINAMOS SU ŠVIESIU TINKU(3).

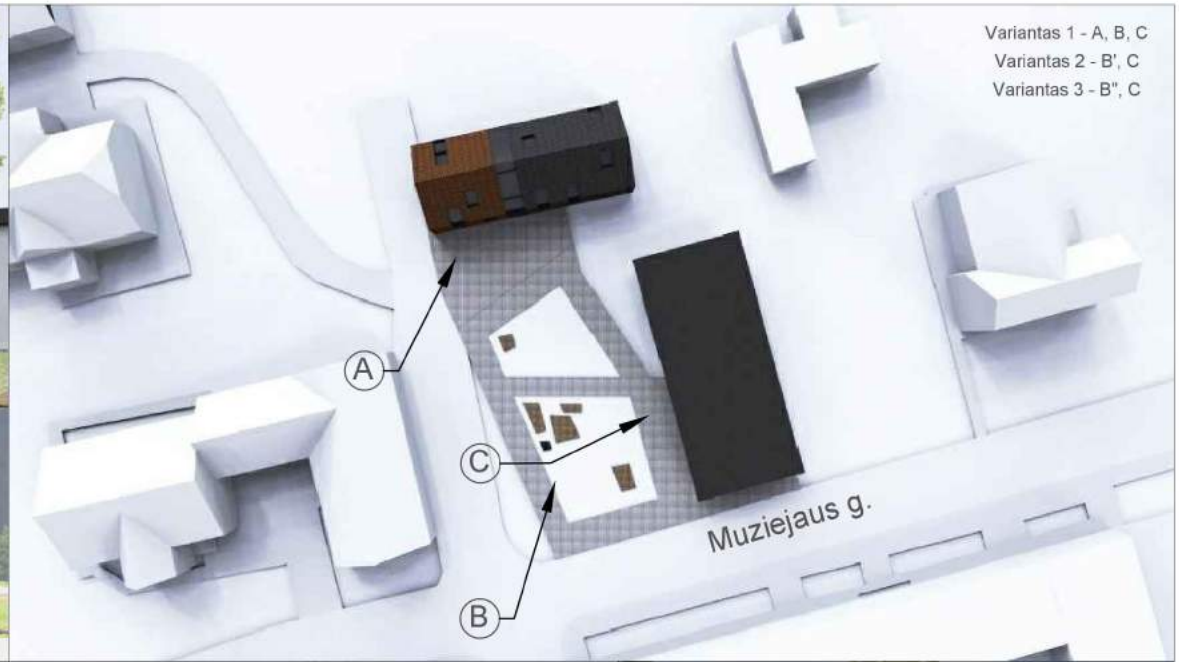

Atestato Nr.	KELPROJEKTAS				Į BIRŠTONO KURORTO BENDROJO PLANO SPRENDINIŲ KOREKTŪROS KEITIMĄ INTEGRUOJAMOS „BIRŠTONO MIESTO CENTRINĖS DALIES ARCHITEKTŪRINĖS – ERDVINĖS KOMPOZICIJOS SPECIALIUOJU PLANU“ PARENGTOS VIZUALIZACIJOS	
A1046	PV	D. Padvarskienė	2013			
1498	PDV	N. Steponaitytė	2013			
	Arch.	R. Tamulevičiūtė	2013	DAUGIABUČIŲ GYVENAMŲJŲ PASTATŲ ARCHITEKTŪRINĖ VIZIJA (ZONA 3)	Laida	0
	Planavimo organizatorius: BIRŠTONO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOS DIREKTORIUS			PV-08	Lapas	1
					Lapų	1

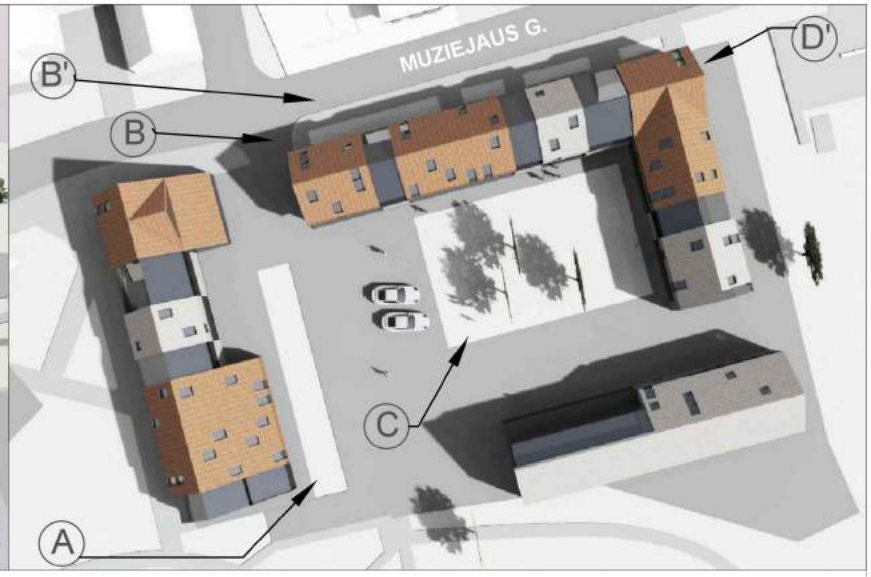

Atestato Nr.	KELPROJEKTAS			I BIRŠTONO KURORTO BENDROJO PLANO SPRENDINIŲ KOREKTŪROS KEITIMĄ INTEGRUOJAMOS „BIRŠTONO MIESTO CENTRINĖS DALIES ARCHITEKTŪRINĖS – ERDVINĖS KOMPOZICIJOS SPECIALIUOJU PLANU" PARENGTOS VIZUALIZACIJOS
A1046	PV	D. Padvarskienė	2013	
1498	PDV	N. Steponaitytė	2013	
	Arch.	R. Tamulevičiūtė	2013	MUZIEJAUS G. 5, MUZIEJAUS G. 7 — Laida 0
	Planavimo organizatorius: BIRŠTONO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOS DIREKTORIUS			PV-09 — Lapas 1 — Lapų 1

Variantas 1 - B ir C
Variantas 2 - B' ir D'

Atestato Nr.	KELPROJEKTAS			
A1046	PV	D. Padvarskienė	2013	
1498	PDV	N. Steponaitytė	2013	
	Arch.	R. Tamulevičiūtė	2013	

I BIRŠTONO KURORTO BENDROJO PLANO SPRENDINIŲ KOREKTŪROS KEITIMĄ INTEGRUOJAMOS „BIRŠTONO MIESTO CENTRINĖS DALIES ARCHITEKTŪRINĖS – ERDVINĖS KOMPOZICIJOS SPECIALIUOJU PLANU“ PARENGTOS VIZUALIZACIJOS

MUZIEJAUS G. 2, MUZIEJAUS G. 4

Laida: 0

Planavimo organizatorius: BIRŠTONO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOS DIREKTORIUS

PV-10

Lapas: 1 | Lapų: 1

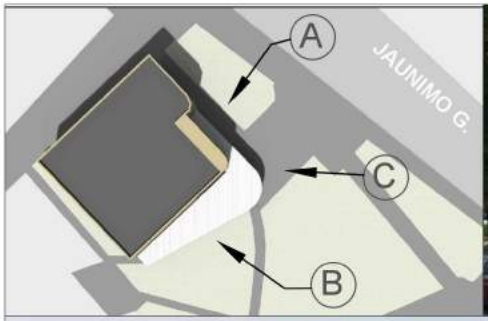

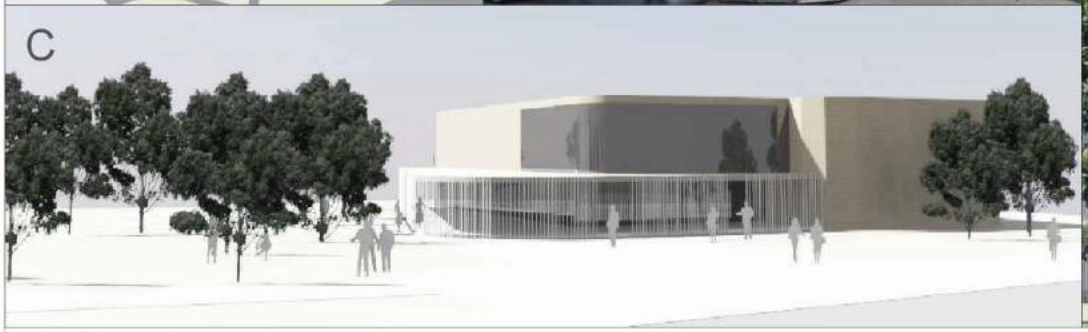

Atestato Nr.	KELPROJEKTAS			Į BIRŠTONO KURORTO BENDROJO PLANO SPRENDINIŲ KOREKTŪROS KEITIMĄ INTEGRUOJAMOS „BIRŠTONO MIESTO CENTRINĖS DALIES ARCHITEKTŪRINĖS – ERDVINĖS KOMPOZICIJOS SPECIALIUOJU PLANU" PARENGTOS VIZUALIZACIJOS
A1046	PV	D. Padvarskienė	2013	
1498	PDV	N. Steponaitytė	2013	
	Arch.	R. Tamulevičiūtė	2013	
				MUZIEJAUS G. 2, MUZIEJAUS G. 4 — Laida: 0
	Planavimo organizatorius: BIRŠTONO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOS DIREKTORIUS			PV-10.1 — Lapas: 1 — Lapų: 1

JAUNIMO G.1

S. DARIAUS IR S. GIRĖNO G. 14

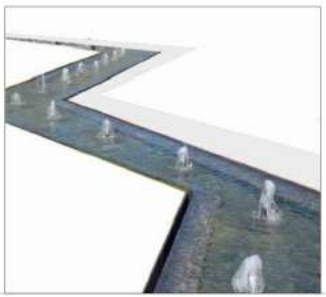
Atestato Nr.	KELPROJEKTAS			Į BIRŠTONO KURORTO BENDROJO PLANO SPRENDINIŲ KOREKTŪROS KEITIMĄ INTEGRUOJAMOS „BIRŠTONO MIESTO CENTRINĖS DALIES ARCHITEKTŪRINĖS – ERDVINĖS KOMPOZICIJOS SPECIALIUOJU PLANU" PARENGTOS VIZUALIZACIJOS
A1046	PV	D. Padvarskienė	2013	
1498	PDV	N. Steponaitytė	2013	
	Arch.	R. Tamulevičiūtė	2013	JAUNIMO G.1, S. DARIAUS IR S. GIRĖNO G. 14 — Laida 0
	Planavimo organizatorius: BIRŠTONO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOS DIREKTORIUS			PV-11 — Lapas 1 — Lapų 1

Atestato Nr.	KELPROJEKTAS			
A1046	PV	D. Padvarskienė		2013
1498	PDV	N. Steponaitytė		2013
	Arch.	R. Tamulevičiūtė		2013

Planavimo organizatorius: BIRŠTONO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOS DIREKTORIUS

Į BIRŠTONO KURORTO BENDROJO PLANO SPRENDINIŲ KOREKTŪROS KEITIMĄ INTEGRUOJAMOS „BIRŠTONO MIESTO CENTRINĖS DALIES ARCHITEKTŪRINĖS – ERDVINĖS KOMPOZICIJOS SPECIALIUOJU PLANU" PARENGTOS VIZUALIZACIJOS

J.BASANAVIČIAUS AIKŠTĖ

Laida 0

PV-12

Lapas 1

Lapų 1

Atestato Nr.	KELPROJEKTAS				Į BIRŠTONO KURORTO BENDROJO PLANO SPRENDINIŲ KOREKTŪROS KEITIMĄ INTEGRUOJAMOS „BIRŠTONO MIESTO CENTRINĖS DALIES ARCHITEKTŪRINĖS – ERDVINĖS KOMPOZICIJOS SPECIALIUOJU PLANU" PARENGTOS VIZUALIZACIJOS		
A1046	PV	D. Padvarskienė		2013			
1498	PDV	N. Steponaitytė		2013			
	Arch.	R. Tamulevičiūtė		2013	J.BASANAVIČIAUS AIKŠTĖ		Laida 0
	Planavimo organizatorius: BIRŠTONO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOS DIREKTORIUS				PV-12.1	Lapas 1	Lapų 1

Atestato Nr.	KELPROJEKTAS		
A1046	PV	D. Padvarskienė	2013
1498	PDV	N. Steponaitytė	2013
	Arch.	R. Tamulevičiūtė	2013

Planavimo organizatorius: BIRŠTONO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOS DIREKTORIUS

Į BIRŠTONO KURORTO BENDROJO PLANO SPRENDINIŲ KOREKTŪROS KEITIMĄ INTEGRUOJAMOS „BIRŠTONO MIESTO CENTRINĖS DALIES ARCHITEKTŪRINĖS – ERDVINĖS KOMPOZICIJOS SPECIALIUOJU PLANU“ PARENGTOS VIZUALIZACIJOS

J.BASANAVIČIAUS AIKŠTĖ

Laida 0

PV-13

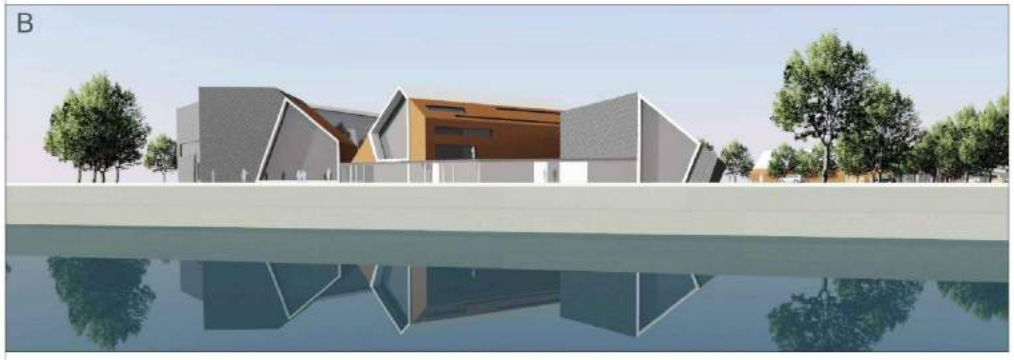
Lapas	Lapų
1	1

A

B

I

C

D

E

F

Atestato Nr.	KELPROJEKTAS			Į BIRŠTONO KURORTO BENDROJO PLANO SPRENDINIŲ KOREKTŪROS KEITIMĄ ĮNTEGRUOJAMOS „BIRŠTONO MIESTO CENTRINĖS DALIES ARCHITEKTŪRINĖS – ERDVINĖS KOMPOZICIJOS SPECIALIUOJU PLANU“ PARENGTOS VIZUALIZACIJOS
A1046	PV	D. Padvarskienė	2013	
	Arch.	R. Tamulevičienė	2013	
				DRUSKUPIO REKREACIJOS - PRAMOGŲ CENTRAS (PRIENŲ G., JAUNIMO G.) — Laida: 0
	Planavimo organizatorius: BIRŠTONO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOS DIREKTORIUS			PV-14 — Lapas: 1 — Lapų: 1

A

B

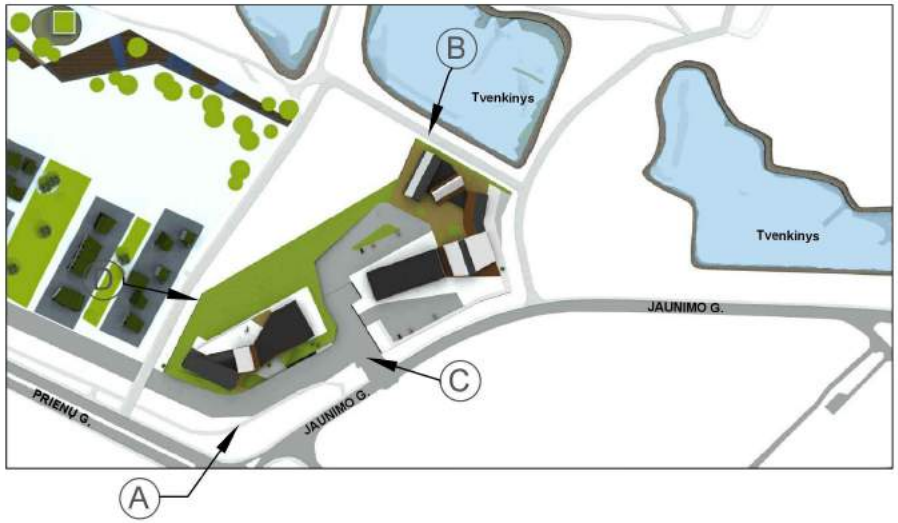

C

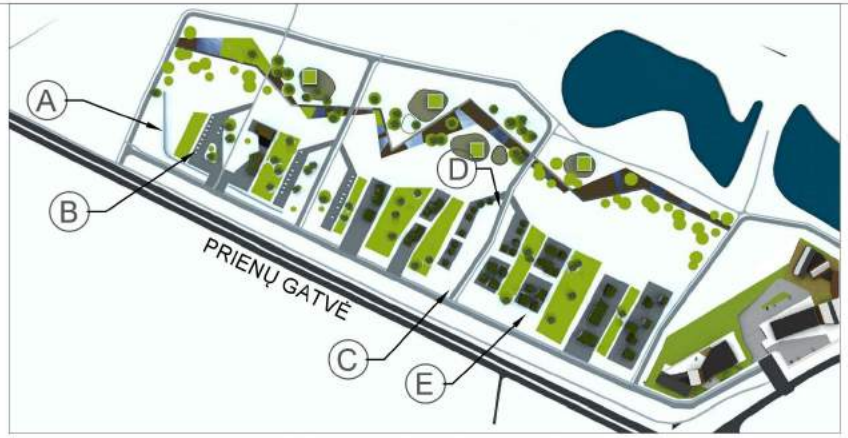

D

Atestato Nr.	KELPROJEKTAS			Į BIRŠTONO KURORTO BENDROJO PLANO SPRENDINIŲ KOREKTŪROS KEITIMĄ INTEGRUOJAMOS „BIRŠTONO MIESTO CENTRINĖS DALIES ARCHITEKTŪRINĖS – ERDVINĖS KOMPOZICIJOS SPECIALIUOJU PLANU" PARENGTOS VIZUALIZACIJOS	
A1046	PV	D. Padvarskienė	2013		
	Arch.	R. Tamulevičiūtė	2013		
				DRUSKUPIO REKREACIJOS - PRAMOGŲ CENTRAS (PRIENŲ G., JAUNIMO G.)	Laida 0
	Planavimo organizatorius: BIRŠTONO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOS DIREKTORIUS			PV-15	Lapas 1 / Lapų 1

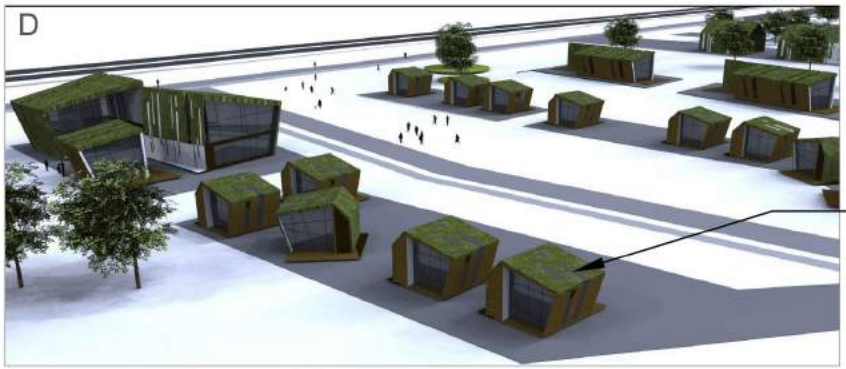

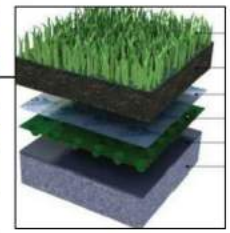

Atestato Nr.	KELPROJEKTAS			Į BIRŠTONO KURORTO BENDROJO PLANO SPRENDINIŲ KOREKTŪROS KEITIMĄ INTEGRUOJAMOS „BIRŠTONO MIESTO CENTRINĖS DALIES ARCHITEKTŪRINĖS – ERDVINĖS KOMPOZICIJOS SPECIALIUOJU PLANU“ PARENGTOS VIZUALIZACIJOS
A1046	PV	D. Padvarskienė	2013	
	Arch.	R. Tamulevičiūtė	2013	
				DRUSKUPIO REKREACIJOS - PRAMOGŲ ZONA (PRIENŲ G.) — Laida: 0
	Planavimo organizatorius: BIRŠTONO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOS DIREKTORIUS			PV-16 — Lapas: 1 — Lapų: 1

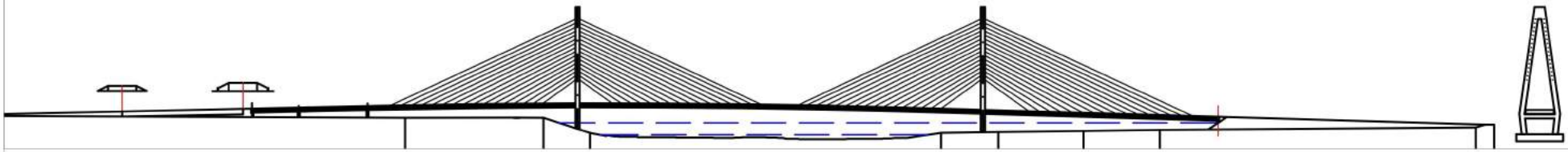

PĖDŲ MASAŽUI PROJEKTUOJAMI TAKELIAI

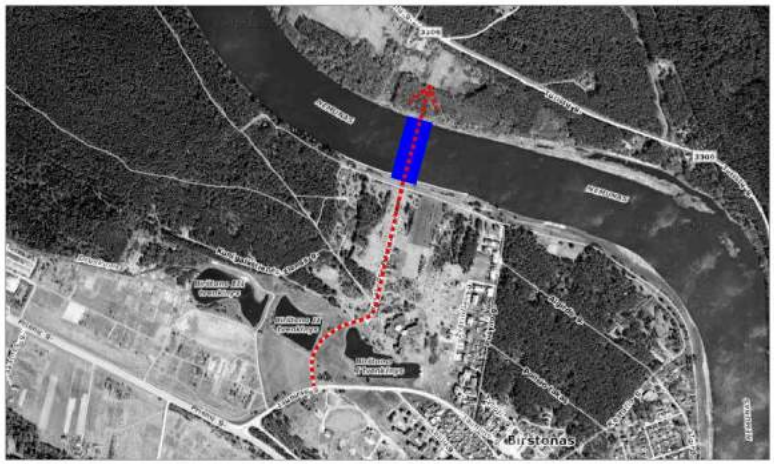
Atestato Nr.	KELPROJEKTAS			Į BIRŠTONO KURORTO BENDROJO PLANO SPRENDINIŲ KOREKTŪROS KEITIMĄ INTEGRUOJAMOS „BIRŠTONO MIESTO CENTRINĖS DALIES ARCHITEKTŪRINĖS – ERDVINĖS KOMPOZICIJOS SPECIALIUOJU PLANU" PARENGTOS VIZUALIZACIJOS	
A1046	PV	D. Padvarskienė	2013		
	Arch.	R. Tamulevičiūtė	2013		
				REKREACINIAI PĖSČIŲJŲ TAKAI SU MAŽOSIOMIS ARCHITEKTŪROS FORMOMIS	Laida 0
	Planavimo organizatorius: BIRŠTONO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOS DIREKTORIUS			PV-17	Lapas 1 / Lapų 1

1. Variantas

2. Variantas

Atestato Nr.	KELPROJEKTAS			Į BIRŠTONO KURORTO BENDROJO PLANO SPRENDINIŲ KOREKTŪROS KEITIMĄ INTEGRUOJAMOS „BIRŠTONO MIESTO CENTRINĖS DALIES ARCHITEKTŪRINĖS – ERDVINĖS KOMPOZICIJOS SPECIALIUOJU PLANU" PARENGTOS VIZUALIZACIJOS
A1046	PV	D. Padvarskienė	2013	
	Arch.	R. Tamulevičiūtė	2013	
				DRUSKUPIO REKREACIJOS - PRAMOGŲ ZONA. PROJEKTUOJAMAS TILTAS
				Laida 0
	Planavimo organizatorius: BIRŠTONO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOS DIREKTORIUS			PV-18
				Lapas 1 / Lapų 1

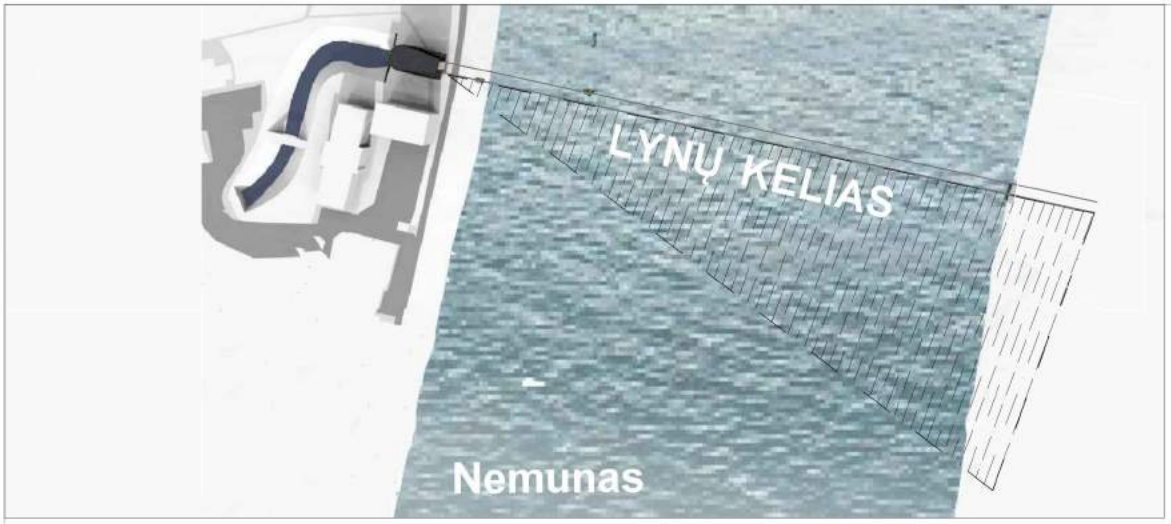

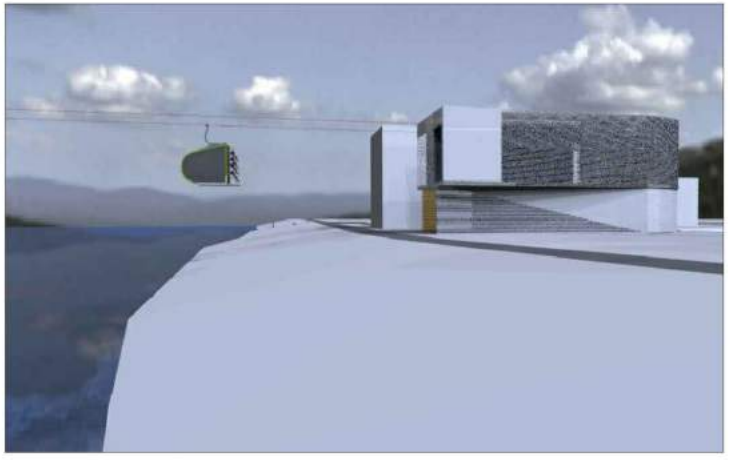

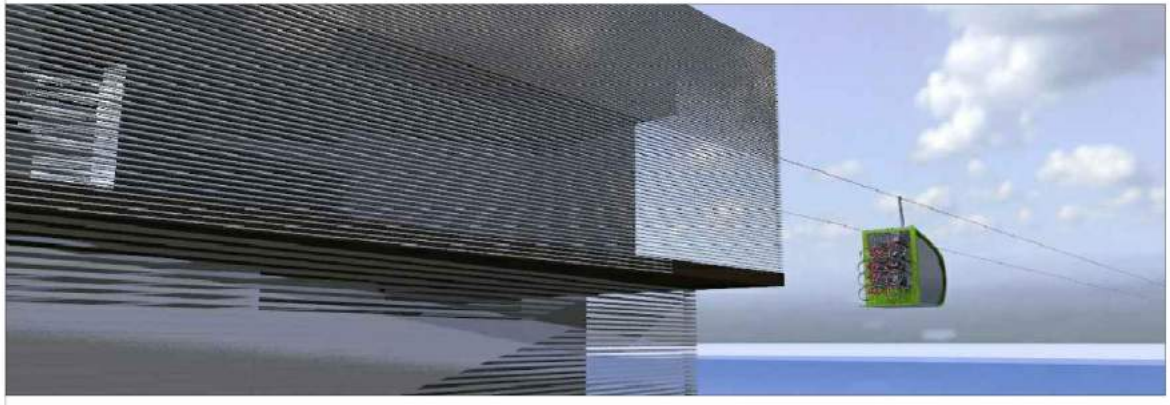

Atestato Nr.	KELPROJEKTAS			I BIRŠTONO KURORTO BENDROJO PLANO SPRENDINIŲ KOREKTŪROS KEITIMĄ INTEGRUOJAMOS „BIRŠTONO MIESTO CENTRINĖS DALIES ARCHITEKTŪRINĖS – ERDVINĖS KOMPOZICIJOS SPECIALIUOJU PLANU“ PARENGTOS VIZUALIZACIJOS		
A1046	PV	D. Padvarskienė	2013			
	Arch.	R. Tamulevičiūtė	2013			
				DRUSKUPIO REKREACIJOS - PRAMOGŲ ZONA (Karalienės Barboros al. prie Nemuno pakrantės)		Laida 0
	Planavimo organizatorius: BIRŠTONO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOS DIREKTORIUS			PV-19	Lapas 1	Lapų 1

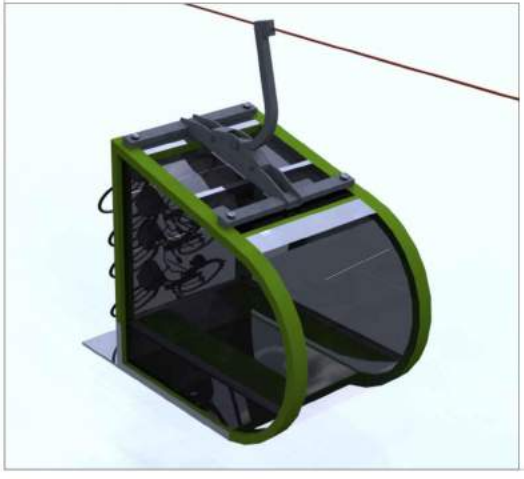

PIETINĖJE SENOJO MIESTO DALYJE, TIES KAIŠIADORIŲ VYSKUPIJOS SVEČIŲ NAMAIS, TARP VYSKUPIJOS IR „TULPĖS“ SANATORIJOS SKLYPO, BENDROJO NAUDOJIMO TERITORIJOJE, REKOMENDUOJAMA RENOVUOTI SENOS TRASFORMATORINĖS PASTATĄ, PRITAIKANT JĮ LYNŲ KELIO KELTUVŲ PASTATUI

Atestato Nr.	KELPROJEKTAS			Į BIRŠTONO KURORTO BENDROJO PLANO SPRENDINIŲ KOREKTŪROS KEITIMĄ INTEGRUOJAMOS „BIRŠTONO MIESTO CENTRINĖS DALIES ARCHITEKTŪRINĖS – ERDVINĖS KOMPOZICIJOS SPECIALIUOJU PLANU“ PARENGTOS VIZUALIZACIJOS		
A1046	PV	D. Padvarskienė	2013			
1498	PDV	N. Steponaitytė	2013			
	Arch.	R. Tamulevičiūtė	2013	LYNŲ KELIAS PER NEMUNĄ		Laida 0
	Planavimo organizatorius: BIRŠTONO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOS DIREKTORIUS			PV-20	Lapas 1	Lapų 1